

Ἡ Νεολαία

ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 19 (7
10 ΦΕΒΡ. 1940 – Δ

Ἡ Νεολαία

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΕΚΔΟΣΙΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝ. ΝΕΟΛΑΙΑΣ
(Νόμος 334)

Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, διοικουμένου ὑπὸ Ἀνωτάτου Διοικητικοῦ Συμβουλίου προεδρευομένου ὑπὸ τῆς Α. Ε. τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Κυβερνήσεως κ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΜΕΤΑΞΑ, ὅστις καὶ ἐκπροσωπεῖ ταύτην, ἀναπληρούμενος ὑπὸ τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου κ. ΑΛΕΞ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΤΟΣ Β΄.—ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑ
ΑΘΗΝΑΙ

ΓΡΑΦΕΙΑ:
Δ/ΣΕΩΣ, ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ & ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ
Ὁδὸς Λεωχάρους 19 (Β΄ ὄροφος)
Ἀριθ. Τηλεφ. Λογιστηρίου 32-094
» » Συντάξεως 34-425

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ: Περιοδικὸν «ΝΕΟΛΑΙΑ»
Ὁδὸς Λεωχάρους 19

Ἀρ. Τεύχ. 19 - 10 Φεβρουαρίου 1940
ΤΙΜΗ Δραχ. ΤΕΣΣΑΡΕΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

		Μελῶν	καὶ μὴ μαθητῶν μελῶν
ΕΤΗΣΙΑ (Ἐσωτερικοῦ)	Δρ.	160 —	200
ΕΞΑΜΗΝΟΣ »	»	80 —	100
ΤΡΙΜΗΝΟΣ »	»	40 —	50
ΕΤΗΣΙΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ:	Λίρ. Ἀγγλίας		1
	Ἀμερικῆς Δολ.		6
	Αἰγύπτου Λίρ.		1

Διὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου καὶ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου (Δήμους, Κοινότητας) καὶ Σχολικὰς Ἐφορίας. ΕΤΗΣΙΑ Δρχ. 300

ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ «ΝΕΟΛΑΙΑ»
ἢ ΣΠ. ΡΟΥΒΑΛΗΝ, Γεν. Γραμματέα Ε.Ο.Ν.

Διὰ πᾶσαν πληρωμὴν πρέπει νὰ λαμβάνητε ἀπόδειξιν φέρουσαν τὴν ὑπογραφὴν τοῦ Γεν. Γραμματέως τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Σ. ΡΟΥΒΑΛΗ Συνταγματάρχου ἐ. ἀ. καὶ τὴν σφραγῖδα τῆς Ε.Ο.Ν.

ΔΗΛΩΣΙΣ

Ἐπειδὴ πολλὰ σχολεῖα, νομικὰ πρόσωπα δημοσίου δικαίου καὶ ἄλλοι ὀργανισμοὶ μᾶς ἀποστέλλουν τὴν συνδρομήν των μεῖον δραχμὰς ἕξ (6) διὰ χαρτόσημον τῆς ἐτησίας συνδρομῆς τῶν 300 δραχμῶν, ἡ Διεύθυνσις τοῦ περιοδικοῦ παρακαλεῖ πάντα ἁρμόδιον ὅπως ἀποστέλλῃ ἀκέραιον τὸ ποσόν, τὸ δὲ περιοδικὸν θὰ μεριμνᾷ διὰ τὴν χαρτοσήμανσιν τῆς ἀποδείξεως μὲ τρεῖς (3) δραχμάς, ὅπως ὁρίζει ὁ οἰκεῖος νόμος (πίναξ Ὑπουργ. Οἰκονομικῶν Κατηγ. Η΄, ἐδάφιον 50).

ΔΕΝ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΤΟΝ ΕΥΛΟΓΩΜΕΝ;

Ἐτερματίσθησαν αἱ ἐργασίαι τοῦ Συμβουλίου τῆς Βαλκανικῆς Διασκέψεως καὶ ἡ Ἑλληνικὴ ἀντιπροσωπεία, τῆς ὁποίας ἡγεῖτο ὁ Ἀρχηγός, κ. Ι. Μεταξᾶς, ἐπέστρεψεν εἰς τὰς Ἀθήνας. Περιττόν, βεβαίως, νὰ ἐπαναληφθῇ ἐνταῦθα ὅτι ἡ διάσκεψις ὑπῆρξεν ἕνας ἀληθινὸς θρίαμβος τῆς ἰδέας τῆς συνεργασίας καὶ τοῦ πνεύματος τῆς βαλκανικῆς ἀλληλεγγύης. Περιττὸν ἀκόμη νὰ ἐπαναληφθῇ ὅτι οἱ βαλκανικοὶ λαοὶ διεδήλωσαν διὰ τοῦ στόματος τῶν ἀντιπροσώπων των ὅτι κατανοοῦν τὴν ἀξίαν μιᾶς συμπνοίας ποὺ ἐπιβάλλεται ἀπὸ μυρίους λόγους καὶ ποὺ τοὺς ἐξασφαλίζει τὴν ἀρραγῆ ἄμυναν κατὰ πάσης ἐπιβουλῆς.

Κάτι ἄλλο πρέπει νὰ ἐπαναληφθῇ ἐδῶ καὶ νὰ ἐξαρθῇ μὲ τοὺς θερμοτέρους ἀκόμη λόγους: ἡ Ἑλληνικὴ ἐμφάνισις εἰς τὴν διάσκεψιν, καὶ γενικώτερον ἡ Ἑλληνικὴ θέσις εἰς τοὺς κόλπους τοῦ Βαλκανικοῦ συνασπισμοῦ καὶ τὴν Βαλκανικὴν Χερσόνησον. Εἰς τὸ τέταρτον τοῦτο ἔτος τῆς μεταυγουστιανῆς Ἑλλάδος πρέπει νὰ ἐνθυμηθῶμεν ὅτι, ὀλίγας ἡμέρας μετὰ τὴν σωτήριον διὰ τὸν Τόπον μας μεταβολὴν τῆς 4ης Αὐγούστου, ὁ Ἀρχηγὸς ἀνεχώρει εἰς Βουκουρέστιον, ὅπου συνεκροτεῖτο πάλιν ἡ τακτικὴ διάσκεψις τοῦ Συμβουλίου τῆς Βαλκανικῆς Διασκέψεως. Δὲν ἦτο, ἀσφαλῶς, εὐχάριστος ἡ θέσις τοῦ Ἀρχηγοῦ. Εἶχε, βεβαίως, ἀναλάβει πρὸ ὀλίγων μηνῶν τὴν πρωθυπουργίαν, καὶ πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν εἶχε συντελεσθῇ ἡ μεταβολὴ ποὺ θὰ ἐξησφάλιζε τὴν νέαν Ἑλληνικὴν ἄνθησιν καὶ θὰ κατωχύρωνε τὴν Ἑλληνικὴν ἀξίαν· εἰς ὀλίγους μῆνας ὅμως ἢ ἡμέρας δὲν ἀνορθώνονται ἐρείπια συσσωρευμένα ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν καὶ δὲν γεμίζουν τὰ ταμεῖα μὲ χρήματα, ἀφοῦ ἐπὶ ἔτη ἐπίσης διεσπαθίζετο, χωρὶς κανένα ἐνδοιασμόν, ὁ δημόσιος θησαυρός. Πρὸ ὀλίγων ἀκόμη ἐτῶν μία ἐθνοκτόνος ἐνέργεια εἶχεν ἀποδείξει τὴν γυμνότητά μας εἰς τὸ κεφάλαιον τῆς οἱασδήποτε παρασκευῆς, ἀφοῦ ἐχρειάσθη νὰ δανεισθῶμεν (!!) ἀπὸ σύμμαχον γειτονικὸν Κράτος μερικὰ ἀεροπλάνα. Καὶ εἶχε μὲν ἀρχίσει μιὰ σύντονος παρασκευή, εὐθὺς ὡς αἱ πεπειραμέναι καὶ πατριωτικαὶ χεῖρες τοῦ Ἰωάννου Μεταξᾶ εἶχαν ἀναλάβει τὰ ἡνία τοῦ Κράτους, ἀπὸ τῆς μιᾶς ὅμως εἰς τὴν ἄλλην στιγμὴν δὲν πληροῦνται τὰ ταμεῖα καὶ αἱ στρατιωτικαὶ ἀποθῆκαι μὲ χρήματα καὶ ἐφόδια εἰς μίαν ἐποχὴν μάλιστα ὅπως ἡ τοῦ Αὐγούστου τοῦ 1936, ἡ ὁποία ἐβαρύνετο ἀπὸ τὴν ἀπειλὴν τῆς ἐκρήξεως τοῦ πολέμου. Δὲν ἦτο, συνεπῶς, τόσον εὐχάριστος ἡ κατάστασις τῆς Ἑλλάδος καὶ συνεπῶς τοῦ Ἀρχηγοῦ, ὅταν οὗτος ἐλάμβανε τὴν ἄγουσαν πρὸς τὸ Βουκουρέστιον.

Καὶ τὰ ἄλλα Βαλκανικὰ Κράτη; Τὰ ἄλλα Βαλκανικὰ Κράτη, τὴν ὥραν ποὺ ἡμεῖς κατετριβόμεθα εἰς καρδιοφθόρους καὶ ἐθνοφθόρους ἀγῶνας, τὴν ὥραν ποὺ ἀφήναμεν τὸν στρατὸν χωρὶς τὰ στοιχειώδη ὅπλα, χωρὶς πυροβόλα, χωρὶς ἀεροπλάνα, τὸν τόπον χωρὶς δρόμους, τὸν λαὸν χωρὶς σχολεῖα διὰ νὰ τροφοδοτοῦμεν τὸν κορβανᾶν τοῦ ἀθλιωτέρου κομματισμοῦ. τὴν ἰδίαν ὥραν αὐτὰ ἐνίσχυαν τὴν ἄμυνάν των, ἐφωδίαζαν ἐντατικῶς τὸν στρατόν των καὶ ἦσαν ἕτοιμα ν' ἀντιμετωπίσουν μὲ τὸ ὅπλον εἰς τὸ χέρι πᾶν ἐνδεχόμενον. Ἔπαιζε, συνεπῶς, ἡ Ἑλλὰς εἰς τοὺς κόλπους τοῦ Βαλκανικοῦ τούτου συνασπισμοῦ τὸν ρόλον τοῦ πτωχοῦ συγγενοῦς εἰς τοὺς κόλπους μιᾶς πλουσίας οἰκογενείας καὶ ἔπρεπε νὰ ὑπάρχῃ ἡ ἱκανότης καὶ ἡ φυσικὴ εὐφυΐα τοῦ Ἀρχηγοῦ διὰ νὰ καλύπτεται ἡ Ἑλληνικὴ γυμνότης, ἀπὸ ἀπόψεως στρατιωτικῆς παρασκευῆς, καὶ νὰ τηρῆται ἡ Ἑλληνικὴ ἐμφάνισις εἰς τὰ ὅρια μιᾶς στοιχειώδους ἀξιοπρεπείας.

Δὲν ἔπρεπεν ὅμως εἰς τὸν Ἑλληνικὸν λαὸν παρόμοιον κατάντημα καὶ τὸ ἀπέδειξεν οὗτος μὲ τὸν ἐνθουσιασμὸν μὲ τὸν ὁποῖον ἐνεστερνίσθη τὸν ἀγῶνα τοῦ Ἀρχηγοῦ, μὲ τὴν προθυμίαν μὲ τὴν ὁποίαν μικροὶ καὶ μεγάλοι ἀνταπεκρίθησαν εἰς τὸ κήρυγμά του, μὲ τὸν πατριωτικὸν παλμὸν μὲ τὸν ὁποῖον ἀπήντησαν εἰς κάθε του πρόσκλησιν. Ἔτσι ἐξηγεῖται καὶ τὸ θαῦμα τοῦτο τῆς Ἑλληνικῆς νεκραναστάσεως εἰς τὸ διάστημα τῶν ὀλίγων πρώτων μηνῶν ἀπὸ τῆς ἀναλήψεως τῆς ἐξουσίας ἀπὸ τὸν Ἰωάννην Μεταξᾶν.

Ἀπὸ τὸ ἔτος ὅμως τοῦτο, τὸ 1936, μέχρι σήμερον μεσολαβοῦν ἄλλα τέσσαρα ἔτη ἐργασίας, συντόνου παρασκευῆς, μόχθου καὶ κόπου, κάτω ἀπὸ τὸ ἄγρυπνον βλέμμα τοῦ Ἀρχηγοῦ, ὑπὸ τὰς εὐχὰς καὶ μὲ τὴν συμμετοχὴν τῶν Πανελλήνων. Τί ἔγινε, τὸ εἴδαμεν ὅλοι καὶ τὸ βλέπομεν, καθημερινῶς, εἰς μυρίας ἐκδηλώσεις. Τὸ βλέπομεν ὅμως ἀκόμη εἰς τὴν ἐκτίμησιν πρὸς τὴν Ἑλλάδα ἀπὸ μέρους ὅλων τῶν Κρατῶν, μικρῶν ἢ μεγάλων. Ἡ Ἑλλὰς ἔπαυσε νὰ συλλέγῃ τὰ ψιχία τοῦ οἴκτου διὰ λογαριασμὸν τῶν προγόνων της, διότι ἔχει αὐθυπαρξίαν, ἰδίαν ὀντότητα, δύναμιν θετικήν. Κανεὶς δὲν θὰ ἠμποροῦσε ν' ἀρνηθῇ, χωρὶς νὰ εἶναι ταπεινὸς συκοφάντης καὶ ὑβριστής, γενναιότητα εἰς τὸν λαόν της, πατριωτισμὸν καὶ ἡρωϊκὸν πνεῦμα καὶ πνευματικὴν ὑπεροχήν. Ἐκεῖνο ποὺ ἔλειπεν ἦτο ὁ Ἀρχηγός, ἡ ὀργάνωσις καὶ ἡ παρασκευή, τὰ στοιχεῖα δηλαδὴ ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα καθιστοῦν θετικὴν τὴν δύναμιν καὶ ὑλοποιοῦν τὴν ἀξίαν. Θὰ ἔπρεπε τὰ Ἑλληνόπουλα νὰ ἠμποροῦσαν νὰ διαβάζουν τὰς ἐφημερίδας ὅλου τοῦ κόσμου, διὰ ν' ἀντιληφθοῦν ὅτι ἡ Ἑλλὰς ἔχει σήμερον ὅ,τι τῆς ἔλειπεν, ἔχει προσθέτως τὸν σεβασμὸν ὅλων, διότι δὲν ἐπαιτεῖ πλέον, δὲν βασίζεται εἰς τὰς δυνάμεις ἄλλων, ἀλλ' εἰς τὰς ἰδικάς της καὶ μόνον δυνάμεις, εἰς τὸν ἄριστα ἠσκημένον καὶ ἐξωπλισμένον στρατόν της, εἰς τὸν στόλον καὶ εἰς τὴν ἀεροπορίαν της.

Εἶναι φυσικόν, συνεπῶς, μὲ ἄλλον «ἀέρα» ν' ἀντιπροσωπεύῃ τὴν Ἑλλάδα καὶ νὰ ὁμιλῇ δι' αὐτὴν ὁ Ἀρχηγός της, ὁ ἄνθρωπος ἀπὸ τὰ χέρια καὶ τὸν νοῦν τοῦ ὁποίου προῆλθε τὸ νέον τοῦτο θαῦμα, ὁ Ἰωάννης Μεταξᾶς. Εἶναι φυσικὸν νὰ κατέχῃ ἡ Ἑλλὰς εἰς τοὺς κόλπους τῆς Βαλκανικῆς Συνεννοήσεως τὴν θέσιν ποὺ τῆς ἀνήκει, διότι εὑρίσκεται εἰς τὴν ἰδίαν μοῖραν προηγμένης παρασκευῆς μαζὶ μὲ ὅλους τοὺς συμμάχους της. Διότι, ὅπως εἶναι γνωστόν, ἕνα ἐξουθενωμένον Κράτος τὸ ἀνέχονται οἱ σύμμαχοί του, ὅπως καὶ ἕνα «κακομοίρην» φίλον οἱ φίλοι του. Δὲν τὸ δέχονται ὅμως οὔτε μὲ ἐνθουσιασμόν, οὔτε μὲ χαράν. Πρέπει ἢ δὲν πρέπει, συνεπῶς, νὰ εὐλογῶμεν τὸν Ἰωάννην Μεταξᾶν, ποὺ μᾶς ἀνέσυρεν ἀπὸ τὴν λάσπην αὐτὴν τῆς ἀθλιότητος καὶ μᾶς ἔδωσε τὴν θέσιν ποὺ μᾶς ἀνήκει ἀπὸ τὴν Ἱστορίαν καὶ τὶς ἱκανότητές μας ὡς Ἔθνους, ποὺ μᾶς προσέδωσε αἴγλην καὶ μᾶς ὥπλισε μὲ δύναμιν;

Χ. Α.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

Ὁ Ζαχαρίας Παπαντωνίου

Στὰ τραγούδια πού, πρὶν λίγα χρόνια ὁ Ζαχαρίας Παπαντωνίου ἐχάρισε σ' ἐκείνους π' ἀγαποῦν τὴν ἁγνὴ ποίησι καὶ τὸ μουσικὸ στίχο, εἶναι κι' αὐτὸ ποὺ τιτλοφορεῖ:

ΕΥΘΑΝΑΣΙΑ

Ἦταν στὴ Ζάκυνθο . . . Χλιαρό, ἁπαλὸ τὸ μεσημέρι.
Μέσ' στὸ χειμῶνα ἀνάσαινε ξανθὸ τὸ καλοκαίρι.
Ἅπλωνε ὁ ἥλιος τὰ χρυσᾶ στρωσίδια στοὺς ἐλαιῶνες,
Κρεμοῦσαν οἱ κληματαριὲς τὰ πορφυρᾶ σταφύλια,
Στὶς φράχτες ποὺ ἀνεβαίναμε τρυγῶντας ἀνεμῶνες],
Ἔπαιζε ἡ σπίθα τοῦ φωτὸς καὶ τῶν πουλιῶν ἡ τρίλλια.
Κι' ὁ κυνηγὸς σημάδεψε καὶ μὲ τὴν τουφεκιά του,
ποὺ ἁρμονιζότανε κι' αὐτὴ μέσ' στὴν ὡραία ἡμέρα
Στὸν ἐλαφρὸ λιγόθυμον ἀνασασμὸ τοῦ ἀέρα,
Δυὸ μαῦρα σπαθωτὰ φτερὰ κατέβασαν μπροστά του.
Μακαρισμένος θάνατος τὸν ἔρριξε στὸ χῶμα
Τὸν κότσυφα τὸ σφυριχτὴ στὴν ὥρα ἀπάνω ποὺ
τὸ λαμπερό του βύθιζε κεχριμπαρένιο στόμα
στὸ μέλι ἑνὸς καρποῦ.

Τὸν κότσυφα τοῦ τραγουδιοῦ του θυμίζει ὁ θάνατος τοῦ Παπαντωνίου τὴν προπερασμένη Πέμπτη. Κατέβηκε τὸ ἀπόγευμα στὴν Ἀκαδημία μὲ τὸ τράμ, ὅταν ἔπαθε ἀπὸ συγκοπὴ καὶ σὲ λίγες ὧρες ἀνάδινε τὴν τελευταία πνοή. Ἔτσι ἔσβησε ἕνα ἀπομεσήμερο ὁ ἄνθρωπος ποὺ ἄφησε ἀνεξίτηλο τὸ πέρασμά του στὰ ἑλληνικὰ γράμματα καὶ τὴν ὥρα ἀκριβῶς, ποὺ ἡ φήμη του περνοῦσε τὰ ὅρια τῆς Ἑλλάδος,— σὰν τὸν κότσυφα τοῦ τραγουδιοῦ του, ποὺ ἑτοιμαζόταν νὰ βυθίσῃ τὸ κεχριμπαρένιο του στόμα στὸ μέλι ἑνὸς καρποῦ.

Νὰ κριθῇ ἐδῶ τὸ ἔργο τοῦ Παπαντωνίου θἆταν ἀδύνατο. Οὔτε ὁ χῶρος τὸ ἐπιτρέπει, ἀλλ' οὔτε καὶ τὸ πρᾶγμα εἶναι τόσο ἁπλό. Ὁ Παπαντωνίου ὑπῆρξεν ὁ ἐκπροσωπευτικώτερος τύπος τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων. Ὡς χρονογράφος δύσκολα θὰ βρῇ τὸν ὅμοιό του, γιατὶ ἦταν ὁ στυλίστας μὲ τὴν πραγματικὴ τῆς λέξεως σημασία. Ποιητής, εἶναι ἀπὸ κείνους ποὺ δὲν γεννοῦν πολλοὺς οἱ ἴδιοι αἰῶνες, ἔστω κι' ἂν ἦταν νἄχε μόνο γράψει τὰ τραγούδια ποὺ περιέλαβε στὰ «Θεῖα Δῶρα», «Ἡ γυναῖκα στὸ πάρκο», «Εἰδύλλιο», «Λυπημένα δειλινά», «Σερενάδα στὸ παράθυρο τοῦ σοφοῦ», «Ἡ προσευχὴ τοῦ ταπεινοῦ» κλπ. Τάχα δὲν ὑπάρχουν ἄνθρωποι ποὺ πέρασαν στὴν αἰωνιότητα μ' ἕνα μόνον τραγούδι, ἢ μιὰ μόνο συλλογή; Τέλος ὡς πεζογράφος μὲ τοὺς «Πεζοὺς ρυθμούς», τὸ «Ἅγιον Ὄρος» καὶ τὴ «Θυσία» μᾶς ἔδωσε τὴν εὐγενικώτερη γλῶσσα, τὴν ἀρχιτεκτονικὴ ἀρτιότητα στὸ διήγημα, τὴν προσεκτικώτερη μελέτη καὶ μὲ τὰ αἰσθητικά του σημειώματα ἀπέδειξε πὼς ἦταν ἕνας ἀληθινὸς αἰσθητικός, πρωτοπόρος στὸν πνευματικὸ αὐτὸ κλάδο στὸν τόπο μας.

Ἦταν τόσο πολύπλευρος ὁ Ζαχαρίας Παπαντωνίου, ποὺ σπούδαζε γιατρὸς γιὰ νὰ καταλήξῃ δημοσιογράφος, λόγιος καὶ διευθυντὴς τῆς Πινακοθήκης, ποὺ νὰ μὴ εἶναι εὔκολος ἔστω καὶ ἡ ἐπιφανειακώτερη ἀκόμη ἀνατομία τοῦ ἔργου του.

Κάτι ὅμως ὑπάρχει ἀκόμη στὸν Παπαντωνίου ποὺ ἐπιβάλλει ν' ἀφιερωθοῦν μερικὲς ἰδιαίτερες γραμμὲς μέσα στὸ περιοδικὸ αὐτό, τὸ κατ' ἐξοχὴν ὄργανο τῆς Ἑλληνικῆς νεότητος. Εἶναι αὐτὸ τὸ κάτι ἡ ἀφοσίωσίς του στὴ δημοτικὴ καὶ ἡ ἐπίδρασις ποὺ ἐξήσκησε στὴ διαμόρφωσί της.

Τὰ Ἑλληνόπουλα πρέπει νὰ ξέρουν ὅτι Παπαντωνίου ἦταν ἐκεῖνος ποὺ ἔγραψε τὰ «Ψηλὰ βουνά», τὸ ἀναγνωστικὸ τῆς Γ' τάξεως τοῦ δημοτικοῦ σχολείου, ποὺ ἐπρόκειτο νὰ δημιουργήσῃ τόσο θόρυβο, καὶ ν' ἀντιμετωπίσῃ τὴ λύσσα τῆς μουχλιασμένης ἀντιδράσεως. Τὰ «Ψηλὰ βουνὰ» ἦταν τὸ πρῶτο, συστηματοποιημένο σχολικὸ βιβλίο, γραμμένο ἀπὸ τὴν ἀρχὴ ὡς τὸ τέλος στὴ δημοτική, σὲ μιὰ ὅμως δημοτικὴ εὐπρεπῆ, ἀπολύτως Ἑλληνική, ἁγνὴ καὶ βασισμένη στοὺς θεμελιώδεις κανόνες τῆς γλώσσας γιατὶ — παρ' ὅσα καὶ ἂν λένε οἱ ἐχθροί της, — ἡ δημοτική, γλῶσσα ἀληθινὴ καὶ ζωντανή, ἔχει τὸ δικό της συντακτικὸ καὶ τὸ δικό της τυπικό. Ὅσοι κατέκριναν τὰ «Ψηλὰ βουνὰ» δὲν ἐχτυποῦσαν τὸν Παπαντωνίου, ἐχτυποῦσαν ἐν ὀνόματι τῆς μούχλας καὶ τῆς σαπίλας τὴ γλωσσικὴ ἀναγέννησι, ποὺ ἦσαν ἀνίκανοι, ἀποστεωμένοι οἱ ἴδιοι, νὰ τὴ νοιώσουν. Δὲν μποροῦσαν νὰ καταλάβουν οἱ ἄνθρωποι, σκαρφαλωμένοι καθὼς ἦσαν στὶς κούφιες ἐπάλξεις των, ὅτι γλῶσσα ἀνεξέλικτη εἶναι πεθαμένη καὶ ὅτι ἡ ἐπικράτησις τῆς καθαρεύουσας θὰ ἐσήμαινε νὰ ξαναγυρίζαμε σὲ μιὰ νόθο, ἔστω, μορφὴ τῆς Ἀττικῆς διαλέκτου, πρᾶγμα ἀδύνατο, γιατὶ τὰ ποτάμια κυλοῦν πρὸς τὶς θάλασσες καὶ τὶς λίμνες καὶ δὲν ἀναστρέφουν πρὸς τὶς πηγές τους. Ἀπὸ τὴ γλῶσσα τοῦ Ἡσιόδου ἐφθάσαμε στὴ γλῶσσα τοῦ Ὁμήρου, ἀπὸ αὐτὴ στὴ γλῶσσα τῶν ἀρχαίων τραγικῶν, τοῦ Θουκυδίδη, τοῦ Ξενοφῶντος, τοῦ Πλουτάρχου, τῶν Ἀλεξανδρινῶν. Τέλος ἀπὸ αὐτὴ φθάσαμε στὴ γλῶσσα τοῦ Εὐαγγελίου, τῶν Βυζαντινῶν καὶ στὴ φυσικὴ ἐξέλιξι, στὴ σημερινὴ δημοτική μας γλῶσσα, ποὺ εἶναι τὸ γνήσιο παιδὶ τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς. Οἱ καθαρευουσιάνοι, ζητῶντας ὅ,τι ζητοῦν, σβήνουν μὲ μιὰ μονοκονδυλιὰ ἱστορικοὺς νόμους, γλωσσικοὺς κανόνες, αὐτὴ τὴν ἀλήθεια. Πράγματα δηλαδὴ ἀδύνατα καὶ ἀκατόρθωτα ὅσο καὶ ἂν προσπαθήσουν.

Χτύπησαν λοιπὸν τὰ «Ψηλὰ βουνὰ» γιατὶ τὰ εἶδαν σὰν ἕνα ἀδυσώπητο ἐχθρό. Ἦταν τὸ βιβλίο ποὺ ἐσάλπιζε τὴν ὁριστικὴ τοῦ δημοτικισμοῦ ἐπικράτησι καὶ ξυπνοῦσε στὴν ψυχὴ τοῦ παιδιοῦ τὴ συνείδησι τῆς ἀληθινῆς μητρικῆς του γλώσσας. Τὰ νερὰ ὅμως ποὺ δὲν ταράζονται λιμνάζουν καὶ σαπίζουν καὶ ἡ ἐπίθεσις τῶν καθαρευουσιάνων τίποτε ἄλλο δὲν κατώρθωσε παρὰ νὰ ἐνισχύσῃ τὸ αἴσθημα τῶν δημοτικιστῶν καὶ νὰ πλουτίσῃ τὶς τάξεις τους μὲ καινούργιους μαχητάς, μὲ στρατιῶτες ποὺ ἤξεραν ὅτι ἡ Ἑλλάδα ἔχει ἀνάγκη νὰ στερεώσῃ τὴ γλῶσσα ποὺ τῆς ἐκληροδότησαν οἱ αἰῶνες, οἱ Πανέλληνες ποὺ ὕψωσαν τὸν λαμπρότερο Ἐθνικὸ πολιτισμὸ ἀπὸ ὅσους ἔχει νὰ παρουσιάσῃ ἡ ἀνθρωπότης.

Ὁ Ζαχαρίας Παπαντωνίου ἦταν ἕνας στρατιώτης τοῦ δημοτικισμοῦ, στρατιώτης εὔψυχος, φωτισμένος, ἄκαμπτος. Ἡ Ἱστορία τῶν Ἑλληνικῶν Γραμμάτων θὰ ἀναγνωρίζῃ «ἐσαεὶ» τί χρωστάει ἡ Ἑλληνικὴ γλῶσσα σ' αὐτόν. Καὶ θἆναι τὸ μνημόσυνο στὴ μνήμη του ποὺ ποτὲ δὲν θ' ἀμαυρώσουν τὰ χρόνια.

Χρ. Ἐμ. Ἀγγελομάτης

Ὁ Ζαχαρίας Παπαντωνίου ἐγεννήθη εἰς τὸ Καρπενῆσι κατὰ τὸ 1877 ἀπὸ οἰκογένειαν ἡ ὁποία εἶχε βαθὺ τὸ βιβλικὸν καὶ θρησκευτικὸν αἴσθημα. Μετὰ τὸ πέρας τῶν μαθητικῶν σπουδῶν του ἐγκατεστάθη εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ ἐνεγράφη εἰς τὴν ἰατρικὴν σχολήν, συγχρόνως δὲ παρηκολούθει καὶ μαθήματα ζωγραφικῆς. Ἡ καλλιτεχνικὴ φύσις του ὅμως τὸν ἀπεμάκρυνε ἀπὸ τὸ πανεπιστήμιον καὶ κατὰ τὸ 1895 ἐνεφανίσθη εἰς τὴν «Ἀκρόπολιν» τοῦ ἀειμνήστου Βλάσση Γαβριηλίδη ὅπου διεκρίθη ὡς δημοσιογράφος ἐξαιρετικοῦ μέλλοντος.

Ἡ εἴσοδός του εἰς τὴν δημοσιογραφίαν ἐπεκυρώθη μὲ τὴν δραστηριότητα καὶ ἀξίαν του, καὶ ἐντὸς ὀλίγου χρόνου κατέστη ὁ ἀπαραίτητος συνεργάτης ἐφημερίδων κύρους τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ὅπως ἡ «Ἐφημερὶς τῶν Συζητήσεων» τοῦ Λεωνίδα Δεληγιώργη, τὸ «Σκρὶπ» τοῦ Εὐαγγέλου Κουσουλάκου.

Ἀκολούθως συνειργάσθη εἰς τὸν «Χρόνον» καὶ κατόπιν εἰς τὸ «Ἐμπρὸς» τοῦ Δημητρίου Καλαποθάκη μὲ τὴν καθιέρωσιν τῆς στήλης τακτικοῦ χρονογραφήματος παράπλευρα εἰς τὸν Ἰωάννην Κονδυλάκην, «Διαβάτην», καὶ εἰς τὸν κ. Τίμον Μωραΐτίνην. Τὸ «Ἐμπρὸς» τὸν ἀπέστειλεν εἰς τὴν γαλλικὴν πρωτεύουσαν καὶ ἐκεῖθεν ἔγραφε τὰ περίφημα καὶ μνημειώδη «Παρισινὰ γράμματα», τὰ ὁποῖα οἱ παλαιότεροι Ἕλληνες φυλάσσουν ὡς ἱερὸν πνευματικὸν σκεῦος. Εἰς τὸ Παρίσι ὑπῆρξε συνεργάτης ἐπὶ τριετίαν τῆς «Journal des Debas» καὶ τοῦ «Les Nouvelles» μὲ τὴν σύνταξιν τοῦ Ἀνατολικοῦ δελτίου.

Ἐπιστρέψας εἰς Ἀθήνας τῷ 1917 διωρίσθη διευθυντὴς τῆς Ἐθν. Πινακοθήκης καὶ τὸ 1923 ἔλαβε τὸ ἀριστεῖον Γραμμάτων καὶ Τεχνῶν.

Ἡ Ἀκαδημία ἐπιβραβεύουσα τὴν συμβολὴν τοῦ Παπαντωνίου εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς Λογοτεχνίας ἐξέλεξεν αὐτὸν Ἀκαδημαϊκὸν εἰς τὸν κλάδον Γραμμάτων καὶ Τεχνῶν.

γράμματα ΣΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ

ΕΝΑ ΚΟΥΤΙ ΣΠΙΡΤΑ

'Αγαπητοί μου φίλοι,

Σήμερα θὰ σᾶς μιλήσω γιὰ ἕνα κουτὶ σπίρτα. Θ' ἀπορήσετε βέβαια. Ποιὰν ἀξία, ποιὰ σημασία μπορεῖ νὰ ἔχῃ ἕνα κουτὶ σπίρτα; Κι' ὅμως ὑπάρχουν πράγματα, ποὺ ἐνῷ αὐτὰ καθ' ἑαυτὰ εἶναι ἀσήμαντα, παίρνουν ξαφνικὰ ἀξία καὶ γίνονται ὡραῖα καὶ πολυσήμαντα σύμβολα ἀπὸ μιὰ πρᾶξι, ἀπὸ μιὰ χειρονομία ποὺ τὰ συνοδεύει.

Θυμᾶσθε τὸν ὀβολὸ τῆς χήρας τοῦ Εὐαγγελίου; Κι' ὁ ὀβολὸς ἐκεῖνος δὲν εἶχε καμμιὰν ἀξία. Εἶχε ὅμως ἀξίαν ἡ χειρονομία τῆς χήρας ποὺ τὸν ἐπρόσφερε ἀπὸ τὸ ὑστέρημά της· κι' ἀπὸ τότε ὁ ἀσήμαντος ἐκεῖνος ὀβολὸς ἔγινε πολύτιμος καὶ μπῆκε στὴν 'Ιστορία καὶ μπῆκε στὴ μνήμη καὶ στὴν ψυχὴ τοῦ κόσμου σὰν αἰώνιο σύμβολο ἀγάπης κι' ἀλληλεγγύης.

Διαβᾶστε τώρα αὐτὴ τὴ μικρὴ εἴδησι. Εἶναι ἕνα συνηθισμένο δελτίο δωρεῶν τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως τῆς 'Οργανώσεώς μας καὶ γράφει αὐτὰ τὰ λίγα λόγια:

Δωρητής: 'Ανώνυμος.

Δωρεά: 2 κουτιὰ σιγάρα, 1 πλάκα σοκολάτα, 7 μολύβια καὶ 1 κουτὶ σπίρτα.

'Επιθυμία δωρητοῦ: νὰ παρασχεθοῦν εἰς τοὺς 'Ακρίτας.

Τίποτε ἄλλο. Κι' ὅμως προσέξατε, ἀγαπητοί μου φίλοι. Διαβάζοντας τὸ δελτίο αὐτό, προσέξατε νὰ δῆτε πίσω ἀπὸ τὰ ἁπλᾶ, κοινά του λόγια πῶς σχηματίζεται καὶ πῶς προβάλλει μιὰ γλυκειὰ κι' εὐγενικὴ μορφὴ καὶ παρακολουθῆστε τὰ ὡραῖα κινήματα τῆς ψυχῆς ποὺ κρύβεται πίσω ἀπὸ τὴ λιτὴ προσφορά. Δύο κουτιὰ σιγάρα, μιὰ πλάκα σοκολάτα, ἑπτὰ μολύβια. Καὶ ξαφνικὰ σταματᾷ στενοχωρημένος, ἀπογοητευμένος. Τόσο μόνο; Τόσο λίγο; Τόσο λίγο γιὰ τοὺς 'Ακρίτες μας; Καὶ ψάχνοντας στὶς τσέπες του, δὲν βρίσκει τίποτε ἄλλο παρὰ ἕνα κουτὶ σπίρτα, ἕνα μικρὸ κουτὶ σπίρτα. Καὶ τὸ καταθέτει κι' αὐτό, σὰν νὰ διαθέτῃ καὶ τὸ τελευταῖο κομμάτι ποὺ ἀπέμεινε ἀπὸ τὸν ἑαυτό του κι' ἀπὸ τὴν ψυχή του.

— Τὄνομά σας; ρωτᾷ ὁ συναγωνιστὴς τῆς Κεντρικῆς.

— Τί νὰ τὸ κάμετε τὄνομά μου; Δὲν χρειάζεται.

Κι' ὁ συναγωνιστὴς γράφει: 'Ανώνυμος.

Κι' ὅμως ἔχεις τὸ καλλίτερο ὄνομα, ἀγαπητὲ φίλε, τὸ ὄνομα ποὺ σοῦ χάρισε ἡ ὡραία κι' εὐγενικὴ χειρονομία σου· τὸ τιμημένο ὄνομα τοῦ 'Ανθρώπου ποὺ ἔχει μέσα του τὸ ὑγιέστερο κι' ὑψηλότερο ἀνθρώπινο αἴσθημα, τὴν 'Αλληλεγγύη· τὸ ὑπέροχο ὄνομα τοῦ Πατριώτου, ποὺ προσφέρει τὸ πᾶν (αὐτὸ τὸ πᾶν ποὺ συμβολίζεται καμμιὰ φορὰ καὶ ἀπὸ ἕνα κουτὶ σπίρτα) γιὰ τὴν τιμὴ καὶ τὴ δόξα τῆς Πατρίδος (ποὺ συμβολίζεται σ' αὐτὴ τὴν περίπτωσι ἀπὸ τοὺς φρουροὺς τῶν συνόρων μας).

Προσέξατε καλὰ αὐτὸ τὸ κουτὶ τὰ σπίρτα, ἀγαπητοί μου φίλοι. Θὰ τὸ δῆτε ν' ἀνάβη, νὰ γίνεται φλόγα δυνατή, πυρσὸς ὁλόλαμπρος., πυρσὸς ποὺ δείχνει μιὰν ἀληθινὰ 'Ελληνικὴ ψυχὴ καὶ φωτίζει ἕναν ἀληθινὰ 'Ελληνικὸ δρόμο.

Μὲ ὅλη μου τὴν ἀγάπη
Μελῆς Νικολαΐδης

ΓΕΝΕΑ ΦΥΣΙΟΛΑΤΡΩΝ

'Ακόμα κι' αὐτὴ τὴν ἐποχή, ποὺ εἶναι ἡ λιγώτερο ἀπ' ὅλες εὐνοϊκὴ γιὰ μιὰ στενώτερη γνωριμία μας μὲ τὴ φύσι, ἔρχονται οἱ ὁμάδες τῶν ὀρειβατῶν νὰ μᾶς δείξουν πόσο τὸ πνεῦμα τῆς φυσιολατρείας ἔχει διαποτίσει τὴ νέα γενεά. Τὸ ὡραῖο ἔργο ποὺ ἄρχισαν πρὶν ἀπὸ μιὰ δεκαπενταετία περίπου τὰ φυσιολατρικὰ καὶ ἐκδρομικὰ σωματεῖα συμπληρώνεται σήμερα ἀπὸ τὴν ἐπίσημη ὀργάνωσι τῆς Νεολαίας. Καὶ ἔτσι ἡ κατεύθυνσι ποὺ παίρνουν, μὲ τὴν κρατικὴ ποιὰ ἐπαγρύπνησι, τὰ 'Ελληνόπουλα μπορεῖ νὰ δικαιολογήσῃ γιὰ τὴ γενεά τους τὴν ὀνομασία: γενεὰ φυσιολατρῶν.

Ἔχουμε μιὰ φύσι μοναδική. Οἱ ξένοι ποὺ ἐπισκέπτονται τὴ χώρα μας, γιὰ νὰ θαυμάσουν πρὸ πάντων τὰ ἀρχαῖά μας μνημεῖα, φεύγουν ὕστερα γοητευμένοι καὶ ἀπὸ κάτι ἄλλο: ἀπὸ τὶς φυσικές μας ὀμορφιές. 'Ο οὐρανός μας, τὸ κλῖμα μας, ἡ θάλασσα καὶ τὰ βουνά μας, ἡ φυτικὴ ποικιλία τοῦ ἐδάφους μας, τὰ μάγια τῶν μεσογειακῶν νερῶν μας, εἶναι κάτι ποὺ δὲ μπορεῖ παρὰ νὰ ἐνθουσιάσῃ ἀνθρώπους συνηθισμένους ἀπὸ τὶς αἰώνιες ὀμίχλες τοῦ Βορρᾶ. Καὶ ὅμως ὡς ἕνα διάστημα μπορεῖ νὰ πῇ κανεὶς γιὰ τοὺς Ἕλληνες πὼς ἀγνοοῦσαν τὴ θαυμαστή μας αὐτὴ φύσι. Ἂν ἐξαιρέσουμε τοὺς ἀνθρώπους τῆς ὑπαίθρου, ποὺ οἱ δουλειές των τοὺς κρατοῦσαν, καθημερινὰ σχεδόν, μέσ' στὴν ἀπέραντη ἀγκαλιὰ τῆς Μητέρας Γῆς, οἱ ἄλλοι, ὅσοι ἔμεναν στὶς πολιτεῖες, πολὺ σπάνια ἀνάπνεαν τὸν δροσερὸ ἀέρα τῆς ἐξοχῆς. Κλεισμένοι τὶς ἐργάσιμες ὧρες στὰ γραφεῖα, στὰ καταστήματα, στὰ ἐργοστάσια, περνούσανε καὶ τὶς ὑπόλοιπες μέσα στὴν ὄχι λιγώτερο πνιγερὴ ἀτμόσφαιρα τῶν καφενείων. 'Απὸ τὴν ἀνθυγιεινὴ αὐτὴ ζωὴ βγῆκε καὶ τὸ ἐπίθετο καφενόβιος. Σήμερα ὅμως, μὲ τὴ νέα στροφὴ ποὺ πῆρε ἡ νεολαία μας, ὑπάρχει ἄνθρωπος ποὺ νὰ μὴ ντρέπεται ἀκούοντας αὐτὸν τὸν χαρακτηρισμό; Οἱ νεαροὶ Ἕλληνες ἀρχίζουν ἀπὸ δῶ καὶ πέρα νὰ μαθαίνουν συστηματικὰ τὴν πατρίδα τους. Καὶ εἶναι αὐτὸς ὁ καλύτερος τρόπος γιὰ νὰ τὴν ἀγαπήσουν. 'Ο προνομιοῦχος αὐτὸς τόπος ποὺ ἔβγαλε στὴν ἀρχαιότητα τόσους θεοὺς καὶ ἥρωες, ποὺ στάθηκε τὸ λίκνο μιᾶς μυθολογίας ἀπὸ τὶς πλουσιώτερες τῆς Οἰκουμένης, ποὺ κάθε γωνιά του ἔχει καθαγιαστῆ ἀπὸ ἕνα ἱστορικὸ γεγονός, ἀξίζει μὲ τὸ παραπάνω νὰ ἐρευνηθῇ. Ἔτσι θὰ δοῦν μὲ τὰ ἴδια τους τὰ μάτια οἱ νέοι μας πόσο πολύτιμη κληρονομία δέχτηκαν ἀπὸ τοὺς προγόνους των καὶ πόση ἀλήθεια κρύβουν μέσα τους οἱ στίχοι τοῦ ξένου βάρδου: «Ἂν εἶναι νὰ πεθάνουμε γιὰ τὴν 'Ελλάδα, θεία εἶν' ἡ δάφνη. Μιὰ φορὰ κανεὶς πεθαίνει...».

'Η φύσι τονώνει τὸν ὀργανισμό, ἐξευγενίζει τὸ αἴσθημα, κάνει τὸν ἄνθρωπο καλύτερο. Κοντά της ἀλλάζουμε, ζωηρεύουμε, καλυτερεύουμε. Μιὰ ὥρα ποὺ περνάει κανεὶς στὸ βουνό, στὴν ἀκρογιαλιά, κάτου ἀπ' τὰ δέντρα, πλάϊ στὰ κύματα, τὸν φέρνει κοντήτερα στὸν ἀληθινό του προορισμό. Μακριὰ ἀπ' τὴ σκόνη καὶ τὴ μούχλα, στὸν ἀνοιχτὸ ἀέρα, μὲ γυμναστικὴ καὶ πεζοπορίες, διαπλάσσεται μιὰ καινούργια γενεά, σφριγηλὴ καὶ ρωμαλέα. 'Η 'Ελλάδα μας, ἐμπιστευμένη στὴ φύλαξι τέτοιων παιδιῶν, δὲ θὰ ἔχῃ τίποτε νὰ φοβηθῇ.

Κλς

Στό περιθώριον

ΤΟ ΝΕΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ

Ὁ ἥρως τοῦ νέου μας ἀναγνώσματος, ποὺ ἀρχίζει ἡ δημοσίευσίς του ἀπὸ τὸ τεῦχος αὐτό, εἶναι ἕνας ἔφηβος ἀπὸ τὴν ἀρχαία μακεδονικὴ Πέλλα, ποὺ συνδέεται ἀπὸ ἕνα παιδικὸ ἀνδραγάθημα μὲ τὸν ὡραιότερον ἥρωα τῆς λαμπροτέρας ἑλληνικῆς ἐποποιΐας καὶ ἀξιώνεται νὰ γίνη μέτοχος καὶ ἑταῖρος τῆς ἐποποιΐας ἐκείνης. Μέσα ἀπὸ τὶς προσωπικὲς περιπέτειες τοῦ ἥρωος οἱ ἀναγνῶσταί μας θὰ γνωρίσουν καὶ θὰ διδαχθοῦν κατὰ τὸν πλέον ζωντανὸν τρόπον τὴν ὡραιοτέραν ἐποχὴν τῆς ἰδικῆς μας καὶ τῆς πανανθρωπίνης ἱστορίας. Τὴν ἐποχὴν ποὺ μεγαλοφυὴς πολιτικὸς καὶ μεγαλοφυὴς στρατηλάτης, ὁ Ἀλέξανδρος,συνενώνων τὰς ὡρίμους δυνάμεις τοῦ Ἑλληνισμοῦ καὶ ἀνανεώνων τὴν ὁρμήν του, ἐπιχειρεῖ τὸν ὑψηλότατον ἑλληνικὸν ἆθλον, ἕνα ἀποθεωτικὸν θρίαμβον φωτὸς καὶ πολιτισμοῦ, ποὺ ἡ γῆ δὲν ἐγνώρισεν ἄλλον ὅμοιόν του καὶ ποὺ δὲν θὰ παύση νὰ διδάσκη τὰς γενεὰς ὅλας ἐκείνας τὰς ἀρετὰς καὶ τὰς ὡραιότητας, ποὺ κάμνουν τὴν ζωὴν ἀξίαν νὰ τὴν ζοῦν οἱ ἄνθρωποι. Τὸ νέο μας ἀνάγνωσμα, γραμμένο ἀπὸ κορυφαῖον Ἕλληνα συγγραφέα, περιέχει ἄφθονα τὰ λογοτεχνικά, παιδαγωγικὰ καὶ ἱστορικὰ στοιχεῖα καὶ θ' ἀποτελέση ἀληθῶς πολύτιμον βοήθημα διὰ τοὺς διδασκάλους καὶ τοὺς καθηγητὰς εἰς τὰς σχολικὰς ἐργασίας των.

ΤΑ ΒΥΖΑΝΤΙΝΑ ΚΕΙΜΗΛΙΑ

Ἡ «Νεολαία» κυκλοφοροῦσα ἤδη εἰς ἅπαντα τὰ Σχολεῖα τοῦ Κράτους αἰσθάνεται τὴν ἀνάγκην νὰ ἀπευθύνη τὴν πλέον θερμὴν σύστασιν πρὸς τοὺς διδασκάλους, οἵτινες ἀποτελοῦν τοὺς σπουδαιοτέρους πνευματικοὺς πυρῆνας τῆς ὑπαίθρου, ἵνα μαζὶ μὲ τὸ διδακτικὸν ἔργον των ἀσχοληθοῦν μὲ ζῆλον καὶ εἰς τὴν προστασίαν τῶν κατὰ τόπους βυζαντινῶν μνημείων. Ὑπάρχουν σχεδὸν εἰς ὅλας τὰς περιφερείας ναΐσκοι ἐξοχικοὶ παλαιοί, εἰς τοὺς ὁποίους πλειστάκις συναντῶνται εἰκόνας σπανίας τέχνης, τέμπλα, ψηφιδωτὰ κλπ., τὰ ὁποῖα εἴτε ὁ χρόνος εἴτε ἡ ἄγνοια τῆς ἀξίας των ἀπὸ τοὺς κατοίκους τῆς περιφερείας καταστρέφουν.

Ἡ προστασία τῶν ἐθνικῶν τούτων κειμηλίων εἶναι ἀποκλειστικὸν ἔργον τῶν διδασκάλων, οἵτινες ὀφείλουν νὰ διαφωτίζουν τοὺς κατοίκους τῆς περιοχῆς των καὶ νὰ λαμβάνουν πρωτοβουλίας ἀναφέροντες εἰς τὸ οἰκεῖον τμῆμα τοῦ Ὑπουργείου σχετικῶς διὰ πᾶν παρόμοιον ἔργον, τὸ ὁποῖον ὑπόκειται εἰς κίνδυνον καταστροφῆς.

Φέρτε τὴν χαρὰν καὶ τὴν ζωήν, τὴν αἰσιοδοξίαν καὶ τὸν ἐνθουσιασμὸν μέσα εἰς τὰ σπίτια σας ὡς ἄτομα. Δὲν εἶναι μικρὸ πρᾶγμα αὐτό, μέσα εἰς τοὺς γονεῖς σας καὶ τοὺς μεγαλυτέρους ἀδελφούς σας νὰ φέρετε τὴ χαρὰ καὶ τὴν ἐλπίδα.

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

Η ΔΙΑΣΚΕΨΙΣ ΤΟΥ ΒΕΛΙΓΡΑΔΙΟΥ

Μέσα εἰς τὴν ἀτμόσφαιραν τῆς ἀνησύχου ἀγρυπνίας, ἡ ὁποία ἐκυριάρχησεν ἐπὶ τῆς Εὐρώπης ἀπὸ τῆς ἐκρήξεως τοῦ πολέμου καὶ μεταξὺ τῶν οὐδετέρων καὶ μὴ ἐμπολέμων Χωρῶν, ἡ κανονικὴ ἐτησία διάσκεψις τῶν ἐκπροσώπων τῶν Κρατῶν τῆς Βαλκανικῆς Συνεννοήσεως, ἡ συνελθοῦσα τὴν περασμένην ἑβδομάδα εἰς τὸ Βελιγράδιον, ἀπετέλεσεν ἀντίθεσιν ἰδιαιτέρως ἀξιοσημείωτον. Θέλομεν δὲ νὰ ἐλπίζωμεν ὅτι τὸ ἐξαιρετικῶς ζωηρὸν ἐνδιαφέρον μὲ τὸ ὁποῖον ἡ κοινὴ γνώμη τόσον τῶν ἐμπολέμων ὅσον καὶ τῶν οὐδετέρων Κρατῶν παρηκολούθησε τὰς ἐργασίας τῆς Διασκέψεως δὲν ἦτο ἡ ἀναμονὴ — ἀδικαιολόγητος ἄλλως τε τελείως — ἐντυπωσιακῶν ἀποφάσεων, ἀλλὰ κάτι ἄλλο, τὸ ὁποῖον ἡμεῖς θὰ ὀνομάσωμεν γοητείαν τοῦ πνεύματος τῆς κατανοήσεως καὶ τοῦ σεβασμοῦ, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἐπήγασεν ἡ Βαλκανικὴ Συνεννόησις καὶ διὰ τοῦ ὁποίου ἀνεπτύχθη, συνετηρήθη καὶ ἡδραιώθη, ὥστε ν' ἀποτελῆ σήμερον ὑπόδειγμα συνασπισμοῦ λαῶν, οἱ ὁποῖοι μακρὰν πάσης ἰδέας καταπλεονεκτήσεως ἄλλου τινὸς γειτονικοῦ ἢ ἀπομεμακρυσμένου Κράτους εὑρίσκονται ἡνωμένοι εἰς τὴν ἀπόφασιν νὰ περιφρουρήσουν ἐναντίον πάσης ἐπιβουλῆς τὴν εἰρηνικὴν τάξιν καὶ ἀσφάλειαν εἰς τὴν ἰδικήν των περιοχήν. Ἡ Βαλκανικὴ Συνεννόησις εἶναι ἀσφαλῶς καρπὸς βαθείας συνέσεως καὶ ὡριμότητος ἱστορικῆς. Τοῦτο ἐτονίσθη ἀρκούντως εἰς τὸ Βελιγράδιον τὴν περασμένην ἑβδομάδα, ἀλλὰ καὶ πέραν τοῦ Βελιγραδίου καὶ τῆς Βαλκανικῆς. Ἠμπορεῖ δὲ κανεὶς νὰ εἴπη ἀφόβως ὅτι, ἐὰν σύνεσις καὶ ἱστορικὴ κατανόησις ἴση μὲ ἐκείνην ἡ ὁποία συνέπηξε τὴν Βαλκανικὴν Συνεννόησιν ἐπεκράτει καὶ εἰς τὰς πρωτευούσας τῶν μεγάλων πρωτευουσῶν τῆς Εὐρώπης, ἡ ἀπὸ ἑξαμήνου ἐνσκήψασα ἐπὶ τοῦ Κόσμου πολεμικὴ συμφορὰ θὰ εἶχεν ἀποτραπῆ.

Ὁ πόλεμος καὶ ἡ ἀτμόσφαιρά του εἶναι συνήθως μεταδοτικαί. Διὰ τοῦτο εἶναι εὐτύχημα ὅτι τὸ πνεῦμα καὶ ἡ ἀτμόσφαιρα τοῦ πολέμου δὲν ἔθιξαν καθόλου τὴν Βαλκανικήν μας Συνεννόησιν, ἀλλὰ τοὐναντίον τὴν ἐνίσχυσαν, κατὰ τὴν ὁμόφωνον διακήρυξιν τῶν ὑπευθύνων ἀνδρῶν τῶν συνελθόντων εἰς τὸ Βελιγράδιον. Τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ ἰσχὺς τοῦ συμφώνου τῆς Βαλκανικῆς Συνεννοήσεως ἀνενεώθη διὰ μίαν ἑπταετίαν, εἰς στιγμὰς καθ' ἃς μαίνεται ὁ πόλεμος εἰς τὴν ἄλλην Εὐρώπην, δὲν εἶναι μόνον ἀπόδειξις ὅτι ὁ πόθος τῆς διατηρήσεως τῆς εἰρηνικῆς συνεργασίας παραμένει ἰσχυρὸς εἰς τοὺς συνησπισμένους βαλκανικοὺς λαούς. Εἶναι συνάμα ὑπόμνησις πρὸς τὸν κόσμον περὶ τοῦ δυνατοῦ τῆς ὑπάρξεως καὶ ἄλλων συστημάτων συνυπάρξεως τῶν λαῶν πλὴν τοῦ πολέμου καὶ τῆς ἀλληλοεξοντώσεως.

Στό περιθώριον

ΒΟΤΑΝΙΣΜΑΤΑ

Παρὰ τὰς δυσμενεῖς καιρικὰς συνθήκας, ἡ περίοδος τῆς σπορᾶς τῶν σιτηρῶν ἔληξε μὲ ἀξιόλογον αὔξησιν τῆς σπαρείσης ἐκτάσεως ἐν συγκρίσει μὲ τὰ προηγούμενα χρόνια. Πλὴν τῆς ἐκτατικῆς αὐξήσεως ὑπάρχει καὶ ἄλλο ἀξιόλογον στοιχεῖον, τὸ ὁποῖον ἐπιτρέπει νὰ αἰσιοδοξῶμεν διὰ τὴν ἔκβασιν τῆς ἐσοδείας. Τὸ γεγονὸς ὅτι ἐβελτιώθησαν ἀρκετά, χάρις εἰς τὴν προσπάθειαν τῶν τεχνικῶν ἀφ' ἑνὸς καὶ τὸν ἐφοδιασμὸν τῶν γεωργῶν ἀφ' ἑτέρου μὲ σπαρτικὰ καὶ ἄλλα μηχανήματα, αἱ μέθοδοι καλλιεργείας. Φυσικὰ ἡ πορεία τοῦ καιροῦ θὰ παίξη τὸν ἀποφασιστικώτερον ρόλον. Ὑπάρχουν ὅμως μέσα ν' ἀμύνεται ὁ γεωργὸς καὶ κατὰ τῶν ἀντιξοοτήτων τοῦ καιροῦ καὶ τῶν μέσων αὐτῶν πρέπει νὰ γίνη ἔγκαιρος καὶ δραστηρία χρῆσις. Ἤδη εἰς ὅλας τὰς περιφερείας σημειοῦται ἐξαιρετικὴ ἀνάπτυξις ζιζανίων εἰς τοὺς σιταγρούς, συνεπεία τῶν ἀφθόνων βροχῶν. Θὰ χρειασθοῦν ἑπομένως ἐντατικὰ σκαλίσματα καὶ βοτανίσματα, διὰ νὰ σωθῆ ἡ ἐσοδεία ἀπὸ τὰ παράσιτα ποὺ ἀπειλοῦν νὰ τὴν δεκατίσουν. Οἱ γεωπόνοι, οἱ κοινοτάρχαι, ὅλοι οἱ θέσει ἁρμόδιοι, καὶ πρὸ παντὸς οἱ ἴδιοι οἱ γεωργοί, ἂς κάμουν τὸ καθῆκόν των.

Η ΚΑΜΠΗ

Ἡ κάμπη ἐνεφανίσθη πάλιν ἀπειλητικὴ εἰς τοὺς Ἀττικοὺς πευκῶνας. Οἱ ὑγροὶ καιροὶ πρῶτον καὶ ἡ ἐπικινδύνως ὑψηλὴ θερμοκρασία τῶν πρώτων ἡμερῶν τοῦ Φεβρουαρίου δεύτερον, κάμνουν ἀκόμη περισσότερον ἐπίφοβον τὸν ἀπαισχθῆ αὐτὸν ἐχθρόν, εἰς τὸν ὁποῖον τόσον βαρὺν φόρον πληρώνουν κάθε χρόνο τὰ δάση μας. Ἡ κοινὴ γνώμη ἀναμένει μίαν σταυροφορίαν κατὰ τῆς κάμπης. Καὶ δὲν ὑπάρχει κανεὶς ἁρμοδιώτερος ν' ἀναλάβη τὴν σταυροφορίαν αὐτὴν καὶ νὰ τὴν διεξαγάγη ἐπιτυχῶς ἀπὸ τὰ παιδιὰ τῆς Ε. Ο. Ν.

Εἰς τὰς Περιφερειακὰς Διοικήσεις Ἀθηνῶν καὶ Ἀττικοβοιωτίας ἀνήκει ἡ ἀπαραίτητος πρωτοβουλία. Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι θὰ τὴν ἀναλάβουν δραστηρίως καὶ θὰ τὴν φέρουν εἰς πέρας μὲ χαρὰν καὶ μ' ἐνθουσιασμόν.

ΑΙ ΕΙΚΟΝΑΙ ΤΟΥ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ ΜΑΣ

Ἡ Πρώτη: Ὁ Ἀρχηγὸς συνομιλῶν μὲ τοὺς Καθηγητὰς τοῦ Πανεπιστημίου μας κατὰ τὴν ἑορτὴν τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν.

Ἡ Δευτέρα: Στὴν Αἴγινα.

ΕΥΧΕΣ & Φυσική εὐγένεια

Οἱ ἀγρότες μας ἀκολουθοῦν ἕνα ἄγραφο κώδικα ἀπὸ ἔθιμα, ποὺ δείχνουν εὐγένεια καρδιᾶς καὶ λεπτὰ αἰσθήματα.

Ὁ ἀγρότης καὶ ὁ χωριάτης, ὅταν βγῆ ἀπὸ τὸ σπίτι του στὸ δρόμο, δὲν χαιρετάει μόνο τοὺς γνωστούς του. Λέει σ' ὅλους μ' εὐγένεια: «Καλημέρα», «Ὥρα καλή», «Καλησπέρα», «Καληνύχτα». Ἂν συναντήσῃ ἱερωμένον τοῦ λέει «Εὐλογεῖτε δέσποτα» ἢ «Καλημέρα τῆς ἁγιωσύνης σου» καὶ τοῦ φιλᾶ τὸ χέρι. Ἂν γυναῖκα ἀγρότου συναντήσῃ παπᾶ, κάνει καὶ «μικρὴ μετάνοια», δηλαδὴ ὑπόκλισι, καὶ τοῦ φιλᾶ τὸ χέρι.

Ἂν ὁ ἄνθρωπος τοῦ λαοῦ ἰδῆ ἄλλους ποὺ σκάβουν, σπέρνουν, θερίζουν ἢ κάνουν ἄλλη ἐργασία τῆς γῆς, τοὺς χαιρετάει ἔτσι: «Καλῶς τὰ πολεμᾶτε' καλὴ μέρα σας».

Ἂν συναντήσῃ στὸ δρόμο ἕναν ἄγνωστο, ἀμέσως προσφέρεται νὰ τὸν βοηθήσῃ καὶ νὰ τοῦ γίνῃ ὁδηγός. Τὸν ρωτᾷ: «Ποῦθε κοπιάζεις, πατριώτη; Μὴ θέλεις νὰ σοῦ δείξω κανένα σπίτι;». Αὐτὸ μπορεῖ νὰ γίνῃ καὶ κάπως μάθημα γιὰ τοὺς ἀδιάφορους τῶν σημερινῶν μεγάλων πόλεων, ποὺ δυσκολεύονται νὰ δώσουν καὶ τὴν πιὸ μικρὴ ὁδηγία σ' ἕνα ξένον.

Ἂν ὁ χωρικὸς ἀπαντήσῃ ἄνθρωπον ἀνώτερόν του στὴ μόρφωσι ἢ στὴν ἀξία, τὸν χαιρετάει ἔτσι: «Καλημέρα τῆς εὐγενείας σου» ἢ «Καλημέρα τῆς ἀφεντιᾶς σου».

Ἂν ἰδῆ πλάϊ στὸ δρόμο ἀνθρώπους ποὺ τρυγᾶνε ἢ θερίζουν, τοὺς φωνάζει: «Καλὰ μπερκέτια» (ἀφθονία). Ἂν ἰδῆ ἄλλους ν' ἁλωνίζουν σιτηρὰ τοὺς λέει: «Καλημέρα σας καὶ χίλια μόδια καλοφάγωτα!».

* * *

Ὅταν ξένος φθάσῃ σὲ σπίτι χωρικοῦ, τρέχει ὁ νοικοκύρης ἢ ἡ νοικοκυρὰ ν' ἀνοίξῃ τὴν πόρτα ἢ τρέχει ἔξω στὴν αὐλὴ νὰ τὸν ὑποδεχθῆ. «Καλῶς ὡρίσατε», τοῦ λέει. «Κόπιασε μέσα». Ἀφίνει τὸν ξένο νὰ μπῆ πρῶτος στὸ σπίτι καὶ τοῦ δείχνει νὰ καθίσῃ στὴν καλλίτερη θέσι. Ἂν ὁ ξένος φθάσῃ τὴν ὥρα ποὺ οἱ ἀγρότες γευματίζουν, λένε ὅλοι στὸν ξένο: «Ὁρίστε, κοπιάστε νὰ φᾶμε κατὰ ποὺ βρεθήκαμε».

Στὰ χωριά, ὅπου ξενοδοχεῖα δὲν ὑπάρχουν, οἱ πιὸ εὐκατάστατοι χωριάτες φιλοξενοῦν κάθε ξένο. Ὄχι μόνο τρώει στὸ τραπέζι τους, μὰ καὶ κοιμᾶται. Καὶ θεωρεῖται προσβολὴ νὰ θελήσῃ ὁ ξένος νὰ πληρώσῃ τίποτε. Κι' ὅταν φεύγῃ ὁ ξένος καὶ λέῃ: «Φοβοῦμαι μὴ σᾶς ἔγινα βάρος», ὁ χωρικὸς ἀπαντάει στερεότυπα: «Τὰ σπίτια τί τάχωμε; Σκιάζεσαι μὴν ὑποχρεωθῆς; Ποῦ τὸ ξέρεις; Βουνὸ μὲ βουνὸ δὲ σμίγει. Κόπιασε τώρα στὸ καλὸ καὶ στὴν εὐχὴ τοῦ Θεοῦ».

Βέβαια ὅταν ὁ ξένος φεύγῃ, θὰ τοῦ ποῦν καὶ «χαιρετίσματα» ἢ «προσκυνήματα» στὴ γυναῖκα του καὶ στοὺς συγγενεῖς του, ποὺ ποτὲ δὲν τοὺς γνώρισαν καὶ ποὺ πιθανώτατα ποτὲ δὲν πρόκειται νὰ τοὺς γνωρίσουν...

* * *

Ὁ ἀγρότης μας ἂν καθίσῃ σὲ γεῦμα ἢ σὲ δεῖπνο ἄλλου ἀγρότη, θὰ πιῆ πρῶτος ἀπὸ ὅλους κρασί, ἐκτὸς μονάχα ἂν στὸ τραπέζι κάθεται καὶ παπᾶς, γιατὶ τότε πρῶτος πίνει ὁ παπᾶς καὶ εὐλογεῖ τὸ φαγητό. Ἂν πιῆ λοιπὸν πρῶτος ὁ ἀγρότης, ποὺ φιλοξενεῖται, λέει πρῶτα: «Στὴν ὑγεία σας κι' ὁ Χριστὸς κι' ἡ Παναγία βοήθειά μας. Πολύχρονοι καὶ χαρούμενοι! Νὰ χαίρεστε τὸ στεφάνι σας. Νὰ ζήσουν τὰ παιδιά σας καὶ νὰ τὰ χαίρεστε. Καλὴ ψυχὴ οἱ γερόντοι καὶ καλὴ τύχη οἱ νέοι. Καλὴ γνῶσι τὰ παιδιά». Ἐννοεῖται πῶς οἱ εὐχὲς αὐτές, ποὺ γίνονται στὴν πρόποσι, ἀλλάζουν ἀνάλογα μὲ τὸ σχηματισμὸ τῆς οἰκογενείας. Γιατὶ ἂν οἱ σύζυγοι εἶναι γέροι καὶ ἄκληροι, ἀρκεῖ ἡ εὐχή: «Πολύχρονοι καὶ χαρούμενοι' νὰ χαίρεστε τὸ στεφάνι σας».

Ἂν τὸ γεῦμα γίνῃ ἀφοῦ ἀποθηκευτῆ τὸ λάδι, συμπληρώνονται οἱ εὐχὲς καὶ μὲ τὴ λέξι: «Καλοφάγωτο». Καὶ ἂν ἔχῃ τελειώσει τὸ γέμισμα τῶν βαρελιῶν μὲ τὸν μοῦστο, θὰ προστεθῆ κι' ἡ λέξις: «Καλόπιοτο».

Ἀπὸ τὸ ἄνοιγμα τοῦ Τριωδίου εὔχεται ἐκεῖνος ποὺ κάνει τὴν πρόποσι: «Καλὲς Ἀποκρηὲς» ἢ «Καλὲς Τυρινὲς» καὶ τὴν τελευταία ἑβδομάδα τῆς Ἀποκρηᾶς προσθέτει: «Καὶ Θεὸς σχωρέσῃ τὶς ψυχοῦλες». Ἀπὸ τὴν Καθαρὴ Δευτέρα εὔχεται «Καλὴ Σαρακοστὴ καὶ καλὴ Ἀνάστασι» ἢ «Καλὴ Λαμπρή». Ἀπὸ τὸ Πάσχα ὡς τὴν Πεντηκοστὴ προσθέτει: «Χριστὸς Ἀνέστη».

Μὲ τὴν φράσι «Χριστὸς Ἀνέστη» χαιρετοῦν γενικὰ οἱ καλογέροι τοῦ Ἁγίου Ὄρους, ἀντὶ νὰ ποῦν «Καλημέρα» ἀπὸ τὸ Πάσχα ὡς τὴν Πεντηκοστή. Κατὰ τὸν ὑπόλοιπον χρόνο, ἀντὶ γι' ἄλλο χαιρετισμό, λένε μεταξύ τους: «Εὐλογεῖτε».

Ὅταν ὁ ἀγρότης συναντάῃ ἀρραβωνιασμένους, εὔχεται: «Νὰ ζήσετε καὶ καλὰ στέφανα». Στοὺς γονεῖς τῶν εὔχεται: «Νὰ ζήσουν στερεωμένα τὰ παιδιά σας». Ὅταν περνάῃ πομπὴ γάμου εὔχεται σὲ ὅλους: «Στὸ κεφαλάκι σας ἀνύπαντροι καὶ στοὺς ἀποδέλοιπους. Στ' ἀρχοντόπουλά σας, νοικοκυραῖοι». Στοὺς νεονύμφους λέει: «Νὰ ζήσετε, νὰ γεράσετε καὶ καλοὺς κληρονόμους!». Καὶ στὸν κουμπάρο προσθέτει: «Πάντα νουνὸς καὶ τίμιος. Νὰ ζήσῃ τὸ νουνοκουμπαριό' κεῖ ποῦβαλες στεφάνι νὰ βάλῃς καὶ τὸ λάδι». Ἡ ἀντίθετα ἂν ὁ κουμπάρος βαφτίζῃ: «Ἐκεῖ ποῦβαλες τὸ λάδι νὰ βάλῃς καὶ στεφάνι». Μὰ στὸ νουνὸ εὔχονται ἀκόμα: «Νὰ χιλιάσῃς τὰ βαφτιστήρια σου. Νὰ σοῦ ζήσῃ ὁ νεοφώτιστος».

* * *

Ἡ εὐγένεια τῆς παληᾶς φιλοξενίας ζῆ πάντα στὰ χωριά.

Ὅταν στὴν ἐκκλησία παρουσιασθῆ ξένος, σπεύδουν οἱ χωρικοὶ νὰ τοῦ προσφέρουν στασίδι. Στὸ δρόμο ὅλοι τοῦ λένε: «Καλῶς ὡρίσατε». Ἂν δὲν ἔχῃ ἄλλους γνωστοὺς ὁ ξένος στὸ χωριό, τὸν παρακαλοῦν νὰ τοὺς τιμήσῃ στὸ σπίτι μὲ τὴ φράσι: «Ἂν ἀγαπᾶτε, καταδεχθῆτε τὸ φτωχικό μου». Οἱ γυναῖκες, ποὺ κάθονται στὶς αὐλόπορτες, ὅταν περάσῃ ξένος, τὸν χαιρετοῦν: «Ὥρα καλή». Καὶ ἂν εἶναι ὁδοιπόρος, τὸν καλοῦν νὰ πιῆ κρασὶ ἂν διψᾷ καὶ νὰ φάῃ ἂν πεινᾷ. Ἂν ζητήσῃ νερὸ τοῦ δίνουν καὶ τοῦ προσφέρουν, ἂν θέλῃ, καὶ κρασί.

* * *

Ἂν κανένας στὸ χωριὸ ἀρρωστήσῃ, τρέχουν οἱ γείτονες νὰ βοηθήσουν. Καλοῦν γιατρὸ καὶ παρέχουν τὶς πρῶτες βοήθειες λέγοντας: «Γειτόνοι εἴμαστε, ἄνθρωποι εἴμαστε».

Ἂν πεθάνῃ κανένας γέρος ἢ γρηά, λένε στοὺς δικούς του: «Ζωὴ σὲ λόγου σας. Θεὸς συχωρέσῃ τὴν ψυχούλα του. Ὁ Θεὸς τὸν ἀνάπαψε». Ἂν πεθάνῃ παντρεμένος ἢ παντρεμένη, λένε στοὺς συγγενεῖς: «Ζωὴ σὲ λόγου σας. Νὰ ζήσουν τὰ παιδιά σας. Ὁ Θεὸς νὰ σᾶς παρηγορήσῃ». Ἂν πεθάνῃ τέλος νέος ἢ νέα ἄγαμος λένε στοὺς συγγενεῖς: «Ζωὴ σὲ λόγου σας' νὰ ζήσουν τ' ἄλλα σας παιδιά».

Ὅταν μιὰ οἰκογένεια ξεκληρίσῃ ἀπὸ θανάτους καὶ μείνουν μόνον παιδιὰ ὀρφανά, οἱ ἄλλοι ἀγρότες δουλεύουν στὰ κτήματα τῶν ὀρφανῶν μερικὲς μέρες τὸ χρόνο ὁ καθένας, γιὰ νὰ μὴ μείνουν τὰ κτήματα ἀκαλλιέργητα. Αὐτὴ ἡ εὐγενικὴ πρᾶξις λέγεται «ξέλαξι» (ἐξιλασμός).

* * *

Βλέπουμε λοιπὸν ἀπὸ τὶς εὐχὲς καὶ τοὺς χαιρετισμοὺς τοῦ λαοῦ μας καὶ ἀπὸ τὸν τρόπο μὲ τὸν ὁποῖον φέρεται σὲ μερικὲς δύσκολες στιγμὲς τῆς ζωῆς τοῦ πλησίον, ὅτι εἶναι στὸ βάθος πολὺ εὐγενικός.

Καὶ θἆναι εὐχάριστο αὐτὰ τὰ παλαιὰ ἤθη καὶ ἔθιμα τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ καὶ τὴ φυσική του εὐγένεια καὶ καλωσύνη νὰ μὴ ἀλλάξουν ὅσο ἔρχεται σὲ ἐπαφὴ μὲ τοὺς ξένους πολιτισμούς.

Φ. Γιοφύλλης

Καλημέρα πατριώτη...

ΑΠΟ ΤΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ... ΛΟΓΙΑΣ

ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ

ΟΙΔΙΠΟΥΣ ΤΥΡΑΝΝΟΣ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ὡς τόσο ὁ Οἰδίπους ἀπορεῖ. Γιὰ ποιὸ ἄραγε λόγο ὁ Τειρεσίας ρίχνει μιὰ τέτοια ἄτιμη συκοφαντία ἀπάνω του; Τὸ Λάϊο οὔτε τὸν εἶδε ποτέ του. Κάποιο σκοπὸ βέβαια θάχη, κάποιο συμφέρο... Καὶ ξαφνικὰ σκοτίζει τὸ νοῦ του κι' ἄλλη ὑποψία πιὸ φοβερὴ καὶ πιὸ ἄδικη κι' ἀπὸ τὴν πρώτη.

Ὁ Κρέων, ναί, αὐτὸς μηχανεύτηκε δίχως ἄλλο κι' ἔπλασε ὅλη αὐτὴ τὴν ἱστορία γιὰ νὰ τοῦ πάρη τὴν ἐξουσία καὶ τὸ θρόνο...

Μὲ πίκρα καὶ ὀργὴ λοιπὸν λέει τὰ ἀκόλουθα, σὰ νὰ μιλάη μὲ τὸν ἑαυτό του, κι' ἐλεεινολογεῖ τὴν ἀνθρώπινη κακία:

Πλοῦτε καὶ βασιλεία καὶ σὺ τέχνη μου
ποὺ ξεπερνᾶς κάθε ἄλλη τέχνη, τί κακία
μὰ καὶ τί φτόνος κρύβεται ἐξ αἰτίας σου.
Νά, γιὰ τὴν ἐξουσία ποὺ μοῦ ἐχάρισε
μὲ προθυμία ἡ πόλη καὶ δὲ ζήτησα
ὁ Κρέων ὁ πιστός μου φίλος ἐξ ἀρχῆς
μ' ὀχτρεύεται καὶ νὰ μὲ διώξη πολεμᾶ.
Τὸν ψευτομάντη τοῦτο ἐδῶ μᾶς ἔστειλε
ποὺ μοναχὰ τὸ κέρδος βλέπει, ὁ δολερὸς
μὰ εἶναι στὴν τέχνη ἐκ γενετῆς τυφλός.
Γιὰ πές μου, πότε μάντεψες ἀληθινά;
Γιατὶ τῆς Σφίγκας δὲν ξηγοῦσες τὸ χρησμὸ
λυτρώνοντας τὴν πόλη ἀπὸ τὴ συμφορά;
Δὲν ἦταν βέβαια δουλειὰ τοῦ καθενὸς
καὶ χρειαζόταν δύναμη προφητική.
Κι' οὔτε θεοὶ τὴν ὥρα αὐτὴ κι' οὔτε πουλιὰ
σοῦ μίλησαν βοηθῶντας σε, μονάχα ἐγὼ
σὰν ἦρθα, ὁ ταπεινός, τὴν ἀποστόμωσα
ὄχι μὲ προφητεῖες καὶ τέτοια, μὲ τὸ νοῦ.
Τώρα λογιάζεις νὰ μὲ διώξης καὶ θαρρεῖς
πὼς θάχης δύναμη στὸν Κρέοντα σιμά,
μὰ φαίνεταί μου κλαίοντας ἐσὺ κι' αὐτὸς
καὶ φεύγοντας τὴν ἁμαρτία θὰ πάρετε
δῶθε μακριά· καὶ γέρος ἂν δὲν ἤσουνα
ἄξια θὰ πάθαινες τῶν ὅσων πολεμᾶς.

Ὁ χορὸς προσπαθεῖ νὰ τοὺς συμβιβάση, μὰ τοῦ κάκου. Τὰ πικρὰ λόγια σὰ σαΐτες ἔχουν πληγώσει τὶς καρδιὲς καὶ κεῖνες ἔξαλλες πιὰ μανιάζουν ἔτσι ποὺ δὲν μπορεῖ τὸ λογικὸ νὰ τὶς κρατήση. Ὁ γέρο προφήτης φεύγει διωγμένος ἀπὸ τὸ παλάτι καταφρονεμένος, σὰν ὀχληρὸς ζητιάνος. Μὰ πρὶν φύγη λέει τοῦτα, ποὺ βυθίζουν σὲ βαθιὰ σκέψι καὶ τοὺς πολῖτες ποὺ τ' ἀκοῦνε καὶ τὸν ἴδιο τὸν Οἰδίποδα. Γιατὶ ὁ Τειρεσίας δὲ μιλᾶ πιὰ μὲ ὀργή. Ἔχει τὴν ἐπιβλητικὴ μεγαλοπρέπεια ποὺ ἔπαιρνε πάντα ὅταν μὲ ἐπισημότητα ἀράδιαζε ὅσα ὁ Ἀπόλλων τοῦ ὑπαγόρευε, σὰν ἕνα ὂν ποὺ ἔστεκε πάνω ἀπὸ τὸν ἐφήμερο κόσμο:

...Σοῦ λέω, τὸν ἄντρα τοῦτον ποὺ ζητᾶς
μὲ κηρύγματα τέτοια φοβερίζοντας,
γιὰ τοῦ Λάϊου τὸ σκοτωμό, βρίσκεται δῶ!
Εἶναι Θηβαῖος, μὰ ξένο τὸν νομίζουνε·
ὅμως θὰ λυπηθῆ γιατὶ φτωχός, τυφλὸς
θὰ φύγη, ψαχουλεύοντας μὲ τὸ ραβδὶ
μακριά, κι' ἂς ἔχη φῶς καὶ πλούτη σήμερα.
Γονιὰς τῶν παιδιῶν του καὶ μαζὶ ἀδερφός,
ἄντρας καὶ γιὸς τῆς μάνας θὰ φανερωθῆ
καὶ τοῦ πατέρα του ὁμοσπόρος καὶ φονιάς.
Σκέψου τα αὐτὰ κι' ἂν βρῆς πὼς λέω ψέματα
ἐ, τότες πές μου πὼς δὲν ξέρω μαντική.

Ὁ Τειρεσίας φεύγει, ἔτσι ὅπως ἦρθε, χειροκρατούμενος ἀπὸ τὸ μικρὸ παιδί. Ὅμως τί σκοτεινά, παράξενα λόγια! Τί ἀξεδιάλυτες φοβέρες γιὰ ὁλόκληρη τὴ βασιλικὴ γενιά! Τί ἐγκλήματα ἀκατονόμαστα! Ποιὸς θὰ μπορέση ποτὲς νὰ μπῆ στὸ νόημά τους; Ὁ Οἰδίπους, ποὺ ἔλυσε ὡς τόσο τὸ αἴνιγμα τῆς Σφίγκας καὶ καμαρώνει γιὰ τὸ μυαλό του καὶ τὴν κρίσι του, στέκει τώρα σὰ χαμένος, ὅπως μπροστὰ σ' ἕνα σκοτεινὸ χάος. Μὲ σκυμμένο κεφάλι μπαίνει στὸ παλάτι. Μένει ἔτσι μονάχα ὁ χορὸς τῶν πολιτῶν, ποὺ ἀπορεῖ κι' αὐτὸς καὶ δὲν ξέρει τί νὰ πιστέψη καὶ τί νὰ μὴν πιστέψη ἀπ' ὅσα ἄκουσε:

Ταράζει ὁ μάντης ὁ σοφός·
ἀλήθεια λέει; λαθεύεται ἴσως;
Ποιὸ τάχα τοῦ Πολύβου ὁ γιὸς [1]
στοὺς Λαβδακίδες [2] νάχε μῖσος;
Τέτοια φριχτὴ καταλαλιὰ
νὰ τὴν πιστέψω; νὰ ἐκδικήσω
τὸ σκοτωμένο βασιλιᾶ;

Ὅμως δεύτερη σκέψι κάνει τὸ Χορὸ ν' ἀποτινάξη κάθε ὑποψία γιὰ τὸν Οἰδίποδα καὶ βγάζει τὸ συμπέρασμα πὼς κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ ξέρη τί κρύβει ἡ καρδιὰ τοῦ ἀνθρώπου, ὅσο σοφὸς κι' ἂν εἶναι. Τοῦτο εἶναι μονάχα βέβαιο: πὼς ὁ Οἰδίπους στάθηκε γιὰ τὴν πόλι σωτήρας.

Ὁ Οἰδίπους.

Μονάχα ὁ Δίας κι' οἱ θεοὶ
τὰ ἔργα, τὴν καρδιά μας ξέρουν.
Ἂν κράζονται ἄνθρωποι σοφοὶ
λίγο ἀπ' τοὺς ἄλλους διαφέρουν.
Μπορῶ ψεγάδι νὰ τοῦ πῶ
ὅπου ἡ καλόβουλή του γνώση
μὲ λύτρωσε ἀπὸ τὸ χαμό;

1 Ὁ Οἰδίπους, καθὼς ἐνόμιζαν, ἦταν γυιὸς τοῦ βασιλέα τῆς Κορίνθου, Πολύβου.

2 Λάβδακος ἦταν ὁ πατέρας τοῦ Λαΐου· Λαβδακίδες ἑπομένως οἱ ἀπόγονοί του, ὅπως ὁ Λάϊος κλπ.

Τὸ δρᾶμα πιὰ παίρνει γοργὴ κίνησι πρὸς τὴ λύσι του.

Ὁ Κρέων, ἀφοῦ πληροφορήθηκε ἀπὸ τρίτους τὴν ἄδικη κατηγορία ποὺ ἔρριξε ἀπάνω του ὁ Βασιλιᾶς — γιατὶ πραγματικὰ ἦταν ἄδικη — ἔρχεται νὰ ζητήση τὸ λόγο ἀπὸ τὸν ἴδιο καὶ νὰ τοῦ δώση ἐξηγήσεις. Μὰ μὲ τὸν Οἰδίποδα καμμιὰ πιὰ συνεννόησι δὲν εἶναι μπορετή. Ἔχει τὴν ἀντίληψι πὼς ἔπεσε σὲ παγίδα. Πίκρα καὶ πόνος καὶ μαζὶ ἀόριστη ἀνησυχία κινημένη ἀπὸ τὰ λόγια τοῦ Τειρεσία πλημμυρίζουν τὴν καρδιά του. Οὔτε ν' ἀκούση τὸν Κρέοντα δὲ θέλει. Ἀπειλεῖ μονάχα πὼς θὰ διατάξη νὰ τὸν θανατώσουν γιὰ τὴν ἄτιμη προδοσία του. Ὁ χορὸς μαζεμένος δὲν τολμᾶ νὰ μιλήση κι' ὡς τόσο καταλαβαίνει πὼς ὁ Κρέων εἶναι ἀθῶος κι' ἐκτιμᾶ τὰ τίμια καὶ ξάστερα ἐπιχειρήματα ποὺ φέρνει γιὰ ν' ἀποδείξη τὴν ἀθωότητά του.

Τὴ στιγμὴ κείνη καταφθάνει ἡ βασίλισσα.

Τούτην ὅλος ὁ λαὸς τὴν ἀγαπᾶ καὶ τὴ σέβεται. Εἶναι ἡ χήρα τοῦ Λαΐου· τὰ μαλλιά της εἶναι ἀσπρισμένα πιά, γιατὶ εἶναι πολὺ μεγαλύτερη ἀπὸ τὸν τωρινό της ἄντρα, τὸν Οἰδίποδα, καὶ στὸ πρόσωπό της φαίνεται ἡ ἤρεμη ἐγκαρτέρησι τοῦ ἀνθρώπου ποὺ δὲν τὸν καταβάλλουν τὰ βάσανα τῆς ζωῆς, γιατὶ ἡ ψυχή του εἶναι περήφανη.

Εὐθὺς ἀπὸ τὰ πρῶτα λόγια ποὺ λέει στὸν ἀδερφό της καὶ τὸν ἄντρα της, δείχνεται ἡ φρόνιμη κι' ἀξιόπρεπη γυναίκα:

Ἀλόγιστα τὴ γλῶσσα ἀφίνετε λυτὴ
δυστυχισμένοι· νέες ζητᾶτε συμφορὲς
ὅταν ὁ τόπος ἔτσι καταστρέφεται.
Δὲν πηγαίνει ὁ καθένας στὸ παλάτι του
μὴν κάμετε μεγάλο τὸ μικρὸ κακό;

Τὰ λόγια της φέρνουν ἀμέσως ἀποτέλεσμα. Ὁ καθένας ἐξηγεῖ τὴν ἀφορμὴ τῆς παραφορᾶς του.

— Ἐπιβουλεύεται τὴ ζωὴ καὶ τὸ θρόνο μου, λέει ὁ Οἰδίπους.

Κρέων.—Ὤ! νὰ μὴ δῶ καλό, μὰ ἐπικατάρατος νὰ πάω χαμένος, ἂν μοῦ πέρασε ἀπ' τοῦ νοῦ.

Ἰοκάστη.— Μὰ πίστεψέ τον, βασιλιᾶ, γιὰ τὸ θεό,

σεβάσου τὸ φριχτὸ τὸν ὅρκο ποὔκαμε
καὶ μένα, τὴ γυναίκα σου, κι' αὐτοὺς ἐδῶ.

Ὁ χορὸς παίρνει κι' αὐτὸς θάρρος καὶ παρακαλεῖ τὸν Οἰδίποδα νὰ σκεφθῆ ἠρεμώτερα.

Ὅλα τοῦτα καὶ προπάντων ἡ παράκλησι τῶν δυστυχισμένων πολιτῶν τὸν πείθουν, ἀντὶ νὰ θανατώση τὸν Κρέοντα, ν' ἀρκεστῆ μονάχα στὴν ἐξορία του. Ὁ Κρέων φεύγει, μὰ φεύγοντας λέει αὐτὰ τὰ λόγια, ποὺ εἶναι δίχως ἄλλο ὁ καλύτερος καὶ πιὸ ἀμερόληπτος χαρακτηρισμὸς γιὰ τὸν Οἰδίποδα:

Μὲ δυσκολία ἀλλάζει γνώμη, μὰ πικρὰ
πάντα του μετανοιώνει σὰ διαβῆ ὁ θυμὸς
καὶ φυσικό του νὰ παθαίνεται πολύ.

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΤΗΣ ΕΠΟΜΕΝΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Εἶπεν ὁ Κύριος τὴν παραβολὴν ταύτην· ἄνθρωποι δύο ἀνέβησαν εἰς τὸ ἱερὸν προσεύξασθαι, ὁ εἷς Φαρισαῖος καὶ ὁ ἕτερος τελώνης. Ὁ Φαρισαῖος σταθεὶς πρὸς ἑαυτὸν ταῦτα προσηύχετο· ὁ Θεός, εὐχαριστῶ σοι ὅτι οὐκ εἰμὶ ὥσπερ οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων, ἅρπαγες, ἄδικοι, μοιχοί, ἢ καὶ ὡς οὗτος ὁ τελώνης· νηστεύω δὶς τοῦ σαββάτου, ἀποδεκατῶ πάντα ὅσα κτῶμαι. Καὶ ὁ τελώνης μακρόθεν ἑστὼς οὐκ ἤθελεν οὐδὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς εἰς τὸν οὐρανὸν ἐπᾶραι, ἀλλ' ἔτυπτεν εἰς τὸ στῆθος αὐτοῦ λέγων· ὁ Θεός, ἱλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ. Λέγω ὑμῖν, κατέβη οὗτος δεδικαιωμένος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ ἢ γὰρ ἐκεῖνος· ὅτι πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται, ὁ δὲ ταπεινῶν ἑαυτὸν ὑψωθήσεται.

Μὲ τὴν Παραβολὴ τοῦ Τελώνου καὶ τοῦ Φαρισαίου ὁ Σωτὴρ τῆς ἀνθρωπότητος μᾶς διδάσκει ὅτι παντοῦ καὶ πάντοτε πρέπει νὰ μὴ εἴμεθα ὑπερήφανοι καὶ ἐγωϊσταὶ ἀλλὰ ταπεινοὶ καὶ φρόνιμοι. Προσωποποίησις τοῦ ἐγωϊστοῦ εἶναι ὁ Φαρισαῖος (μορφωμένος Ἰουδαῖος ποὺ ἐνομίζετο ἀπ' τοὺς πατριῶτες του ἰδανικὸς ἄνθρωπος) καὶ τοῦ ταπεινοῦ εἶναι ὁ τελώνης (μεταξὺ τοῦ λαοῦ τῶν Ἰουδαίων τὸ ἐπάγγελμα τοῦ τελώνου ἦταν τὸ μισητότερο ἀπὸ ὅλα).

Πρέπει λοιπὸν καὶ ἡμεῖς ἔχοντες γιὰ παράδειγμα τὸν τελώνη τοῦ Εὐαγγελίου νὰ ἔχωμε συναίσθησι πῶς εἴμαστε ἄνθρωποι γεμᾶτοι ἁμαρτίες. Ὅτι ἀπέναντι τοῦ Θεοῦ μας εἴμεθα ἔνοχοι, ὅτι εἴμεθα ἀνάξιοι νὰ τύχωμεν τῆς θείας συγγνώμης. Ἂν πάντοτε ἐξετάζωμεν τὸν ἑαυτόν μας κατὰ βάθος τί θὰ ἀνακαλύψωμεν εἰς αὐτόν; Τὴν κακίαν, τὴν ἐμπάθειαν καὶ ἐν γένει τὴν ἁμαρτίαν. Μπορεῖ βέβαια κάποιος νὰ μὴ διέπραξε μεγάλα ἐγκλήματα, ἀλλὰ ὁπωσδήποτε πολλὲς φορὲς εἶναι παραβάτης τοῦ νόμου τοῦ Θεοῦ. Γι' αὐτὸ ἂν ὁ ἐπουράνιος καὶ πανάγαθος πατὴρ μας ἦταν ἄσπλαγχνος ποτὲ δὲν θὰ ἦτο δυνατὸν κανεὶς ἄνθρωπος μὲ τὴν μετάνοιαν νὰ σωθῇ. Αὐτὸς δοκιμάζει σὲ κάθε μας κακὴ πρᾶξι μεγάλη λύπη. Αὐτὸς μόλις δῇ κάποιον νάχῃ διάθεσι νὰ σωθῇ, σπεύδει ἀμέσως νὰ τὸν βοηθήσῃ. Τοῦ δίδει τὴν δύναμιν νὰ πολεμήσῃ καὶ στὸ τέλος νὰ νικήσῃ τοὺς πειρασμοὺς τῆς ἁμαρτίας. Διὰ νὰ ἐπιτύχωμεν ὅμως τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ πρέπει νὰ πεισθοῦμε ὅτι μόνοι μας εἶναι ἀδύνατο νὰ σωθοῦμε. Πρέπει νὰ ἔχουμε τὸ συναίσθημα τῆς ταπεινοφροσύνης, διότι αὐτὴ φανερώνει τὸν ἄνθρωπον ὅτι συναισθάνεται ὅτι εἶναι ἁμαρτωλὸς καὶ ὅτι εἰλικρινῶς θέλει νὰ σωθῇ. Εἶναι ἀδύνατον ὁ πανάγαθος Θεὸς νὰ καταδικάσῃ καὶ τιμωρήσῃ τὸν ταπεινὸν ἄνθρωπον. Αὐτὸ καθαρώτατα μᾶς τὸ διδάσκει ἡ Παραβολὴ τοῦ Εὐαγγελίου, ποὺ ὁ ἴδιος ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ μᾶς λέγει ὅτι ἐδικαιώθη περισσότερον ὁ ἁμαρτωλὸς Τελώνης ἀπὸ τὸν ἐγωϊστὴν Φαρισαῖον. Ὁ θεάνθρωπος μὲ τὴν φράσιν του: «Πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται, ὁ δὲ ταπεινῶν ἑαυτὸν ὑψωθήσεται» μᾶς πείθει καὶ μᾶς δίνει τὴν διαβεβαίωσιν ὅτι μὲ τὴν ταπεινοφροσύνην θὰ μᾶς ἀνυψώσῃ καὶ θὰ μᾶς φέρῃ τὴν αἰώνιον δόξαν, μέχρις αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ.

Καὶ τώρα, ποὺ ἡσύχασαν κάπως τὰ πράματα, ἡ Ἰοκάστη ρωτᾶ νὰ μάθη λεπτομερῶς τὰ καθέκαστα.

Ἰοκάστη.— Λέγε νὰ μάθω ἂν δίκαια τὸν κατηγορῆς.

Οἰδίπους.— Εἶπε πὼς εἶμαι τοῦ Λάϊου φονιᾶς.

Ἰοκάστη.— Εἶναι γνώμη δική του, ἢ μήπως τ' ἄκουσε;

Οἰδίπους.— Κάποιο ψευτοπροφήτη ἐδῶ μᾶς ἔστειλε γιὰ νὰ κρατήση καθαρὸ τὸ στόμα του.

Ἡ βασίλισσα κουνάει θλιβερὰ τὸ κεφάλι της. Προφήτης! «Κανένας θνητός», λέει, «δὲν ἔχει προφητικὴ δύναμι... Καὶ γιὰ νὰ πιστέψης ἄκουσε μιὰ ἱστορία ποὺ θὰ σοῦ πῶ: Ἔδωσαν κάποτε στὸ Λάϊο, τὸν πρῶτο μου ἄντρα, χρησμὸ πὼς δίχως ἄλλο θὰ τὸν σκοτώση τὸ παιδί του... Τὸ πίστεψε ἐκεῖνος ὁ ἄμοιρος κι' ἔτσι μόλις τοῦ γέννησα ἕνα ἀγοράκι, τὸ πῆρε, τοῦ πέρασε μὲ σκοινὶ τὰ πόδια ἀπὸ τὸν ἀστράγαλο καὶ τὤδωσε σὲ κάποιο δοῦλο του πιστὸ νὰ τὸ πετάξη σ' ἀδιάβατα ρουμάνια... Ἐκεῖ δίχως ἄλλο τὸ φάγανε οἱ λύκοι. Δὲ σκότωσε, καθὼς βλέπεις, τὸν πατέρα του, κι' οὔτε αὐτὸς σκοτώθηκε ἀπὸ τὸ γιό του. Ἄλλο ἦταν τὸ γραφτό του, γιατὶ τὸν σκότωσαν σὲ τρίστρατο ληστές.

— Σὲ τρίστρατο; ρωτάει ὁ Οἰδίπους καὶ κάποια θύμησι ἀνεβαίνει στὸ νοῦ του ποὺ τὸν κάνει νὰ ταραχτῆ πολύ...

Οἰδίπους.— Μοῦ φάνηκε πὼς εἶπες ὅτι ὁ Λάϊος σὲ τρίστρατο σκοτώθηκεν ἀπὸ ληστές;

Ἰοκάστη.—Ἔτσι εἶπαν τότε μὰ καὶ τώρα λέγεται.

Οἰδίπους.— Ξέρεις τὸ μέρος ὅπου ὁ φόνος ἔγινε;

Ἰοκάστη.— Μὰ στὴ Φωκίδα, ἐκεῖ ὅπου ὁ δρόμος σκίζεται καὶ φέρνει πρὸς τὴ Δαύλεια καὶ τοὺς Δελφούς.

Οἰδίπους.— Καὶ πόσος ἀπὸ τότε πέρασε καιρός;

Ἰοκάστη.— Λίγο προτοῦ σὺ κυβερνήτης μας νάρθῆς.

Οἰδίπους.— Καὶ ἡ ὄψι του; Πῶς ἦταν τάχα ἡ ὄψι του; Μὴ στὸν ἀνθὸ τῆς νιότης του βρισκότανε;

Ἰοκάστη.—Ἦταν ψηλός, μόλις λευκάζαν τὰ μαλλιά. Τὸ πρόσωπό του ἀλήθεια κάπως σοῦμοιαζε.

Οἰδίπους.— Φοβοῦμαι πὼς ὁ μάντις δὲν εἶναι τυφλός. Ἕνα ἂν μοῦ πῆς θὰ τ' ἀποδείξω πιότερο.

Ἰοκάστη.— Φοβοῦμαι, μὰ θ' ἀποκριθῶ σ' ὅ,τι ρωτᾶς.

Οἰδίπους.— Μοναχὸς τάχα πήγαινε ἢ μὲ πολλοὺς ἄντρες μαζὶ καθὼς ταιριάζει σὲ ἀρχηγό;

Ἰοκάστη.— Πέντε ἦσαν ὅλοι κι' ἕνας κήρυκας μαζὶ καὶ σ' ἅμαξα βασιλικὴν ὁ Λάϊος.

Μόλις ἀκούει κι' αὐτὴν τὴν πληροφορία ὁ Οἰδίπους, χτυπάει πιὰ μὲ τὸ χέρι του τὸ μέτωπο ἀπελπισμένος.

— Ἀλλοίμονό μου! λέει... Εἶναι πιὰ ὁλοφάνερο... Καὶ ποιὸς σοῦ τὰ εἶπε ὅλ' αὐτά; ξαναρωτᾶ τὴ γυναῖκα του.

Ἰοκάστη.— Κάποιος του δοῦλος ποὺ μονάχος σώθηκε.

Οἰδίπους.— Βρίσκεται τάχα ἐδῶ νὰ τὸν ρωτήσουμε;

Ἰοκάστη.—Ὄχι, γιατὶ σὰν εἶδε πὼς βασίλευες ἐσὺ κατάφερε παρακαλῶντας με θερμὰ νὰ πάη στὴν ἐξοχὴ καὶ τὰ βοσκήματα, μακριὰ νὰ βρίσκεται καὶ νὰ μὴ βλέπη πιὰ καθόλου ἀνθρώπους· δίχως ἄλλο τ' ἄξιζε νὰ λάβη χάρι μεγαλύτερη ἀπ' αὐτή.

— Τὸ δοῦλο, τὸ δοῦλο, φέρετέ μου τὸ δοῦλο! φωνάζει ὁ Οἰδίπους, σὰ νὰ κρεμότανε ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο τοῦτο ἡ σωτηρία ἢ ὁ χαμός του.

Ἰοκάστη.— Μὴν ἔχης ἔγνοια, θάρθη· μὰ χρειάζεται καὶ γὼ νὰ ξέρω αὐτὰ ποὺ σὲ λυποῦν.

Οἰδίπους.— Καὶ θὰ τὰ μάθης, τόσο λίγο ἐλπίζω πιά. Καὶ σὲ ποιὸν περισσότερο νὰ ἐμπιστευθῶ;

Καὶ διηγιέται στὴ γυναῖκα του τὴν ἀκόλουθη περίεργη ἱστορία:

— Εἶμαι, λέει, γιὸς τῆς Μερόπης καὶ τοῦ Πολύβου, τοῦ βασιλιᾶ τῆς Κορίνθου. Οἱ γονεῖς μου μ' ἀγαποῦσαν πολὺ κι' ἤμουν πραγματικὰ εὐτυχισμένος ἐκεῖ κάτου. Ὅμως συνέβη κάτι ποὺ κατάστρεψε ὅλη μου τὴ ζωή. Σ' ἕνα συμπόσιο ἕνας συνομήλικός μου, μεθυσμένος, μιὰ στιγμὴ ποὺ λογοφέραμε, μοῦ εἶπε, πὼς ὁ πραγματικός μου πατέρας εἶναι ἄγνωστος, κι' ὅτι ὁ Πόλυβος, ἐπειδὴ δὲν εἶχε παιδιά, ἀπὸ ἐλεημοσύνη μὲ υἱοθέτησε... Τὰ λόγια αὐτά, μ' ὅλο ποὺ ὅλοι μὲ διαβεβαίωναν πὼς ἦταν λόγια μεθυσμένου, μὲ τάραξαν πολύ... Ἀποφάσισα νὰ πάω στὸ μαντεῖο τῶν Δελφῶν καὶ νὰ ρωτήσω τὸ Θεό.

...Ὅμως ὁ Φοῖβος δὲ μ' ἀπάντησε
σὲ κεῖνα ποὺ ρωτοῦσα κι' ἄλλα φοβερὰ
καὶ τρομερά, πρωτάκουστα φανέρωσε
Γυναῖκα πὼς θὰ πάρω τὴ μητέρα μου
καταραμένη στὸ φῶς σέρνοντας γενιά,
πὼς τὸν πατέρα νὰ σκοτώσω εἶναι γραφτό.

Μόλις ἄκουσα τέτοια ἐγὼ ἔφριξα κι' ἀποφάσισα νὰ μὴν ξαναγυρίσω στὴν Κόρινθο. Πῆρα ὁδηγό μου τ' ἀστέρι καὶ τραβοῦσα, τραβοῦσα κατὰ τὸ Βορρᾶ... Ἔτσι ἔφτασα καὶ στὸν τόπο ποὺ λὲς πὼς θανατώσανε τὸ Λάϊο. Ἐκεῖ, ἀκριβῶς στὸ τρίστρατο λοιπόν, συνάντησα κάποιο γέρο μέσα σὲ ἁμάξι καὶ μαζί του πέντε - ἕξη ἀκολούθους. Μοῦ μίλησαν ἄσχημα, τοὺς ἀπάντησα τὸ ἴδιο... Μὲ χτύπησαν, τοὺς χτύπησα καὶ γώ, καὶ γιὰ νὰ μὴν τὰ πολυλογῶ τοὺς σκότωσα ὅλους.

Ἂν ὅμως ἔχει σχέση μὲ τὸ Λάϊο
ὁ γέρος τοῦτος, τίς μου, ἀξιολύπητος
εἶναι ἄλλος τάχα περισσότερο ἀπὸ μὲ
κι' ἄνθρωπος στοὺς θεοὺς πιὸ μισητός;

(Ἀκολουθεῖ)

ΣΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ

Α'.

— Στέφανε! Στέφανε!

Ἡ μικρούλα Ἄλκα εἶχε μισανοίξει τὴν πόρτα τοῦ σπιτιοῦ της καὶ πρόβαλε τὸ ζωηρὸ κεφαλάκι της. Τὰ μαλλιά της ἦταν μαῦρα, σγουρά, δεμένα μὲ τριανταφυλλιὰ λεπτὴ κορδέλα. Τὰ μάτια της μεγάλα, γεμᾶτα ἐξυπνάδα.

Φώναζε ἕνα ἀγόρι στὸ ἀντικρυνὸ κατώφλι, τὸν Στέφανο. Φοροῦσε αὐτὸς σήμερα τὰ καλά του φορέματα, γαλάζιο χιτῶνα, μὲ μιὰν ἀσημένια πόρπη ποὺ συγκρατοῦσε τὸ φόρεμα στὸν δεξιὸν ὦμο.

Εἶχε κι' αὐτὸς μαῦρα σγουρὰ μαλλιά, ἦταν ψηλός, λιγνὸς καὶ τὸ δέρμα του καμένο ἀπὸ τὸν ἥλιο. Ἔβλεπες τὰ νερὰ μπράτσα του καὶ τὰ στερεὰ πόδια κι' ἔνοιωθες πὼς τὸ παιδὶ αὐτὸ εἶχε γυμνάσει καλὰ τὸ σῶμά του κι' ἦταν ἀπὸ τοὺς πρώτους στὸ πάλεμα καὶ στὸ τρέξιμο.

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη εἶχε τοποθετήσει τὸ δεξιὸ πόδι του σὲ μιὰ μεγάλη πέτρα κι' ἔδενε, σκυμμένος, τὸ σαντάλι του.

— Στέφανε! Στέφανε, δὲν ἀκοῦς; φώναξε πάλι τὸ κοριτσάκι μὲ ἀνυπομονησία.

Ὁ Στέφανος στράφηκε. Μόλις εἶδε τὴν Ἄλκα, τὸ πρόσωπό του ἔλαμψε.

— Στέφανε! Στέφανε!...

— Καλημέρα, Ἄλκα! φώναξε, τί κάνεις;

— Ποῦ πηγαίνεις, Στέφανε; Γιατί ἔβαλες τὰ καλά σου φορέματα σήμερα;

— Ἔχουμε γιορτή! ἀποκρίθηκε ὁ Στέφανος, ποὺ εἶχε πιὰ δέσει τὸ σαντάλι του καὶ διώρθωσε τὰ μακριά του μαλλιά, ποὺ ἔπεφταν καὶ τοῦ σκέπαζαν τὸ ὡραῖο του ἡλιοκαμένο πρόσωπο.

— Τί γιορτή; Κι' ὁ πατέρας μου ἔφυγε πολὺ πρωΐ, μαζὶ μὲ τὸν γέρο στρατηγὸ τὸν Ἀντίπατρο. Κι' ἦρθε κι' ὁ πατέρας σου καὶ κρατοῦσε μαζί του τὸ μεγάλο κουτὶ μὲ τὰ γιατρικά του. Ποῦ πᾶνε; Στὸν πόλεμο πάλι;

Ὁ Στέφανος γέλασε.

— Πόσο εἶσαι περίεργη, Ἄλκα! εἶπε. Ὅλα θέλεις νὰ τὰ ξέρης.

— Καὶ βέβαια, ἀποκρίθηκε ἡ Ἄλκα πειραγμένη λίγο. Ὅλα θέλω νὰ τὰ ξέρω. Ἢ μήπως τάχα νομίζεις πὼς ἐπειδὴ εἶμαι κορίτσι πρέπει νὰ κάθουμαι διαρκῶς στὸ σπίτι νὰ παίζω κοῦκλες; Ξεχνᾶς πὼς εἶμαι μοναχοκόρη τοῦ καπετὰν Νεάρχου;

— Ὢ! Ὢ! καπετανοπούλα! ἔκαμε ὁ Στέφανος γελῶντας.

— Μὴ γελᾶς! Μεγάλωσα πιά, πηγαίνω κι' ἐγὼ μὲ τ' ἀγόρια στὸ γυμναστήριο, τρέχω, ρίχνω τὸ δίσκο καὶ τὸ κοντάρι καὶ προχτές, μὴν τὸ ξεχνᾶς, σὲ νίκησα στὸ τρέξιμο.

Ὁ Στέφανος κοκκίνισε. Κατέβασε τὸ κεφάλι ντροπιασμένος. Ναί, ἀλήθεια, προχτὲς τὸ κοριτσόπουλο αὐτὸ τὸν νίκησε κι' οἱ φίλοι του ἀπὸ τότε πιὰ τὸν περιγελοῦν.

— Σὲ νίκησε ἡ Ἄλκα! τοῦ φωνάζουν, σὲ νίκησε ἕνα κοριτσάκι, ντροπή σου!

Κι' ὁ Στέφανος ὡρκίστηκε ἀπὸ μέσα του γρήγορα νὰ παραβγῆ πάλι μαζί της, νὰ τὴ νικήση γιὰ νὰ ξεπλύνη τὴν ντροπή. Δυὸ μέρες τώρα ἀκατάπαυτα τρέχει μόνος του κι' ἑτοιμάζεται.

Ἔδεσε καὶ τὸ ἄλλο σαντάλι γρήγορα-γρήγορα κι' ἔκαμε νὰ φύγη.

— Φεύγω! εἶπε. Βιάζουμαι.

— Δὲ θὰ φύγης, πρὶν μοῦ πῆς ποῦ πᾶς! ἔκαμε ἡ Ἄλκα καὶ προχώρησε ἀποφασισμένη ἕνα βῆμα ἔξω ἀπὸ τὴν πόρτα καὶ στάθηκε στὴ μέση τοῦ δρόμου. Τὰ μάγουλά της εἶχαν κοκκινίσει, τὰ μεγάλα μαῦρα μάτια της ἔλαμπαν.

— Καλά, καλά, εἶπε ὁ Στέφανος γελαστός. Μὴ θυμώνεις. Θὰ σοῦ πῶ.

— Λέγε λοιπόν!

— Νά, ἔφεραν χθὲς ἕνα ἄγριο ἄλογο ἀπὸ τὴ Θεσσαλία. Τὸ κεφάλι του εἶναι μεγάλο σὰ βοδιοῦ καὶ γι' αὐτὸ τὸ λένε Βουκεφάλα. Σήμερα λοιπὸν θὰ μαζευτοῦν ὅλοι οἱ στρατηγοὶ στὸ γυμναστήριο καὶ θὰ δοκιμάσουν ποιὸς θὰ μπορέση νὰ τὸ δαμάση καὶ νὰ τὸ καβαλλήση. Θἄρθη κι' ὁ βασιλιᾶς.

— Κι' ὁ Ἀλέξανδρος; ρώτησε ἡ Ἄλκα μὲ λαχτάρα.

— Πρῶτος! ἀποκρίθηκε ὁ Στέφανος μὲ περηφάνεια.

— Καὶ θὰ δοκιμάση κι' αὐτός; ρώτησε ἡ Ἄλκα.

— Δὲν πιστεύω· δὲ θὰ τὸν ἀφήσουν. Εἶναι ἀκόμα νέος καὶ ποῦ νὰ παραβγῆ μὲ τοὺς στρατηγούς!

— Τί νέος; διαμαρτυρήθηκε ἡ Ἄλκα. Εἶναι δεκαπέντε χρονῶν, πέντε ὁλάκαιρα χρόνια μεγαλύτερος ἀπὸ σένα. Ἄντρας σωστός! Ἄς τὸν ἀφήσουν καὶ θὰ δῆς...

— Τί;

— Αὐτὸς θὰ νικήση! Αὐτός! φώναξε μ' ἐνθουσιασμὸ ἡ Ἄλκα. Αὐτὸς θὰ καβαλλήση τὸ Βουκεφάλα!

— Μακάρι! ψιθύρισε μὲ κάποια δυσπιστία ὁ Στέφανος. Μακάρι...

— Τί! Δὲν πιστεύεις; Θὰ δῆς καὶ θὰ πιστέψης. Ἕνα μονάχα σοῦ ζητῶ.

— Λέγε, Ἄλκα.

— Πῶς θὰ γυρίσης νὰ μοῦ πῆς. Τ' ἀκοῦς;

— Ἔννοια σου, Ἄλκα. Θἄρθῶ καὶ θὰ στὰ πῶ ὅλα... Χαῖρε!

— Στὸ καλό, Στέφανε!

Ὁ Στέφανος πῆρε δρόμο. Ἡ Ἄλκα

τὸν κοίταζε νὰ τρέχῃ εὐλύγιστος κι' ἀλαφρὸς καὶ τὸν καμάρωνε.

—"Ε, Στέφανε! φώναξε. Στέφανε!

'Ο μικρὸς στράφηκε. 'Η "Αλκα γέλασε:

—"Αν ἔτρεχες τόσο γρήγορα καὶ προχτές, τοῦ εἶπε περιπαιχτικά, δὲ θὰ σὲ νικοῦσα!

'Ο Στέφανος δάγκασε τὰ χείλια καὶ δὲν ἀποκρίθηκε. "Αρχισε πάλι νὰ τρέχη καὶ σὲ λίγο ἐξαφανίστηκε ἀπὸ τὰ μάτια τῆς "Αλκας.

'Ο ἥλιος πιὰ εἶχε ἀνεβῆ ψηλὰ στὸν οὐρανό, οἱ στενοὶ δρόμοι τῆς πολιτείας ἦταν γεμᾶτοι κόσμο, στὰ ἐργαστήρια οἱ τεχνῖτες δούλευαν κι' ἔφτιαναν λόγχες, περικεφαλαῖες, ἀσπίδες, σπαθιά, στρατιῶτες ἔβγαιναν ἀπὸ τοὺς στρατῶνες πάνοπλοι. "Ολη ἡ πολιτεία ἔμοιαζε σὰ στρατόπεδο.

Στὴ μεγάλη κυκλοτερῆ ἀγορὰ ὁ Στέφανος στάθηκε μιὰ στιγμὴ νὰ πάρη ἀνάσα. Κοίταξε γύρω του τὸ θέατρο μὲ τὶς ἄσπρες κολῶνες, τὸ μεγάλο ναὸ τὸν ἀφιερωμένο στὸ θεὸ τοῦ πολέμου, τὸν "Αρη, καὶ γύρω - τριγύρω τ' ἀγάλματα τῶν μεγάλων ἡρώων τῆς Μακεδονίας, ποὺ ἔπεσαν στὸν πόλεμο γιὰ νὰ δοξάσουν τὴν πατρίδα τους.

«Τί ὄμορφη ποὺ εἶναι ἡ Πέλλα! συλλογίστηκε ὁ Στέφανος. Τί ὄμορφη ποὺ εἶναι ἡ πρωτεύουσα τῆς Μακεδονίας μας!»

Κι' ἀληθινά, ἡ μικρὴ αὐτὴ πολιτεία, ποὺ πρὶν ἀπὸ λίγα χρόνια ἦταν ἕνα μεγάλο χωριό, τώρα τί ὀμορφιά, τί κίνησι, τί πλοῦτος!

'Η παλιὰ πρωτεύουσα ἦταν πιὸ ψηλὰ πρὸς τὸ βορρᾶ, μέσα σὲ καταρράχτες νερὰ κι' ἄγρια δάση. Τὴν ἔλεγαν "Ε δ ε σ σ α. Τώρα ξέπεσε· θεωρεῖται ἱερὴ πολιτεία: 'Εκεῖ παντρεύουνται οἱ βασιλιάδες τῆς Μακεδονίας, ἐκεῖ καὶ θάβουνται.

'Η Πέλλα εἶναι τώρα στὶς δόξες της. Χτισμένη ἀπάνω σ' ἕνα ὡραῖο ὕψωμα, ἔχει στὰ πόδια της μιὰ βαθειὰ λίμνη μὲ καταγάλανα νερά· ὁ ποταμὸς Λ υ δ ί α ς σμίγει τὴ λίμνη μὲ τὴ θάλασσα καὶ πλῆθος καράβια μικρὰ καὶ μεγάλα ἀράζουν στὸ λιμάνι ἢ ἀνοίγουν τὰ πανιά τους καὶ φεύγουν φορτωμένα.

'Ο Στέφανος κοίταζε τὰ καράβια κι' ἡ καρδιά του χτυποῦσε:

«Πότε κι' ἐγὼ νὰ ταξιδέψω! ἔλεγε μὲ τὸ νοῦ του. Πότε νὰ φύγω κι' ἐγὼ μὲ τὰ καράβια σὲ μακρινοὺς τόπους!».

'Ο Στέφανος δὲν εἶχε ἀκόμα ταξιδέψει καὶ δὲ γνώριζε καμμιὰν ἄλλη πολιτεία. Πολλὰ εἶχε ἀκούσει γιὰ τὴν ξακουστὴ 'Αθήνα, πολλὰ γιὰ τὴ Θήβα καὶ τὴ Σπάρτη. 'Ο πατέρας του, ὁ Φίλιππος, ποὺ ἦταν γιατρὸς στὴ βασιλικὴ αὐλή, τοῦ μιλοῦσε συχνὰ γιὰ τὶς φημισμένες αὐτὲς πολιτεῖες κι' ὁ Στέφανος λαχτάριζε νὰ τὶς δῆ.

— Εἶσαι μικρὸς ἀκόμα, τοῦ ἔλεγε χαμογελῶντας ὁ πατέρας του. "Εχεις καιρό. Θὰ τὶς δῆς, θὰ δῆς κι' ἄλλες πολιτεῖες, ἀκόμη πιὸ μεγάλες. Μὴ βιάζεσαι!

Πέρσι μονάχα τὸν πῆρε καὶ πῆγαν στὸ μικρὸ χωριουδάκι, ὅπου γεννήθηκε ὁ πατέρας του, μακριὰ στὴν 'Ακαρνανία.

«Πρῶτα ἀπ' ὅλα πρέπει νὰ προσκυνήσῃς τοὺς τάφους τῶν προγόνων σου», τοῦ εἶπε ὁ πατέρας του.

Καὶ τὸν πῆγε στὸ μικρὸ χωριουδάκι. Θὰ εἶχε καμμιὰ πενηνταριὰ σπιτάκια χαμηλὰ σὰν καλύβια. "Ηταν σκαρφαλωμένο στὰ πλάγια ἑνὸς βουνοῦ γεμάτου ἔλατα. Εἶδε ὁ Στέφανος τὸ ταπεινὸ σπιτάκι τοῦ παπποῦ του, κι' ἔπειτα πῆγε στὸ νεκροταφεῖο· γονάτισε στοὺς τάφους τῶν προγόνων καὶ φίλησε τὸ χῶμα ποὺ τοὺς σκέπαζε.

"Αμα γύρισε πίσω, ἡ Πέλλα τοῦ φάνηκε μεγάλη, ἀπέραντη πολιτεία. Τί στρατῶνες, τί καράβια, τί γυμναστήρια, τί ναοί, τί θέατρα! Καὶ τί πλούσιο κι' ἀπέραντο τὸ παλάτι, ὅπου ζοῦσε ὁ βασιλιᾶς Φίλιππος μὲ τὴ γυναῖκα του, τὴν 'Ολυμπιάδα, καὶ μὲ τοὺς στρατηγούς του!

"Ερριξε μιὰ γρήγορη ματιὰ γύρω του ὁ Στέφανος καὶ κίνησε πάλι τρέχοντας.

— "Αργησα! ἄργησα! μουρμούριζε κι' ἔτρεχε.

"Αξαφνα, σ' ἕνα στενὸ δρομάκι, ἕνα χέρι ἁπλώθηκε καὶ τὸν ἅρπαξε ἀπὸ τὸν ὦμο.

— Ποῦ τρέχεις μὲ τόση βιάση, μικρέ μου Στέφανε; ἀκούστηκε μιὰ περιπαιχτικὴ φωνή.

'Ο Στέφανος σταμάτησε λαχανιασμένος. Σήκωσε τὰ μάτια κι' εἶδε ἕνα καλοθρεμμένο γέρο νὰ τὸν κοιτάζη μὲ τὰ μικρά του πονηρὰ ματάκια. Φοροῦσε ἕνα παλιὸ χιτῶνα ὁλοτρύπητο καὶ λερωμένο.

— 'Ο φιλόσοφος ὁ Καλλιοθένης! μουρμούρισε τρομαγμένος.

Τὸν φοβῶταν πολὺ τὸν παχύσαρκο αὐτὸν γεροντάκο κι' ὅταν τὸν ἔβλεπε ἀπὸ μακριὰ ἄλλαζε δρόμο νὰ τοῦ ξεφύγη. Διαρκῶς ὁ γέρος αὐτὸς τοῦ μιλοῦσε κοροϊδευτικὰ γιὰ τὸ γυμναστήριο, γιὰ τοὺς ἀγῶνες καὶ τοὺς πολέμους, κι' ἤθελε νὰ τὸν πάρη μαζί του νὰ τὸν διδάξη φιλοσοφία. «Φιλοσοφία, τοῦ ἔλεγε, φιλοσοφία θὰ πῆ ἐλευθερία. Γίνου ἐλεύθερος ἄνθρωπος!».

— Ποῦ πηγαίνεις; τὸν ξαναρώτησε. Στὸ γυμναστήριο πάλι;

— Ναί, ἀποκρίθηκε ὁ Στέφανος μὲ σιγανὴ φωνή.

— Δὲν ντρέπεσαι; φώναξε ὁ Καλλιοθένης. Δὲν ντρέπεσαι νὰ χάνης τὸν καιρό σου νὰ τρέχης καὶ νὰ πηδᾶς σὰν κατσίκι καὶ νὰ παλεύης σὰ χωριάτης; "Ελα μαζί μου νὰ γίνης φιλόσοφος. 'Ελεύθερος ἄνθρωπος. Καταλαβαίνεις; 'Ελεύθερος!

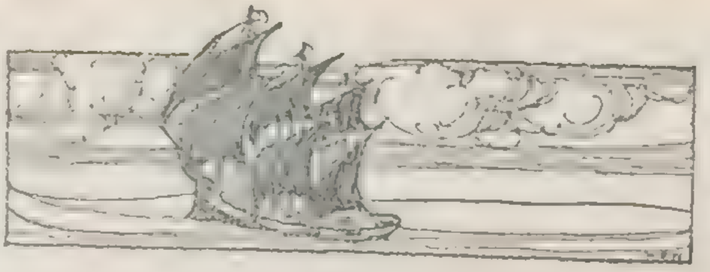
('Η συνέχεια στὸ ἑπόμενον)

'Απὸ τὴν ἄλλην ἄκρη τοῦ γυμναστηρίου φάνηκε νὰ μπαίνη μὲ γοργὸ βῆμα μιὰ συντροφιὰ νέων. Θὰ ἦταν ὅλοι δεκαπέντε ὡς εἴκοσι χρονῶν.

ΕΝΑ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΟ ΔΙΗΓΗΜΑ

ΤΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΗ

ΤΑ ΛΙΜΑΝΑΚΙΑ

Τέλος ἀφοῦ ἔφερε πολλὲς βόλτες ἐντὸς τῆς παραθαλασσίας ἀγορᾶς τοῦ Βόλου, ὁ καπετὰν Ἠλίας τῆς Μπαμπλένως — καὶ ποῦ νὰ θυμηθῇ ὅλας τὰς παραγγελίας ὅσας τοῦ εἶχον φορτώσει ἀπὸ τὸ νησὶ οἱ καλοὶ πατριῶταί του! Ἔπρεπε νὰ ἦτο ὁ νοῦς του κατάστιχον τοῦ Δελχαρόγιαννου τοῦ χασάπη, ἢ ἔπρεπε νὰ ἦτο ἀποθήκη παλαιῶν πραγμάτων τοῦ γέρο-Πανᾶ, διὰ νὰ τὰ ἐνθυμῆται ὅλα, μὲ αὔξοντα ἀριθμόν, μὲ εἶδος καὶ ποσὸν καὶ ὄνομα. Ἄλλος τοῦ εἶχε δώσει προκαταβολὴν πενῆντα λεπτὰ διὰ νὰ τοῦ ἀγοράσῃ ἕνα τρυγολόγον ἢ ἕνα κυρτὸν σουγιᾶν, «γκέκαν» καλούμενον, καὶ ἄλλος τοῦ εἶχε δώσει δύο δραχμὰς διὰ νὰ τοῦ φέρῃ μισὴν δουζίναν πιάτα. Ἄλλος τοῦ εἶχε παραγγείλει λαιμοδέτην, ἄλλος καπέλλον, καὶ ἄλλος ἕνα κεφαλοτύρι. Ὁ Γιάννης ὁ Ἀντώναρος τοῦ εἶχε παραγγείλει μίαν σβάρναν διὰ τὸ ἰσοπέδωμα τῶν σβώλων τοῦ χώματος μετὰ τὸ ὄργωμα, κι' ἡ Μαργαρὼ τῆς Πασσίνας τοῦ εἶχε δώσει λεπτὰ διὰ νὰ τῆς ψωνίσῃ κουντοῦρες κόκκινες, ἢ παντόφλες μυτερές.

Ἀφοῦ ἐψώνισεν ὅλας τὰς παραγγελίας ὅπως ἐνθυμήθη, καὶ τὰς ἐπὶ πιστώσει, καὶ τὰς ἐπὶ προκαταβολῇ, καὶ τοῦ ἔμειναν ἀκόμη 1,20 ἀπὸ τὰ ξένα λεπτά, ὅσα εἶχε βάλει χωριστὰ εἰς μίαν σακκούλαν, καὶ τὰς ἔβαλεν εἰς τὸ ἀριστερὸν θυλάκιον τοῦ γελέκου, διὰ νὰ ἐπιστρέψῃ τὸ μικρὸν τοῦτο ποσὸν εἰς πάντα ὅστις θὰ τὸ ἀπήτει — μὰ δὲν ἦτο τὸ μυαλό του ρολόϊ γιὰ νὰ τὰ ἐνθυμῆται ὅλα· ἕνας **νοῦς, κι' αὐτὸς ρωμέϊκος** — ἐμβαρκάρησε εἰς τὴν βρατσέραν, ὡς τρεῖς ὧρες νύχτα, μὲ σκοπὸν ν' ἀποπλεύσῃ μετὰ τὰ μεσάνυκτα.

Ἐξημέρωνεν ἡ 30 Δεκεμβρίου.

Ὁ καιρὸς ἦταν γλυκὺς καὶ μαλακός. Εἶχε κάμει σφοδρὸν χειμῶνα πρὸ τῶν Χριστουγέννων.

Ὁ καπετὰν Ἠλίας ἐλογάριαζεν ὅτι θὰ εἶχε καιρὸν νὰ φθάσῃ, τὸ ἀργότερον, τὸ ἑσπέρας τῆς παραμονῆς τοῦ Ἁγίου Βασιλείου εἰς τὴν μικρὰν νῆσόν του, ἀπέχουσαν περὶ τὰ τριάντα ναυτικὰ μίλια ἀπὸ τὸν Βόλον.

Καὶ μὲ ὅλα τὰ ἐναντία καὶ τὰ ἐνδεχόμενα, καὶ ἂν τυχὸν θὰ ἠναγκάζετο ἀπὸ παρακαιρὸν νὰ πλησιάσῃ εἰς κανὲν ἀπὸ τὰ προσφιλῆ λιμανάκια του, τὰ ἐντὸς τοῦ κόλπου ἢ τὰ ἔξω εἰς τὸ πέλαγος, — ἐπειδὴ ἦτο πολὺ συντηρητικὸς καὶ προβλεπτικός, ὡς κυβερνήτης πλοίου, καὶ δὲν τοῦ ἤρεσκε ν' ἀρμενίζῃ τὴν νύκτα, ἀφ' ἑσπέρας, εἰμὴ μόνον μετὰ τὰ μεσάνυκτα, ὅταν θὰ εἶχεν ἡμέραν ἐμπρός του. Τὰ λιμανάκια ταῦτα δὲν ἐχρειάζετο κατάστιχον διὰ νὰ καταριθμηθῶσιν· ἦσαν ἡ Χονδρὴ Ἄμμος, τὸ Ἐλαφοκκλῆσι, ὁ Αἱ-Σώστης, τὸ Ἀπάγκιο καὶ ὁ Χαμογιαλός. Καὶ δὲν θὰ ἦτο βεβαίως ἀνάγκη νὰ προσεγγίσῃ εἰς ὅλα, ὅπως ἄλλοτε τοῦ εἶχε συμβῆ. Ἀλλὰ τώρα ἔπρεπε νὰ εὑρίσκεται τὴν παραμονὴν τοῦ Ἁγίου Βασιλείου εἰς τὴν νῆσόν του, διὰ νὰ ἀποβιβάσῃ ὅλα τὰ ἐμπορεύματα καὶ τὰς παραγγελίας, διὰ νὰ ἑορτάσουν οἱ ἄνθρωποι τὴν Πρωτοχρονιὰ μὲ χαρὰν καὶ ὑγείαν.

Ἀφοῦ ἔπλευσε πέντε μίλλια ἐντὸς τοῦ κ[illegible], εἰς τὰς τρεῖς μετὰ τὰ μεσάνυκτα [illegible] ἄνεμος, ὁ ὁποῖος ἐ[illegible] ἀπὸ [illegible] ἀπὸ τὰ στενὰ τὰ μεταξὺ [illegible] τῆς Σ[illegible]. Ὁ ἄνεμος αὐτὸς ἦτο [illegible] ἀλλ' ἦτο [illegible]. Ἐπειδὴ ἦτο [illegible] τρεῖς [illegible] ὁ Ἠλίας [illegible] ὁ καπετὰν Ἠλίας [illegible] τὴν πρῶρα πρὸς τὸν [illegible]γραῖον, κατὰ τὴν στεριάν, κ' ἐπῆγε κ' ἤραξεν εἰς τὴν Χονδρὴν Ἄμμον.

Μόλις ηὗρε τὸν βυθὸν ἡ ἄγκυρα, κι' ὁ ἄνεμος ἐφάνη ὅτι ἐκόπασεν ἐντὸς τοῦ κόλπου. Ἡ βοὴ ἔπαυσε νὰ ἔρχεται ἔξωθεν, ἀπὸ τὸ στόμιον τοῦ μικροῦ ὅρμου. Ὁ κυβερνήτης τῆς βρατσέρας, διὰ νὰ μὴ χασομερᾷ, ἐσαλπάρησε πάλιν, ἰσάρισε τὶς μπούμπες τῶν δύο καταρτιῶν, τὰς ὁποίας μόλις εἶχε ματνάρει, ἔβαλε πλώρην πρὸς ἀνατολὰς κ' ἔπλευσε πρὸς τὸ Τρίκκερι, τὸ ὑψηλὸν ἀκρωτήριον, τὸ κλεῖον τὸν Παγασητικόν.

Ἀλλὰ πρὶν φθάσῃ ἀκόμη ἐκεῖ, καὶ πρὶν δυνηθῇ εἰς τὰς πρώτας ἀκτῖνας τοῦ ἡλίου ν' ἀντικρύσῃ τὰς κοκκινωπὰς οἰκίας τοῦ γραφικοῦ χωρίου, εἰς τὸ ὕψος τοῦ λόφου, ὁ ἄνεμος ἐφάνη ὅτι ἐτράπη εἰς ἀνατολάς, καὶ ἤρχετο ἀπ[illegible]ρωρα εἰς τὴν βρατσ[illegible]. Ἀκόμη δὲν εἶχε χαράξει καλά! Ὁ καπετὰν Ἠλίας τῆς Μπαμπλένως ἐστράφη ἀριστερά, κ' ἐπῆγε κ' ἔρριψε τὴν ἄγκυραν εἰς τὸ Ἐλαφοκκλῆσι, τὸν μικρὸν ὡραῖον λιμενίσκον. Ἴσως ἐκεῖ ἦσαν οἱ Ἀφέται τῶν ἀρχαίων.

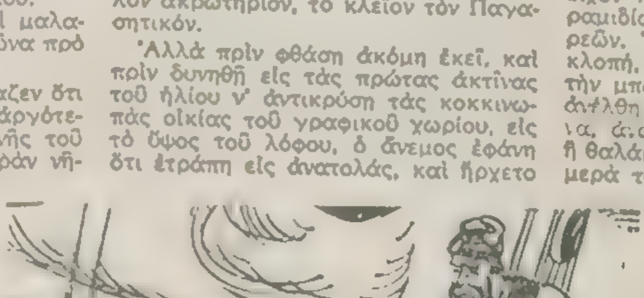
Ὁ ἄνεμος ἦτο πράγματι ἀπηλιώτης καὶ ὅσο πήγαινεν ἐφρεσκάριζεν. Ὁ Ἠλίας τῆς Μπαμπλένως εἶχε τόσα ἐμπορεύματα εἰς τὸ ἀμπάρι — ὀρύζια, καπνά, πάστες, βαρέλια ρωμιοῦ καὶ ρακ[illegible] — τόσα [illegible] εἰς τὴν κά[illegible] τῆς πρύμνης. Δὲν τὸν ἔμελλεν ἂν αὐτὸς ἢ τὸ σκάφος ἐκινδύνευε, τὸν ἔμελλεν ὅμως πολὺ διὰ τὰ πράγματα τὰ ξένα.

Ἡ βρατσέρα του ἦτο συγχρόνως ἡ Πάραλος καὶ ἡ Σαλαμινία τῆς μικρᾶς νήσου. Ὅπως λέγουν ὅτι εἰς περασμένους χρόνους, ἂν δὲν ἔστελλεν ὁ Ἰμάμης τῆς Προύσσης μήνυμα ὅτι ἔκαμε φεγγάρι, δὲν ἠδύνατο ὁ Σουλτᾶνος νὰ κάμῃ μπαϊράμι, καὶ ἂς ἦτον εἰς ὅλον τὸν κόσμον ὁρατὸν ἀπὸ δύο ἢ τριῶν ἡμερῶν τὸ φεγγάρι ὀφθαλμοφανῶς, οὕτω, ἂν ἡ βρατσέρα τοῦ καπετὰν Ἠλία δὲν κατέπλεεν εἰς τὴν μικρὰν νῆσον νὰ φέρῃ τὰ τόσα ὀψώνια, σχεδὸν δὲν θὰ ἠδύναντο οἱ κάτοικοι νὰ κάμουν Χριστούγεννα ἢ Πρωτοχρονιὰν ἢ Λαμπρήν.

Ὁ Ἠλίας τῆς Μπαμπλένως ἦτο χρηστὸς καὶ εἰλικρινὴς ἄνθρωπος. Μίαν μόνην ἀπιστίαν εἶχε κάμει, ὅταν ἦτο πάρα πολὺ νέος — τὸ κρῖμά του τὸ εἶχεν ἐξομολογηθῆ τότε εἰς τὸν πνευματικόν, κ' ἔκτοτε τὸ διηγεῖτο εἰς πολλοὺς ἀνθρώπους. Μὲ τὸ δασκάλεμα ἑνὸς γεροντοτέρου, ὅστις ἐφαίνετο νὰ εἶναι πεπειραμένος περὶ τὰ τοιαῦτα, εἶχον καταχρασθῆ δεκάδας τινὰς κεραμιδίων ἀπὸ τὰ πλινθοποιεῖα τῶν Ὠρεῶν. Ἀλλὰ μόλις εἶχε διαπραχθῆ ἡ κλοπή, ὅταν ἔκυψεν ὁ Ἠλίας νὰ λύσῃ τὴν μπαρούμαν τῆς φελούκας διὰ νὰ ἀνέλθῃ εἰς τὸ πλοῖον, τεραστία σμέρνα, ἀναπηδήσασα ἀπὸ ἕνα χάραυλον ἢ θαλάμι ἐκεῖ πλησίον, τοῦ ἔφαγε τρομερὰ τὰ κρέατα τῆς ὠλένης τῆς δεξιᾶς, μὲ τοὺς θηριώδεις ὀδόντας της.

Αὐτὴ ἦτον ἡ πρώτη καὶ τελευταία φορὰ διὰ τὸν νεαρὸν τότε ναυτικόν. Ἡ σμέρνα εἶχεν ἀποσταλῆ θεόθεν ὡς τιμωρός. Καὶ μετὰ εἰκοσαετίαν ὕστερον ὁ Ἠλίας ἐδείκνυε τὰς οὐλὰς τοῦ φοβεροῦ δήγματος εἰς ὅσους ἐξηγεῖτο τὸ γεγονός, τὸ ὁποῖον ἦτο ἀληθέστατον, ὡς φαίνεται.

Εὐτυχῶς, μετὰ τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου, ὁ λεβάντης ἤρχισε νὰ καταπραΰνεται, εἶτα ἐκόπασεν ὁλοσχερῶς. Ὁ καπετὰν Ἠλίας, ὅστις εἶχεν ἐξέλθει μὲ τὴν βαρκούλαν εἰς τὰ ὀλίγα βράχια τὰ ὁποῖα ἔκλειον τὸν ὅρμον, πρὸς ἀνατολάς, καὶ ἠσχολεῖτο νὰ μαζώξῃ κογχύλια καὶ πετα-

Πέταξαν στὴ θάλασσα καὶ τὰ βαρέλια μὲ τὸ ρῶμι.

λίδας, δπου έβοσκαν έκεῖ έν άφθονία είς τόν ΐσκιον τοῦ θαλασσίου βράχου, μετά λύπης άφῆκε τό προσφιλές λιμανάκι του — ῆτο μία ποιητικωτάτη μικρά άγκάλη τοῦ έδάφους, δπου ήμέρευαν τά άγρια κύματα κ' έγυάλιζε γαλανά ό πόντος — κ' έξέπλευσε πάλιν πρός άνατολάς. Τώρα θά έξήρχετο πλέον είς τό άνοικτόν πέλαγος, καί ό Θεός Βοηθός!

Πολύ χορευτικόν καί μέ άποτόμους λικνισμούς ῆτο τό πέρασμα έκεῖνο. Άχαλίνωτον, μέ τάς λευκάς χαίτας τῶν κυμάτων άδιακόπως όρθουμένας καί άναπηδώσας, πλέον άγνωστον δρόμον πρός τόν άτελεύτητον ύγρόν κύκλον, βαῖνον πρός τό άπειρον, πρός τήν αίωνιότητα, τό πέλαγος, άναχόρταγον, είχε φάγει πολλά σκάφη καί σκελετά, πολλά σκαριά πλοίων καί πολλά κουφάρια άνθρώπων. Αί καλαί οίκοκυράδες, αί εύλαβεῖς χριστιαναί γύρω είς τά χωριά καί είς τάς νήσους, έμαγείρευαν έξαιρέτως τόν όρφόν, τήν συναγρίδα, καί δλα τά μεγάλα νόστιμα όψάρια, άλλά ποῦ νά δοκιμάσουν τήν γεῦσιν, νά κυττάξουν τό φαγί στ' άλάτι! Τά όψάρια έκεῖνα ῆτο δυνατόν νά εἶχαν θίξει πνιγμένους άνθρώπους, καί ποία καλή Χριστιανή θά τά έβαζε ποτέ στό στόμα της;

Άφοῦ έκαμψεν ή βρατσέρα τό Τρίκερι καί εἶχεν άπομακρυνθῆ ώς έν μίλλιον είς τό πέλαγος, ῆρχισε νά λικνίζεται πολύ δυνατά πλευρόθεν, έξ άριστερῶν πρός τά δεξιά. Ό άνεμος εἶχε ψηλώσει καί τόν έπῆγε γραῖον.

Ό κυβερνήτης διέταξε τόν ναύτην καί τόν μοῦτσόν του νά ποδίσουν, καί στραφέντες είσέπλευσαν είς τόν Άϊ-Σώστην, τόν φερώνυμον δρμον, καί ήγκυροβόλησαν. Άϊ τώρα άντίκρυζαν τήν ώραίαν καταπράσινον νῆσον δπου ῆτον ώς παράδεισος φυτευμένος άνάμεσα είς τά τέσσερα πέλαγα, τά όποῖα τόν έβρεχαν ώς οί τέσσαρες ποταμοί τό πάλαι τόν κῆπον τῆς Έδέμ! Δέν ῆσαν μακράν πλέον· άπεῖχαν δέκα μίλλια, καί νά έσκαζεν ό έχθρός, ώς τήν άλλην ήμέραν τήν 31ην, δλοι οί άνεμοι θά έκόπαζον, καί ή βρατσέρα θά κατευωδώνετο είς τόν πλοῦν της.

Ένύκτωσεν ῆδη. Ό Ήλίας τῆς Μπαμπλένως εἶχεν άπόφασιν πρίν φέξη ή άλλη 'μέρα, μετά τό μεσονύκτιον, κοντά τά χαράματα νά πλεύση είς τό ποθητόν τέρμα τοῦ ταξειδιοῦ του.

Πράγματι ό Άϊ-Σώστης τούς έβοήθησε, καί δέν έχρειάσθη πλέον, δταν άπέπλευσαν περί τό λυκαυγές, νά προσεγγίσουν καί είς τά άλλα δύο λιμανάκια, οΰτε είς τό Άπάγκιο, οΰτε είς τόν Χαμογιαλόν. Ήτο γαλήνη κατά τάς πρωϊνάς ώρας. Άλλά τό σκάφος δέν έπροχώρει, δθεν έδεσε γιουντέκι μέ τήν φελούκαν κ' έρρυμουλκοῦσαν τό πλοῖον κωπηλατοῦντες, ό καπετάν Ήλίας καί ό ναύτης του. Μόνον ό μικρός μοῦτσος έμεινεν έπί τῆς βρατσέρας κρατῶν τό πηδάλιον.

Άτυχῶς, δταν τούς έπῆρεν ή δυτική άκτή τοῦ νησιοῦ, πελαγίσιος άνεμος σφοδρός ῆλθε πάλιν έξ άριστερῶν, καί ῆρχισε νά κλυδωνίζεται θλιβερά τό μικρόν σκάφος. Ό Ήλίας τῆς Μπαμπλένως καί ό ναύτης του έλυσαν τό γιουντέκι, άνῆλθον έπί τῆς βρατσέρας κ' έχειρίσθησαν τά άρμενα καί τό πηδάλιον. Έμαϊνάρισαν τά πανιά, κ' έμεινε τό σκάφος ξυλάρμενον.

Νά διαπλεύση τις δλον τόν κόλπον καί τό πέλαγος, ν' άράξη είς τρία λιμανάκια, τήν Χονδρήν Άμμον, τό Έλαφοκκλήσι, καί τόν Άϊ-Σώστη, [illegible] μόνον είς τ' Άπάγκιο καί είς τόν Χαμογιαλόν νά μή [illegible] νά [illegible] ση άποκάτω άπό τήν Σκιάθο, καί άντί νά σέ [illegible] ή [illegible] άκτή τοῦ ώραίου νησιοῦ, νά σέ [illegible] δωνίζη καί νά σέ [illegible] γυρίζη ό πελαγίσιος άνεμος! Κ[illegible] λ[illegible] νά ξημερώνη ή [illegible], καί νά κοντεύη ή 'μέρα τῆς Παραμονῆς νά βραδειάση! Ώ! αύτό, ῆτο μεγάλη άτυχία, πρέπει νά τό όμολογήσωμεν!

Καί άν τοὐλάχιστον ήδύνατο ό καπετάν Ήλίας, δπως έσωσε τόν έαυτόν του, τούς άνθρώπους του καί τό σκάφος, νά σώση δλας τάς παραγγελίας καί τά έμπορεύματα! Φεῦ! εύρέθη διά πρώτην φοράν είς τήν ζωήν του είς τήν σκληράν άνάγκην νά κάμη άβαρίαν, μερικήν! Κ' έν πρώτοις [illegible] είς τήν άκτήν [illegible] τά όποῖα δμως [illegible] [illegible] όσαν, δταν θά έπαυεν ή [illegible]

Ή βρατσέρα ῆτο έν άγωνία, μόλις δύο μίλλια μακράν τοῦ λιμένος, άντικρύ είς μίαν κρημνώδη άκτήν· πλήν δέν ήδύνατο νά πλησιάση. Εἶτα έρριψεν είς τήν θάλασσαν ένα σάκκον μέ ρύζι καί δύο κάσσες μέ σαπούνια. Τό άμπάρι άδειασεν άρκετά, κ' έξαλάφρωσε τό σκάφος.

Άς έσωζε τοὐλάχιστον τάς παραγγελίας! Άλλά 'πίσω είς τήν καμπίναν, σιμά είς τά όψώνια, ῆτο μία δέσμη άπό χαρτόνι γεμᾶτον άπό βαρέα σίδερα, έργαλεῖα, καί στό 'πάνω ῆταν ένα ψαλίδι, τό όποῖον εἶχε παραγγείλει είς τόν καπετάν Ήλίαν, νά τῆς φέρη άπό

(Συνέχεια στή σελίδα 608)

Τα νέα βιβλία

«Σκόρπια φύλλα τῆς ζωῆς μου»

Θά ῆθελα νά έδιαβαζαν δλοι οί νέοι τό βιβλίον τοῦ ποιητοῦ Γ. Δροσίνη «Σκόρπια φύλλα τῆς ζωῆς μου», διότι πρίν άπό δλα θά έβλεπαν τήν εύγένειαν, άν μοῦ έπιτρέπεται ή λέξις πού χαρακτηρίζει τήν πνευματικήν παραγωγήν τῆς παλαιοτέρας γενεᾶς. Είς τήν έποχήν μας οί άνθρωποι άλλαξαν, χάρις είς τόν διαφορετικόν πολιτισμόν, καί τόν ίλιγγιώδη ρυθμόν τῆς ζωῆς, ύφος, τρόποι διαβιώσεως, άντιλήψεις καί πολλά άλλα πράγματα καί ή μεταβολή άποτυπώνεται καί είς τήν πνευματικήν παραγωγήν. Τά βιβλία τῶν άνθρώπων τῆς έποχῆς μας φέρουν μοιραίως τήν σφραγίδα τῆς περιρρεούσης άτμοσφαίρας, έχουν άποτυπωμένην τήν [illegible] πού μᾶς κυκλώνει, τήν [illegible] καί πνευματικήν κρίσιν πού διαφαίνεται είς τό τέλος τοῦ περασμένου αίῶνος καί πού ό [illegible] τόσον παραστατικῶς έξεικονίζει είς ένα άπό τά συγγράμματά του.

Τό βιβλίον τοῦ ποιητοῦ Δροσίνη πού εἶναι μιά μακρά έξιστόρησις περιστατικῶν τῆς ζωῆς του, άναμνήσεις άπό τήν άλλην αύτήν έποχήν πού περικλείει τρία τέταρτα αίῶνος, έχει δλην τήν ήρεμίαν τοῦ παλαιοτέρου πολιτισμοῦ, άποτυπώνει τήν αίσθηματολογίαν τῶν άνθρώπων πού εἶχαν καί αύτοί τάς άνησυχίας των, δχι δμως καί τήν πολύπλευρον τάσιν τῶν σημερινῶν άνθρώπων. Ό άναγνώστης τῶν «Σκόρπιων φύλλων» πλημμυρίζει άπό φῶς καί σκέπτεται δτι εἶναι άπλοῦς μῦθος δτι ό άνθρωπος [illegible] δτι ήμπορεῖ νά έχη θερμήν καρδίαν καί νά αίσθάνεται δπως δλοι οί άλλοι. Τοὐλάχιστον τό βιβλίον τοῦ ποιητοῦ Δροσίνη διαψεύδει τόν διακηρυττόμενο κανόνα.

Διά τήν νεωτέραν γενεάν έξ άλλου, τό βιβλίο αύτό εἶναι ό [illegible] τιμώτερος όδηγός, διά νά γνωρίση [illegible] καί [illegible] τῆς παλαιοτέρας πού έχει [illegible] τήν σφραγίδα τῆς διαβάσεως της είς τήν Ίστορίαν καί τήν πνευματικήν παραγωγήν [illegible] κατά τό τέλος τοῦ περασμένου αίῶνος καί τάς άρχάς τοῦ τρέχοντος.

Ή άκολουθοῦσα σελίς άπό τά «Σκόρπια φύλλα τῆς ζωῆς μου» χαρακτηρίζει τό δλο βιβλίο τοῦ ποιητοῦ Δροσίνη.

«Πρύτανις τῶν λογίων τότε, γράφει, καί γι' αύτό έπίτιμος πρόεδρος τοῦ «Παρνασσοῦ» ῆταν ό μεγάλος ίστορικός μας ό Κωνσταντῖνος Παπαρρηγόπουλος. Σπάνια περνοῦσε άπό τό γραφεῖο τῆς «Έστίας» πού τήν τιμοῦσεν ώς στόν θάνατόν του μέ τήν πολύτιμη συνεργασία του καί έκεῖ τόν πρωτογνώρισα. Άλλά στό έντευκτήριο τοῦ «Παρνασσοῦ» πού έρχουνταν τά βράδια μετά τή διδασκαλία του στό Πανεπιστήμιο, νά ξεκουρασθῆ, ήμουν άπό τούς άνθρώπους πού τόν περιστοίχιζαν γιά νά τόν άκοῦν, άφθαστο στή χάρι όμιλητή. Τόν βλέπω άκόμα καθισμένον σέ μιά πέτσινη πολυθρόνα μέ τή χρυσῆ ταμπακιέρα του καί τό κάτασπρο καί ραντισμένο κολάρο [illegible] του, ν' άργοπίνη τό καφέ του καί νά ξεχνᾶ παρασυρμένος άπό κάποια του [illegible] διήγησί του γιά τή ζωή τῶν πρώτων [illegible] τῆς [illegible] καί γιά τά [illegible] τῶν [illegible] τοῦ Όθωνος.

Μεταξύ αύτῶν ῆτο καί ό στρατηγός Χατζηχρῆστος, πού κανείς δέν τον έφθανε στήν άφέλεια τῶν τρόπων. Μιά μέρα στό βασιλικό τραπέζι πῆρε τό κόκκαλο άπό τό πόδι τοῦ ψητοῦ άρνιοῦ καί τό χτύπησε άφελέστατα μέ τό άσημένιο χαντζαράκι, βγαλμένο άπό τό σελάχι του, άπάνω στό λινό τραπεζομάνδηλο τοῦ παλατιοῦ.

— Τί κάνεις αύτοῦ, Στρατηγέ; τόν ρώτησε μ' άπορία ή Αμαλία.

— Βγάνω τό μεδοῦλι. Κι' άρχισε νά ρουφᾶ τό σπασμένο κόκκαλο μέ μεγάλη ήδονή.

— Καί εἶναι καλό φαΐ τό μεδοῦλι, Στρατηγέ;

— Καλό καί δυναμωτικό. Τέτοιο νά τρῶς καί τοῦ λόγου σου, Μεγαλειότισσα, σάν τή γουρούνα θά γίνης!

Άμίμητος ῆταν ό μεγάλος ίστορικός, σάν μᾶς ζωγράφιζε στήν πιό έπιμελημένη καθαρεύουσα τήν άποστροφή τῶν αύλικῶν καπεταναίων πρός τίς οίκιακές εύκολίες τοῦ πολιτισμοῦ:

Οί άνδρες έκεῖνοι, είθισμένοι είς τόν βίον τόν έλεύθερον τῶν άγρῶν καί τῶν όρέων, δέν ύπετάσσοντο είς τήν αύλικήν δίαιταν, οὔτε προκειμένου περί τῶν φυσικῶν λειτουργιῶν τοῦ άνθρωπίνου όργανισμοῦ. Τά είδικά άνακτορικά διαμερίσματα ῆσαν άγνωστα είς αύτούς. Κατήρχοντο τάς κλίμακας τῶν άνακτόρων, έξήρχοντο είς τήν όδόν Κηφισιᾶς καί έχρησιμοποίουν τόν πρῶτον άτοίχιστον χῶρον».

«Χρονικά τῆς τεσσαρακονταετίας»

Ή θέλησις ένός καί μόνον άνδρός εἶναι έκείνη πού συνήθως παίζει τόν μεγαλύτερον ρόλον, είς τά ώραῖα καί μεγάλα πράγματα. Ό «Παρνασσός» ύπῆρξε τό δημιούργημα πολύ όλίγων έκλεκτῶν Έλλήνων, αί νυκτεριναί δμως σχολαί του δημιούργημα τῆς πνοῆς καί τῆς [illegible]

Ό Σύλλογος Ώφελίμων Βιβλίων, πού έξήσκησε άφάνταστον έπίδρασιν είς τήν έξέλιξιν τῶν Έλληνικῶν γραμμάτων, ό σύλλογος αύτός πού ή δρᾶσις του άφῆκε [illegible] τά [illegible] της είς δλον τόν Έλληνισμόν, [illegible] εἶναι δημιούργημα, κυρίως, τοῦ Δημητρίου Βικέλα, τοῦ μεγαλοπνόου Χίου διανοουμένου.

Έφέτος ό σύλλογος συνεπλήρωσε ζωήν σαράντα έτῶν καί είς αύτήν άφιέρωσεν ή σημερινή διοίκησίς του ένα άξιομνημόνευτον βιβλίον «Χρονικά τῆς τεσσαρακονταετίας [illegible]».

Ό [illegible] άναγνώστης του — καί λέγω [illegible] δτι τό βιβλίον, μή έκδοθέν διά νά [illegible], περιῆλθεν είς πολύ όλίγας χεῖρας, — [illegible] τῆς ώραίας [illegible] τῶν [illegible] καί τῆς [illegible] τῶν [illegible] Έλλήνων μεγαλοϊδεατῶν καί τοῦ ίδίου τοῦ Βικέλα.

ΧΡ. Α[illegible]

ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΤΟ ΘΑΥΜΑ, ΤΟ ΠΑΙΔΙ

Νέο κορίτσι,

'Αγαπητή Φαλαγγίτισσα,

«"Οπου άκοῦς τραγούδια, στῆσε τὸ λημέρι σου χωρὶς ἐνδοιασμό», εἶπεν ὁ Σίλλερ. «"Οπου βλέπεις ἀνθρώπους, ποὺ παίζουν μὲ παιδιά, προχώρησε ἄφοβα», ἔλεγε κάποτε ὁ Πεσταλότσι.

Οἱ σκέψεις τῶν δύο μεγάλων αὐτῶν σοφῶν ἔχουν κάτι τὸ κοινὸ ἀναμεταξύ τους. Γιατὶ καὶ τὰ παιδιὰ εἶναι τὰ τραγούδια καὶ τὰ θαύματα τῆς ζωῆς. Κι' ἀλλοίμονο στὴν ἀνθρώπινη κοινότητα, στὸ λαό, ποὺ δὲν τὰ βλέπει ἀπὸ τὴν πλευρὰ αὐτὴ καὶ ποὺ δὲν τὰ μεταχειρίζεται ἀπὸ αὐτὴ τὴν ἄποψι. Εἶναι λαός, ποὺ δὲν πρόσεξε τὰ παιδιά του, ποὺ δὲν τοὺς στρώνει τὴν ἀγάπη του στρωσίδι νὰ κοιμηθοῦν, δὲν τὰ νανουρίζει μὲ τὰ πιὸ ἁρμονικὰ νανουρίσματα τῆς ψυχῆς του, δὲν γίνεται σκαλοπάτι νἀνεβοῦν, εἶναι λαὸς καταδικασμένος νὰ ζήσῃ κακομοίρικα, εἶναι λαὸς ποὺ δὲν πρόσεξε τὰ νιᾶτα του, ποὺ γέρασε ὄχι μοναχὰ ὀργανικά, ἀλλὰ βιολογικὰ καὶ πρὸ παντὸς ψυχικά.

Τὸ παιδὶ εἶναι ἡ ἀληθινὴ τῆς ζωῆς μας λαμπερὴ ἀχτίνα, ποὺ πρέπει νἀνοίγουμε διάπλατη τὴ θύρα τῆς ὑπάρξής μας γιὰ νὰ τὴν καταυγάζῃ. Μέσα στὶς πιὸ σκληρὲς στιγμὲς τῆς ζωῆς μπορεῖ νὰ μᾶς γεμίσῃ μὲ μιὰ ἀναπάντεχη χαρά, μὲ κεῖνο τὸ εὐφρόσυνο συναίσθημα ποὺ γεννᾶ τὴν ἐλπίδα γιὰ καλύτερες ὧρες, γιὰ πιὸ καλὰ μέλλοντα.

"Οταν ὁ Κύριος μιλάῃ πρὸς τοὺς στυγνοὺς Φαρισαίους καὶ γενικὰ τοὺς ὡρίμους ἀνθρώπους, ποὺ ἀξιοῦσαν νὰ τὸν πλησιάσουν ἐμποδίζοντας τὰ μικρὰ νὰ τὸν δοῦνε, λέγει: «'Αφῆστε τὰ παιδιὰ νἄρθουν κοντά μου. Πρέπει νὰ ξέρετε ὅτι σ' αὐτὰ ἀνήκει ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν». 'Εκεῖ παρουσιάζει παραστατικὰ καὶ χειροπιαστὰ τὸ παιδὶ ὡς τὸ κέντρο καὶ τὸν κυρίαρχο τοῦ θαύματος τῆς διδαχῆς του, τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν.

Μ' αὐτὸ θέλει νὰ πῆ ὅτι μέσα στὴν παιδικὴ ὕπαρξι δὲν φωλιάζει κακία καὶ ὅτι ἡ ψυχὴ τοῦ παιδιοῦ εἶναι σὰν ἥλιος φεγγοβόλος ποὺ ἀνατέλλει μέσα σὲ ἀσυννέφιαστων οὐρανῶν τὰ παλάτια. Τί θὰ γινόμαστε ἂν γύρω μας δὲν ἀκούαμε τὸ κρουσταλλένιο γέλιο τοῦ παιδιοῦ, ἂν δὲν ξαναζούσαμε μαζί του τὰ πρῶτά μας χρόνια;

Δὲν εἶναι λοιπὸν παράξενο νὰ βλέπωμε Βασιληάδες καὶ 'Αρχηγοὺς καὶ Κυβερνῆτες σοβαροὺς καὶ νουνεχεῖς νὰ παίζουν μὲ παιδιὰ καὶ νὰ εὐφραίνωνται μὲ τὴν ἄδολη χαρά τους. Συμβολικὰ μέσα στὴ χαρὰ ἐκείνη χαίρονται τὴ μελλούμενη τῶν λαῶν των χαρὰ κι' ἐλπίδα.

'Υπῆρξε μιὰ ἐποχή, ποὺ κι' ὁ λαός μας κόντεψε νὰ γεράσῃ. Εἶχε παραμελήσει τὸ παιδί. Δὲν τοὔδινε τὴ σημασία ποὺ ἔπρεπε καὶ δὲν τὸ εἶχε καμάρι του. Κι' ἀπὸ κεῖνο τὸν στραβὸ δρόμο, ποὺ βοηθοῦσε καὶ ἡ Πολιτεία μὲ τὴν ἀδιαφορία της, κι' ἀπὸ τὶς στραβὲς κι' ἀφύσικες ξένες διδαχὲς γεννήθηκε μέσα στὴν οἰκογένεια μιὰ παράξενη στάσι πρὸς τὸ παιδί. Εἶχε ἀναπτυχθῆ ὁ φόβος πρὸς τὸ παιδί, δηλαδὴ ὁ φόβος πρὸς τὴν εὐθύνη. Μ' αὐτὸ ὅμως ἔχανε ἡ κάθε γυναῖκα καὶ ὁ νέος ἄνδρας τὴν μεγαλύτερη χαρὰ τῆς ἀνθρώπινης ὑπάρξης. "Εμενε ἡ ψυχή τους καὶ τὸ σπίτι τους κλειστὰ στὴν ἀνατολὴ τῆς χαρᾶς, ποὺ ἀκτινοβολεῖ αὐτὸ τὸ μεγάλο τῆς ζωῆς τὸ θαῦμα. Κι' ἔβλεπε κανεὶς συμβιώσεις στερνὰ ἀπὸ τὰ πρῶτα χρόνια τοῦ γάμου νὰ γίνωνται μουντὲς καὶ σκοτεινές, γιατὶ τοὺς ἔλειπε ὁ ἥλιος, τὸ παιδί.

> **«Τὰ παιδιὰ τῶν 'Ελλήνων γονέων ἀνήκουν στὴν 'Ελλάδα!»**
>
> **Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ**

"Ετσι δημιουργόντανε οἱ στυγνοὶ ἐγωϊστές, ποὺ ἔκοβαν τὴν σύνδεσι πολὺ πρόωρα μὲ τὴν ἀληθινὴ ζωή, ποὺ κυλᾶ σὰν φλύαρο κι' ἐλπιδοφόρο ρέμα. "Αν κάποτε μετάνοιωσαν, ἦτανε ἀργά.

'Αφοῦ λοιπόν, ἀγαπητή μου Φαλαγγίτισσα, τὸ παιδὶ ἀποτελεῖ τὴ σύνδεσί μας μὲ τὸ μέλλον, μὲ πόση καλωσύνη, μὲ πόση ἀγάπη πρέπει νὰ τὸ μεταχειριζώμαστε, εἴτε δικό μας εἶναι, ἀδελφάκι μας ἢ ξένο. Δὲν μπορεῖτε νὰ φαντασθῆτε πόσο εὐεργετικὰ μπορεῖτε σεῖς, οἱ πιὸ μεγάλες, νὰ ἐπιδράσετε πάνω στὸ παιδὶ ὁδηγῶντας καὶ νουθετῶντάς το μ' ἀγάπη. Θὰ σᾶς ἀνταμείψῃ μὲ τὴν ἀχτινοβόλο χαρά του καὶ τὴν ἀφοσίωσί του, ποὺ δὲν ξέρει προσποίησι καὶ δὲν γνωρίζει νοθεία.

Σεῖς οἱ μελλούμενες μητερούλες τοῦ λαοῦ μας πρέπει ἀπὸ τώρα νὰ ἀσκῆτε τὴ στοργὴ στὰ μικρά, ποὺ σᾶς τριγυρίζουν στὸ σπίτι σας ἢ στὴν ὀργάνωσί σας. "Ενα σύνολο παιδιῶν, ποὺ σᾶς ἔχουν ἀναθέσει, εἶναι σὰν ἕνα σμῆνος πουλιῶν, ποὺ ζητᾶ τὴν ἀγάπη σας. 'Ακοῦστε καὶ κλεῖστε μέσα σας τὰ λόγια τοῦ 'Αρχηγοῦ. Τὰ παιδιὰ αὐτὰ εἶναι παιδιὰ τῆς 'Ελλάδος, σ' αὐτὴ ἀνήκουν. Γι' αὐτὸ πρέπει κι' ἀνάλογα νὰ διαπαιδαγωγηθοῦν. Δῶστε τους τὴν ψυχή σας κι' ἀρχίστε μ' αὐταπάρνησι καὶ σοβαρότητα τὸ ἔργο σας.

Πρέπει νὰ σκέπτεσθε πάντα ὅτι τὸ παιδὶ εἶναι σὰν τὸ λουλοῦδι τοῦ λωτοῦ τὸ κατάλευκο, τὸ φορτωμένο μύρα, τὸ παρθενικό. Κι' ὅταν τὸ σφίξη σκληρὸ κι' ἀνίδεο χέρι μαυρίζουν τἄσπρα του πέταλα κι' ἡ μυρωδιά του πάει χαμένη στοὺς τέσσαρες ἀνέμους. Μὲ βελουδένια δάχτυλα ν' ἀγγίζετε τὴν παιδικὴ ὕπαρξι καὶ μὲ τῆς ψυχῆς σας τὴ ζωηφόρο πνοὴ νὰ τὴ χαϊδεύετε. Νοιώσετε τὴ μεγάλη εὐθύνη, ποὺ ἔχουμε ὅλοι μας ἀπέναντι στὸ θαῦμα αὐτὸ τῆς ζωῆς, τὸ παιδί, καὶ μεταφέρετέ την παντοῦ, στὸ σπίτι σας, στὶς σχέσεις σας, στὴν ὀργάνωσί σας, στὴν ἰδιαίτερή σας ζωή, στὸ χωριὸ καὶ στὴν πόλι.

"Ετσι θὰ φκιάσουμε μιὰ νέα γενεά, ποὺ θὰ ἀναγνωρίζῃ τὴν προηγούμενη, δὲν θὰ συγκρούεται μ' αὐτὴ — ὅπως γινόταν ὡς τὰ τώρα — γιατὶ θὰ εἶναι μιὰ στενὰ συνδεμένη συνέχεια τῆς προηγουμένης, μὲ τὰ ἴδια ἰδανικά, τὰ ἴδια ὄνειρα, τὶς ὅμοιες ἐπιδιώξεις. Γιατὶ τὰ παιδιὰ ποὺ ἔγιναν ἄνδρες τῆς παληᾶς γενιᾶς καὶ τὰ παιδιὰ τῆς νέας θὰ εἶναι ὅλα «παιδιὰ τῆς 'Ελλάδος».

Σ. Καρ.

Η ΠΑΤΑΤΑ

Εἶναι φυτὸν ἀπὸ τὴν οἰκογένεια τῶν σολανωδῶν. Μπῆκε στὴν Ἑλλάδα ἀπὸ τὸν Καποδίστρια καὶ ἄρχισε νὰ καλλιεργῆται ἀπὸ τὸ 1880. Εὐδοκιμεῖ εἰς ἀμμῶδες καὶ ἄφθονα λιπασμένο χῶμα. Τὸ φύτεμά της γίνεται συνήθως μὲ κονδύλους ἢ τεμάχια κονδύλων σὲ ἐδάφη καλῶς καλλιεργημένα.

Ἡ ξηρικὴ πατάτα δίνει ἐσοδεία ἀπὸ τὸν Φεβρουάριο μέχρι τὸν Ἀπρίλιο, ἡ δὲ ποτιστικὴ δίνει τρεῖς ἐσοδείες, κατὰ τὸν Δεκέμβριον, Ἀπρίλιον καὶ Αὔγουστον. Ἡ πατάτα μπορεῖ ν' ἀντικαταστήση εὔκολα τὸ σιτάρι (αὐτὸ ἔγινε καὶ κατὰ τὸν παγκόσμιον πόλεμον), διότι ἡ πατάτα περιέχει μεγάλη ποσότητα ἀμύλου.

Πῶς μποροῦμε ν' ἀναγνωρίσωμε ἂν μιὰ πατάτα εἶναι κατάλληλη γιὰ μαγείρεμα;

1ον Παίρνομε μιὰ πατάτα χωρὶς νὰ κυττάξουμε τὴν ἐξωτερική της ἐμφάνισι, τὴν κόβουμε σὲ δυὸ καὶ τὴν παρατηροῦμε ἐὰν περιέχη πολὺ νερό. Ἂν μὲ μιὰ ἐλαφρὰ πίεσι τὸ ὑγρὸ πέφτη σὲ σταγόνες, τότε ἡ πατάτα αὐτὴ στὸ βράσιμο θἆναι πολὺ ὑγρὴ καὶ θ' ἀνοίγη.

2ον Τὸ χρῶμα της ἐσωτερικὰ πρέπει νἆναι κρέμ. Ἐὰν ἔχη βαθὺ κίτρινο χρῶμα ὑπάρχει πιθανότης νὰ μὴ μαγειρευθῆ καλά.

3ον Τρίβουμε τὰ δύο κομμάτια μαζί. Γύρω στὶς ἄκρες θὰ σχηματισθῆ ἕνας ἀφρός, ποὺ ὀφείλεται στὸ περιεχόμενο ἄμυλο. Ὅσο περισσότερο ἄμυλο περιέχει, τόσον καλυτέρα εἶναι ἡ πατάτα.

Μεγάλη προσοχὴ πρέπει νὰ δίδουμε στὸ ἐξωτερικὸ τῆς πατάτας. Τὸ πράσινο χρῶμα δεικνύει τὴν παρουσία ἑνὸς δηλητηρίου ὀνομαζομένου σολανίνη. Εἶναι ἐπικίνδυνες οἱ πατάτες ποὺ τὴν περιέχουν καὶ δὲν πρέπει νὰ τρώγωνται. Οἱ πατάτες ἐπίσης πρασινίζουν ὅταν μένουν σὲ ὑγρὸ μέρος καὶ φυτρώνουν. Τότε ἀναπτύσσεται ἡ σολανίνη, εἰς μικρότερη ὅμως ποσότητα. Ἐὰν τὶς φυτρωμένες αὐτὲς πατάτες τὶς χρησιμοποιήσωμε, πρέπει νὰ τὶς κόψωμε φέτες καὶ νὰ τὶς ἀφήσωμε σὲ κρύο νερὸ ½ ὥρα προτοῦ τὶς μαγειρέψωμε.

Γιὰ νὰ διατηροῦνται οἱ πατάτες σὲ καλὴ κατάστασι, πρέπει νὰ ἀποθηκεύωνται σὲ δροσερό, σκοτεινὸ καὶ καλῶς ἀεριζόμενο μέρος.

Ἡ πατάτα κατατάσσεται στὶς ἀμυλώδεις τροφὲς καὶ μόνη της δὲν εἶναι ἀξιοσύστατος τροφή.

Πρέπει νὰ συνδυάζεται μὲ λευκωματώδεις τροφές.

Πατάτες πουρὲ

Δόσις: Μία ὀκᾶ πατάτες, 100 δράμια γάλα, 50 δράμια βούτυρο φρέσκο ἢ κοινὸ ἑλληνικό, ἀνάλογο ἁλάτι, πιπέρι, μοσχοκάρυδο.

Διαλέγουμε καλὲς ἄσπρες πατάτες. Τὶ πλένουμε, τὶς βράζουμε καλὰ μὲ τὰ φλούδια, τὶς καθαρίζουμε καὶ τὶς βάζουμε σὲ μιὰ κατσαρόλα, τὶς ἀνακατώνουμε ἀπάνω ἀπὸ τὴ φωτιὰ γιὰ νὰ φύγη τὸ νερό τους, τὶς περνοῦμε κατόπιν ἀπὸ τὴ μηχανὴ τοῦ πουρὲ (ἐλλείψει μηχανῆς τὶς κοπανίζουμε μὲ τὸ γουδί).

Ἐνῷ εἶναι ἀκόμα ζεστὲς οἱ πατάτες, ρίχνουμε τὸ γάλα καυτὸ καὶ τὸ βούτυρο ἂν εἶναι φρέσκο (αὐτὸ εἶναι προτιμότερον) τὸ λυώνουμε καὶ τὸ ρίχνουμε. Ἂν εἶναι κοινὸ τὸ καίομε λίγο βάζοντας ἁλάτι, μοσχοκάρυδο, ἂν θέλωμε καὶ λίγο πιπέρι ἄσπρο καὶ τὰ δουλεύομε καλά.

(Ἡ ποσότης τοῦ γάλακτος ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν ποιότητα τῆς πατάτας· ἄλλες ἀπορροφοῦν περισσότερο καὶ ἄλλες ὀλιγώτερο).

✷ ΣΑΚΚΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ✷

Ὁ σάκκος αὐτός, ὅταν εἶναι κλειστός, δὲν εἶναι τίποτε ἄλλο ἀπὸ μιὰ ἁπλῆ σακκούλα

διακοσμημένη μὲ ἕνα βολὰν (βλέπε σχῆμα 5). Ὅταν ὅμως ἀνοίξη, τότε γίνεται ἕνα εἶδος ποδιᾶς, που δένει μὲ δυὸ λωρίδες στὴ μέση, ἀλλὰ που ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι ἀνοικτὴ σακκούλα, στὸ σημεῖο ποὺ βρίσκεται τὸ κορδόνι.

Κόψιμο σάκκου. Μᾶς χρειάζεται 1 3)8 ὑφάσματος, τὸ ὁποῖο μπορεῖ νὰ εἶναι εἴτε βατίστα μὲ λεπτὰ λουλουδάκια ἢ βουάλ, ἢ τσίτι, ἢ κρετὸν πολύχρωμο, ἢ ὁτιδήποτε ἄλλο ὕφασμα θέλομε. Γιὰ νὰ κόψωμε τὸ σάκκο πάνω στὸ ὕφασμα, τοποθετοῦμεν πάνω σ' αὐτὸ τὰ κομμάτια τοῦ πατρὸν μὲ τὸν πιὸ κατάλληλο τρόπο, ὥστε νὰ ἔχωμε οἰκονομία ὑφάσματος. (Τὸ πατρὸν τὸ ἔχ[illegible] βγάλει προηγ[illegible], σύμφωνα μὲ τὶς παρακάτω ὁδηγίες)

Ὁ σάκκος ἀποτελεῖται ἀπὸ 5 κομμάτια τὸ α, α', β, γ, δ (ἐκ τῶν ὁποίων τὸ α καὶ α' κόβονται ὅμοια (σχῆμα 1) καὶ σχηματίζουν τὸ μέρος ἐκεῖνο τῆς ποδιᾶς, ποὺ στὴν κλεῖσι φαίνεται σα σακκούλα.

Τὸ σχῆμα 2 δείχνει τὸ κομμάτι τῆς ποδιᾶς ποὺ εἶναι ραμμένο στὸ ἐπάνω μέρος τοῦ ἑνὸς κομματιοῦ τῆς σακκούλας.

Τὸ σχῆμα 3 εἶναι μιὰ λωρίδα λίγο καμπυλωμένη στὴ μέση, ποὺ γαζώνεται στὸ πάνω μέρος τοῦ β κομματιοῦ, καὶ ὡς φαίνεται στὴ διακεκομμένη γραμμή.

Τὸ σχῆμα 4 εἶναι ἡ λωρίδα [illegible] γιὰ σχηματισμὸ τοῦ βολὰν τῆς ποδιᾶς. Τὸ μῆκος της θὰ εἶναι μιάμιση φορὰ μεγαλύτερο ἀπὸ τὸ μῆκος [illegible] οἱ τρεῖς πλευρὲς (ἐκτὸς τῆς ἐπάνω) τοῦ κομματιοῦ α.

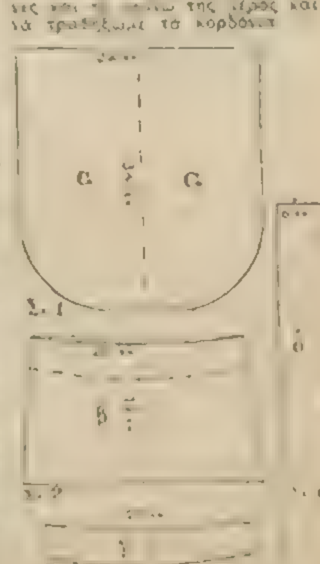
Ράψιμο σάκκου. Ἑνώνουμε μὲ γαλλικὴ ραφὴ τὶς καμπύλες τῶν δύο κομματιῶν α καὶ α', μεταξὺ τῶν ὁποίων τοποθετοῦμεν καὶ τὸ [illegible], τὸ ὁποῖο μένει [illegible] ἑκατοστὰ χαμηλότερα ἀπὸ τὴν ἐπάνω πλευρὰ τῶν κομματιῶν α καὶ α'.

Τὸ ἐπάνω μέρος τοῦ κομματιοῦ α τὸ [illegible] μὲ τὸ κάτω μέρος τοῦ κομματιοῦ β, (βάζοντας τὴν [illegible] μὲ τὴν [illegible]) [illegible] 1 5 [illegible] γιὰ νὰ [illegible] ἀπ' [illegible] μέρος τὸ κορδόνι [illegible] ἀργότερα τὴ [illegible]

Στὸ ἐπάνω μέρος [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] στὸ ἐπάνω μέρος τοῦ κομματιοῦ β τὸ γ, στὰ [illegible] τοῦ ὁποίου [illegible] [illegible] ποὺ δένουν γύρω ἀπ' τὴ μέση μας.

[illegible] [illegible] [illegible] σὲ σακκούλα, δὲ μᾶς μένει παρὰ νὰ [illegible] τὰ κάτω τὶς ζῶνες [illegible] τῆς μέσης καὶ νὰ τραβήξωμε τὸ κορδόνι.

Ἀπὸ τὴ Βυζαντινὴ Ἐποποιΐα

ΜΕ ΤΟ ΝΙΚΗΦΟΡΟ ΦΩΚΑ

ὑπὸ : Μ. ΑΝ.

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Τὸ βράδυ τοῦ δείπνου εἶχε ἀποφασιστῆ νὰ κοιμηθῆ ὁ Γρηγόρης στὸν Πρωτοσπαθάρη. Δὲν ἤξεραν πότε θὰ τελειώσουν βλέπεις... μπορεῖ καὶ περασμένα μεσάνυχτα... Καὶ γιὰ νὰ μὴν ἀνησυχοῦν τὴν κυρὰ Σταύραινα τέτοια ὥρα. Ἐξ ἄλλου καὶ τόσες ἦσαν οἱ συγκινήσεις ποὺ δοκίμασαν ποὺ δὲν εἶχαν καμμιὰ ὄρεξη γιὰ ὕπνο. Ἀκόμα καὶ ὁ Μιχαὴλ ἔστειλε στὸ ἀρχοντικό του ἕνα δοῦλο νὰ εἰδοποιήση τὴ Χρυσοβέργαινα νὰ μὴ τὸν περιμένη.

Μόλις ἔφυγε λοιπὸν ὁ Δομέστικος μὲ τὴν ἀκολουθία του, ἀνέβηκαν στὴν κάμαρα τοῦ Δημήτρη κι' ἐκεῖ πιὰ ἄρχισαν ν' ἀραδιάζουν τὶς ἐντυπώσεις καὶ τὶς παρατηρήσεις τους κι' ὁ ἕνας ἔκοβε τὸν ἄλλον γιὰ νὰ προσθέση κάτι, κι' ὅσο ἔλεγαν τόσο καὶ νέο κῦμα ἀπὸ λόγια χυμοῦσε ἀτέλειωτα, σὰν κρουνὸς ποὺ σπάζει ξαφνικὰ τὸ φλοῦδι τῆς γῆς καὶ πετιέται ἀπάνω.

Ὤ! δὲν ὑπάρχει ἀλήθεια μεγαλύτερη χαρὰ καὶ γιορτάσι σὰν ὅταν ντυθῆ ἡ καρδιὰ μὲ τὶς ἐλπίδες της καὶ τὰ πλουμιστά της ὄνειρα... ἔτσι σὰν ἀρχοντοπούλα μέσα στὰ χρυσοκέντητα σκουτιά της ποὺ βγαίνει νὰ σεργιανίση τὸ βραδάκι... Τὰ ὕφανε μονάχη της καὶ τὰ κέντησε μὲ τὸ χεράκι της μέρες καὶ νύχτες σκύβοντας μὲ συλλογὴ πῶς νὰ ταιριάξη καλύτερα τὰ χρώματα καὶ τὰ πλουμιά. Καὶ τώρα καμαρώνει μέσα σ' αὐτὰ καὶ χαίρεται τὴν ὀμορφιὰ καὶ τὰ νιάτα της.

Θὰ πέρασαν ἔτσι μιὰ ὥρα, δυὸ ὧρες ἴσως. Τ' ἀρχοντικὸ ὁλόκληρο ἡσύχαζε πιά. Ἀκόμα καὶ οἱ δοῦλοι... Καὶ ξαφνικὰ ἀκούστηκαν δυνατὰ χτυπήματα στὴ χαλκοδεμένη πόρτα τοῦ κὺρ Γρηγορᾶ...

Ἀνησύχησαν.

«Μήπως ἡ μητέρα μου δὲν εἶναι καλά;» σκέφτηκε ὁ Μιχαήλ.

«Μήπως ὁ Ἀθανάσιος...» σκέφτηκε ὁ Γρηγόρης.

Αὐτὸς ποὺ χτυποῦσε ὡς τόσο εἶχε κάτι βιαστικὸ φαίνεται νὰ πῆ καὶ σημαντικὸ μαζί, γιατὶ ἀνυπομονοῦσε καὶ τὰ χτυπήματα γίνονταν ὅσο πήγαινε πιὸ συχνὰ καὶ πιὸ δυνατά.

Μ' ὅλο ποὺ ἄνοιξαν τὸ παράθυρο οἱ τρεῖς μας φίλοι, φυσοῦσε τόσο δυνατὸς ἀγέρας, ποὺ μονάχα κουρέλια φράσεων ἔφτασαν ὡς τ' αὐτιά τους, ἀρκετὰ ὅμως γιὰ νὰ καταλάβουν τί συμβαίνει.

«Ὁ Γρηγόρης Κομιτᾶς... βιαστικά... ὁ Δομέστικος προαγγέλλει... σὲ δυὸ - τρεῖς ὧρες τὸ πολὺ κάνει πανιά...».

— Δίχως ἄλλο κάτι ἐξαιρετικὸ τρέχει, εἶπε ὁ Δημήτρης, ποὺ ἀναγκάζει τὸ Φωκᾶ νὰ ταχύνη τὴν ἀναχώρησή του... Ἔστειλε λοιπὸν νὰ εἰδοποιήση τὸ Γρηγόρη νὰ ἑτοιμαστῆ...

— Σὲ δυὸ - τρεῖς ὧρες... συμπλήρωσε ὁ Μιχαήλ...

— Ἀπόψε κιόλας; Πῶς εἶναι δυνατόν! ἀπόρησε ὁ Γρηγόρης.

Ὅσα ἀκολούθησαν ὕστερα ἔγιναν τόσο γοργά, σὰ μέσα σὲ παραζάλη. Ἡ προθεσμία ποὺ εἶχε ὁ Γρηγόρης νὰ ἑτοιμάση τὰ πράματά του, ν' ἀποχαιρετήση τοὺς δικούς του κλπ. ἦταν τόσο μικρὴ καὶ οἱ συγκινήσεις ἡ μιὰ πίσω ἀπὸ τὴν ἄλλη τόσο γοργὲς καὶ διαφορετικὲς ποὺ μόνο σὲ χοντρὲς γραμμές, νὰ ποῦμε, ἀντιλαμβανότανε τὰ περιστατικά... Σὰν ὅταν τρέχη κανεὶς γρήγορα μὲ ἄλογο καὶ ὁ ἀέρας σφυρίζει στ' αὐτιά του καὶ οἱ εἰκόνες περνοῦν δίπλα του, δέντρα, ἄνθρωποι, ζῶα καὶ συγχίζονται καὶ σωρεύονται ἡ μιὰ πάνω στὴν ἄλλη, ἔτσι, ποὺ καμμιὰ ἄλλη ἐντύπωση δὲν τοῦ ἀπομένει καθαρὰ παρὰ μονάχα πῶς τρέχει πολὺ γρήγορα.

Τώρα ὅμως ποὺ κάθεται μόνος ἐδῶ, τόσο μακριὰ ἀπὸ τὴν παραζάλη κείνη, μπορεῖ νὰ τὰ θυμηθῆ ὅλα τὰ περιστατικὰ καὶ νὰ τὰ ξεδιαλύνη καὶ παίρνοντας ξέχωρα τὸ καθένα νὰ γευτῆ ὅλη τὴ χαρὰ καὶ τὴν πίκρα τους.

Πρωτοπήγανε λοιπὸν στὴν κυρὰ Σταύραινα γιὰ νὰ ἑτοιμάσουν τὶς ἀποσκευὲς τοῦ Γρηγόρη. Ἕνα μεγάλο σεντούκι ἔφτασε... Ἡ καλὴ γυναῖκα τὰ ξεσκόνισε καὶ τὰ δίπλωσε καὶ τὰ τοποθέτησε ὅλα μὲ τὸ χέρι της. Κι' ὅλη τὴν ὥρα τοὔλεγε νὰ φυλάγεται, νὰ προσέχη...

— Οἱ μεγάλες στράτες ἔχουνε μεγάλα κίντυνα... Νὰ μετρᾶς τὸ λόγο καὶ τὴν πράξη σὰν τὸν τίμιο πραματευτὴ γιὰ νὰ μὴ μετανοιώσης ὕστερα ἀνωφέλευτα... Ἀγκαλὰ κι' εἶσαι φρόνιμος, μὰ ἔρχονται στιγμὲς ποὺ κι' ἡ

Ἄρχισαν ν' ἀραδιάζουν τὶς ἐντυπώσεις καὶ τὶς παρατηρήσεις τους.

φρόνεση τοῦ ἀνθρώπου κρέμεται ἀπὸ μιὰ τρίχα...

Ἔλεγε... κι' ἀπὸ καιρὸ σὲ καιρὸ σκούπιζε τὰ δάκρυα ποὺ τῆς πλημμύριζαν τὰ μάτια... Μιὰ στιγμὴ πρόβαλε στὴν πόρτα καὶ ὁ ἀνηψιός της. Στὸ λιγοστὸ φῶς τοῦ λύχνου εἶδε ὁ Γρηγόρης τὸ ψυχρὸ ἀσυγκίνητο πρόσωπό του... Εἶχε στηλωμένη ἀπάνω του τὴ ματιά του, ἐπίμονη καὶ σκληρή, σὰ λεπίδι.

— Τ' ἀρχοντόπουλό μας φεύγει, τοῦ εἶπε ἡ κυρὰ Σταύραινα.

— Ποῦ πηγαίνει;

— Στὴν τιμὴ καὶ τὴ δόξα... Στὰ παλάτια καὶ τὰ περβόλια τῆς βασιλεύουσας... Ἐκεῖ ποὺ δὲν μποροῦμε νὰ πᾶμε ἐμεῖς οἱ φτωχοὶ καὶ προσχεράρηδες.

— Δὲν παραπονιέμαι... Γιὰ τοὺς ἀρχόντους εἶναι ἡ χαρὰ καὶ τὸ γλέντι, παρατήρησε αὐτὸς μὲ φανερὴ εἰρωνεία.

— Δὲν πάω γιὰ χαροκόπος, κυρὰ Σταύραινα, ἀπάντησε ὁ Γρηγόρης ποὺ πειράχτηκε. Γιατὶ μὲ κακοσυσταίνεις... Τὸ χρέος μου βρίσκεται σ' αὐτὸ τὸ δρόμο...

— Τὸ χρέος! ξαναεῖπε ὁ ἀνηψιὸς τῆς κυρὰ Σταύραινας, θαυμάζοντας τάχα... Καὶ ποιὸ εἶναι τὸ χρέος ἑνὸς ἀρχοντόπαιδου; Νὰ κοιμᾶται πάνω στὰ θρανία τῆς Μαγναύρας ἢ νὰ περνοδιαβαίνη καμαρώνοντας ἀπὸ τοὺς ἐμβόλους τῆς βασιλεύουσας ἢ νὰ στοιχηματίζη στὸν ἱππόδρομο...

— Ἢ νὰ πολεμάη τοὺς Σαρακηνούς, τὸν ἔκοψε ὁ Μιχαήλ. Γιὰ νὰ γλυτώση ἀπὸ τὴ σκλαβιὰ τὰ γυναικόπαιδα καὶ τοὺς ἀμάχους...

— Τ' ἀρχοντόπουλο πειράχτηκε; Ἄς μὲ συμπαθήση... εἶπε ὁ ἀνηψιὸς τῆς κυρὰ Σταύραινας κι' ἔκλινε τὸ κορμὶ μὲ ταπεινοσύνη, βάζοντας τὸ χέρι στὴν καρδιά του... Ὡς τόσο δὲν ξέρω νὰ ἑτοιμάζεται καμμιὰ ἐκστρατεία καὶ μ' ὅλο ποὺ κούρσεψαν χτὲς ἀκόμα τὸ μοναστήρι στὸν Ἄθωνα καὶ δὲν ἀφήκανε πέτρα ἀπάνω στὴν πέτρα... ἐγὼ μαθαίνω πὼς ὁ Δομέστικος γλεντοκοπάει καὶ δὲν τὄχει σκοπὸ νὰ χαλάση τὴν ἡσυχία του.

— Γελιέσαι, φώναξε ὁ Γρηγόρης, ποὺ θεώρησε πολὺ δίκαια πὼς τ' ἄπρεπα τοῦτα λόγια προσβάλανε τὸν Φωκᾶ... Γελιέσαι... καὶ γιὰ νὰ μὴν κατηγορᾶς ἄδικα μάθε πώς, ἀπὸ καιρὸ τώρα...

Ἤθελε νὰ προστέση: «νοιάζεται νὰ δώση τὸ τελευταῖο χτύπημα γιὰ νὰ καθαρίση τὶς θάλασσες ἀπὸ τοὺς κουρσάρους»... μὰ ὁ Μιχαὴλ τοὔφραξε τὸ στόμα μὲ τὸ χέρι.

— Δὲν ἔχουμε καιρὸ γιὰ περίσσειες κουβέντες, εἶπε.

Ὁ ἀνηψιὸς τῆς κυρὰ Σταύραινας γέλασε καὶ εἶπε:

— Ἀλήθεια, δὲν εἶναι φρόνιμο νὰ μιλάη κανεὶς ἔτσι, στὰ καλὰ καθούμενα, γιὰ τοὺς σκοποὺς τοῦ Δομέστικου... γιατὶ καὶ οἱ τοῖχοι ἔχουν αὐ-

τιά... Καὶ λένε πὼς τώρα στὸ πανηγύρι πιάσανε μερικὰ ὑποκείμενα ποὺ εἶχανε ξεχάσει καὶ τ' ὄνομά τους καὶ τὸν τόπο τους. Οἱ φυλακὲς τοῦ Ἐπαρχείου εἶναι γεμᾶτες... Τώρα ὅλα τοῦτα βέβαια μπορεῖ νἆναι καὶ λόγια τῆς ταβέρνας.

— Κατάσκοποι, κατάσκοποι θἆναι, παρατήρησε ἡ κυρὰ Σταύραινα.

— Οἱ κατάσκοποι, κυρὰ Σταύραινα, παρατήρησε ὁ Δημήτρης, παίρνουν τὰ μέτρα τους καὶ δὲν πιάνονται τόσο εὔκολα.

— Πολὺ σωστά, πρόσθεσε ὁ Μιχαήλ... Ἐγὼ τὸ καλοκαίρι συνάντησα κάποιον στὸ κτῆμα μας, ποὺ ἔλεγε πὼς ἦταν προσκυνητὴς καὶ πήγαινε στὰ Σέρβια... μὰ τριγύριζε ἐκεῖ στὰ περίχωρα μέρες καὶ μέρες... Μετανοιώνω ποὺ δὲν τὸν παράδωσα στὴν ἐξουσία, γιατὶ δίχως ἄλλο θὰ βρίσκεται τώρα ἐδῶ... Καὶ ἀσφαλῶς δὲν εἶναι ἀπὸ κείνους ποὺ πιάσανε... Εἶμαι σχεδὸν βέβαιος.

Λέγοντας τοῦτα εἶχε καρφώσει τὰ μάτια στὸν ἀνηψιὸ τῆς κυρὰ Σταύραινας. Κεῖνος φάνηκε πὼς κιτρίνισε, μ' ὅλο ποὺ τὸ φῶς ἦταν πολὺ λίγο, καὶ γύρισε κατ' ἀλλοῦ τὸ πρόσωπο... Αὐτὸ τὸ θυμᾶται καλὰ ὁ Γρηγόρης γιατὶ τοῦ ἔκαμε μεγάλη ἐντύπωση. Τί ἤθελε ἄραγε νὰ πῇ ὁ Μιχαήλ; Δὲν τοῦ εἶχε κάνει ποτὲ λόγο γιὰ τὸ περιστατικὸ αὐτό... Μὰ κι' ὅταν πιὸ ὕστερα τοῦ ζήτησε ἐξηγήσεις, ἀπόφυγε νὰ τοῦ ἀπαντήση...

— Πήγαινε τώρα ἐσύ, εἶπε, κι' αὐτὸ εἶναι δική μας δουλειά...

Ὤ! δίχως ἄλλο κάτι κρύβεται κάτω ἀπὸ τὴν ἱστορία αὐτή!

Ὕστερα αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος δὲν τοῦ ἦταν ὁλότελα ἀδιάφορος... Νά, ὅπως ὁ πρῶτος, νὰ ποῦμε, ποὺ θὰ συναντοῦσε ἔτσι τυχαῖα μπροστά του... Δὲν μποροῦσε ἀκριβῶς νὰ ξεχωρίση... μὰ κάποια στενοχώρια αἰσθανότανε... Ἀπόφευγε τὸ βλέμμα του καὶ μ' ὅλο ποὺ πολλὲς φορὲς ὁ ξένος προσπαθοῦσε ν' ἀνοίξη μαζί του κουβέντα, αὐτὸς τὸν ἀπόφευγε.

Νὰ ἦταν ἄραγε ἀφορμὴ ἡ παράξενη, καταπληκτική, ὁμοιότητα ποὺ σχεδὸν τὸν ἐτρόμαζε; Μὰ γιατί;

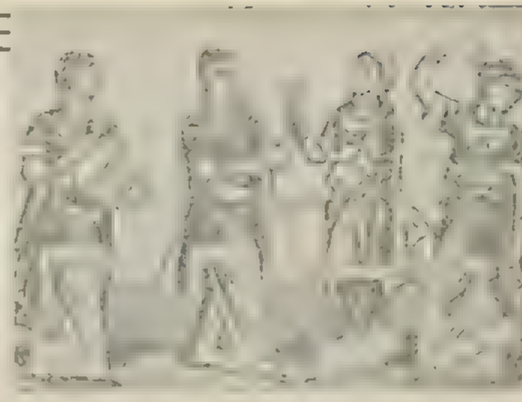
* * *

Ἕνα κῦμα σηκώθηκε ὁλόρθο μπροστὰ στὴν πρῶρα τοῦ δρόμωνα, κατάμαυρο καὶ φοβερίζοντας, μὲ ἀφρισμένη τὴν κορφή του, κι' ἀφοῦ πισωδρόμησε μιὰ στιγμὴ γιὰ νὰ μαζέψη, θαρρεῖς, ὅλη του τὴ δύναμη, ρίχτηκε ὕστερα σὰ λιοντάρι... Ἕνας φοβερὸς κρότος ἀκούστηκε... καὶ τὸ καράβι ὁλόκληρο πλημμύρισε στοὺς ἀφρούς.

Ὁ Γρηγόρης βράχηκε ἀπὸ τὴν κορφὴ ὡς τὰ νύχια... Κι' ὅμως ἔνοιωθε μιὰ τέτοια ἄγρια χαρὰ στὴν καρδιά του!... Σὰ νἆχε σκαρώσει ὁ ἴδιος μὲ τὰ χέρια του, τὸ γερὸ τοῦτο πλεούμενο... Ἔκοψε τὰ δέντρα ἀπὸ τὰ δάση καὶ τ' ἁρμολόγησε κι' ἔφτιαξε τὸ σκαρί, τ' ἁρμάτωσε καὶ τὄρριξε στὴ θάλασσα γιὰ νὰ παλέψη μὲ τὸ πιὸ ἀνήμερο στοιχειὸ τῆς πλάσης. Καὶ νά, ποὺ τὸ νικοῦσε τώρα. Δὲν τὸ ξεκαθάριζε ὁλότελα μέσα του, μὰ ἔνοιωθε πὼς ὁ ἀγώνας τῶν ἀνθρώπων εἶναι κοινός... Ὁ καθένας προσφέρει ὅ,τι μπορεῖ κι' ὅλοι μαζὶ χαίρονταν τὸ κέρδος καὶ μοιράζονταν τὴ χαρὰ τῆς νίκης.

(Ἀκολουθεῖ)

ΒΥΖΑΝΤΙΝΑ ΘΕΑΜΑΤΑ

Α'. ΕΠΙΒΙΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΑΡΧΑΙΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ ΚΑΙ ΘΕΑΜΑΤΑ ΤΩΝ ΔΡΟΜΩΝ

Ὅλοι βέβαια ξέρουμε τὸ ἀρχαῖο κλασσικὸ θέατρο, τὴν μεγάλη αὐτὴ πνευματικὴ κατάκτησι τῶν κλασσικῶν Ἀθηνῶν. Ἐπίσης ξέρουμε ὅτι ἡ θεατρικὴ καὶ ἡ τραγικὴ τέχνη ἀπὸ τὴν Ἀθήνα διαδόθηκε σ' ὅλη τὴν Ἀρχαία Ἑλλάδα [illegible] ἡ θεατρικὴ τέχνη καὶ τὰ ἑλληνικὰ [illegible] ἔργα διαδόθηκαν καὶ ἀγαπήθηκαν καὶ στὶς νέες αὐτὲς μακρινὲς χῶρες. Ὅταν τὸ κέντρο τοῦ κόσμου μεταφέρθηκε ἀπὸ τὶς μεγάλες ἑλληνιστικὲς πόλεις (Ἀλεξάνδρεια, Ἀντιόχεια) στὴν Ρώμη, πάλι τὸ ἑλληνικὸ θέατρο δὲν πέθανε, ἀλλὰ ἀκολούθησε κι' αὐτὸ τὸ πνευματικὰ καὶ ἐκπολιτιστικὰ ρεύματα στὸ νέο κέντρο [illegible] Ἡ Ρώμη [illegible] τόπος κατάλληλος γιὰ τὴν [illegible] τοῦ θεάτρου. Ἡ ψυχολογία τῶν Ρωμαίων ἦταν πολὺ διαφορετικὴ ἀπ' τὴν ἑλληνικὴ ψυχολογία, καὶ προτιμοῦσαν τὰ βάρβαρα σπὸρ τῶν μονομαχιῶν καὶ τῶν θηριομαχιῶν ἀπὸ τὸ ἑλληνικὸ κλασσικὸ θέατρο [illegible] οἱ Ρωμαῖοι ἀριστοκράτες, [illegible] ἑλληνικὴ μόρφωσι, ἀγαποῦσαν νὰ βλέπουν παραστάσεις ἑλληνικῶν τραγῳδιῶν ἢ κωμῳδιῶν, ἐνῷ ὁ λαὸς προτιμοῦσε τὴ φρίκη τῶν σφαγῶν στοὺς Ἱπποδρόμους.

Στὴν ἑλληνιστικὴ Ἀνατολὴ ὅμως τὰ πράγματα στάθηκαν διαφορετικά. Τὸ θέατρο ἀγαπήθηκε ἀπ' ὅλες τὶς τάξεις τοῦ λαοῦ κι' ἔτσι μπόρεσε νὰ ζήση [illegible] μετὰ τὴν ἐπικράτησι τοῦ Χριστιανισμοῦ. Ἔτσι, ἀπὸ διάφορες πληροφορίες [illegible] μᾶς [illegible] ὅτι στὴν Ἀλεξάνδρεια [illegible] μ. Χ. ὑπῆρχε θέατρο ὅπου ἐπαίζοντο [illegible] ἔργα. Ἐπίσης ξέρουμε ὅτι καὶ στὴν Ἀντιόχεια λειτουργοῦσαν τέσσερα θέατρα, ὡς τὸν 6ο αἰῶνα μ. Χ. Ὁ Χριστιανισμός, ποὺ στάθηκε ἐχθρὸς κάθε ἐπιβιώσεως τοῦ ἀρχαίου ἑλληνικοῦ πνεύματος, πολέμησε φοβερὰ καὶ τὸ θέατρο. Ἡ ἀγάπη ὅμως τοῦ λαοῦ γιὰ τὴν ἀρχαία αὐτὴ [illegible] κρατήθηκε [illegible] στὸ θέατρο [illegible] Κράτος [illegible] ὅτι τὸ ἀρχαῖο [illegible] θέατρο [illegible] χαίους χρόνους [illegible] ἀπὸ τὸν τελικὸ θρίαμβο τοῦ Χριστιανισμοῦ [illegible] χρησίμευε γιὰ νὰ [illegible] ἡ νέα θρησκεία, καὶ [illegible] τοῦ Χριστιανισμοῦ [illegible] Βαπτισματος [illegible] στὴ σκηνὴ [illegible] βάρβαρα [illegible] τοὺς Χριστιανοὺς [illegible] τὸν Νεοφώτιστο. Οἱ [illegible] σαν τὸν Νεοφώτιστο [illegible] φηναν βρεγμένο [illegible] στὴ σκηνὴ [illegible] σὲ [illegible] δαιμονολογίες, ὅτι [illegible] τὴ Θεία Χάρι.

Μετὰ τὴ νίκη τοῦ Χριστιανισμοῦ κατὰ τοῦ θεάτρου, ὡς μόνη [illegible] ὁ Ἱππόδρομος μὲ τὰ βάρβαρα [illegible] ματά του καὶ τὰ θεάματα τῶν [illegible] πολὺ μάλιστα εἶχαν ἀποξεχάσει οἱ [illegible] καὶ πρόγονοί μας ἀπὸ τὸ κλασσικὸ [illegible] ὥστε ἡ λέξις «θέατρο» πῆρε [illegible] σημασία τῆς γελοιοποιήσεως ([illegible] ἔγινε ρεζίλι) καὶ ἡ λέξις [illegible] τὴν [illegible] τὸ [illegible] γελμα τοῦ [illegible] ἄτιμο.

* * *

Τώρα λίγα λόγια γιὰ τὰ θεάματα τῶν δρόμων. Τόποι κατάλληλοι γιὰ τὴν ἐπίδειξι τέτοιων θεαμάτων ἦταν αἱ πλατεῖες καὶ οἱ δρόμοι τῶν πόλεων. Ἐπίσης εὐκαιρία γιὰ τὴν παρουσίασι τῶν μιμικῶν καὶ ἀκροβατικῶν θιάσων ἦταν οἱ μεγάλες Ἐμποροπανηγύρεις τῆς Χριστιανωσύνης. Ἀπ' αὐτὲς τρεῖς κυρίως μᾶς εἶναι γνωστές: Ἡ μία στὴν 26 Σεπτεμβρίου, τὴν ἑορτὴ τοῦ Ἁγ. Ἰωάννου τοῦ [illegible] γους, ὅπως γίνεται καὶ σήμερα στὶς διεθνεῖς ἐκθέσεις. Εἶναι λοιπὸν εὔκολο [illegible] κανεὶς ὅτι οἱ πλανόδιοι θίασοι εὕρισκαν ἐκεῖ κατάλληλο ἔδαφος γιὰ νὰ ἐπιδείξουν τὴν τέχνη τους.

Ἀλλὰ τί εἴδους [illegible] κατος Σαρακηνοῦ ἀκροβάτου [illegible] ἀκολουθίας τοῦ Σουλτάνου τοῦ [illegible] τὴν Κωνσταντινούπολι. Ὁ [illegible] κορμιτισατηκε [illegible] στὸ [illegible]

Στὸ [illegible] σημείωμά μας θὰ [illegible] γιὰ τὰ [illegible] τὰ [illegible] θεατρικὰ ἔργα τοῦ Μεσαίωνος, τὰ «μυστήρια».

Β.

ΜΟΡΦΕΣ ΤΟΥ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΤΙΚΟΥ ΑΓΩΝΟΣ

Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ ΔΗΜΟΣ ΦΡΑΓΚΟΣ

Ὁ ἀπελευθερωτικὸς ἀγὼν ἔχει ἀρχίσει σ' ὁλόκληρη σχεδὸν τὴν Ἑλλάδα. Ὅποιος μπορεῖ νὰ φέρη ὅπλο, ἀφίνει κάθε του ἀσχολία καὶ μὲ μεγάλο ἐνθουσιασμὸ τρέχει νὰ προσφέρη τὶς ὑπηρεσίες του καὶ τὴν ζωή του στὸν ἱερὸ ἀγῶνα τῆς φυλῆς.

Ἕνας, ἀπὸ τὰ ἄπειρα ἡρωϊκὰ παλληκάρια τοῦ 21, ποὺ ἀψήφησαν μὲ ὑπερηφάνεια τὸ θάνατο καὶ ἔδωσαν τὴ λευτεριὰ στὴ σκλαβωμένη Ἑλλάδα, εἶναι καὶ ὁ Δῆμος Φράγκος, ἀπὸ τοὺς Δελφοὺς τῆς Παρνασσίδος.

Ἀπὸ μικρὸς δὲν μπορεῖ νὰ ζήση κάτω ἀπὸ τὸ ζυγὸ τῆς σκλαβιᾶς καί, ψυχὴ ἀνήσυχη καὶ φλογερὴ ὅπως εἶναι, γίνεται ναυτικὸς καὶ ἀκολουθεῖ τὴν τύχη τῶν ρωσσικῶν ἐμπορικῶν καραβιῶν. Ἡ μεγάλη φιλοπατρία του τὸν ἔχει ὁδηγήσει στὶς τάξεις τῆς Φιλικῆς Ἑταιρείας καὶ ἀπὸ τὶς πρῶτες ὧρες τοῦ κινήματος βρίσκεται πάλι στὴν πατρίδα του, ἕτοιμος νὰ θυσιασθῆ εἰς τὸν ὑπὲρ ὅλων ἀγῶνα.

Ἀκράτητος ἀπὸ ἐνθουσιασμό, μόλις πάτησε τὸ πόδι του στὴ στεριά, ἔξω ἀπὸ τὰ Σάλωνα, στοὺς ὀρεινοὺς Δήμους τῆς Παρνασσίδος, στρατολογεῖ μερικὰ παλληκάρια καὶ συγκροτεῖ δικό του σῶμα, γιὰ τὴν συντήρησι τοῦ ὁποίου ξοδεύει ὅλες του τὶς οἰκονομίες, ποὺ εἶχε κάμει κατὰ τὰ δέκα χρόνια τῆς ναυτικῆς του ζωῆς.

Ἁγνὸς καὶ φλογερὸς πατριώτης, παίρνει μέρος μὲ τὸ σῶμά του στὴν πολιορκία τῶν Σαλώνων τὸν Ἀπρίλιο τοῦ 1821, μαζὶ μὲ τὸν Πανουργιὰ καὶ τοὺς ἄλλους ὁπλαρχηγούς, καὶ δὲν μένει μάχη στὴ Στερεὰ Ἑλλάδα ποὺ νὰ μὴ λάβη μέρος, ἄλλοτε ὡς πρωτοπαλλήκαρο τοῦ Γκούρα καὶ ἄλλοτε ἀρχηγὸς δικοῦ του σώματος. Παντοῦ καὶ πάντοτε, μέχρι τῆς τελευταίας μάχης τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως, στὴν Πέτρα τῆς Βοιωτίας, ὡς ἀρχηγὸς σώματος, ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ Δημητρίου Ὑψηλάντου, διακρίνεται γιὰ τὴ μεγάλη του παλληκαριὰ καὶ τὸ παράτολμο θάρρος του, ποὺ ἔφθανε, ὅλες τὶς φορές, νὰ μὴ λογαριάζη τὸ θάνατο γιὰ τὴν τιμὴ τῆς πατρίδος του.

Ὁ Δημήτριος Ὑψηλάντης, φίλος τοῦ ἥρωος, γράφει γι' αὐτόν: «Ὁ καλὸς οὗτος πατριώτης καὶ ἄξιος πολεμιστής, δὲν ἔλειψεν ἀφ' ὅσους πολέμους συνεκροτήθησαν ἀναμεταξὺ ἡμῶν καὶ τῶν διαφόρων κατὰ τὴν ἀνατολικὴν Ἑλλάδα ἐχθρικῶν στρατευμάτων. Νομίζομεν περιττὸν νὰ ἀπαριθμήσωμεν λεπτομερῶς τὰς μάχας, τὰ ἀριστουργήματα, τὰς κινδυνώδεις περιστάσεις τοῦ ἀξιωματικοῦ τούτου, διότι ὅλοι οἱ κατὰ τὴν ἀνατολικὴν Στερεὰν Ἑλλάδα ἀγωνισθέντες τὸ γνωρίζουσι. Εἰς τὴν κατὰ τοῦ Ἰσμαὴλ μπέη μάχην τῶν Σαλώνων, ἀφοῦ ἔδειξεν ἱκανὰς ἀριστεύσεις, ἔλαβε καὶ πληγὴν εἰς τὰς πλάτες, τὴν ὁποίαν μὲ πόνους «δριμεῖς» καὶ ἔξοδα ἁδρὰ ἐθεράπευσεν ἐξ ἰδίων του. Εἰς ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ ἀγῶνος ἦτο πρῶτος εἰς τοὺς λοιποὺς συμπατριώτας του στρατιωτικούς».

Ὁ ἥρως Δῆμος Φράγκος σ' ὅλη τὴ διάρκεια τῆς Ἐπαναστάσεως γίνεται ὁ ἀκούραστος πολεμιστὴς καὶ ὁ συνεπίκουρος κάθε μεγάλης μάχης στὴν Ἀνατολικὴ Στερεὰ Ἑλλάδα.

Στὸ σωζόμενο αὐτόγραφο ἡμερολόγιό του ἀναγράφονται 32 μάχες, στὶς ὁποῖες ἔλαβε μέρος. Ἀπὸ τὶς μάχες αὐτὲς οἱ σπουδαιότερες εἶναι, κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος τῆς Ἐπαναστάσεως, ἡ πολιορκία τοῦ κάστρου τῶν Σαλώνων, ἡ μάχη τῆς Χαλκομάτας κατὰ τοῦ Ὀμὲρ πασᾶ, ἡ θρυλικὴ μάχη στὸ ἱστορικὸ χάνι τῆς Γραβιᾶς μὲ τὸν Ὀδυσσέα Ἀνδροῦτσο, ἡ μάχη τῶν Βασιλικῶν κατὰ τοῦ Μπαϊρὰμ πασᾶ μαζὶ μὲ

τὸν Δυοβουνιώτη καὶ τὸν Πανουργιᾶ... Κατὰ τὰ ὑπόλοιπα ἔτη ἐπολέμησε στὴ μονὴ τοῦ Προφήτου Ἠλιοῦ, στὴ Δόμβραινα κατὰ τοῦ Μουσταφάμπεη, στὰ Σάλωνα κατὰ τοῦ Ἰσμαὴλ μπέη, ὅπου καὶ πληγώθηκε βαριὰ στὴν ἀριστερὴ ὠμοπλάτη, στὰ Τοπόλια τῶν Σαλώνων. Κατὰ τὴν μάχην αὐτὴν ἡ παράδοσις ἀναφέρει ὅτι ὁ ἥρως, εὑρεθεὶς μὲ ἄδειανὰ ὅπλα, κρύφτηκε πίσω ἀπὸ μιὰ ἐληὰ καί, καθὼς περνοῦσαν οἱ Τοῦρκοι ἱππεῖς, ἅρπαξε ἕνα ἄλογο ἀπὸ τὴν οὐρά, τὸ σταμάτησε καὶ ἔρριξε κάτω τὸν ἱππέα, τὸν ὁποῖον καὶ ἐσκότωσε. Τὸ κατόρθωμα τοῦτο ἡ λαϊκὴ μοῦσα τὸ ἐξύμνησεν:

«...ὁ Φράγκος ἀπὸ τὴν οὐρὰ
ἔρριχνε τοὺς ντελῆδες...»

Τέλος στὴ μάχη τῆς Πέτρας, στὴ Βοιωτία, μαζὶ μὲ τὸν Ὑψηλάντη, συνετέλεσε στὴν αἰσία ἔκβασί της, γιατί, κατὰ τὴν κρισιμώτερη στιγμὴ τῆς μάχης, ρίχτηκε ἀκράτητος μὲ τοὺς ἄνδρες του κατὰ τοῦ ἐχθροῦ, τὸν ὁποῖον καὶ ἔτρεψε σὲ ἄτακτο φυγή, σκοτώσας τὸν Ἀγᾶ, τοῦ ὁποίου καὶ ἔλαβε τὴν ἀργυροποίκιλτη σπάθη, ἡ ὁποία καὶ σώζεται ἀκόμη.

* * *

Μετὰ τὴν κήρυξι τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς Ἑλλάδος ὁ ἥρως Δῆμος Φράγκος ἔζησε στὰ Σάλωνα, μακριὰ ἀπὸ κάθε κίνησι, τιμηθεὶς γιὰ τὶς πρὸς τὴν Πατρίδα ὑπηρεσίες του μὲ παράσημα καὶ βαθμούς.

Ὁ Δῆμος Φράγκος ἦταν ἀπὸ τοὺς ἐλαχίστους ἀγωνιστὰς τοῦ ἀπελευθερωτικοῦ ἀγῶνος, οἱ ὁποῖοι ἀρνήθηκαν νὰ πάρουν τὰ δοθέντα, παρὰ τοῦ ἀποκατασταθέντος Κράτους «Ἐθνικὰ φαλαγγιτικὰ» κτήματα.

Ἁπλᾶ καὶ ὑπερήφανα, μὲ τὸν ἁρμόζοντα σεβασμόν, ἀπάντησε στὸ Ὑπουργεῖο τῶν Στρατιωτικῶν ὅτι «εὐχαριστεῖ διὰ τὴν τιμὴν ποὺ τοῦ γίνεται, ἀλλ' ἂς τὸν ἔχουν παρῃτημένον ἀπὸ τὰ κτήματα. Ἐπολέμησε γιὰ τὴν Πατρίδα καὶ δὲν τῆς ζητᾶ ἀμοιβήν».

Ὁ σεμνὸς ἥρως δὲν ἐπεδίωξε τὴν ἐπιδεικτικὴν δόξαν, οὔτε θέλησε νὰ διαφημισθῆ... Παρέμεινε, σὰν ἄλλη ἁγνὴ Ἑστιάς, πιστὸς θεράπων τῶν δύο θεῶν, τοῦ Ἄρεως καὶ τῆς Ἐλευθερίας, μέχρι τῆς ἡμέρας ποὺ πέθανε σὲ βαθὺ γῆρας, μὲ τὸ βαθμὸ τοῦ ὑποστρατήγου, στὴν ἀναπημένη του καὶ ἐλεύθερη πατρίδα, τὰ Σάλωνα.

Κοσμᾶς Ἰ. Βέρροιος

Μιὰ ὡραία κινέζικη παράδοσι

* ΠΩΣ ΦΥΤΡΩΣΕ ΤΟ ΤΣΑΪ *

Τὴν παληὰ ἐποχή, ἐδῶ καὶ δεκατέσσερις αἰῶνες, λέει μιὰ Κινέζικη παροιμία, ἕνας θεοσεβούμενος ἄνθρωπος ποὺ ὠνομαζόταν Ντάρμα, ξεκίνησε ἀπὸ τὶς Ἰνδίες κι' ἔφτασε στὴν Κίνα γιὰ νὰ διδάξη τοὺς Κινέζους τὶς ἐντολὲς τοῦ ἀληθινοῦ θεοῦ.

Ὁ Ντάρμα αὐτός, [illegible] ἀπὸ τὸ [illegible] τὰ ματόκλαδά του καὶ νὰ τὰ θάψη μέσα στὸ ἔδαφος. Ἔπειτα ἀπὸ καιρὸ στὸ μέρος ἐκεῖνο [illegible] ὁ Ντάρμα, [illegible] γιὰ τροφή. Ἀμέσως δοκίμασε μιὰ ζωηρὴ [illegible] Ἡ τροφὴ ἐκείνη τοῦ [illegible] τὸ μυαλό του καὶ τοῦ [illegible] δυνάμεις. Χωρὶς [illegible] στοὺς [illegible] του νὰ [illegible] τὸ φυτὸ αὐτὸ γιὰ τροφή, κι' [illegible] ἡ χρῆσι τοῦ [illegible] τὴν Κίνα.

Οἱ Ὁλλανδοὶ [illegible] μετέφεραν τὸν 17ον αἰῶνα τὸ τσάϊ ἀπὸ τὴν Κίνα στὴν Εὐρώπη.

Τα Ευζωνάκια μας

1) Ἀνδρέας Κωστόπουλος ἐκ Νεοχωρίου Σερρῶν. 2) Ευαγγελία Τροβά, ἐκ Λίμνης Βαθέος Σάμου. 3) Χαριτίνη Ξανθάκου, ἐξ Ἀρχοντοχωρίου Λακεδαίμονος. 4) Τὰ τέσσαρα μικρὰ τοῦ Τηλ)τοῦ Αἰγίνης Θ. Μαθιούδη. 5) Γεωργάκης Πίττας, ἐξ Ἀμαρουσίου, Ἀττικῆς. 6) Σταῦρος Σπανάκης, ἐκ Πεδιάδος Κρήτης. 7) Γιαννάκης Ν. Σταμούλης.

1. Φαλαγγ…
2. Ἀπο…
3. Ἡ Ε Ο Ν…
4. Μ…
5. Ἡ Ε Ο Ν…
6. Β…
7. Ἐ…
8. Ἡ Φ…

...φου Ριθύμνης
... ἐκδρομῆς τῶν

... Γυμνασίου [illegible]
... ΟΝ Θηλέων Κα-
... ἐκδρομῆς.
... Ἀρχηγοὶ καὶ
... [illegible]
... [illegible]

... ΕΟΝ Ρεθ-
... [illegible]

... Ἀ[illegible] Ρ[illegible]
... [illegible]

... ΕΟΝ Κα-
... [illegible]
... ΕΟΝ Ἀ[illegible]
... Σ[illegible]
... ΕΟΝ
... [illegible]

Ὁ Νομάρχης καὶ Γεν. Ἐπόπτης τῆς Ε. Ο. Ν. ὁμιλῶν πρὸς τοὺς βαθμοφόρους Λασηθίου.

Τὸ Ἐπιτελεῖον τῆς Ὑποδιοικήσεως Ε. Ο. Ν. τῆς Ἀλεξανδρείας.

Γιὰ νὰ γνωρίσουμε τοὺς προγόνους μας

ΠΩΣ ΔΙΑΣΚΕΔΑΖΑΝ ΟΙ ΑΡΧΑΙΟΙ

Πρὶν ἀκόμη ἀπὸ τὰ λεγόμενα ὁμηρικὰ χρόνια, βρίσκομε πῶς τὰ τραγούδια ἐψυχαγωγοῦσαν τοὺς συμποσιάζοντας. Ὁ Ὀδυσσεύς, ἐπὶ παραδείγματι, ὅταν τὸν ἐφιλοξένησεν ὁ Ἀλκίνοος τοῦ εἶπε:

«Θὰ εἶναι τερπνό, γιὰ μᾶς, ν' ἀκούσωμε ἕνα τραγουδιστή. Τίποτε δὲν εἶναι πιὸ ὡραῖο ἀπὸ τὴ χαρά, ποὺ βασιλεύει μεταξὺ ἑνὸς λαοῦ. Ἀκόμη εὐχάριστο εἶναι νὰ βλέπη κανεὶς τοὺς συμποσιάζοντας νὰ κάθωνται μὲ τάξι μπροστὰ στὰ τραπέζια, φορτωμένα μὲ ἄρτον καὶ κρέατα, ν' ἀκούη ἕνα τραγουδιστὴν τὴ στιγμὴ ὅπου ὁ οἰνοχόος ἀντλεῖ οἶνον ἀπὸ τὸν κρατῆρα καὶ τὸν χύνει εἰς τὸν κύλικα».

Ἡ συνήθεια αὐτὴ διετηρήθη καὶ στὰ μεταγενέστερα χρόνια. Συγγραφεῖς, ποὺ τοὺς ἔλεγαν Ὁμηρίζοντας, ἐκαλοῦντο στὶς διάφορες γιορτές, γιὰ νὰ τέρπουν μὲ τὶς διηγήσεις των τοὺς διασκεδάζοντας. Καὶ παρουσιάζοντο ὡπλισμένοι, ἀπὸ τὸ κεφάλι ἕως τὰ πόδια, γιὰ νὰ διηγηθοῦνε ἕνα ἐπεισόδιο ἀπὸ τὰ ὁμηρικὰ ἔπη. Καὶ ἡ διήγησις τῶν μεγάλων σκηνῶν τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου συγκινοῦσε τοὺς ἀκροατάς, ὅταν μάλιστα συνωδεύετο μὲ μουσική.

Ἄσχετα ὅμως πρὸς τοὺς ἐξ ἐπαγγέλματος τραγουδιστάς, οἱ ἀρχαῖοι πρόγονοί μας ἐτραγουδοῦσαν ὅταν διεσκέδαζαν, εἴτε ὅλοι μαζὶ ἐν χορῷ, εἴτε ὁ καθένας μόνος του. Ἄλλοτε πάλιν ἦταν ἔθιμο νὰ τραγουδᾶνε χωριστὰ ὁ ἕνας ὕστερα ἀπὸ τὸν ἄλλον, μεταβιβάζοντες ἀπὸ τὸ ἕνα χέρι στὸ ἄλλο ἕνα κλάδο μυρτιᾶς. Ἀργότερα, ἀντὶ μυρτιᾶς, δίνανε μιὰ στρογγυλὴ λύρα. Κι' ἐκεῖνος ποὺ ἤξερε νὰ παίζη τὸ ὄργανο αὐτὸ ἐτραγουδοῦσε παίζοντας λύρα συγχρόνως. Ὅσοι πάλι δὲν ἤξευραν νὰ παίζουν, ἔδιναν τὴ λύρα στὸ διπλανό των.

Ἀπὸ τὰ παληὰ τὰ χρόνια, ἐξ ἄλλου, οἱ Ἴωνες τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, κατ' ἀπομίμησιν τῶν Λυδῶν, συνήθιζαν νὰ ἔχουν στὰ συμπόσιά των τὸν ἀργυρώνητον, λεγόμενον, αὐλόν. Καὶ ἀπὸ τοὺς Ἴωνας ἡ συνήθεια αὐτὴ μετεδόθη εἰς τὰ νησιὰ κι' ἔπειτα εἰς τὴν ἠπειρωτικὴν Ἑλλάδα.

Οἱ ἐλεύθεροι πάλιν χοροί, ποὺ ἦταν ἡ ἀληθινὴ διασκέδασι τῶν Ἰώνων, συνεδυάζοντο μὲ τὴ μουσική, ποὺ ἐνέπνεεν ἡ χλιδὴ καὶ ὁ τρυφηλὸς βίος.

Ἔτσι, στὸν 7ον αἰῶνα πρὸ Χριστοῦ, οἱ τραγουδισταὶ τῶν συμποσίων ἀντικατασταθήκανε ἀπὸ τοὺς Φρυγίους καὶ τοὺς Λυδούς, ποὺ ἀναλάμβαναν νὰ τέρψουν τοὺς διασκεδάζοντας μὲ τὴν περιπαθῆ μουσικὴν ἡ ὁποία συνηθιζόταν στὶς χῶρές των.

Οἱ τραγουδισταὶ ὅμως αὐτοὶ δὲν προσεκαλοῦντο στὰ οἰκογενειακὰ συμπόσια, ἀλλὰ στὰ γεύματα καὶ στὰ δεῖπνα ἀνδρῶν, ποὺ διασκέδαζαν πολλὲς ὧρες συνεχῶς.

Ὅταν, ἐξ ἄλλου, ἔμπαιναν στὴν αἴθουσα τῆς διασκεδάσεως οἱ κοπέλλες καὶ τὰ ὄργανα τῆς μουσικῆς, ὅλοι οἱ διασκεδάζοντες ἐσηκώνοντο καὶ ἦταν ἕτοιμοι νὰ χορέψουν. Οἱ ἀρχαῖοι Ἀθηναῖοι ἀγαποῦσαν ἐξαιρετικὰ τὸ χορὸ καὶ θεωροῦσαν ἀπαραίτητον νὰ χορέψουν, ἐχαρακτήριζαν δὲ ὡς ἀπολίτιστον ἐκεῖνον ποὺ δὲν ἤθελε νὰ χορέψη ὅταν τὸν προσκαλοῦσαν.

Πολλὲς εἰκόνες, ποὺ σώθηκαν, μᾶς δίνουν μιὰ ἰδέα τῶν ἀρχαίων μικρῶν, ὅπως τοὺς ἔλεγαν, χορῶν. Ὁ Λουκιανὸς μάλιστα ἔλεγεν ὅτι ὁ χορὸς ἐκφράζει τὰ αἰσθήματα καὶ τὰ ἔθιμα, ἐκφράζει ἀκόμη ὅλα τὰ πάθη τῆς ψυχῆς.

Γιὰ τὰ παιγνίδια πάλι, μὲ τὰ ὁποῖα διασκέδαζαν οἱ ἀρχαῖοι πρόγονοί μας, βλέπουμε ὅτι δύσκολα γίνεται διάκρισις μεταξὺ αὐτῶν καὶ ἐκείνων μὲ τὰ ὁποῖα διασκέδαζαν οἱ ἀρχαῖοι Ρωμαῖοι. Ὁ Πολυδεύκης, στὸν ὁποῖον ὀφείλεται ἡ ἔκθεσις τῶν παιγνιδιῶν τῆς ἀρχαιότητος, μᾶς περιγράφει τὸ παιγνίδι, ποὺ σήμερα τὸ λένε τὰ παιδιὰ «κρυφτό». Τὸ «κρυφτὸ» παιζόταν καὶ στὰ παληὰ τὰ χρόνια ἔτσι: Ἐστεκόταν ἕνας ἀπὸ τοὺς παίκτας στὴ μέση καὶ τοῦ ἔκλειναν τὰ μάτια. Ἐν τῷ μεταξὺ οἱ ἄλλοι ἐπήγαιναν νὰ κρυφθοῦνε, ἐνῷ ἐκεῖνος ἔπρεπε νὰ τοὺς βρῇ. Τὸ κρυφτὸ τῶν ἀρχαίων ἔμοιαζε μᾶλλον μὲ τὴν τυφλόμυιγα. Μιὰ σκηνὴ τοῦ ἀρχαίου «κρυφτοῦ» εἶναι ζωγραφισμένη σὲ μιὰν ἀρχαίαν εἰκόνα τοῦ Πομπηίου.

Ἔπαιζαν ἀκόμη οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες καὶ οἱ Ρωμαῖοι τὴν τυφλόμυιγα, τὴν ὁποίαν ἔλεγαν «Μύϊνδα», καὶ ἡ ὁποία ὡμοίαζεν ἀπαράλλακτα μὲ τὸ παιγνίδι αὐτό, τὸ ὁποῖον παίζουν σήμερα τὰ παιδιά.

Τὸ παιγνίδι ἐξ ἄλλου, ποὺ ἔλεγαν οἱ ἀρχαῖοι Μορμολύκειον, δὲν εἶναι παρὰ ὁ σημερινὸς Μπαμπούλας. Τὸ Μορμολύκειον ἐπαιζόταν ἔτσι: Κάποιος ἀπὸ τὴν συντροφιὰ ἐφοροῦσε προσωπίδες ποὺ εἶχαν μιὰ ἀπαίσια θωριὰ καὶ ποὺ κατατρόμαζαν τὰ παιδιά.

Τὸ παιγνίδι αὐτὸ ἔμοιαζε μὲ τὸ λεγόμενον «Κεφαλὴ τῆς Μεδούσης». Παιζόταν ἐκεῖνο ἔτσι: Ἕνα παιδὶ κρυβόταν πίσω ἀπὸ μιὰ πόρτα, κρατῶντας ἕνα κεφάλι τῆς Μεδούσης καὶ παρουσιαζόταν ξαφνικὰ μπροστὰ στ' ἄλλα παιδιὰ καὶ ὁ τρόμος ἀπὸ τὸν ὁποῖο κατελαμβάνοντο οἱ φοβιτσιάρηδες ἔκαμνε τοὺς ἄλλους νὰ γελοῦν καὶ νὰ διασκεδάζουν. Τὰ περισσότερα ἀπὸ τὰ παιγνίδια αὐτὰ εἶχαν γιὰ σκοπὸ νὰ γελοιοποιήσουν τὴν ἰδέα τοῦ φόβου στὰ παιδιά.

Ἀκόμη καὶ οἱ δεξιώσεις [illegible] «Ἀσγοπ[illegible] ἐπιτυχῶς». Οἱ ἀρχαῖοι πρόγονοί μας [illegible] Πολλές [illegible]

Ἀδ. Δ. Παπαδήμας

Η Μαγειρική ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΟΥ

ΑΠΛΟΥΣ ΤΡΟΠΟΣ ΜΕΤΡΗΜΑΤΟΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Εἰς προηγούμενον τεῦχος εἴπαμε πόσα δράμια λογαριάζονται για κάθε μερίδα φαγητοῦ ἀπὸ κρέας, βούτυρο, ντομάτες κλπ. Οἱ λογαριασμοί αὐτοί και το ζύγισμα των γίνονται εὔκολα ὅταν ἔχωμεν ζυγαριάν. Ὅμως στὴν ἐξοχὴ ἢ καὶ σὲ πολλὰ ἀκόμα δεν μπορούμε να ἔχωμε πρόχειρη τη ζυγαριά ὅταν την χρειασθοῦμε. Δια τοῦτο καλὸν εἶναι νὰ μάθωμεν καὶ τὸ εὐκολώτατο μέτρημα μὲ φλυτζάνια (μεγέθους τοῦ τσαγιοῦ).

Διὰ τὸ κρέας ὡς μέτρον μερίδος, ὅταν δὲν ὑπάρχῃ ζυγαριά, εἶναι τεμάχιον μεγέθους μιας καινούργιας παλάμης [illegible] ὑπάρχουν πάντα — καὶ ἔτσι τὸ εὑρίσκει ἡ κουτάλα εὔκολα στὸ σερβίρισμα. Εἰς δὲ τὰ ἐντελῶς [illegible] κομμάτι κοκκαλο

ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΙΑ ΟΜΑΔΑ 100 ΑΤΟΜΩΝ

Φαγητὸν ἀρνὶ πιλάφι. Κρέας ἀπὸ 75 δράμια τὴν μερίδα [illegible] 65 δράμια τὴν μερίδα [illegible] ὀκάδ. καὶ [illegible] βούτυρο ἢ μαγειρικό [illegible] πρόκειται γιά [illegible] λίγο περισσότερο [illegible]

ΕΚΤΕΛΕΣΙΣ ΤΟΥ ΦΑΓΗΤΟΥ

Πρῶτα-πρῶτα θα κοπῇ τὸ κρέας εἰς μερίδες [illegible] κρύο νερό

[illegible] ρύζι.

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

— Καὶ νὰ συλλογιέμαι πὼς ἐγὼ ἤμουν ἡ αἰτία τοῦ θανάτου σου! μοῦ ἔλεγε ὁ Ἀλέξης. Γιατὶ σ' εἶχα γιὰ πεθαμένο.

— Ἐγὼ ὅμως δὲν τὸ πίστεψα ποτέ, μοῦ ἔλεγε ὁ Ματτίας.

— Δὲν ἤξερα ἂν θἄβγαινες ἀπ' τὸ ἀνθρακωρυχεῖο ζωντανὸς ἢ ἂν θἄφταναν στὴν ὥρα γιὰ νὰ σὲ σώσουν· ἤμουν βέβαιος ὅμως πὼς δὲν ἐστάθηκες γιὰ νὰ πνιγῆς καὶ ἂν προχωροῦσαν γρήγορα οἱ ἐργασίες γιὰ τὴ σωτηρία σου κάπου θὰ σ' εὕρισκαν.

Ἔτσι, ἐνῷ ὁ Ἀλέξης ἔκλαιγε ἀπελπισμένος, ἐγὼ τοὔδινα θάρρος. Ἀπὸ μέσα μου ὅμως ἔλεγα: «Δὲν πέθανε· ὄχι, ἀλλὰ μπορεῖ καὶ νὰ πεθάνῃ». Καὶ ρωτοῦσα μὲ ἀγωνία [illegible] «Πόσο καιρὸ μπορεῖ νὰ ζήσῃ κανεὶς χωρὶς νὰ φάῃ; Πότε θ' ἀδειάσουν τὸ νερό; Πότε θὰ τελειώσῃ ἡ στοά;» Μὰ κανεὶς δὲν μοῦ ἀπαντοῦσε ὅπως ἤθελα. Ὅταν μᾶς ρώτησαν τὰ ὀνόματά μας καὶ ὁ μηχανικὸς ὕστερα ἀπ' τὸν Καρροφὴ φώναξε «Ρεμής» ἔπεσα κάτω μὲ κλάματα. Μοῦ φαίνεται μάλιστα πὼς μ' ἐτσαλαπάτησαν λιγάκι, μὰ δὲν αἰσθάνθηκα τίποτα. Τόσο ἤμουν εὐτυχισμένος. Κι' ἐγὼ καμάρωνα πολύ, βλέποντας τὸν Ματτία νἄχῃ τόση ἐμπιστοσύνη σὲ μένα, ὥστε νὰ μὴ θέλῃ νὰ πιστέψῃ πὼς μποροῦσα νὰ [illegible].

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΗ'.
ΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

Ἔκαμα φίλους στὸ ἀνθρακωρυχεῖο. Τέτοιες κοινὲς ἀγωνίες ἑνώνουν γιὰ πάντα τὶς ψυχές. Ὑποφέρουν μαζί, ἐλπίζουν μαζί.

Ὁ θεῖος Γάσπαρος καὶ ὁ Δάσκαλος μὲ πῆραν ἀπὸ μεγάλη συμπάθεια.

Κι' ὁ μηχανικὸς ἀκόμα, ποὺ δὲν συμμερίστηκε τὰ βάσανά μου, μ' ἀγάπησε σὰν παιδὶ ποὺ τὸ γλυτώνει κανεὶς ἀπὸ τὸ χάρο. Μὲ προσκάλεσε στὸ σπίτι του καὶ [illegible] τῆς κόρης τ[illegible] ὅλα ὅσα [illegible] κι' [illegible] ἀπ' το[illegible] στ' ἀν[illegible]σωμα. [illegible] νὰ [illegible] στὴ Βάρση.

— Θὰ σοῦ βρῶ ἕνα σφυρί, μοῦ ἔλεγε ὁ θεῖος Γάσπαρος, καὶ δὲν θὰ χωριστοῦμε πιά.

— Ἂν θέλῃς ἐργασία στὰ Γραφεῖα, μπορῶ νὰ σοῦ βρῶ, μοῦ ἔλεγε ὁ μηχανικός. Ὁ θεῖος Γάσπαρος εὕρισκε φυσικώτατο νὰ ξαναγυρίσω στὸ ἀνθρακωρυχεῖο, ὅπου ὁ ἴδιος ξανακατέβηκε σὲ λίγο μὲ τὴν ἀπάθεια τῶν ἀνθρώπων ποὺ εἶναι συνηθισμένοι ν' ἀψηφοῦν κάθε μέρα τὸν κίνδυνο. Ἀλλὰ δὲν εἶχα καμμιὰ ὄρεξι νὰ κρατήσω τὸ ἐπάγγελμα τοῦ κυλιστῆ. Ὡραῖο πρᾶγμα, πολὺ περίεργο, κι' ἀξιοθέατο, ἦταν τὸ μεταλλεῖο· μὰ ἀρκετὰ τὸ εἶχα ἰδῆ καὶ δὲν αἰσθανόμουν τὴν παραμικρὴ διάθεσι νὰ χωθῶ πάλι σὲ κανένα ἀνέβασμα. Δὲν ἤμουν καθόλου καμωμένος διὰ τὰ ὑπόγεια. Ἡ ζωὴ στὸ ὕπαιθρο, μὲ τὸν οὐρανὸ πάνω ἀπ' τὸ κεφάλι μου, ἔστω καὶ νὰ χιονίζῃ μοῦ ταίριαζε καλύτερα.

Αὐτὸ εἶπα στὸ θεῖο Γάσπαρο καὶ στὸ Δάσκαλο, ποὺ ὁ ἕνας ἀπόρησε καὶ ὁ ἄλλος λυπήθηκε γιὰ τὴν ἀντιπάθειά μου πρὸς τὴν ἐργασία τοῦ ἀνθρακωρυχείου.

Κι' ὁ Καρροφής, ποὺ μὲ συνάντησε, μοῦ εἶπε πὼς εἶμαι φοβιτσιάρης.

Στὸν μηχανικὸ δὲν μποροῦσα νὰ εἰπῶ πὼς δὲν μοῦ ἄρεσαν τὰ ὑπόγεια, ἀφοῦ μοῦ ἔδινε ἐργασία στὰ Γραφεῖα.

Ἔπρεπε νὰ τοῦ εἰπῶ ὅλη τὴν ἀλήθεια, καὶ τὸ ἔκαμα.

— Καλά, μοῦ ἀποκρίθηκε, ἀφοῦ σὲ τραβᾶ τόσο τὸ ὕπαιθρο καὶ ἡ ἐλευθερία δὲν ἔχω τὸ δικαίωμα νὰ σ' ἐμποδίσω. Ἀκολούθησε τὸ δρόμο σου, παιδί μου!...

Ὅτι ἀγαποῦσα τὴ ζωὴ στὸ ὕπαιθρο ποτέ μου δὲν τὸ κατάλαβα ὅσο τὶς ἡμέρες τοῦ [illegible].

Δὲν συνηθίζει κανένας ἀτιμωρητὶ νὰ πηγαίνῃ ὅπου θέλει, νὰ κάνῃ ὅ,τι θέλει, νὰ εἶναι κύριος τοῦ ἑαυτοῦ του. Ὅσον καιρὸ προσπαθοῦσαν νὰ μὲ κρατήσουν στὴ Βάρση ὁ Ματτίας φαινόταν σκεπτικὸς καὶ θλιμμένος.

Τὸν ρωτοῦσα τί ἔχει καὶ μοῦ ἔλεγε πὼς δὲν ἔχει τίποτα. Μόνο ὅταν τοῦ εἶπα πὼς σὲ [illegible] θὰ φύγαμε μοῦ ὡμολόγησε τὴν [illegible] τῆς ἀνησυχίας του.

[illegible] λοιπόν, φώναξε κάνοντας [illegible].

[illegible]

[illegible] ἀπὸ κάθε ἄλλο.

[illegible] ἀπὸ μένα νὰ παίζῃ ὅλα τὰ ὄργανα, νὰ τραγουδῇ, νὰ παριστάνῃ. [illegible] ἤξερε καλύτερα ἀπὸ μένα νὰ [illegible] τὴν «ἔντιμη ὁμήγυρι» ποὺ ἔλεγε κι' ὁ Βιταλης, νὰ βάζῃ τὸ χέρι στὴν τσέπη. Μόνο μὲ τὸ γέλιο του, μὲ τὰ γλυκὰ μάτια του, μὲ τ' ἄσπρα τὰ δόντια, γεννοῦσε στοὺς ἀνθρώπους τὴν ἐπιθυμία νὰ δίνουν.

[illegible] νὰ τοῦ προξενοῦν εὐχαρίστησι.

Αὐτὸ ἦταν τόσο ἀληθινό, ὥστε τὸν καιρὸ [illegible] τότε ποὺ ἐγὼ ἔκανα τὸν κυλιστὴ στὸ ἀνθρακωρυχεῖο, ὁ Ματτίας κατάφερε νὰ μαζέψῃ δεκαοκτὼ φράγκα, ποὺ ἦταν [illegible].

[illegible] ὀκτὼ [illegible]

[illegible] τὴ Βάρση [illegible] νὰ [illegible] τὸν Ἀλέξη τὸν θεῖο Γάσπαρο, καὶ τὸν Δάσκαλο· [illegible] Νὰ [illegible] ποὺ ἀγαποῦσα καὶ [illegible] ἔδειχναν ἀγάπη.

[illegible]

[illegible] στό[illegible] μὲ τὸ σάκκο στὴ [illegible] στὸν δρόμο τῆς [illegible]

[illegible]

[illegible] μας, γιατὶ τὸν εἶχα [illegible] τὶς χῶρες καὶ δὲν φαν[illegible] πιὸ μακρινὰ γιὰ τὰ πόδια ποὺ [illegible] τὸ δρόμο,

Πίστευα πὼς ἐγὼ θἆμουν ἡ ἀφορμὴ νὰ πεθάνης, μοῦ ἔλεγε ὁ Ἀλέξης.

παρὰ γιὰ τὸ δάκτυλο ποὺ πηγαίνει στὸ χάρτη ἀπὸ τὴ μιὰ πόλι σ' ἄλλη... Κι ἀφοῦ [illegible] σαμε τὰ ὑπὲρ καὶ τὰ κατά, [illegible] κατ' εὐθεῖαν ἀπὸ τὸ [illegible] στὸ [illegible] νὰ περάσουμε πρῶτα ἀπ' τὸ Κλερμόν. Δὲν θὰ βγαίναμε πολὺ ἀπ' τὸ δρόμο μας κι' [illegible] βρίσκαμε δουλειὰ στὶς λουτρο[illegible] τὴ στιγμὴ ἐκείνη [illegible]: Σὰν Νεκτάρ, Μὸν Ντόρ, Ρουαγιὰ κλπ. Τότε ποὺ ἐγὼ ἔκανα τὸν κυλιστή, ὁ Ματτίας εἶχεν ἀπαντήσει ἕναν [illegible], ποὺ πήγαινε στὶς πόλεις ἐκεῖνες κι' ἔλεγε πὼς μποροῦσε νὰ βγάλ[illegible] κανεὶς ἐκεῖ λεπτά. Κι' ὁ Ματτίας ἤθελε νὰ [illegible] λεπτά, γιατὶ εὕρισκε πὼς ἑκατὸ πενήντα φράγκα δὲν [illegible]. Ὅσο περισσότερα εἴχαμε, τόσο καλύτερη ἀγελάδα θ' ἀγοράζαμε κι' ὅσο καλύτερη θὰ ἦταν ἡ [illegible] τόσο περισσότερο [illegible] ἡ μαμὰ Μπαρμπερίνα [illegible].

[illegible] λοιπὸν νὰ τραβήξουμε γιὰ τὸ Κλερμόν.

Ἀπὸ τὸ Παρίσι στὴ Βάρση, εἶχα ἀρχίσει νὰ μαθαίνω τ[illegible] Ματτία γράμματα καὶ νότες. Ἀπὸ τὴ Βάρση στὸ Κλερμὸν ἐξακολούθησα τὴ διδασκαλία.

Ἀλλὰ εἴτε γιατὶ δὲν ἤμουν καλὸς δάσκαλος — πρᾶγμα πιθανώτατο εἴτε γιατὶ ὁ Ματτίας δὲν ἦταν καλὸς μαθητὴς — κι' αὐτὸ ὄχι ἀπίθανο, — στὴν ἀνάγνωσι προώδευε ἀργὰ καὶ [illegible], καθὼς τὸ εἶπα κι' ἄλλοτε. Τοῦ κά[illegible] μὲ τὰ [illegible] καὶ κολλοῦσε τὰ μάτια του στὸ βιβλίο. Δὲν [illegible] παρὰ [illegible] ἀντὶ ἄλλων. Ἡ ἀνάγνωσι [illegible] περισσότερο τὴ φαντασία του παρὰ τὴν [illegible] του.

[illegible] φορὰ μ' ἔπιανε ὁ θυμὸς καὶ χτυπώντας τὸ βιβλίο, το[illegible] φώναζα δυνατὰ πὼς ἦταν [illegible]

Δὲν [illegible] μ' ἐκοίταζε μὲ τὰ μεγάλα καὶ γλυκά του μάτια καί, χαμογελῶντας, μοῦ [illegible]

Ἀλήθεια, τὸ κεφάλι μου δὲν μαλακώνει παρὰ μόνο σὰν τὸ κτυποῦν. Ὁ Γαροφόλης ποὺ δὲν ἦταν κουτός, τὸ εἶχε καταλάβει.

Πῶς νὰ βαστάξῃ θυμὸς μπροστὰ σὲ τέτοιαν ἀπάντησι. Γελοῦσα κι' ἐγὼ καὶ τὸ μάθημα ἐξακολουθοῦσε.

Στὴ μουσικὴ ὅμως δὲν εἶχε παρουσιαστῆ [illegible], κι' ἀπ' τὴν ἀρχὴ ὁ Ματτίας εἶχε κάνει τόσο μεγάλες κι' [illegible] προόδους, ὥστε ἔφθασε νὰ μοῦ κάνῃ ἐρωτήσεις ποὺ μ' ἔφερναν σ' ἀμηχανία, γιατὶ δὲν ἤξερα νὰ τοῦ ἀπαντήσω.

Ὁ[illegible] πὼς αὐτὸ μὲ πλήγωνε, μὲ ταπείνωνε. Γιατ' εἶχα πάρει στὰ σοβαρὰ τὸ ρόλο τοῦ δασκάλου κι' εὕρισκα πολὺ ἐξευτελιστικὸ τὸ νὰ γίνω ἄφωνος ἀπὸ ἄγνοια ὅταν ὁ μαθητής μου εἶχε μιὰ ἀπορία. Ἦταν σχεδὸν σὰ νὰ κορόιδευα.

Κι' οἱ ἐρωτήσεις ἔπεφταν βροχή:

Γιατί [illegible] γράφουν τὴ μουσικὴ μὲ τὸ ἴδιο πάντα κλειδί;

Γιατί ἡ πρώτη κι' ἡ τελευταία μεζοῦρα ἑνὸς κομματιοῦ δὲν [illegible] πάντα τὸν ἴδιο ἀριθμὸ [illegible] κι' οἱ ἄλλοι;

— Γιατί [illegible] τὸ βιολὶ σ' αὐτὴ τὴ νότα κι' ὄχι σ' [illegible].

Σ' [illegible] αὐτὴ ἐρώτησι ἀποκρίθηκα μὲ [illegible], ὅτι ἐπειδὴ τὸ βιολὶ δὲν ἦταν τὸ ὄργανό μου δὲν [illegible] ποτὲ νὰ μάθω [illegible] νὰ τὸ κουρδίζουν κι' ὁ Ματτίας δὲν εἶχε νὰ πῆ τίποτα.

Ἀλλὰ δὲν [illegible] νὰ μεταχειρισθῶ τὸν ἴδιο τρόπο γιὰ νὰ [illegible] καὶ τὶς ἐρωτήσεις [illegible] μὲ τὰ [illegible], μὲ τὸ χρόνο, μὲ τὰ [illegible]. Αὐτὰ ἦταν [illegible] μουσική, [illegible] ἐγὼ ἤμουν καθηγητὴς τῆς [illegible] δὲν ἤξερα λοιπὸν [illegible], τὸ [illegible] πολὺ [illegible] καὶ τὰ [illegible] μου. Ἐγὼ [illegible] νὰ τὰ [illegible].

Μιὰ φορὰ [illegible] ρώτησα τὸ θεῖο Γάσπαρο τί εἶναι ὁ [illegible] μὲ ἀποκρίθηκε μὲ [illegible]. Κ[illegible] τὸ βρ[illegible] στὴ [illegible] ἂν καὶ μὲ λιγώτερη [illegible], ἀποκρινόμουν κι' ἐγὼ κάποτε στὸ Ματτία.

Αὐτὸ εἶναι ἔτσι, γιατὶ δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ εἶναι ἔτσι. Εἶναι νόμος.

Ὁ Ματτίας, μὲ τὸν χαρακτῆρα ποὺ εἶχε,

δὲν ἦταν βέβαια ἱκανὸς νὰ πάῃ ἐναντίον τοῦ νόμου. Καὶ σωπαινε. Ὁ τρόπος ὅμως ποὺ μὲ κοίταζε, ἀνοίγοντας τὸ στόμα κι' ἀνοιγοκλείνοντας τὰ μάτια, δὲν μ' ἔκανε νὰ περηφανεύωμαι καθόλου.

Ἦταν τρεῖς μέρες ποὺ φύγαμε ἀπὸ τὴ Βάρση ὅταν ὁ Ματτίας μοῦ ἔκανε πάλι μιὰ τέτοια ἐρώτησι. Κι' ἀντὶ στὸ γιατί του νὰ ἀποκριθῶ δὲν ξέρω, ἀποκρίθηκα:

— Γιατὶ ἔτσι!

Ἀπὸ τὴ στιγμὴ ἐκείνη ἔμενε σκεπτικὸς κι' ὅλη τὴν ἡμέρα δὲ μπόρεσε νὰ τοῦ πάρω μιὰ λέξι,— παράξενο πράγμα, γιατὶ τοῦ ἄρεσε πάντα νὰ φλυαρῇ καὶ νὰ γελᾷ.

Τὸν στενοχώρεσα καὶ τὸν ἔκαμα ἐπιτέλους νὰ μιλήσῃ.

—Ἐσὺ βέβαια, μοῦ εἶπε, εἶσαι πολὺ καλὸς δάσκαλος, καὶ κανένας δὲ θὰ μποροῦσε νὰ μοῦ μάθῃ ὅσα μοῦ ἔμαθες, ὅμως...

Καὶ σώπασε.

—Ὅμως τί;

—Ὅμως μπορεῖ νὰ ὑπάρχουν καὶ πράγματα ποὺ ἐσὺ δὲν τὰ ξέρεις. Αὐτὸ συμβαίνει καὶ στοὺς πιὸ σοφούς. Ὅταν λοιπὸν σ' ἐρωτῶ κάτι καὶ μοῦ ἀπαντᾷς «γιατὶ ἔτσι» μπορεῖ νὰ ὑπάρχῃ κι' ἄλλη ἀπάντησι ποὺ δὲ μοῦ τὴ δίνεις γιατὶ δὲν τὴν ἔδωκαν αὐτοὶ καὶ σὲ σένα. Αὐτὸ συλλογίσθηκα κι' εἶπα μὲ τὸ νοῦ μου πώς, ἂν ἤθελες καὶ σὺ θὰ μπορούσαμε ν' ἀγοράσουμε κανένα βιβλίο, ποὺ νὰ γράφῃ μέσα τὴ θεωρία τῆς μουσικῆς.

— Καλὰ λές.

— Μπράβο! Τόξερα ἐγὼ πὼς θὰ τὸ εὕρισκες σωστό, γιατὶ τὸ κάτω - κάτω δὲν μπορεῖς νὰ ξέρῃς ὅλα ὅσα γράφουν τὰ βιβλία, ἀφοῦ δὲν ἐσπούδασες μὲ βιβλία.

— Ἕνας καλὸς δάσκαλος ἀξίζει περισσότερο ἀπ' τὸ καλύτερο βιβλίο.

— Μ' αὐτὸ ποὺ μοῦ λές τώρα, μὲ κάνεις νὰ σοῦ πῶ κάτι ἄλλο. Θέλεις νὰ πάω νὰ βρῶ ἕνα δάσκαλο ἀληθινό, νὰ μοῦ δώσῃ ἕνα μάθημα, ἕνα μονάχα, καὶ νὰ μοῦ πῇ ὅλα ὅσα δὲν ξέρω;

— Καὶ γιατὶ δὲν ἔπαιρνες αὐτὸ τὸ μάθημα, ἀπὸ ἀληθινὸ δάσκαλο, ὅσον καιρὸ γύριζες μονάχος.

— Γιατὶ οἱ ἀληθινοὶ δάσκαλοι πληρώνονται καὶ δὲν ἤθελα νὰ πάρω ἀπὸ τὰ λεπτά σου.

— Μοῦ κακοφαινόταν πολὺ ν' ἀκούω τὸ Ματτία νὰ μοῦ μιλᾷ γι' ἀληθινὸ δάσκαλο, σάμπως ἐγὼ νἄμουν ψεύτικος. Ἡ ἀνόητη ὅμως φιλαυτία μου δὲν κράτησε μπροστὰ στὰ τελευταῖα του λόγια.

— Εἶσαι πολὺ καλὸ παιδί, τοῦ εἶπα· τὰ λεπτά μου εἶναι λεπτά σου, ἀφοῦ τὰ κερδίζουμε μαζί, καὶ σὺ μάλιστα τὰ περισσότερα. Πάρε ὅσα μαθήματα θέλεις.

Κι' ὁμολογῶντας γενναῖα τὴν ἀμάθειά μου, ἐπρόσθεσα: Θὰ πάρω μαζί σου κι' ἐγώ. Ἔτσι θὰ μπορέσω νὰ μάθω ὅσα δὲν ξέρω. Ὁ δάσκαλος, ὁ ἀληθινὸς δάσκαλος ποὺ μᾶς χρειάζονταν, δὲν θἄταν βέβαια κανένας βιολιτζῆς τοῦ χωριοῦ, ἀλλὰ κανένας μεγάλος ἀρτίστας, ἀπὸ κείνους ποὺ μόνο στὶς σημαντικὲς πόλεις βρίσκει κανένας. Ὁ χάρτης μοῦ ἔλεγε πὼς ὕστερα ἀπ' τὸ Κλερμόν, ἡ πιὸ σημαντικὴ πόλις ἀπ' ὅλες βρισκόντανε στὸ δρόμο μας, ἦταν ἡ Νάντη. Ἀληθινὰ ἡ Νάντη ἦταν πόλις σημαντική; Δὲν ἤξερα. Ὁ χάρτης ὅμως τὴν εἶχε σημειωμένη μὲ μεγάλα γράμματα, κι' ἔπρεπε νὰ πιστέψω τὸ χάρτη.

Ἔτσι ἀποφασίσθηκε. Στὴ Νάντη θὰ κάναμε τὸ μεγάλο ἔξοδο γιὰ τὸ μάθημα τῆς μουσικῆς. Γιατὶ ὅσο μικρὲς κι' ἂν ἦταν οἱ εἰσπράξεις μας, στὰ βουνὰ ἐκεῖνα, ὅπου φτωχὰ καὶ σπάνια εἶναι τὰ χωριά, δὲν ἤθελα ν' ἀναβάλω περισσότερο τὴ χαρὰ τοῦ Ματτία.

Ἀφοῦ περάσαμε ὅλο τὸ Μεζάν, ποὺ εἶναι ὁ χειρότερος τόπος τοῦ κόσμου, φθάσαμε στὴ Νάντη.

Ἐπειδὴ εἶχε βραδυάσει πρὸ πολλοῦ, δὲν μπορούσαμε νὰ πάρουμε τὸ μάθημά μας τὸ ἴδιο βράδυ, ἔπειτα εἴμαστε ψόφιοι ἀπὸ τὴν κούρασι.

Ὁ Ματτίας ὅμως βιάζουνταν τόσο νὰ μάθῃ ἂν πραγματικῶς στὴ Νάντη, ποὺ δὲν τοῦ φάνηκε σημαντικὴ πόλις,— κι' ἂς τὸ ἔλεγε ὁ χάρτης- ὑπῆρχε δάσκαλος τῆς μουσικῆς, ὥστε γιὰ νὰ τὸν εὐχαριστήσω, στὸ ξενοδοχεῖο ποὺ πήγαμε, ρώτησα τὴν ξενοδόχα.

— Μπά! Περίεργο πράγμα! Ἀποκρίθηκε ἔκπληκτος ἡ γυναίκα. Δὲν ἔχετε λοιπὸν ἀκούσει τὸν κύριο Ἐσπινασσοῦ;

— Μὰ ἐρχόμαστε ἀπὸ μακριά, εἶπα ἐγώ.

—Ἀπὸ πολὺ μακριὰ λοιπόν;

—Ἀπὸ τὴν Ἰταλία, ἀποκρίθηκε ὁ Ματτίας.

Τότε ἡ ἔκπληξί της ἔπεσε. Παραδέχτηκε, φαίνεται, πὼς ἀφοῦ ἐρχόμαστε ἀπὸ τόσο μακριὰ δὲν μπορούσαμε νὰ γνωρίζουμε τὸν κ. Ἐσπινασσοῦ. Βεβαιότατα ὅμως αἱ ἀκούγε πὼς ἤλθαμε ἀπὸ τὴν Λυὼν ἢ ἀπὸ τὴ Μασσαλία οὔτε θὰ καταδεχόνταν ν' ἀπαντήσῃ σὲ δυὸ παληόπαιδα, ποὺ δὲν εἶχαν ἀκούσει ποτὲ τους τὸν περίφημο Ἐσπινασσοῦ.

— Φαντάσου τί Δάσκαλος μᾶς περιμένει εἶπα ἰταλικὰ στὸ Ματτία.

Τὰ μάτια τοῦ συντρόφου μου ἀστράφταν. Αὐτὸς ὁ κ. Ἐσπινασσοῦ χωρὶς ἄλλο θ' ἀπαντοῦσε φαρσὶ σ' ὅλες του τὶς ἐρωτήσεις. Θὰ τὸν ἔκανε ξεφτέρι σὲ μιὰ ὥρα.

Ἕνας φόβος μόνον ἦταν. Τόσο περίφημος μουσικὸς θὰ καταδεχόνταν νὰ δώσῃ μαθήματα σὲ δυὸ φτωχόπαιδα σὰν καὶ μᾶς;

— Καὶ ἔχει πολλὲς δουλειὲς ὁ κ. Ἐσπινασσοῦ; ρώτησα τὴν ξενοδόχο.

— Καὶ βέβαια ποὺ ἔχει! Εἶναι δυνατὸ νὰ μὴν ἔχῃ;

— Νομίζετε πὼς θὰ μποροῦσε νὰ μᾶς δεχθῇ αὔριο τὸ πρωΐ;

— Βεβαιότατα! Δέχεται τὸν καθένα, φτάνει νάχῃ λεπτὰ στὴ τσέπη ἐννοεῖται.

Μὰ ἐμεῖς εἴχαμε καὶ μπορούσαμε νἄμαστε ἥσυχοι πὼς θὰ μᾶς δεχθῇ. Τότε μ' ὅλη μας τὴν κούρασι πρὶν κοιμηθοῦμε συζητήσαμε ὅλες τὶς ἐρωτήσεις ποὺ θὰ κάναμε τὸ πρωὶ στὸν περίφημο Δάσκαλο. Συμφωνήσαμε ὅσο καλύτερα μπορούσαμε, [illegible] [illegible], γιατὶ δὲν εἴχαμε ἄλλα ροῦχα ἀπ' ἐκεῖνα ποὺ φορούσαμε [illegible] τὰ ὄργανά μας. Ὁ Ματτίας τὸ βιολί του, ἐγὼ τὴν ἅρπα μου καὶ ξεκινήσαμε γιὰ νὰ βροῦμε τὸν κ. Ἐσπινασσοῦ. Ὁ Καπής θέλησε ὅπως πάντα νὰ μᾶς ἀκολουθήσῃ ἀλλὰ τὸν δέσαμε στὸν στάβλο τοῦ Ξενοδοχείου, γιατὶ εἴπαμε πὼς δὲν ταιριάζει νὰ παρουσιασθοῦμε μ' ἕνα σκυλὶ στὸν περίφημο μουσικὸ τῆς Νάντης.

Ὅταν φθάσαμε στὸ μέρος ποὺ μᾶς εἶχαν πεῖ νομίσαμε πὼς ἔγινε κάποιο λάθος, γιατὶ ἀπάνω ἀπὸ μιὰ πόρτα εἴδαμε νὰ κουνιοῦνται κρεμασμένες δυὸ μικρὲς χάλκινες λεκάνες τῶν ξυρισμάτων.

Καλέ, βρισκόμαστε μπροστὰ σ' ἕνα κουρεῖο.

(Ἀκολουθεῖ)

Δέρματα & Γουναρικά

Γιὰ νὰ προφυλαχθῇ ἀπὸ τὶς κακοκαιρίες ὁ πρωτογενὴς ἄνθρωπος ἀναγκάστηκε νὰ κυνηγήσῃ τὰ ἄγρια θηρία, ὥστε μὲ τὴ δορά τους νὰ σκεπάσῃ τὴν γύμνια του. Τὸ μαμμοὺθ καὶ οἱ ἀρκοῦδες, καθὼς καὶ ἄλλα μικρότερα ζῷα, τοῦ παρεῖχαν τὸ γουναρικό τους ὡς ἐνδυμασία καὶ ὡς σκέπασμα, ἐκεῖ ποὺ ζοῦσαν μέσα στὶς σπηλιὲς σὲ κατάστασι ὅμοια μὲ τῶν ζώων. Σιγά-σιγὰ ὅμως οἱ ἄνθρωποι ἔμαθαν πῶς νὰ παρασκευάζουν τὰ δέρματα καὶ νὰ τὰ ράπτουν,ἀπαράλλακτα ὅπως κάνουν σήμερα οἱ Ἐσκιμῶοι. Ἀργότερα, ἐξημέρωσαν μερικὰ ἄγρια ζῷα

Τάρανδος.

καὶ ἰδίως τὸν ρέννο ἢ τάρανδον, ποὺ ὑπῆρξε γι' αὐτοὺς ἕνα πραγματικὰ θεῖο δῶρο. Τὸ κρέας του, τὸ λίπος του, τὸ δέρμα του, ἦσαν ὅλα χρήσιμα γιὰ τὸν ἄνθρωπο.

Στὴν Παλαιὰ Διαθήκη, ποὺ εἶναι ἕνα ἀπὸ τὰ ἀρχαιότερα γνωστὰ βιβλία, ἀναφέρεται ἡ χρησιμοποίησις τῆς δορᾶς τῶν ζώων ὡς ἐνδυμασίας στοὺς πρώτους ἀνθρώπους. Οἱ σκηνὲς τῶν Ἑβραίων καὶ τῶν ἄλλων λαῶν ἦσαν καμωμένες ἀπὸ δέρματα ζώων. Ἡ ἐπεξεργασία τῶν δερμάτων εἶναι ἀπὸ τὶς ἀρχαιότερες τέχνες ποὺ ἐπεχείρησαν οἱ ἄνθρωποι. Αὐτὸ μᾶς τὸ λένε οἱ πρῶτοι ἱστορικοὶ ἢ ποιηταί, τῶν ὁποίων σώθηκαν τὰ συγγράμματα. Ὁ Ὅμηρος περιγράφει τοὺς ἥρωας ντυμένους μὲ δορὰς ζώων, ἀναφέρει ἐπίσης ὅτι οἱ ἀσπίδες των ἦσαν κατασκευασμένες ἀπὸ δέρμα. Ὁ Διομήδης ἔφερε στοὺς ὤμους του τὴν δορὰ ἑνὸς λέοντος καὶ ἡ περίφημη ἀσπίδα τοῦ Αἴαντος ἦταν καμωμένη ἀπὸ ἑπτὰ δορὰς ταύρων. Οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες φοροῦσαν δερμάτινα ὑποδήματα καὶ χρησιμοποιοῦσαν δερμάτινα ἀσκιά. Ὅλοι γνωρίζουμε τὸν μῦθον τοῦ Αἰόλου καὶ τῶν ἀσκῶν, ποὺ περιεῖχαν τοὺς ἀνέμους.

Ἀργότερα οἱ Ρωμαῖοι καὶ οἱ ἄλλοι λαοὶ ἔμαθαν καὶ αὐτοὶ νὰ χρησιμοποιοῦν τὰ δέρματα καὶ τὰ γουναρικά. Οἱ Γότθοι φοροῦσαν ὑποδήματα ἀπὸ δέρματα ἀλόγων καθὼς καὶ οἱ Οὖννοι. Στὸν μεσαίωνα οἱ ἱερεῖς φοροῦσαν κάτω ἀπὸ τὰ ἱερατικὰ ἄμφιά τους δέρματα ζώων. Ἡ ἑρμίνα ἦταν τὸ πιὸ πολύτιμο γουναρικὸ καὶ τὸ φοροῦσαν οἱ βασιλεῖς καὶ οἱ μεγιστᾶνες. Ὑπῆρξεν ἐποχὴ ποὺ τὰ γουναρικὰ τὰ ἔδιναν ὡς πληρωμή, ἰδίως στὴ Ρωσσία. Οἱ Κινέζοι ἀγαποῦσαν πάντοτε καὶ ἐξακολουθοῦν νὰ ἐξοδεύουν πολλὰ χρήματα γιὰ τὴν πολυτέλεια τῶν γουναρικῶν. Τὸ ἴδιο κάμνουν καὶ οἱ Τοῦρκοι.

Τὰ γουναρικὰ μποροῦν νὰ χωρισθοῦν σὲ δύο κατηγορίες: τῶν θερμῶν κλιμάτων καὶ τῶν ψυχρῶν. Τὸ λεοντάρι, ἡ τίγρις, ἡ λεοπάρδαλις, ὁ ἰαγουάριος, ὁ ζέβρος εἶναι ζῷα τῆς Ἀφρικῆς. Ἀπὸ τὶς βόρειες χῶρες μᾶς ἔρχονται οἱ ἀρκοῦδες, οἱ ἀλεποῦδες, τὰ περίφημα κουνάβια, ὅπως ἡ ζιβελλίνη, ἡ ἑρμίνα καὶ ἄλλα πολλὰ εἴδη, ἡ ἐνυδρίς, ποὺ ἐπεκράτησε νὰ λέγεται «λούτρ», ὁ κάστωρ καὶ ἄλλα διάφορα ζῷα, ὅλα πολύτιμα καὶ ὡραῖα.

Ἡ ἐπεξεργασία τῶν δερμάτων καὶ τῶν γουναρικῶν εἶναι σήμερα μιὰ σημαντικὴ βιοτεχνία καὶ ἔχει φθάσει στὴν τελειότητα. Δέρματα λεπτότατα, ὅπως ἡ περγαμηνή, ἀπαιτοῦν κόπους καὶ προσοχὴ μεγάλη. Ἡ κομψὴ κυρία ποὺ ρίχνει στοὺς ὤμους της τὸ γουναρικό της, ἡ νέα ποὺ κρατεῖ μιὰ ὄμορφη τσάντα στὸ χέρι της, ὁ κύριος [illegible] ρει στὴν τσέπη του ἕνα πορτοφόλι ἀπὸ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] τὰ δέρματα αὐτὰ ἕως ὅτου φθάσουν σ' αὐτὴν τὴν τελειότητα τῆς λεπτότητος, τοῦ χρωματισμοῦ καὶ τῆς ἀντοχῆς;

Φ. Γερομίχα

Η ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ ΤΩΝ ΑΓΓΕΙΩΝ

Ἡ Νέα Ἰωνικὴ Τέχνη

Μετὰ τὸν Τρωϊκὸ πόλεμο μιὰ νέα τέχνη διάμεσα μεταξὺ Ἀνατολῆς καὶ Ἑλλάδος σχηματίζεται καὶ ὀνομάστηκε Ἰωνική. Ἡ νέα Ὀλυμπιακὴ μυθολογία θριαμβεύει τώρα καὶ μέσα στὴ ζωγραφικὴ τῶν ἀγγείων βρίσκει εὐρύτατον πεδίον ἐκφράσεως. Βγαίνουν τὰ Ροδιακὰ ἀγγεῖα σὰν πρωτότυπη ἄνθησι, ὅπως φύτρωσαν μεγαλόπρεπα καὶ ὑπέροχα τὰ τραγούδια τοῦ Ὁμήρου.

Ἡ ἀνθρώπινη μορφὴ τώρα πιὰ κυριαρχεῖ στὸ κόσμημα καὶ ἡ ζωγραφικὴ τῶν ἀγγείων καταντᾷ θαῦμα περιγραφῆς καὶ μάλιστα, θὰ ἔλεγε κανείς, μιὰ πραγματικὴ Βίβλος, ποὺ ἱστορίζει ὄχι μὲ λόγια, ἀλλὰ μὲ γραμμὲς καὶ μὲ χρώματα ὅλη τὴ ζωὴ τοῦ ἀρχαίου κόσμου. Ἕνας σωστὸς καθρέφτης τῆς ἀρχαίας ἐποχῆς. Οἱ ἀναπαραστάσεις τῶν ἀναγλύφων τῶν ναῶν καὶ τῶν ἀγαλμάτων δὲν ἀποτελοῦν ἀπὸ κάποια ἔποψι παρὰ μιὰ λεπτομέρεια, νὰ ποῦμε ἔτσι, ἐν συγκρίσει μὲ τὴ ζωγραφικὴ τῶν ἀγγείων, ἡ ὁποία εἶναι μιὰ ὁλάκερη, ζωντανή, ὁρατὴ ἱστορία τῆς Ἑλλάδος. Ὡς καὶ πολλὰ ἐπεισόδια τοῦ Ὁμήρου καὶ ἄλλα ἀπὸ τὰ δράματα τοῦ Ἀριστοφάνους τὰ βρίσκουμε κάπου-κάπου μὲ πρωτοφανῆ ἀκρίβεια. Ἡ ζωγραφικὴ αὐτὴ ξεχωρίζει εἰς δύο κυρίως περιόδους, τὴν ἀρχαϊκὴ καὶ τὴν κλασσική, καὶ ἡ διαφορὰ διαφαίνεται στοὺς τύπους, καθὼς καὶ στὸν χαρακτῆρα τῆς διακοσμητικῆς γραμμῆς.

Ἀπὸ τὴν αἰσθητικὴ πλευρὰ ξεχωρίζονται τὰ Ἀθηναϊκά, τὰ Κορινθιακά, τὰ Μικρασιατικὰ καὶ τῆς Μεγάλης Ἑλλάδος (Σικελίας)

Τὸ κοιμητήριον τοῦ Διπύλου στὴν Ἀθήνα μᾶς ἀπεκάλυψε πλῆθος ἀγγεῖα τῆς θαυμαστῆς αὐτῆς τέχνης τῆς Ἀττικῆς ποὺ ἄνθησε τὴν ἐποχὴ τοῦ Σόλωνος. Αὐτὸ ποὺ χαρακτηρίζει κυρίως τὸ ἀττικὸ ἀγγεῖο εἶναι ἡ σειρὰ τῶν ζωνῶν του, γύρω στὴν ὁποίαν ἐξελίσσονται ὅλες οἱ μυθολογικὲς παραστάσεις.

Ἂν μελετήσῃ κανεὶς βαθιὰ τὴ μεγάλη αὐτὴ ἑλληνικὴ ζωγραφική, θὰ δῇ ὅτι ὁ κύριος ἐκφραστικὸς της σκοπὸς εἶναι ὁ ρ ε α λ ι σ μ ό ς, ἡ πιστὴ πραγματικότητα τῆς ζωῆς μας, καὶ ἀποτελεῖ παράδειγμα τοῦ τί θὰ πῇ ρεαλισμὸς στὴν τέχνη.

Μολονότι ἡ ζωγραφικὴ αὐτὴ μᾶς δείχνει τὰ ἀπίστευτα ἐπεισόδια τῆς μυθολογίας, κατ' οὐσίαν εἶναι σωστὸς καθρέφτης τῆς ζωῆς τῶν ἀρχαίων. Γιατὶ μᾶς φανερώνουν τὴν οἰκογενειακὴ ζωή τους, τὶς παλαῖστρες, τὰ συμπόσια, τὶς θυσίες, τὶς συγκομιδές. Βλέπομε πῶς ἐκαλλωπίζοντο οἱ γυναῖκες, πῶς παίρνανε νερὸ ἀπὸ τὴ βρύση οἱ δοῦλες, πῶς οἱ γέροντες συζητούσανε στὴν Ἀγορά, πῶς οἱ τεχνῖτες δουλεύανε στὸ ἐργοστάσιο, πῶς πολεμοῦσαν, κυνηγοῦσαν ψαρεύανε, καὶ πῶς παίζανε οἱ ἠθοποιοί, πῶς ἐνεδύοντο, πῶς ἐκτενίζοντο κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Μήπως τώρα αὐτὸ τὸ καθρέφτισμα τῆς ζωῆς δὲν εἶναι ρεαλισμός: Καὶ ὅμως κυττάξετε μὲ ποιὰ πλαστικὰ μέσα ἀποδίδεται ὁ ρεαλισμὸς αὐτός. Κυττάξετε μιὰ σκηνὴ ποὺ παριστάνει τὸν Δεῖπνο τοῦ Ἡρακλέους. Στὸ τραπέζι ἀπάνω δὲν βλέπουμε φαγητὰ κι' οὔτε καὶ ποτήρια γεμᾶτα κρασί, ὅπως τὸ ἐκδηλώνουν κάποιες ξένες βάρβαρες ζωγραφικές, ἀλλὰ μόνον βλέπομε κοσμήματα ἀπὸ φύλλα σταφυλιῶν γύρω-γύρω στὴν εἰκόνα, τὰ ὁποῖα φτάνουν γιὰ νὰ ὑποβάλουν τὴν ἔννοια τοῦ θέματος.

Μερικὰ παριστάνουν ἱστορίες φοβερές, ὡς λ. χ. πολέμους μεταξὺ θηρίων καὶ τοῦ Ἡρακλέους, κι' ἄλλα παριστάνουν ἡμέρες τῆς εἰρηνικῆς ζωῆς, ὅπως τὸ βλέπουμε στὰ Κορινθιακά.

Ἡ ζωγραφικὴ αὐτὴ κατορθώνει μὲ μεγάλη τέχνη ν' ἀποδώσῃ τὴ μαλακότητα τῆς σάρκας μὲ ἁπλούστατες γραμμές, καθὼς καὶ τὴ ζωηρότητα τῶν ματιῶν, τὴ λεπτότητα τῶν χεριῶν κ.τ.λ.

Τὰ μαλλιὰ καὶ ἐν γένει οἱ τρίχες εἶναι δουλεμένα μὲ κάθε λεπτομέρεια καὶ οἱ χειρονομίες τῶν εἰκονιζομένων ἐκφράζουν μὲ μεγάλη δύναμι τὴν ψυχική τους εὐγένεια, διὰ μέσου τοῦ ἀξιοθαύμαστου διακοσμητικοῦ ταλέντου τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων. **Ι. Κ.**

Γιὰ νὰ γνωρίσουμε τὴν Ἑλλάδα

◆ ΣΙΔΗΡΟΚΑΣΤΡΟ ◆

Ἀπὸ τὶς Σέρρες μισὴ ὥρα μὲ τὸ σιδηρόδρομο, χωμένο μέσα στοὺς κήπους του. Ἔχω νὰ τὸ [illegible]

[illegible] κωμόπολι.

Ἀπὸ τὸ Σταθμὸ μας φέρνει τώρα πρὸς τὴν πόλι μιὰ λεωφόρος, μὲ ψηλὰ σκιάζοντα δέντρα, [illegible] ἀπ' τὰ ὁποῖα βλέπει [illegible], ἀνεβαίνοντας, πρὸς τὰ ἀριστερά, σὰν [illegible] τὸ Μπέλες. Ἀπὸ τόλ[illegible] δεξιὰ κι' ἀριστερὰ τοῦ δρόμου, **μέσα σὲ καταπράσινους μπαξέδες μὲ πλουσιώτατη βλάστησι,** [illegible]

[illegible] **στίζονται ἐδῶ μέσα.**

Χωρικοὶ μὲ τὶς πολύχρωμες [illegible] τους καὶ φτωχικὰ [illegible]

[illegible] μνημεῖο τῶν πεσόντων.

Κατεβαίνω ἀπὸ πίσω, ἀπὸ τοὺς νερόμυλους, καὶ μέσ' ἀπὸ τὴν κοίτη τοῦ ποταμοῦ ξαναγυρίζω πάλι στὸ γιοφύρι. Ἀπὸ κάτω, στὴν ὁμαλὴ [illegible] του, [illegible] τὸ μοναδικὸ [illegible] κέντρο τὸ Σιδηρόκαστρο. [illegible]

[illegible] τὸ Σιδηρόκαστρο εἶναι ἀληθινὰ ὡραῖο [illegible]

[illegible]

Ὑγρὰ καὶ ξηρὰ πλευρῖτις

Β΄.

Μόλις λοιπὸν ἐγκατασταθῆ τὸ μικρόβιο τῆς φυματιώσεως στὸ ὑπεζωκός, λέγεται δὲ ὑπεζωκὸς μιὰ διπλῆ λεπτὴ μεμβράνη, ἡ ὁποία παρεμβάλλεται μεταξὺ πνεύμονος καὶ πλευρῶν, γίνεται μιὰ φλεγμονή, δηλ. μιὰ κοκκινίλα μεγάλη ὅπως τὸ ἀνεμοπύρωμα. Στὴν ἀρχή, πρὶν ἀκόμη ἀρχίση νὰ βγαίνη ὑγρό, λέγεται ἡ πλευρῖτις ξηρὰ καὶ ἀκοῦμε μιὰ τριβή, ποὺ γίνεται μεταξὺ τῶν δύο πετάλων τοῦ ὑπεζωκότος κατὰ τὴν ἀναπνοήν. Μετὰ τὸ ξηρὸν στάδιον ἀρχίζει τὸ ὑγρόν, γεμίζει δηλ. ὅλος ὁ χῶρος μεταξὺ πνεύμονος καὶ πλευρῶν ἀπὸ ὑγρὸ κιτρινωπό, ποσότητος ἄλλοτε ἄλλης καὶ κατὰ τὸ πλεῖστον ἀραιὸ σὰν νερὸ ἢ σὰν ζελατίνα πολὺ ἀραιωμένη. Συγχρόνως μὲ τὸ ὑγρὸ ἀρχίζει ἕνας πυρετός, ὁ ὁποῖος κυμαίνεται ἀπὸ 37,5 μέχρι 39,5 καὶ διαρκεῖ 15 ἕως 45 ἡμέρες. Συνήθως ὁ πυρετὸς ὑποχωρεῖ πρὸ τῆς ἀπορροφήσεως τοῦ ὑγροῦ, καὶ ἄλλοτε διαρκεῖ καὶ μετὰ τὴν ἀπορρόφησιν τοῦ ὑγροῦ ἢ παραμένουν δέκατα ἀπογευτινὰ ἐπὶ πολὺν καιρό. Αὐτὸ φανερώνει ὅτι ὁ πυρετὸς δὲν ἔχει καμμιὰ σχέσι μὲ τὸ ὑγρό, ἀλλὰ μὲ τὴ φλεγμονὴ ποὺ γίνεται στὸ ὑπεζωκός. Ἔτσι ἄλλωστε ἐξηγεῖται γιατὶ πολλὲς φορὲς ἔχομε μεγάλο πυρετὸ σὲ πλευρίτιδα, ποὺ ἔχει λίγο ὑγρὸ ἢ μικρό. Σὲ πλευρίτιδα μὲ μεγάλες ποσότητες ὑγροῦ τὸ ὑγρὸ διαρκεῖ ἀπὸ μιὰ ἑβδομάδα μέχρι δύο μηνῶν τὸ πολύ, προκειμένου περὶ παιδιῶν, εἰς τοὺς μεγάλους δὲ μπορεῖ νὰ διατηρηθῆ καὶ χρόνια. Τὸ ὑγρὸ ἄλλοτε ἔχει τάσιν πρὸς ταχεῖαν ἀπορρόφησιν καὶ ἄλλοτε ἐπιμένει ἢ ἀναπαράγεται ταχέως ὕστερα ἀπὸ κάθε παρακέντησι. Μετὰ τὴν τελείαν ἀπορρόφησιν τοῦ ὑγροῦ παραμένει εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο μιὰ πάχυνσις (συμφύσεις). Καὶ τότε λέγεται ἡ ἀρρώστεια παχυπλευρῖτις ἢ ξηρὰ πλευρῖτις. Ὑπάρχουν πλευρίτιδες, ἂν καὶ αὐτὸ εἶναι μᾶλλον σπάνιον, ποὺ βγάζουν ἐλάχιστο ὑγρὸ καὶ δὲν γίνεται ἀντιληπτὸ ἢ δὲν βγάζουν καθόλου ὑγρὸ καὶ λέγονται ἀπ' ἀρχῆς ξηραὶ πλευρίτιδες, χωρὶς ὅμως νὰ διαφέρουν ἀπὸ τὶς ἄλλες ὡς πρὸς τὴν αἰτίαν, τὴν πρόγνωσιν ἢ τὴν θεραπείαν. Τώρα γιατὶ ὁ κόσμος νομίζει ὅτι ἡ ξηρὰ εἶναι περισσότερο ἐπικίνδυνος ἀπὸ τὴν ὑγρά, ἢ γιατὶ νομίζει ὅτι μετὰ τὴν πλευρίτιδα ἐπακολουθεῖ φυματίωσις στοὺς πνεύμονας; Ξηρὰ ἢ ὑγρὰ πλευρῖτις εἶναι φυματικὴ ἐπεξεργασία, ποὺ θέλει μεγάλη προσοχὴ καὶ ἔντονο ἐπιστημονικὴ θεραπεία γιὰ νὰ γίνη γρήγορα καλά, διότι ἐξαντλεῖ καὶ σκοτώνει, ὅπως καὶ ἡ φυματίωσις τοῦ πνεύμονος. Ἔχουν δὲ μεγάλο δίκιο ὅσοι λέγουν ὅτι ἡ πλευρῖτις εἶναι ὅπως ἡ ἀνοικτὴ φυματίωσις τῶν πνευμόνων καὶ ἑπομένως πρέπει νὰ ὑπολογίζεται καὶ νὰ θεραπεύεται ὅπως ἐκείνη. Ὅταν ἡ πλευρῖτις βρίσκεται στὸ ξηρὸ στάδιο, δηλ. μετὰ τὴν ἀπορρόφησιν τοῦ ὑγροῦ, ὁπότε λέγεται ξηρά, εὑρίσκεται εἰς τὸ στάδιον τῆς θεραπείας καὶ ἑπομένως εἰς τὸ πλέον εὐχάριστον σημεῖον τῆς ἐξελίξεως τῆς νόσου, ἐνῷ ἡ ὑγρὰ φανερώνει τὴν ἀρχὴν τῆς νόσου καὶ ἑπομένως ἀπ' αὐτῆς τῆς ἀπόψεως ἡ ξηρὰ εἶναι καλλιτέρα τῆς ὑγρᾶς καὶ ὄχι ὅπως νομίζουν χειροτέρα. Ἔπειτα γιατὶ ἔχουν τὴν ἐντύπωσιν ὅτι ἡ πλευρῖτις θὰ φέρη ἀργότερα τὴ φυματίωσι στὸν πνεύμονα, ἀφοῦ, ὅπως εἴπαμε καὶ στὴν ἀρχή, τὸ μικρόβιο φεύγει ἀπὸ τὸν πνεύμονα καὶ πηγαίνει στὰ πλευρὰ καὶ ὄχι ἀπὸ τὰ πλευρὰ στὸν πνεύμονα, ἐὰν δὲ γίνεται ἀργότερα στοὺς πλευροπαθεῖς φυματίωσις, τοῦτο γιατὶ δὲν γιατρεύτηκαν καλὰ ἀπὸ τὴν πλευρῖτιδα, ἡ ὁποία ἐξήντλησε τὸν ὀργανισμὸ καὶ [illegible] ἡ [illegible]οπάθεια ποὺ προϋπῆρχε [illegible] σὲ φυματί[illegible]. Ἐὰν ὅμως ἐθεραπεύετο καλὰ ἡ πλευρῖτις καὶ ἐτονώνετο ὁ ὀργανισμὸς τότε, δὲν θὰ διέτρεχε ποτὲ τὸν κίνδυνον νὰ γίνη φυματίωσις. Δηλαδὴ ἡ πλευρῖτις ἐπιδρᾶ εἰς τὸν ὀργανισμὸν ὅπως ἡ ἑλονοσία ἢ ἄλλη ἀρρώστεια μακρά, ποὺ ἐξαντλεῖ τὸν ὀργανισμὸν καὶ τὸ μικρόβιο βρίσκει ἔδαφος καὶ ἀναπτύσσεται στὸν πνεύμονα ἀπὸ [illegible] ἢ ἀπὸ τὴ μικρὴ [illegible] στὸν πνεύμονα ἀπὸ τὴν [illegible] ἀπὸ τὴν [illegible] σημεῖο στὰ [illegible] τῆς πλευρίτιδος εἶναι ὁ πόνος, ὁ [illegible] ἄλλοτε εἶναι ἔντονος καὶ ἄλλοτε [illegible] κατὰ τὸ πλεῖστον εἰς τὸ πάσχον ἡμιθωράκιον. [illegible] ὑπάρχουν περιστατικὰ μικρῶν παιδιῶν ποὺ πονοῦν στὴν κοιλιά, ἀντὶ [illegible] στὰ πλευρά, [illegible] [illegible] γιὰ τὴ θεραπεία τῆς πλευρίτιδος.

Γ. Μπαμπούρης
Παιδίατρος

Ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων

Ο ΟΡΚΟΣ ΚΑΙ Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ

Ὁ ὅρκος εἶναι γέννημα τῶν σχέσεων τῶν ἀνθρώπων ἀναμεταξύ των. Γι' αὐτὸ τὸν χρησιμοποιοῦν ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων μέχρι σήμερα ὅλοι οἱ λαοὶ καὶ αὐτοὶ ἀκόμα οἱ ἀπολίτιστοι.

Καθὼς εἶναι εὐνόητο, ἡ κυρία ἀφορμὴ τοῦ ὅρκου εἶναι ἡ ἔλλειψις ἀμοιβαίας ἐμπιστοσύνης στὴ φιλαλήθεια καὶ εἰλικρίνεια ἐκείνων ποὺ συνάπτουν συμφωνίες.

Ἐξετάζοντας τοὺς σκοπούς, ποὺ ἐπεδιώκοντο μὲ τὸν ὅρκο, ἀπὸ τὴν ἀρχαιοτάτη ἐποχὴ μέχρι σήμερα, διακρίνομε σύμφωνα μὲ τὸν τρόπο ποὺ ἐπίστευαν ὅτι θὰ ἐτιμωρεῖτο ὁ ἐπίορκος, τρεῖς [illegible] κατηγορίες.

[illegible] τὸ κατάρα, τὴν [illegible] εἶτο κατὰ τοῦ [illegible] τὸ, στὴν περι[illegible] [illegible] σύμ[illegible] πράξεις.

[illegible]

Στὴν [illegible] κατηγορία [illegible] καὶ τὴ [illegible] στὴν ἐποχή μας πολλοὶ ἀπολίτιστοι λαοί. Κατ' αὐτὴ ὁ κατηγορούμενος πίνει [illegible] ἢ [illegible] σίδερο ἢ πατεῖ στὴ φωτιὰ ἀνυπόδητος μὲ τὴν προϋπόθεσι ὅτι ἂν εἶναι ἀθῶος δὲν θὰ πάθη καμμιὰ βλάβη.

Ἀργότερα, μὲ τὴν ἀνάπτυξι τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τὴν πίστι σὲ ἀνώτερες δυνάμεις, διεμορφώθη ἡ δεύτερη κατηγορία τοῦ ὅρκου. Στὴν [illegible] δηλαδὴ τῶν συμφωνιῶν ἐπεκαλοῦντο τὴ [illegible] καὶ τὴ [illegible] κάποιου θεοῦ ἢ ἥρωα, [illegible] καὶ [illegible] κατὰ τοῦ [illegible], γιατὶ μὲ τὴν ἐπιορκία του [illegible] κι' ἀσέβεια στὸ [illegible] ἢ τὸν ἥρωα, τὸν ὁποῖο ἀπὸ κοινοῦ ἐπεκαλέσθησαν στὴ συμφωνία των. Ἔτσι ὁ ὅρκος ἐπῆρε μιὰ ἐπισημότερη μορφή, γιατὶ τὴν τήρησί του ἐποπτεύει τὸ θεῖον.

[illegible] ὁ Ὅμηρος ἀναφέρει τὴν ἐπίκλησι [illegible] «Αἲ γὰρ Ζεῦ τε πάτερ καὶ Ἀθηναίη καὶ Ἄπολλον»

Στὴ Γ δὲ ῥαψῳδία τῆς «Ἰλιάδος» ἔχουμε τὴν παραστατικώτερη μορφὴ τῆς ἱεροτελεστίας [illegible] τὶς συμφωνίες, ποὺ ἠσφαλίζοντο μὲ ὅρκους. Μετὰ τὴ συμφωνία τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν Τρώων νὰ κριθῆ ἡ τύχη τοῦ πολέμου μὲ μονομαχία μεταξὺ Μενελάου καὶ Πάρι, οἱ κήρυκες ἔφεραν τὰ [illegible] θυσιάζοντο, ἀνακάτεψαν [illegible] τὸ κρασὶ κι' [illegible] νερὸ στοὺς [illegible] βασιλεῖς τῶν Ἑλλήνων γιὰ νὰ [illegible] τὰ χέρια τους. Ἔπειτα ὁ Ἀγαμέμνων, ὁ βασιλεὺς τῶν πολυχρύσων Μυκηνῶν κι' ἀρχιστράτηγος τῶν Ἑλλήνων, ἔκοψε τρίχες ἀπὸ τὰ κεφάλια τῶν ἀρνιῶν καὶ τὶς ἐμο[illegible] κήρυκας στοὺς ἀρχηγοὺς τῶν Τρώων καὶ τῶν Ἑλλήνων. [illegible] δὲ τὰ χέρια [illegible] [illegible] ὡς μάρτυρες καὶ φύλακες τῶν ὅρκων τὸ Δία, τὸν Ἥλιο, τοὺς ποταμούς, τὴ γῆ κι' ὅλους τοὺς χθονίους θεούς. Κατόπιν ἔσφαξε τὰ ἀρνιὰ καὶ καθένας ἀπὸ τοὺς παρισταμένους ἀρχηγούς, Ἕλληνες καὶ Τρῶες, χύνοντας μὲ κύπελλα κρασὶ στὰ θύματα εἶπε αὐτὰ τὰ λόγια: «Δία, πολυένδοξε, μέγιστε, καὶ σεῖς οἱ ἄλλοι θεοὶ ἀθάνατοι. Εἴθε νὰ χυθοῦν σὰν τὸ κρασὶ αὐτὸ τὰ μυαλὰ τὰ δικά των καὶ τῶν παιδιῶν των ἐκείνων, ποὺ θὰ παραβοῦν τοὺς ὅρκους».

[illegible] ἐτρώγοντο τὰ θύματα, καὶ μὲ διάφορες συμβολικὲς πράξεις, ποὺ μᾶς δείχνουν τὰ ἤθη, τὰ ἔθιμα καὶ τὸν πολιτισμὸ κάθε λαοῦ.

[illegible] πράξι κατὰ μία συμφωνία τῶν Λυδῶν καὶ τῶν Μήδων ἀναφέρει ὁ Ἡρόδοτος. Οἱ πρέσβεις τῶν δύο αὐτῶν λαῶν γιὰ ἐπισφράγισι τῆς συμφωνίας ἐχάραξαν μὲ αἰχμηρὰ ὄργανα τοὺς βραχίονές των καὶ ἔγλειψαν τὸ αἷμα ποὔτρεξε ἀπὸ τὶς ἀμυχές.

Στὴν ἀρχαία Ἑλληνικὴ θρησκεία ὁ ὅρκος ἐθεωρεῖτο παιδὶ τῆς θεοποιημένης Ἔριδος. Καὶ οἱ μὲν ἄνδρες ὡρκίζοντο στὶς ἀνδρικὲς θεότητες, καὶ ἰδίως στὸ Δία, τὸν Ἀπόλλωνα καὶ στοὺς ἥρωες Ἡρακλέα καὶ Θησέα, οἱ δὲ γυναῖκες στὶς γυναικεῖες, καὶ πρὸ [illegible] στὴ Δήμητρα, τὴν Περσεφόνη, τὴν [illegible] καὶ τὴν Ἀφροδίτη.

Ἀπὸ τὴ δεύτερη αὐτὴ μορφὴ ἐπήγασε ἡ τρίτη κατηγορία τοῦ ὑποχρεωτικοῦ ὅρκου σὲ κάθε ἐπίσημη ἐμφάνισι τοῦ ἀνθρώπου, ποὺ συνδέεται μὲ καθήκοντα, ὑποχρεώσεις καὶ δικαιώματα.

Μεταξὺ τῶν ἠθικολόγων ὅμως [illegible] διαφωνία ὡς [illegible] ἢ μὴ τοῦ ὅρκου. Ἄλλοι [illegible] τὴν κατάργησι, γιατὶ μειώνει τὴν [illegible] κι' ἀξιοπρέπεια τοῦ ἀνθρώπου [illegible] στοὺς ἀσυνείδητους ἀφορμὴ ἐκδηλώσεως ἀσεβείας, ἄλλοι δέ, ποὺ εἶναι καὶ οἱ περισσότεροι, τὴ διατήρησι, γιατὶ ἀφ' ἑνὸς μὲν εἶναι φραγμὸς κατὰ τοῦ κακοῦ, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὡς [illegible]

[illegible] ἡ θεία ῥῆσις τοῦ Χριστοῦ: «Ἐγὼ [illegible] μὴ ὀμόσαι ὅλως, ἀλλ' ἔστω ὁ [illegible], οὒ οὔ, τὸ δὲ περισσὸν ἐκ τοῦ πονηροῦ ἐστίν».

ΤΑΚΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ
Γυμνασιάρχης

ΠΟΛΛΑ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑ

Τὸ λεξιλόγιον τῶν σκύλων

ΕΝΑΣ Ἀμερικανός, ὁ κ. Βίλφρηντ Φούνκ, ἀσχοληθεὶς ἐπὶ ἔτη μὲ τὴν νοημοσύνην τῶν ζώων, εἶναι εἰς θέσιν νὰ βεβαιώση ὅτι οἱ σκύλοι ἀντιλαμβάνονται ὅλα ὅσα τοὺς λέγει ὁ ἄνθρωπος, καὶ ἀπαντοῦν μάλιστα εἰς αὐτά, ἀλλ' ὅτι τὸ λεξιλόγιόν τους περιορίζεται εἰς ἑξῆντα περίπου λέξεις.

Ἐννοεῖται ὅτι ὑπάρχουν καὶ σκύλοι διαθέτοντες πλουσιώτερον λεξιλόγιον. Πάντως ὅμως, δὲν καταλαβαίνουν περισσότερα ἀπὸ ὅσα καταλαβαίνει ἕνα βρέφος δεκαοκτὼ μηνῶν. Τὰ σκυλιὰ καλῆς ράτσας ἀντιλαμβάνονται ἕως 250 λέξεις, ἐνῷ τὰ προερχόμενα ἀπὸ διαφόρους διασταυρώσεις καὶ ἀδέσποτα δὲν καταλαβαίνουν παραπάνω ἀπὸ δέκα.

Γράψιμο μὲ νερὸ

ΘΑ σᾶς φανῇ περίεργον, καὶ ὅμως ἠμπορεῖτε περίφημα νὰ γράψετε μὲ τὸ νερό, ὅπως γράφετε μὲ τὴν μελάνην, ὄχι ὅμως σὲ ὁποιοδήποτε χαρτί. Πρέπει προηγουμένως νὰ βρέξετε τὸ χαρτὶ εἰς μίαν διάλυσιν θειούχου σιδήρου. Ἔπειτα, ὅταν στεγνώσῃ καλά, νὰ τὸ πασπαλίσετε μὲ λεπτὴν σκόνιν τανίνης, τὴν ὁποίαν πιέζετε μὲ ἕνα ταμπὸν διὰ νὰ κολλήσῃ καλὰ ἐπάνω εἰς τὸ χαρτί.

Τότε ἠμπορεῖτε νὰ γράψετε ἐκεῖ ἐπάνω, μὲ καθαρὸ νερό. Ἡ γραφὴ θὰ εἶναι μαύρη, ὡσὰν νὰ εἶχε γίνει μὲ μελάνην.

Οἱ χοτζάδες

ΟΤΑΝ τὰ τελευταῖα χρόνια ὁ βασιλεὺς τῆς Ἀραβίας Ἴμπν Σαοὺντ εἰσήγαγε στὴ χώρα του τὸ τηλέφωνο, συνάντησε μεγάλη ἀντίδρασι ἀπὸ μέρους τῶν χοτζάδων. Οἱ ἁπλοϊκοὶ αὐτοὶ ἄνθρωποι πίστευαν πὼς τὸ τηλέφωνο ἦταν ἐφεύρεσις τοῦ διαβόλου. Οἱ πιστοὶ μουσουλμᾶνοι ἀρνιῶντουσαν νὰ χρησιμοποιήσουν τὴν διαβολικὴν ἐφεύρεσι. Τότε ὁ Ἴμπν Σαοὺντ σκέφτηκε τὸν ἑξῆς τρόπο γιὰ νὰ ἐξουδετερώσῃ τὴν ἀντίδρασι τῶν χοτζάδων. Κάλεσε ὅλους τοὺς χοτζάδες καὶ τοὺς εἶπε πὼς ἂν πραγματικὰ τὸ τηλέφωνο ἦταν διαβολικὸ σύνεργο, τὰ λόγια τοῦ Κορανίου δὲν θὰ μποροῦσαν νὰ μεταδοθοῦν μὲ τὸ μηχάνημα. Ποτὲ ὁ διάβολος δὲν θὰ δεχόταν νὰ διαβιβάσῃ τὰ ἱερὰ λόγια τοῦ προφήτου. Ἔβαλε λοιπὸν στὴν μίαν ἄκρη τοῦ τηλεφώνου ἕνα χότζα καὶ στὴν ἄλλην ἕναν ἄλλο. Ὁ ἕνας χότζας ἄρχισε νὰ διαβάζῃ τὸ ἱερὸ Κοράνιο καὶ ὁ ἄλλος ἄκουε. Τὰ λόγια τοῦ Προφήτου διαβιβαζόταν μὲ τὸ μηχάνημα. Ἑπομένως δὲν μποροῦσε νἆναι διαβολικὸ μηχάνημα. Ἔτσι ἔπαυσε ἡ ἀντίδρασι τῶν χοτζάδων.

Οἱ κουκουβάγιες

ΕΝΑ ἀπὸ τὰ πολὺ περίεργα πουλιὰ εἶναι καὶ οἱ κουκουβάγιες, καὶ γενικὰ ὅλα τὰ εἴδη ποὺ ἀνήκουν στὴν οἰκογένεια τῶν νυκτοβίων αὐτῶν πουλιῶν, ὅπως ὁ γκιώνης κλπ. Ὅλα αὐτὰ τὰ πουλιὰ θεωροῦνται ἀπὸ μιὰ κακὴ πρόληψι σὰν προάγγελοι κακοῦ καὶ τὸ κρώξιμό των, ποὺ δὲν εἶναι βέβαια καθόλου εὐχάριστο, γιατὶ μοιάζει σὰν μοιρολόϊ ἢ κραυγὴ πόνου, θεωρεῖται ἀπὸ τὸ λαὸ σὰν κακὸς οἰωνός. Ἐξ αἰτίας τῆς ἀντιλήψεως αὐτῆς τὰ πουλιὰ αὐτὰ καταδιώκονται ἀμείλικτα.

Ὡς τόσο τὰ νυκτόβια αὐτὰ πουλιὰ ποὺ ἡ ἐμφάνισίς των δὲν ἔχει καμμιὰ ἀπολύτως σχέσι μὲ τὴν τύχην τοῦ ἀνθρώπου, εἶναι ἐξαιρετικὰ χρήσιμα κι' ἐξυπηρετικὰ γιὰ τὸν ἄνθρωπο, ἰδίως τὸ γεωργό, γιατὶ τρέφονται ἀπὸ ποντίκια, ἀρουραίους, φίδια, σαῦρες κι' ἕνα σωρὸ ἄλλα μικρὰ ζῶα καταστρεπτικὰ γιὰ τὴ γεωργία κι' ἐπικίνδυνα γιὰ τὸν ἄνθρωπο. Πρέπει λοιπὸν νὰ προστατεύωνται κι' ὄχι νὰ καταδιώκωνται. Ἡ πρόληψις πὼς τὸ κρώξιμό τους, ἰδίως τοῦ γκιώνη, εἶναι κακὸς οἰωνός, δὲν ἔχει καμμιὰ ἀπόλυτα βάσι.

Τὰ παράξενα τῆς φύσεως

ΕΙΣ τὴν Αὐστραλίαν φύεται ἕνα παράξενο μανιτάρι ποὺ αὐξάνει κάτω ἀπὸ τὴ γῆ, ὅπως οἱ πατάτες, καὶ ποὺ τὸ μέγεθός του φτάνει πολλὲς φορὲς τὸ μέγεθος τῆς κεφαλῆς μικροῦ παιδιοῦ. Τὸ μανιτάρι αὐτὸ ἀποκαλεῖται ἀπὸ τοὺς ἰθαγενεῖς «ψωμὶ τῆς Αὐστραλίας» ἢ «ψωμὶ τῆς γῆς». Ὁ Μπέρκλεϋ ποὺ πρῶτος μελέτησε τὸ παράξενο αὐτὸ μανιτάρι τοῦ ἔδωκε τὸ ἐπιστημονικὸ ὄνομα «Μυλίττα Ἀουστράλις». Οἱ ἰθαγενεῖς τὸ χρησιμοποιοῦν ἀντὶς γιὰ ψωμί. Ὅταν ὅμως μεγαλώσῃ ἀρκετὰ γίνεται σκληρὸ σὰν ξύλο.

Οἱ κάλτσες

ΟΙ ἀρχαῖοι δὲν χρησιμοποιοῦσαν κάλτσες. Οἱ κομψὲς κυρίες τῆς Ρωμαϊκῆς ἐποχῆς περιέβαλλαν τὰ πόδια τους μὲ λεπτοὺς κομψοὺς ἐπιδέσμους. Ὁ πρῶτος ποὺ ἐφεῦρε τὶς κάλτσες εἶναι ὁ Ἄγγλος Οὐΐλλιαμ Ράϊντερ τὸ 1564. Οἱ κάλτσες αὐτὲς εἶχαν πλεχθῆ μὲ βελόνια.

Ἡ μπύρα καὶ οἱ Βαβυλώνιοι

ΟΥΔΕΝ καινὸν ὑπὸ τὸν ἥλιον εἶπε κάποιος σοφός, καὶ τὸ ρητὸν αὐτὸ διαπιστώνεται καθημερινά. Ἰδοὺ λοιπὸν πὼς οἱ ἀρχαιολόγοι μᾶς πληροφοροῦν ὅτι καὶ ἡ μπύρα ἦταν γνωστὴ ἀπὸ τοὺς ἀρχαίους λαοὺς καὶ οἱ Βαβυλώνιοι τὴν χρησιμοποιοῦσαν ἀφθόνως. Οἱ ἀρχαιολόγοι ἀνεκάλυψαν μάλιστα σὲ μιὰ πλάκα ὁδηγίας γιὰ τὸν τρόπο, μὲ τὸν ὁποῖον οἱ ἀρχαῖοι Βαβυλώνιοι κατεσκεύαζαν τὴν μπύρα. Ἡ μπύρα ἐκείνη δὲν διέφερε ἀπὸ τὴ σημερινὴ παρὰ μόνο κατὰ τὸ ἄρωμα, γιατὶ οἱ Βαβυλώνιοι χρησιμοποιοῦσαν ἄλλο τρόπο ἀρωματισμοῦ τοῦ ποτοῦ των.

Ἡ μικρότερη φυλακὴ

ΗΜΙΚΡΟΤΕΡΗ φυλακὴ στὸν κόσμο, βρίσκεται στὸ κράτος τοῦ Βατικανοῦ. Ἀποτελεῖται μονάχα ἀπὸ δυὸ δωμάτια, ποὺ ἄλλωστε παραμένουν διαρκῶς κενά. Ὡστόσο ἡ φυλακὴ αὐτὴ ποὺ ποτὲ δὲν ἔχει κρατουμένους, ἔχει δική της βιβλιοθήκη, αἴθουσα λουτροῦ καὶ αἴθουσα γυμναστικῆς!

Τὰ μαργαριτάρια

ΟΛΟΙ ξέρουμε πὼς τὰ μαργαριτάρια, τὰ πολύτιμα αὐτὰ πετράδια, βρίσκονται μέσα στὴ σάρκα ὡρισμένου εἴδους θαλασσινῶν ὄστρακοδέρμων. Τὸ μαργαριτάρι δὲν εἶναι τίποτε ἄλλο παρὰ μιὰ κύστις ποὺ δημιουργεῖται στὴ σάρκα τῶν θαλασσίων αὐτῶν πρωτογενῶν ζώων, ἀπὸ κάποιο βλαβερὸ γιὰ τὰ ζῶα αὐτὰ μικρόβιο. Τὸ μικρόβιο αὐτὸ γεννᾶται στὸν ὀργανισμὸ ὡρισμένων ψαριῶν καὶ συγκεκριμένα στὶς ἠλεκτροφόρες ρῆνες, τὰ κοινῶς λεγόμενα σαλάχια. Τὰ μικρόβια αὐτὰ ὅταν γεννηθοῦν στὴ ρῆνη ἀποσπῶνται ἀπὸ τὸ σῶμά της καὶ μολύνουν τὰ θαλάσσια νερά. Πολλὰ ἀπ' αὐτὰ καταφεύγουν στὸ σῶμα τῶν μαργαριτοφόρων ὀστράκων. Ἐκεῖ φωλιάζουν καὶ κατατρώγοντας τὴ σάρκα τοῦ δυστυχισμένου αὐτοῦ ζώου, δημιουργοῦν μια πληγὴ καὶ τὴν ὡραία κύστι, ποὺ οἱ ἄνθρωποι, χρησιμοποιοῦν γιὰ κόσμημα.

ΓΙΑ ΝΑ ΜΑΘΑΙΝΕΤΕ

—Ἐπέρασαν πολλὲς χιλιετηρίδες προτοῦ ὁ ἄνθρωπος κατορθώσῃ νὰ χρησιμοποιήσῃ τὴν φωτιὰν γιὰ τὴν παραγωγὴν κινητηρίου δυνάμεως.

★

— Σήμερα γιὰ νὰ παραχθῇ κινητήριος δύναμις ἑνὸς ἵππου ἐπὶ μίαν ὥρα ἀρκοῦν 300 γραμμάρια ρευστῆς καυσίμου ὕλης. Γιὰ τὶς **πρῶτες ὅμως ἀτμομηχανὲς** τοῦ 18ου αἰῶνος ἐχρειάζοντο 18 χιλιόγραμμα.

★

— Δέκα ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν ὅλων τῶν ἀνθρώπων τοῦ κόσμου εἶναι ἀριστερόχειρες, μεταχειρίζονται δὲ κατὰ προτίμησιν τὸ ἀριστερὸ χέρι ἀντὶ τοῦ δεξιοῦ.

★

— Στὴν Βραζιλία ζοῦν κάτι περίεργες πεταλοῦδες ποὺ ἔχουν διάφανα τὰ φτερά.

★

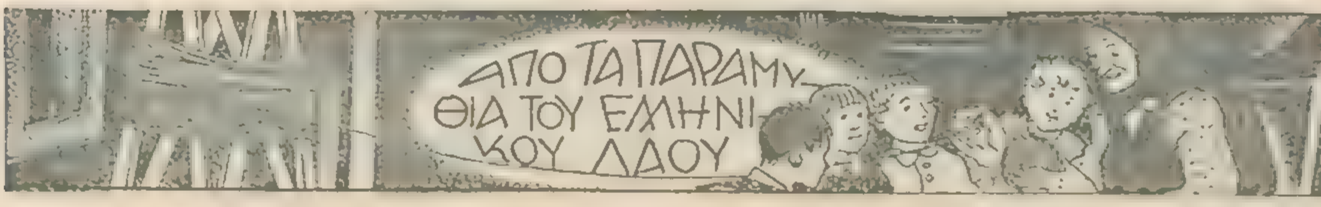
—Ὁ μεγαλείτερος ὠκεανὸς εἶναι ὁ Εἰρηνικός, ποὺ ἔχει μέγιστον πλάτος 17.000 χιλιομέτρων. Ἔχει δὲ καὶ τὰς μεγαλειτέρας ἀβύσσους. Σὲ μερικὰ σημεῖα ἡ βυθομετρικὴ βολὶς φθάνει τὰ 10.000 μέτρα.

★

— Τὸ μόνο μέταλλο ποὺ βρίσκεται σὲ ρευστὴ κατάστασι εἶναι ὁ ὑδράργυρος. Εἶναι δὲ τόσο βαρύς, ὥστε ὅλα τὰ σώματα **ἐπιπλέουν ἀπάνω του, ἐκτὸς ἀπὸ τὸ** ἰρίδιον, **τὸ** ὄσμιον, **τὴν πλατίνην καὶ τὸν χρυσόν.**

★

—Ὁ σφοδρότατος ἄνεμος ποὺ πνέει στὴν ἔρημον τῆς Λιβύης μετακινεῖ τοὺς ἀμμολίθους μὲ ταχύτητα δέκα μέτρα τὸ ἔτος.

Ὁ Μπαλωματῆς κι' οἱ Δράκοι

Ἦταν ἕνας μπαλωματῆς καὶ τὸν λέγαν Λάζαρο. Μιὰ μέρα, ἐκεῖ ποὺ μπάλωνε, μαζώχθηκαν πολλὲς μυῖγες· τραβάει κι' αὐτὸς ἕνα πάτο σόλας καὶ σκοτώνει σαράντα μυῖγες. Τότες πῆγε κι' ἔφτιαξε ἕνα σπαθὶ καὶ γράφει: «Μὲ μιὰ τραβηξιὰ σκότωσα σαράντα ψυχές». Κι' ἀφοῦ τὄφτιαξε τὸ σπαθί, κίνησε νὰ πάη στὴν ξενιτειά. Καὶ σὰν πῆγε δυὸ μέρες μακριὰ ἀπὸ τὸν τόπο του, βρῆκε ἕνα πηγάδι κι' ἔπεσε κοντά του κι' ἐκοιμήθηκε. Ἐκεῖ καθόντουσαν οἱ δράκοι. Τότες ἦρθε ἕνας δράκος νὰ πάρη νερό, κι' εἶδε τὸ Λάζαρο ποὺ κοιμώτανε· εἶδε καὶ 'κεῖνα ποὺ ἦτανε γραμμένα στὸ σπαθί του· καὶ πῆγε καὶ τὄπε καὶ στοὺς ἄλλους. Οἱ ἄλλοι τοῦ εἶπαν νὰ τοῦ πῆ νὰ γίνουν φίλοι. Πῆγε ὁ δράκος καὶ τὸν φώναξε καὶ τοῦ εἶπε νὰ γίνουν φίλοι. Κι' ὁ Λάζαρος τοῦ λέει πὼς δέχεται. Καὶ γινῆκαν φίλοι καὶ κάθονταν μαζί.

Μιὰ μέρα τοῦ εἶπαν οἱ δράκοι νὰ πηγαίνουν μὲ τὴν ἀράδα γιὰ νερό, καθὼς καὶ γιὰ ξύλα. Πῆγαν οἱ δράκοι γιὰ ξύλα καὶ γιὰ νερό. Ἦρθε κι' ἡ ἀράδα τοῦ κὺρ Λάζαρου, νὰ πάη νὰ φέρη νερό. Οἱ δράκοι εἶχαν ἕνα ἀσκὶ ποὺ κουβαλοῦσαν τὸ νερὸ κι' ἔπαιρνε διακόσιες ὀκάδες. Ὁ Λάζαρος μὲ μεγάλη δυσκολία πῆγε τὸ ἀσκὶ ἄδειο στὸ πηγάδι κι' ἐπειδὴ δὲ μποροῦσε νὰ τὸ φέρη γεμᾶτο δὲν τὸ γέμισε, μόν' ἔσκαβε ὁλόγυρα στὸ πηγάδι. Οἱ δράκοι, σὰν ἄργησε ὁ Λάζαρος, φοβήθηκαν κι' ἔστειλαν ἕνα νὰ πάη νὰ δῆ τί γίνηκε. Ὁ δράκος πῆγε καὶ τοῦ εἶπε:

«Τί κάνεις αὐτοῦ, κὺρ Λάζαρε;». «Δὲ μπορῶ, τοῦ λέει, κάθε μέρα νἄρχουμαι νὰ παίρνω νερό. Θὰ φέρω μιὰ καὶ καλὴ ὅλο τὸ πηγάδι, γιὰ νὰ γλυτώσω!». «Γιὰ ὄνομα τοῦ Θεοῦ, κὺρ Λάζαρε, τοῦ λέει, μὴ γιατὶ θὰ ψοφοῦμε ἀπὸ τὴ δίψα καὶ πηγαίνουμ' ἐμεῖς στὴν ἀράδα σου».

Ἦρθε ἡ ἀράδα τοῦ Λάζαρου νὰ φέρη καὶ ξύλα. Κι' ἐπειδὴ δὲ μποροῦσε νὰ φορτωθῆ ἕνα δέντρο καθὼς οἱ ἄλλοι δράκοι, ἔδενε ὅλα τὰ δέντρα μὲ σχοινιά. Καὶ σὰν ἄργησε ὣς τὸ βράδυ, ἔστειλαν πάλι οἱ δράκοι ἕνα δράκο νὰ δῆ τί κάνει. «Τί κάνεις αὐτοῦ, κὺρ Λάζαρε;», τοῦ λέει. «Θέλω νὰ φέρω ὅλο τὸ ρουμάνι μιὰ φορά, γιὰ νὰ γλυτώσω». «Μή! κὺρ Λάζαρε, τοῦ λέει, γιατὶ θὰ ψοφήσουμε ἀπ' τὸ κρύο· πηγαίνουμε ἐμεῖς στὴν ἀράδα σου». Καὶ πῆρε ὁ δράκος τὸ δέντρο καὶ τὸ πῆγε.

Ὕστερ' ἀπὸ κάμποσον καιρὸ εἶπαν οἱ δράκοι νὰ τὸν σκοτώσουν· κι' ἀποφάσισαν τὸ βράδυ νὰ τὸν χτυπήσουν ὅλοι, μὲ μιὰ τσεκουριά. Ὁ Λάζαρος τ' ἄκουσε καὶ τὸ βράδυ ἔβαλε ἕνα κούτσουρο καὶ τὸ σκέπασε μὲ τὴν κάππα του. Τὸ βράδυ χτύπησαν τὸ κούτσουρο ὅλοι ἀπὸ μιὰ καὶ τὄκαναν κομμάτια νομίζοντάς το γιὰ τὸ Λάζαρο. Ἀφοῦ ἀποκοιμήθηκαν οἱ δράκοι, ὁ Λάζαρος πῆρε τὸ κούτσουρο καὶ τὄρριξε ὄξω καὶ πλάγιασε. Πρὸς τὰ ξημερώματα, ἐβόγγυζε· καὶ τὸν ἄκουσαν οἱ δράκοι καὶ τὸν ρώτησαν: «Τί ἔχεις;». Κι' αὐτὸς τοὺς εἶπε ὅτι κάμποσοι ψύλλοι τὸν τσίμπησαν. Οἱ δράκοι πάντεχαν ὅτι ψύλλους ἐνόμιζε τὶς τσεκουριὲς καὶ τὴν ἄλλη μέρα τοῦ λένε ἂν ἔχη παιδιά, γυναῖκα, κι' ἂν θέλη νὰ τοῦ δώσουν ἕνα ταγάρι φλουριὰ καὶ νὰ γυρίση στὸ σπίτι του. Ὁ Λάζαρος τοὺς λέει τότε πὼς ἔχει εὐχαρίστησι, καὶ θὰ πάρη κι' ἕνα δράκο ἀπ' αὐτοὺς νὰ τοῦ τὰ φέρη τὰ φλουριὰ στὸ σπίτι του. Πῆρε τὸ δράκο φορτωμένο μὲ τὸ φλουρὶ καὶ τράβηξε στὸ σπίτι του.

Στὸ δρόμο ποὺ πήγαινε, λέει τοῦ δράκου: «Στάσου νὰ πάω νὰ δέσω τὰ παιδιά μου, νὰ μὴ σὲ φᾶνε!». Πῆγε κι' ἔδεσε τὰ παιδιά του μὲ κάτι σκοινιὰ παλιὰ καὶ τοὺς εἶπε: «Ὅταν θὰ δῆτε τὸ δράκο, νὰ φωνάζετε: Θέλομε κρέας ἀπὸ δράκο». Κι' ὅταν πλησίασε ὁ δράκος, φώναξαν τὰ παιδιά: «Θέλομε κρέας ἀπὸ δράκο». Ὁ δράκος μὲ μεγάλη τρομάρα ἄφησε τὰ φλουριὰ κι' ἔφυγε.

Στὸ δρόμο ποὺ πήγαινε ὁ δράκος, ηὗρε μιὰ ἀλεποῦ καὶ τὸν ρώτησε γιατὶ εἶναι τρομαγμένος τόσο. Κι' αὐτὸς τῆς εἶπε πὼς μόλις γλύτωσε, καὶ θὰ τὸν ἔτρωγαν τὰ παιδιὰ τοῦ κὺρ Λάζαρου. «Ἀπ' τὰ παιδιὰ τοῦ κὺρ Λάζαρου ἐσκιάχτηκες ; τοῦ εἶπε, αὐτὸς εἶχε δυὸ κόττες καὶ τὴ μιὰ τοῦ τὴν ἔφαγα χθὲς καὶ τὴν ἄλλη θὰ πάω νὰ τοῦ τὴ φάω τώρα· κι' ἂν δὲν πιστεύης, ἔλα κοντά μου νὰ ἰδῆς· δέσου ἀπ' τὴν οὐρά μου». Δέθηκε ὁ δράκος ἀπ' τὴν οὐρὰ τῆς ἀλεποῦς καὶ πῆγε νὰ ἰδῆ. Καθὼς πλησίαζαν στὸ σπίτι τοῦ Λάζαρου, αὐτὸς ἐφύλαε μὲ τὸ ντουφέκι, γιατὶ ἐσκιάζονταν ἀπ' τοὺς δράκους. Σὰν εἶδε τὴν ἀλεποῦ, ποὺ ἔρχονταν μαζὶ μὲ τὸ δράκο, τῆς λέει: «Δὲ σοῦ εἶπα νὰ φέρης μόνον αὐτὸν τὸ δράκο, ἀλλὰ νὰ τοὺς φέρης ὅλους». Αὐτὸ ἀκούοντας ὁ δράκος ἔγινε ἄφαντος κι' ἀπ' τὴ μεγάλη του τὴ βία, ποὺ τραβοῦσε τὴν ἀλεποῦ, ψόφησε. Ἔτσι γλυτώνοντας ἀπὸ τοὺς δράκους, ὁ κὺρ Λάζαρος ἔφτιασε τὸ σπίτι του λαμπρὸ κι' ἔζησε καλά.

✱ ΚΑΤΑΔΙΚΑΙ ΖΩΩΝ ✱

Εἶναι γνωστὸν ὅτι εἰς τὸν Μεσαίωνα τὰ ζῷα ἐθεωροῦντο ὑπεύθυνα γιὰ τὶς κακές τους πράξεις σὲ βάρος τῶν ἀνθρώπων, δικαζόνταν καὶ ἐτιμωροῦντο μὲ βαρειὲς ποινές. Παραθέτομεν μερικὲς τέτοιες χαρακτηριστικὲς ἀποφάσεις:

Στὰ 1120 ὁ ἐπίσκοπος τῆς Λαὸν ἀφώρισε τὶς κάμπιες ποὺ κατέστρεφαν τὰ δένδρα.

Στὰ 1386 ἕνα γουροῦνι καταδικάστηκε σὲ θάνατο καὶ κρεμάστηκε ἀπὸ τὸ δικαστήριο τῆς Φαλαίζ γιατὶ σκότωσε κάποιο παιδί.

Στὰ 1499 τὸ δικαστήριο τοῦ Μπωβουὰ στὴ Γαλλία ἀπεφάσισε νὰ κοποῦν τὰ κέρατα κάποιου ταύρου, ποὺ εἶχε χτυπήσει κάποιο νέο.

Στὰ 1554 ὁ ἐπίσκοπος τῆς Λωζάννης καταδικάζει μ' ἀφορισμὸ τὶς βδέλλες γιατὶ κατέστρεψαν τὰ ψάρια τοῦ ποταμοῦ.

Στὰ 1585 καταδικάζονται σ' ἐκτοπισμὸ οἱ κάμπιες ποὺ εἶχαν κατακλύσει τὴν περιοχὴ τῆς Βαλένθιας.

Κατὰ τὸν 17ον αἰῶνα ἀκολούθησαν 35 καταδίκες ζώων καὶ τὸν 18ον καταδικάστηκε μόνο μιὰ ἀγελάδα.

ΤΙΜΙΟΙ

Διαβάσετε παρακαλῶ τὸ παρακάτω γράμμα, ποὺ ἐπῆρα προχθὲς ἀπὸ τὸ ταχυδρομεῖο.

Ἀγαπητέ, Μεγάλε Σκαπανέα.

Εἶμαι καὶ ἐγὼ ἕνας Σκαπανέας καὶ μαζὶ καὶ μαθητής. Διαβάζω τακτικὰ ὅσα γράφεις στὴ στήλη σου καὶ τὰ συζητῶ μὲ τὰ ἄλλα παιδιά, στὸ σχολεῖο καὶ στὸν Τομέα. Αὐτὲς τὶς ἡμέρες ἑτοιμαζόμαστε γιὰ ἐξετάσεις τοῦ πρώτου ἑξαμήνου καὶ ἔχουμε φασαρίες καὶ καρδιοχτύπια. Μὲ τὴν εὐκαιρία αὐτὴ ἤθελα νὰ σ' ἐρωτήσω κάτι ποὺ βασανίζει τὸ μυαλό μου ἀπὸ καιρό, καὶ φαντάζομαι σὰν μεγαλύτερος ποὺ εἶσαι νὰ μοῦ λύσης τὴν ἀπορία μου. Πέρυσι αὐτὸν τὸν καιρὸ εἴχαμε πάλι ὅπως καὶ τώρα ἐξετάσεις. Ἐκαθόμαστε στὸ ἴδιο θρανίο μὲ τὸν Τάκη τὸν συμμαθητή μου. Μᾶς ἔδωκαν τὰ ζητήματα στὴν Ἀριθμητική. Ἐπειδὴ τὰ ἤξερα τὰ ἔλυσα πολὺ γρήγορα καὶ ἑτοιμαζόμουνα νὰ δώσω τὸ γραπτό μου στὸν δάσκαλο. Ὅπου ἄξαφνα ὁ Τάκης μοῦ πετάει ἕνα σημείωμα ποὺ ἔγραφε: «Βοήθησέ με! Δὲν ξέρω νὰ λύσω τὰ προβλήματα. Γύρνα λίγο τὸ γραφτό σου νὰ τὸ βλέπω νὰ ἀντιγράψω!». Αὐτὸ τὸ πρᾶγμα μᾶς τὸ εἶχε ἀπαγορέψει αὐστηρὰ ὁ δάσκαλος. Ἐσκέφθηκα λίγο τί νὰ κάμω καὶ ὕστερα πῆρα τὴν ἀπόφασι: Ἐσηκώθηκα, ἔδωκα τὸ γραφτό μου καὶ ἔφυγα χωρὶς νὰ τὸν βοηθήσω. Ὁ Τάκης δὲν ἔγραψε φυσικὰ καὶ στὸ τέλος ἔμεινε στὴν ἴδια τάξι. Αὐτὸ μὲ λύπησε πολύ, μὰ ἔπρεπε νὰ ὑπακούσω στὴ διαταγὴ ποὺ δόθηκε. Ὁ Τάκης εἶναι κακιωμένος μαζί μου ἀπὸ τότε. Καὶ τώρα σκέπτομαι: Ἂν μοῦ συμβῆ πάλι καὶ φέτος τὸ ἴδιο, τί νὰ κάνω; Αὐτὸ ἀκριβῶς μὲ κάνει νὰ ζητήσω τὴ γνώμη σου».

Σοῦ ἀπαντῶ λοιπόν: Νὰ κάμης ὅ,τι ἔκαμες καὶ πέρυσι. Οἱ Τάκηδες ποὺ δὲν διαβάζουν, φυσικὰ θὰ τιμωροῦνται πάντα γιὰ τὴν ἀμέλειά τους καὶ σὺ δὲν ἔχεις καμμιὰ ὑποχρέωσι νὰ τοὺς δίδης τέτοιου εἴδους βοήθεια, γιατὶ ἔτσι τοὺς βοηθεῖς νὰ ἀπατοῦν τὸ. δάσκαλό τους. Στὸ σχολειὸ ὅπως καὶ στὴ ζωὴ πρέπει πάντα νὰ ἀγωνιζώμαστε τ ί μ ι α.

Ο ΜΕΓΑΛΟΣ ΣΚΑΠΑΝΕΑΣ

Τὸ παραμυθάκι μας

Η ΑΞΙΑ ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

Κάποτε στὴν Κόρινθο ἦταν Βασιλιᾶς ὁ Περίανδρος, ἕνας ἀπὸ τοὺς ἑπτὰ σοφοὺς τῆς πατρίδος μας.

Μαζί του ἔζησε πολὺν καιρὸ ὁ ποιητὴς καὶ μουσικὸς Ἀρίονας. Ὁ Ἀρίονας εἶχε ταξιδεύσει στὴν Ἰταλία, ὅπου ἦσαν πολλὲς πόλεις ἑλληνικές. Γι' αὐτὸ καὶ τὴν ἔλεγαν Μεγάλη Ἑλλάδα.

Ὕστερ' ἀπὸ κάμποσο καιρὸ ἐμπῆκε σ' ἕνα πλοῖο γιὰ νὰ ἐπιστρέψη στὴν Κόρινθο. Στὸ δρόμο οἱ ναῦτες ἀπεφάσισαν νὰ τοῦ πάρουν τὰ χρήματα καὶ νὰ τὸν ρίξουν στὴ θάλασσα.

Ὁ Ἀρίονας τοὺς εἶδε νὰ κρυφομιλοῦν καὶ ἐκατάλαβε τὸ σκοπό τους. Σὲ λίγο δυὸ ναῦτες τὸν ἐπλησίασαν.

Ὁ ἕνας εἶχε τὰ χέρια πίσω του καὶ ἐβαστοῦσε ἕνα σχοινί. Ὁ ἄλλος τοῦ ἐπῆρε ὅλα τὰ χρήματά του. Τὸν ἅρπαξαν ἔπειτα νὰ τὸν ρίξουν στὴ θάλασσα.

—Ἀφῆστε με τοὐλάχιστον, τοὺς εἶπε, νὰ παίξω τὴ λύρα μου καὶ νὰ προσευχηθῶ. Ἔπειτα μὲ ρίχνετε.

Τί εἶχαν νὰ χάσουν; Τὸν ἄφησαν. Ὁ Ἀρίονας ἐπῆρε τὴ λύρα του, ἐτραβήχτηκε στὴν πρύμνη τοῦ καραβιοῦ καὶ ἄρχισε νὰ παίζη τὰ πιὸ γλυκὰ τραγούδια ποὺ ἤξερε. Δὲν ἐπέρασε πολλὴ ὥρα καὶ ἕνα κοπάδι δελφίνια ἐβγῆκαν στὴν ἐπιφάνεια τῆς θαλάσσας· ἐπηδοῦσαν καὶ ἔκαμναν χίλια παιγνίδια, χαρούμενα καὶ εὐτυχισμένα. Ποῦ νὰ ξανακούσουν τέτοια μουσικὴ στ' ἁλμυρὰ νερὰ ποὺ ἐζοῦσαν;

Τὰ δελφίνια δὲν ἐξεμάκραιναν. Ἐπερικύκλωσαν τὸ καράβι καὶ ἐταξίδευαν μαζί του. Καὶ ὁ Ἀρίονας πρὶν νὰ τὸν προφθάσουν οἱ ναῦτες, ἐρρίχτηκε στὴ θάλασσα μονάχος του καὶ ἐκολυμβοῦσε δίπλα στὰ δελφίνια. Σὲ λίγη ὥρα ὅμως ἐκουράστηκε καὶ ἔμεινε πίσω ἀπ' αὐτά.

Καὶ τότε τὰ εὐγενικὰ ζῶα τὸν πῆραν καβάλλα καὶ τὸν ἔβγαλαν στὸ ἀκρωτήριο Ταίναρο χωρὶς νὰ πάθη τίποτε.

Ἀπὸ κεῖ πῆγε ὁ Ἀρίονας πεζὸς στὴν Κόρινθο. Τὸ πλοῖο εἶχε φθάσει πολὺ πρωτήτερα ἐκεῖ. Ὁ Περίανδρος ποὺ ἐπερίμενε τὸ φίλο του, ἐρώτησε τοὺς ναῦτες τί ἀπέγινε. Καὶ κεῖνοι τοῦ εἶπαν πὼς εἶναι καλά, ἀλλὰ ἐπροτίμησε νὰ μείνη λίγο ἀκόμα στὴν Ἰταλία. Ποῦ νὰ φαντασθοῦν πὼς ὁ Ἀρίονας ἦτο ζωντανός!

Σὰν ἐγύρισε ὅμως ἀργότερα καὶ αὐτὸς στὴν Κόρινθο, ἐπλήρωσαν πολὺ ἀκριβὰ τὸ ἔγκλημά των.

Τὸ μαγικὸ ταξίδι...

Μυθιστορηματάκι παραμυθάκι...

(Συνέχεια καὶ τέλος)

Τίποτα δὲν ἔμεινε ποὺ νὰ μὴν κάηκε κι' οἱ παράγκες καὶ τὰ πολύτιμα σύνεργα τοῦ Λεμονῆ ὅσα μπόρεσε νὰ πάρη ἀπ' τὸ καράβι... ὅλα, ὅλα γίνηκαν στάχτη!

Οἱ ἄγριοι ἔτρεξαν καὶ κρύφτηκαν σὰν τρελλοὶ μέσα στὴ ζούγκλα· τὰ θηρία τρομαγμένα ἀπ' τὴ φωτιὰ ρίχτηκαν σ' ἕνα ξεφρενιασμένο δρόμο καὶ οὔρλιαζαν καὶ ἔφευγαν....

Ὅταν ὁ Λεμονῆς σὲ λίγο γύρισε στὸ χωριὸ δὲν βρῆκε πέτρα πάνω στὴν πέτρα... Καταστροφή!

Ὁ Λεμονῆς πῆγε νὰ σκάση... Πῶς διάβολο τώρα θὰ ἔφευγε μὲ τὸν θησαυρό του; Καὶ νἄταν μόνο αὐτό!

Ὁ ἀρχηγὸς τῆς φυλῆς, ποὺ ἐδῶ ποὺ τὰ λέμε δὲν τὸν παραχώνευε γιατὶ τὸν εἶχε ἐκθρονίσει ὁ Λεμονῆς, μάζεψε τοὺς μαύρους του καὶ τοὺς εἶπε ὀρθὰ-κοφτὰ ὅτι αἰτία τῆς καταστροφῆς ἦταν ὁ Λεμονῆς ποὺ τὰ κακὰ πνεύματα τοῦ δάσους δὲν τὸν ἤθελαν... Ὁ Λεμονῆς ἔπρεπε νὰ πεθάνη...

Ἐξαγριωμένοι τότε οἱ μαῦροι ἔπεσαν ἐπάνω στὸν Λεμονῆ καὶ τὸν ἔδεσαν χειροπόδαρα...

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 4ον

ΤΟ... ΞΥΠΝΗΜΑ!

Ἀπὸ τὴν τρομάρα του ὁ Λεμονῆς εἶχε λιποθυμήσει .

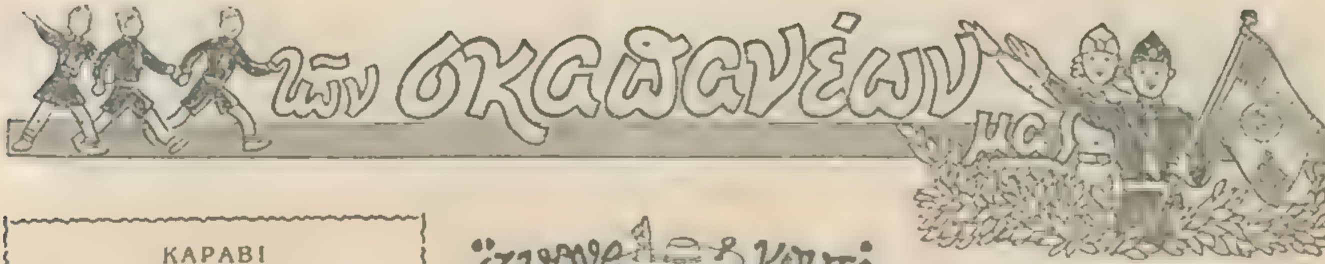
Οἱ ἄγριοι τὸν εἶχαν ὁδηγήσει κατὰ διαταγὴν τοῦ ἀρχηγοῦ των στὴ σπηλιὰ τῶν θησαυρῶν...

Ἐκεῖ ἄφιναν τὰ κόκκαλά των ὅλοι οἱ καταδικαζόμενοι σὲ θάνατο...

Ἐκεῖ μέσα ἔρριξαν καὶ τὸν καϋμένο τὸν Λεμονῆ, ἀνάμεσα στὰ φίδια, στοὺς σκορπιούς, στὶς ἀράχνες, στὰ ποντίκια καὶ στοὺς θησαυρούς.

. . . .

Σὰν ξελιποθύμησε ὁ Λεμονῆς καὶ εἶδε γύρω του ἀνατρίχιασε ἀπ' τὴν τρομάρα του: Τὰ ροῦχα του τὰ ροκάνιζαν τὰ ποντίκια, οἱ σκορπιοὶ ἔκαναν περίπατο πάνω στὰ πόδια του καὶ δυὸ μεγάλες βασιλικὲς κόμπρες τὸν ἔβλεπαν μὲ τὰ πρασινωπὰ των μάτια, ἕτοιμες νὰ τὸν δαγκώσουν

ΚΑΡΑΒΙ ΑΝΟΙΓΕΙ ΤΑ ΠΤΕΡΑ

Καράβι ἀνοίγει τὰ πτερά,
τὴν ἄγκυρα σηκώνει,
καραβοκύρης στέκεται
κρατῶντας τὸ τιμόνι.

∴

Καράβι, στὰ ταξίδια σου
θὰ βρῆς λιμάνια χίλια.
Θ' ἀκούσης «καλῶς ὥρισες»
ἀπὸ χιλιάδες χείλια.

∴

Μὴν τὰ πιστεύῃς! Ἄπιστες
εὐχές, ποὺ ἀγέρας παίρνει
καὶ τὶς σκορπᾷ στὸ δρόμο του
καὶ πίσω δὲν τὶς φέρνει.

∴

Τὸ μόνο «καλῶς ὥρισες»,
τὴ μόνη εὐχὴ ποὺ πιάνει,
θὰ τὴν ἀκούσης στὸ πτωχὸ
τοῦ τόπου σου λιμάνι.

Ι. Πολέμης

Ἔξυπνα κουτά

Νῖκος.— Σ' ἀφίνει ὁ μπαμπᾶς σου, Μπέμπη, νὰ κόβῃς φυστίκια
Μπέμπης.— Πῶς, μ' ἀφίνει!... Ἀλλὰ ὅταν δὲν μὲ βλέπῃ!

Ὁ Πέτρος καὶ ὁ Κώστας πηδοῦν.
Ὁ πρῶτος, ποὺ περνᾶ τὸν δεύτερο στὸ πήδημα, τοῦ φωνάζει θριαμβευτικά:
— Κώστα! σὲ περνῶ δυὸ πόδια!
Καὶ ὁ Κώστας:
— Τὸ ξέρω. Εἶσαι τετράποδο!

Ρώτησαν μιὰ μέρα τὸν Παῦλο:
— Πῶς ὀνομάζεσαι;
— Ὀνομάζομαι σὰν τὸν πατέρα μου.
— Κι' ὁ πατέρας σου;
— Σὰν καὶ μένα.
— Κι' οἱ δυό σας λοιπὸν πῶς ὀνομάζεσθε;
— Ὁ ἕνας σὰν τὸν ἄλλον.

Ὁ Διδάσκαλος:— Σχημάτισε τὸ ὑποκοριστικὸν τοῦ αἴξ.
Ὁ Μαθητής:— Ἔξη παρὰ τέταρτο!

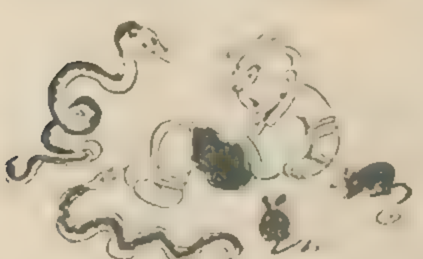

Ὁ μικρὸς Σκαπανεὺς Ἰωάννης Κ. Κράκαρης.

καὶ νὰ τοῦ δώσουν τὸ θάνατο...

Καὶ νὰ σκέπτεται ὁ Λεμονῆς ὅτι βρισκόταν μέσα στὸν κρυψῶνα τοῦ θησαυροῦ...

Καθόταν πάνω σὲ χρυσάφια καὶ

Νά! ἡ κόμπρα τὸν πλησιάζει.

πολύτιμα πετράδια καὶ ὅμως τὰ χείλια του εἶχαν στεγνώσει ἀπὸ τὴ δίψα... Πόσο μετάνοιωσε ὁ Λεμονῆς ποὺ εἶχε ξεκινήσει νὰ κυνηγήσῃ θησαυρούς...

Ἂς μάθαινε καλλίτερα μιὰ δουλειὰ σὰν τὸν πατέρα του, νὰ βγάζῃ κι' αὐτὸς πλούσια - πλούσια τὰ ἔξοδά του...

Νά, ὁ πατέρας του δὲν τράβηξε ποτὲ καμμιὰ ἀπὸ τὶς περιπέτειες ποὺ εἶχε τραβήξει ὁ Λεμονῆς!

Ζοῦσε ἥσυχα στὸ σπιτάκι του, χωρὶς τρομάρες καὶ κινδύνους καὶ λαχτάρες!...

Ἄχ, ὁ Λεμονῆς δὲν εἶχε μυαλό. Λογάριαζε χωρὶς τὸν ξενοδόχο.

Γιατὶ ἂν ἦταν εὔκολο νὰ βρῇ κανεὶς ἕναν θησαυρό, ὅλος ὁ κόσμος θὰ πήγαινε νὰ τὸν βρῇ.

Ἀλλὰ ἦταν ἀργὰ πιά!

Ὁ Λεμονῆς θὰ πέθαινε τώρα δαγκωμένος ἀπὸ τὴν κόμπρα καὶ θὰ πέθαινε μέσα σὲ τρομερὴ ἀγωνία...

Νά ἡ κόμπρα τὸν πλησιάζει... Ἡ διχαλωτή της γλῶσσα εἶναι ἕτοιμη νὰ τὸν σκοτώσῃ... Πλησιάζει... Ὤχ νάτην, ὁρμᾷ...

— Μαμά μου! ξεφωνίζει ὁ μικρὸς Λεμονῆς καὶ... ξυπνᾷ!...

. . . .

Μὰ τί λοιπόν, δὲν βρίσκεται μέσα στὴν κρυψῶνα τοῦ θησαυροῦ; Δὲν τὸν ἐδάγκωσε ἡ κόμπρα;

Βρίσκεται στὸ δωμάτιό του μπροστὰ σ' ἕνα ἀνοιχτὸ βιβλίο, μπροστὰ στὸ «Μαγικὸ ταξίδι»... Τί χαρά!

Ὁ πατέρας του καὶ ἡ μητέρα του τρέχουν κοντά του καὶ γελοῦν...

— Τί σοῦ συνέβη Λεμονῆ; Σ' ἔφαγαν μήπως τὰ θηρία;

Ὁ Λεμονῆς γελᾷ. Ἔχει τόσο ὑποφέρει, ἔστω καὶ στὸν ὕπνο του, μ' αὐτὲς τὶς περιπέτειές του, ὥστε πάει πιά, γιατρεύτηκε ἀπὸ τὸ πάθος του...

Δὲν θέλει πιὰ περιπέτειες, βαρέθηκε!

. . . .

Κι' ἀπὸ τότε ὁ Λεμονῆς, ὅταν τὸν

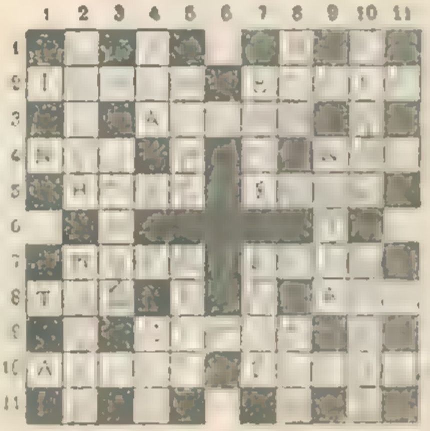
Βρέθηκε μπροστὰ σ' ἕνα ἀνοιχτὸ βιβλίο.

ρωτοῦν τί δουλειὰ θὰ κάνῃ σὰν μεγαλώσῃ, δὲν λέει πιὰ πὼς θὰ γίνῃ ... ἐξερευνητής. Γιατὶ ὁ Λεμονῆς ἔπαθε καὶ διδάχτηκε.

ΤΕΛΟΣ

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΝ
«ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΕΤΑΞΑΣ»

Ὁριζοντίως: 2) Ὀνομασία Ἑλληνικῆς κατὰ τὴν ἀρχαιότητα χώρας τῆς Μικρᾶς Ἀσίας — Εἶναι ἀρεστὰ εἰς ὅλους. 3) Μυρίζει πολὺ ὡραῖα. 4) Νότα Εὐρωπαϊκῆς μουσικῆς — Δὲν ἀρνεῖται ποτέ.., 5) Τὸ κύριον πρόσωπον ἑνὸς μυθιστορήματος, ἀλλὰ καὶ ὁ παλληκαρᾶς... — Ἀθλοθέτης, ἀκέραιος. 7) Τὸ ἀλφάβητο που χρησιμοποιεῖται γιὰ τὴν μετάδοσι τῶν τηλεγραφημάτων — Καυγᾶς, ἀλλὰ καὶ θεὰ τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων, 8) Λέξις ἀπὸ περίφημον Σπαρτιατικὴν φράσιν — Ποταμὸς τῆς Ἑλβετίας. 9) Ὅπλον τὸ ὁποῖον ἔφεραν, ὑπὸ διαφόρους μορφάς, πάντοτε οἱ στρατιῶται, 10) Ρῆμα που μᾶς θυμίζει τά... αὐτιά — Ἡ βάσις τῆς διατροφῆς μας.

Καθέτως: 2) Δὲν εἶναι λανθασμένη. Μᾶς θυμίζει τὸν πόλεμο, ἀλλὰ καὶ τὶς ἀπόκρηες..., 3) Δέχεται τὰ πλοῖα ὅταν ἐπικρατῇ τρικυμία καὶ ὅταν τὸ λιμάνι εἶναι μακριά, 4) Ἀριθμητικὸν —. .τὸ μολύβι, τὴ χούφτα κλπ., 5) Οἱ ἀρχαῖοι ἐπίστευαν ὅτι κατοικεῖ στὸν Ὄλυμπο, ἀλλὰ οἱ σύγχρονοι τὸν βλέπουν στὸν οὐρανὸ καὶ στὴν Β.Δ. Εὐρώπη... — Κουνῶ, 7) Μέρος τοῦ σώματος — Εἶναι μολυσματικὴ ἑστία, 8) Ἀρχαία θεὰ — Ναυτικὸν παράγγελμα, 9) Τὰ εὑρισκόμενα εἰς ἕνα ἀπὸ τὰ τέσσερα σημεῖα τοῦ ὁρίζοντος, 10) Ἐθνικὸς εὐεργέτης — Νῆσος τοῦ δυτικοῦ Αἰγαίου.

Λ. Β. ΧΟΥΣΙΑΔΗΣ

Αἴνιγμα

Χτυπῶ - χτυπῶ
δίχως νὰ σὲ πονῶ,
μ' ἂν πάψω νὰ χτυπῶ
χάθηκες στὸ λεφτό.
Τί εἶναι;

Α. Φ. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ

Ἀπὸ τ' ἀντίθετα

Ἀπὸ τ' ἀρχικὰ τῶν ἀντιθέτων τῶν ζητουμένων λέξεων νὰ εὑρεθῇ τὸ ὄνομα ἑλληνικῆς νήσου.

1) Κακός. 2) Ξηλώνω. 3) Ταραχή. 4) Ἀρχή. 5) Νύκτα.

Λεξίγριφος

Ἕνα γράμμα δένεις
μ' ἕνα μέρος τοῦ κορμιοῦ
καὶ εὐθὺς ἀμέσως παίρνεις
ποιητὴ τοῦ ἀρχαίου καιροῦ.

Δ. Ι. ΑΝΔΡΙΝΟΣ

Ἐρωτήσεις

— Ποιὰ ὄρη δὲν γράφονται;

— Ποιὸ θηρίο περιέχει [illegible]

— Ποιὸ θηρίο ἀποτελεῖται ἀπὸ ἕνα υ;

— Ποιὰ νῆσος λέγει ὅτι [illegible]νε;

— Ποιὰ πόλις λέγει ὅτι ἔδεσε;

— Ποιὰ φροῦτα ἀποτελοῦνται ἀπὸ ρόδα συνηθισμένα;

— Ποιὸ φροῦτο παραπονεῖται γιὰ τὸ λάδι;

— Ποιὰ φροῦτα μᾶς συνιστοῦν συνεχῶς τὴν φλυαρία;

ΑΙ ΛΥΣΕΙΣ ΤΟΥ 18ου ΦΥΛΛΟΥ

[illegible]ροστιχίς: Ὅμηρος (Ὀ[illegible] Μαίανδρος, Ἠλίας, Ρό[illegible] Ὄρνις, Σέρραι). **Ανα**[illegible] Δόλος — Πόλος — Πόρος. [illegible] Τόπος — [illegible]

[illegible]τεροστιχίς: [illegible] ([illegible]τος, ΣΑμφών, ΑΥλών, ΈΛλα, ΓΟλγοθᾶς, ΆΣία) ὁ Διάδοχος.

Κρυπτογραφικόν: Τηλέμαχος, Μαλέας, Στέμμα, τμῆμα, λόχος, μῆλα, μάχη, ἦχος.

Μαγικαὶ λέξεις: Ρόδα (ΣταυΡΟ ΔΙΑμαντῆ).

Ἀπορίες: Ἡ Κίμωλος, ὅταν προσβάλλω.... ἡ Θήρα, τὸ Δρέπανον, τὸν Ἁλμυρόν.

Λύθη: 1 Τὸ κόσκινο γιὰ νὰ κοσκινίση, 2 τὴ μύτη του, 3 ὁρμὴν — ἐκτύπησε μιὰ μυῖγα...

Οἱ μαγικοὶ ἀριθμοί

Οἱ ἀριθμοί, τῶν ὁποίων ἡ λογικὴ εἶναι ἁπλῆ ὅσο καὶ ἀναμφισβήτητος, ἔχουν ὡς τόσο καὶ τὰ περίεργά τους. Ἕνας ἀπ' τοὺς «μαγικοὺς» ἀριθμοὺς εἶναι καὶ ὁ 3367, ὁ ὁποῖος ὅταν πολλαπλασιασθῇ μὲ τὸ 33 δίδει γινόμενον ἀποτελούμενον ἀπὸ ἕξη 1 στὴ σειρά! Ὁ ἴδιος ἀριθμὸς ἂν πολλαπλασιασθῇ μὲ τὸ ἄθροισμα τοῦ 33+33 (66) μᾶς δίδει γινόμενον μὲ ἕξη 2! Καὶ ἂν συνεχῶς αὐξάνουμε τὸν πολλαπλασιαστὴ κατὰ 33 (ὁ πολλαπλασιαστέος θὰ μένῃ πάντα ὁ ἴδιος), θὰ βροῦμε γινόμενα κατὰ σειράν, ἀπὸ ἕξη 3, ἕξη 4, ἕξη 5 κ. ο. κ.

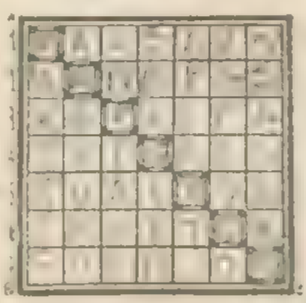
Δηλαδή:

3367 X 33 = 111111
3367 X 66 = 222222
3367 X 99 = 333333
3367 X 132 = 444444
3367 X 165 = 555555
3367 X 198 = 666666
3367 X 231 = 777777
3367 X 264 = 888888
3367 X 297 = 999999

Δὲν εἶναι περίεργο; Γιὰ νὰ πεισθῆτε, δὲν ἔχετε παρὰ νὰ κάμετε τοὺς πολλαπλασιασμούς.

Δ ΦΡΟΣΥΝΑΚΗΣ

Δικτυωτὸν

Ὁριζοντίως:

1. Κάτοικος χώρας τῆς Ἑ[illegible]

2. Ὁ [illegible]κασσιανὸς ἥρως τῆς Ἐ[illegible] τοῦ [illegible]21

3. Ὡραιοτάτη ἑλληνικὴ νῆσος.

4. Ὀρεινὴ χώρα τῆς Κεντρικῆς Εὐρώπης μεταξὺ Αὐστρίας καὶ Ἰταλίας, περιλαμβάνουσα τὸ ἄκρον ἀνατολικὸν τμῆμα τῶν κυρίως Ἄλπεων.

5. Τὸ ἄστρο τοῦ Βορρᾶ (..... ἀστήρ).

6. Ὄρος τῆς Ἀττικῆς.

7. Ἀκρωτήριον τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος.

Διαγωνίως Α→Β: Χώρα τῆς Β. Ἀφρικῆς.

Λίγη εὐθυμία

ΤΟ ΒΙΟΛΙ ΤΟΥ!

Ἀργὰ τὴν νύκτα ξυπνᾶ ὁ Μπέμπης, κάθεται στὸ κρεβάτι καὶ φω[illegible]

— [illegible] πὰ διψῶ!

— [illegible] ἐνοχλεῖς, πέσε καὶ κοιμήσου.

Ἔπειτα ἀπὸ λίγο ὁ Μπέμπης ἐπανέρχεται:

— Μπαμπᾶ δὲν βαστῶ πιά! Θέλω ἕνα ποτήρι νερό.

— [illegible] μέσως θὰ σηκωθῶ νὰ φέρω [illegible]

Τότε ὁ Μπέμπης:

— Πολὺ καλὰ μπαμπᾶ! Μιὰ ὅμως καὶ θὰ σηκωθῇς νὰ μὲ δείρῃς εἶναι μία εὐκαιρία νὰ μοῦ φέρῃς ἕνα ποτήρι νερό.

ΤΙ ΣΚΟΤΩΣΕ

— Πῆγα στὸ κυνῆγι μιὰ φορὰ μονάχα, εἶναι ὅμως πολλὰ χρόνια τώρα.

— Κατάλαβα, κατάλαβα, θὰ δυσαρεστηθήκατε, ὅπως ὅλοι οἱ πρωτόπειροι, γιατὶ δὲν σκοτώσατε τίποτε

— Μὲ συγχωρεῖτε! Σκότωσα... [illegible]

ΣΟΒΑΡΑ ΑΠΕΙΛΗ!!

Ὁ ποντικός: Γιὰ τελευταία φορὰ σοῦ λέγω νὰ μοῦ ἀφήσῃς τὴν οὐρά μου. Ἄσε την, γιατὶ δὲν ξέρω τί θὰ γίνῃ!...

ΣΩΣΤΑ

Δάσκαλος: Τί ἦταν ὁ Βαρβάκης;

Μαθητής: Ἄγαλμα στὸν κῆπο τοῦ Μουσείου.

Διασκεδάζοντας

Ο ΚΗΠΟΣ ΤΩΝ ΑΙΝΙΓΜΑΤΩΝ

Γνωρίζετε:

1. Ποῖος ἀθλητὴς ἐθριάμβευσεν εἰς τοὺς δρόμους ἀντοχῆς κατὰ τοὺς Ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνας τοῦ 1924 (Παρίσιοι) καὶ τοῦ 1928 (Ἄμστερνταμ);

2. Σὲ πόσες περίπου ὧρες διασχίζουν τὰ ἐπιβατικὰ ἀεροπλάνα τὴν ἀπόστασι ἀπὸ Θεσσαλονίκης εἰς Ἀθήνας;

3. Ποῖος Βασιλεὺς ἥνωσεν ὅλους τοὺς Ἕλληνας καὶ τοὺς ὡδήγησε σ' ἕναν ἀπ' τοὺς μεγαλυτέρους θριάμβους ποὺ ἐγνώρισεν ὡς τώρα ἡ Ἱστορία;

4. Ποῖος ἀπὸ τοὺς Εὐρωπαίους θαλασσοπόρους παρέκαμψε πρῶτος τὸ ἀκρωτήριον τῆς Καλῆς Ἐλπίδος τῆς Ν. Ἀφρικῆς;

Πτερωτὸν γράμμα

Αἱ κάτωθι ζητούμεναι λέξεις ἔχουν ἀπὸ ἕνα γράμμα κοινόν, τὸ πτερωτόν, τὸ ὁποῖον ἀπαντᾶται 1ον εἰς τὴν πρώτην λέξιν, 2ον εἰς τὴν δευτέραν, 3ον εἰς τὴν τρίτην καὶ ο. κ. ε.

1) Ὅπλον. 2) Τόνος. 3) Νῆσος τοῦ Αἰγαίου. 4) Βασιλεύς. 5) Πτηνόν.

Π. Ι. ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΣ

Στὸν κῆπο τῶν αἰνιγμάτων ἔχουν τοποθετηθῆ ἕνδεκα ἀντικείμενα, ζῶα κλπ. Καθ' ἕνα ἀπ' αὐτὰ φέρει τὸν ἀριθμό του καὶ παριστάνει κάτι. Ἐξαιρετικῶς ὁ ἀριθμὸς 5 παρουσιάζει μιὰ σκηνή: δυὸ γατάκια ποὺ παίζουν μὲ τὴν κουβαρίστρα.

Τὸ πρόβλημα εἶναι τὸ ἑξῆς: Στὰ τετράγωνα τοῦ σχήματος ποὺ βρίσκεται στὸ κάτω δεξιὰ μέρος τοῦ κήπου, πρέπει νὰ τοποθετηθοῦν λέξεις σχετικὲς μὲ τὶς εἰκόνες τοῦ κήπου. Π. χ. στὴν πρώτη γραμμὴ ὁριζοντίως (1) θὰ τοποθετηθῆ μιὰ λέξις μὲ 11 γράμματα ποὺ θὰ εἶναι ἡ ὀνομασία τοῦ ἀντικειμένου ἢ μία λέξις ποὺ θὰ ἔχη στενὴ σημασία μ' αὐτό, δηλ. μὲ τὴν κορώνα (1).

Θέλετε ἕνα παράδειγμα; Ἂν ὑπῆρχε στὸν κῆπο ἕνα βιβλίο, θὰ μποροῦσε νὰ γραφῆ μιὰ ἀπ' τὶς ἑξῆς λέξεις: βιβλίο, βιβλιοπώλης, βιβλιοθήκη, ἀναγνώστης καὶ... καί...

Ἐπειδὴ ἡ ἄσκησις εἶναι ἀρκετὴ δύσκολη, γράψαμε σκορπιστὰ 2 ἢ 3 γράμματα ἀπὸ κάθε λέξι.

Κρυπτογραφικὸν

12345678 = Ποιητής.
67478 = Νῆσος.
15478 = Ποταμός.
458 = Φωτίζει.
234252 = Ἀσιατικ. χώρα.
123478 = Ὄρος.
535 = Πρόθεσις

Σ. Κ. ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΙΔΗΣ

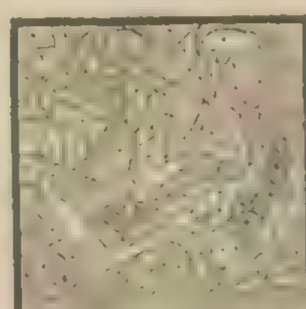
Ἀκροστιχὶς

Τὰ ἀρχικὰ τῶν κάτωθι ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦν ὀροσειρὰν τῆς Ἑλλάδος.

1) Πρωτεύουσα εὐρωπαϊκοῦ κράτους. 2) Χώρα τῆς Ἀσίας. 3) Κράτος τῆς Β. Εὐρώπης. 4) Νῆσος τοῦ Αἰγαίου, ἱερὰ κατὰ τὴν ἀρχαιότητα. 5) Κράτος τῆς Δ. Εὐρώπης. 6) Πόλις τῆς Πελοποννήσου.

Γ. Α. ΚΑΠΑΚΟΣ

Ζωγραφική

Τοποθετήσατε ἕνα διαφανὲς χαρτὶ ἐπάνω στὴν εἰκόνα. Καὶ ἔπειτα, ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τοὺς ἀριθμούς, χρωματίσατε τὰ μέρη τῆς εἰκόνος ὡς ἑξῆς:

Ὅπου ὑπάρχει:

1 μὲ κιτρινοπράσινο.
2 μὲ κόκκινο.
3 μὲ κόκκινο ἀνοικτό.
4 μὲ μαῦρο.

Τὰ μέρη τῆς εἰκόνος ποὺ ἔχουν 0 θὰ μείνουν λευκά.

Ἐννοεῖται ὅτι ἡ χρωματιστὴ εἰκόνα θὰ σχηματισθῆ στὸ διαφανὲς χαρτί.

Μαγικὴ εἰκὼν

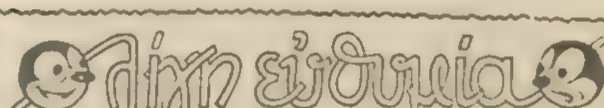
— Μπαμπᾶ, Νιόνια, Πέτρο, θὰ πᾶμε νὰ κάνωμε;

— Μὰ τί νὰ κάνωμε, ἐπὶ τέλους;

— Σᾶς τὸ εἶπα!

Ν. Κ. ΚΡΕΜΜΥΔΑΣ

Λίγη εὐθυμία

ΘΑ ΤΟΝ ΤΣΙΜΠΟΥΣΕ...

Ὁ ἕνας ἐργάτης στὸν ἄλλον:

— Νῖκο, Νῖκο. Βρῆκα ἕνα χιλιάρικο!... Τσίμπησέ με νὰ δῶ μήπως ὀνειρεύομαι...

ΝΑΙ ΒΕΒΑΙΑ... ΜΑΙ...

Μεταξὺ μικρῶν φίλων.

— Εἶδες τὸν Γιῶργο, ποὺ ἦλθε λίγες μέρες στὴν Ἀθήνα.

— Ναὶ βέβαια τὸν εἶδα δυὸ φορὲς στὴν ὁδὸ Σταδίου. Μὰ ὕστερα μοῦ εἶπαν ὅτι δὲν εἶναι αὐτός.

ΕΚΑΝΕ ΤΗ ΔΟΥΛΕΙΑ ΤΟΥ!

Στὸ ἑστιατόριο:

Πελάτης:— Γκαρσόν, ἔχετε κοτόπουλο;

Γκαρσόν:— Μάλιστα κύριε!

Πελάτης:— Φέρε μου ἕνα... φτερὸ νὰ καθαρίσω τὴν πίπα μου!

ΤΑ ΣΚΥΛΑΚΙΑ...

Στὸ πλημμελειοδικεῖο.

Ὁ πρόεδρος:— Ντροπή! Νὰ κλέψῃς μία σκύλα, ποὺ εἶχε μάλιστα καὶ τέσσερα μικρά.

Ὁ κατηγορούμενος:— Μὰ κύριε Πρόεδρε... Εἶχα σκοπὸ νὰ τὰ υἱοθετήσω!

Η ΑΦΑΙΡΕΣΙΣ

Ὁ δάσκαλος θέλοντας νὰ τὰ κάμη πιὸ νοητὴ τὴν ἀφαίρεσι μὲ ζωντανὸ παράδειγμα, ρωτᾶ ἕνα μαθητή:

— Ἂν σοῦ βάλουν τρία αὐγὰ στὸ πιάτο σου καὶ τὰ φᾶς καὶ τὰ τρία τί θὰ μείνουν;

[illegible]

ΑΙ ΛΥΣΕΙΣ ΤΟΥ 18ου ΦΥΛΛΟΥ

Σταυρόλεξο: 1 [illegible] 2 ΕΛ—αἰς—Λάν—ΣΤ', 3 αἴξ—ΕΟΣ (Ἑλλ. Ὀρνιθ. Σύνδεσμος). 4 ὅς—Σῦρος τε. 5 Ἔσσεν—ὧον—Σωτήρ. 6 Α Ε.—Π. Π.. 7 Ρῆνος—σπανέ. 8 [illegible] 9 [illegible] 14 ὅς. 15 σταυροφορία.

Δικτυωτόν: 1 Παλαιόν. 2 [illegible] 7 [illegible] Α—Β [illegible]

Ὁ σταυρός: [illegible] 8 ρυάκι. 9 αἴσια

Ο ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ Ε.Ο.Ν.

ΣΚΟΠΕΥΤΙΚΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

— Ὑπὸ τῆς Διοικήσεως Ἀνωτάτων Σχολῶν προεκηρύχθη διὰ τὴν 17ην Φεβρουαρίου ἐ.ἔ. καὶ ὥραν 2 μ.μ. σκοπευτικὸς διαγωνισμὸς μεταξὺ τῶν Ὑποδιοικήσεών της, ὅστις θὰ διεξαχθῇ εἰς τὸ Ἐθνικὸν Σκοπευτήριον Ὑμηττοῦ. Ἑκάστη Ὑποδιοίκησις θὰ λάβῃ μέρος διὰ δεκαπέντε Φαλαγγιτῶν-σκοπευτῶν της, μὴ μετεχόντων εἰς τὴν σκοπευτικὴν ὁμάδα τῆς Ε.Ο.Ν.

Ὁ διαγωνισμὸς οὗτος εἶναι ὁ πρῶτος τὸν ὁποῖον προκηρύσσει ἡ Δ.Α.Σ. ἀποβλέπουσα εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς σκοπευτικῆς ἱκανότητος τῶν Φαλαγγιτῶν της καὶ τὴν τόνωσιν τῆς ἀθλητικῆς της κινήσεως.

— Συνεχίζονται εἰς τὰς Ὑποδιοικήσεις τῆς Δ.Α.Σ. αἱ ἐσωτερικαὶ συναντήσεις διὰ τὸ πρωτάθλημα ἀθλοπαιδιῶν. Οὕτω τὴν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα συνηντήθησαν αἱ Σχολαὶ Ἀρχιτεκτόνων καὶ Πολιτικῶν Μηχανικῶν τῆς Ὑποδιοικήσεως Πολυτεχνείου, καθὼς καὶ αἱ Σχολαὶ Παιδαγωγικῆς Ἀκαδημίας καὶ Συνεταιριστῶν τῆς Ὑποδιοικήσεως Ἀνωτέρων Σχολῶν. Ἐξ αὐτῶν ἡ Σχολὴ Πολιτικῶν Μηχανικῶν ἐνίκησε τὴν τῶν Ἀρχιτεκτόνων καὶ ἡ Παιδαγωγικὴ Ἀκαδημία τὴν τῶν Συνεταιριστῶν.

ΤΟ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΝ

Εἰς τὸ γήπεδον τοῦ Πανελληνίου Γυμναστικοῦ Συλλόγου συνηντήθησαν τὴν προπαρελθοῦσαν Κυριακὴν εἰς προκριματικὸν ἀγῶνα διὰ τὸ πρωτάθλημα ποδοσφαίρου Ἀττικοβοιωτίας αἱ ποδοσφαιρικαὶ ὁμάδες τῶν 21ου καὶ 23ου Ὑποτομέων Ἀθηνῶν.

Μετὰ σκληρὸν ἀγῶνα, ὅσο καὶ τεχνικὸ παίξιμο, νικήτρια ἀνεδείχθη ἡ ὁμὰς τοῦ 21ου Τομέως μὲ τέρματα 4—1. Δέον νὰ σημειωθῇ ὅτι ἡ ὁμὰς τοῦ 23ου Ὑποτομέως κατῆλθεν εἰς τὸν ἀγῶνα μὲ ὀκτὼ μόνον παίκτας ἔναντι ἕνδεκα τῆς ἀντιπάλου της.

Ποδοσφαιρισταὶ τῶν 21ου καὶ 23ου Ὑποτομέων Ἀθηνῶν κατὰ τὴν τελευταίαν των συνάντησιν.

ΚΙΛΚΙΣ. — Συνηντήθησαν δὶς εἰς φιλικὸν ἀγῶνα προπονήσεως αἱ ποδοσφαιρικαὶ ὁμάδες τῆς Ὑποδιοικήσεως Ἀξιοῦ μετὰ τῆς ὁμάδος τῆς Φάλαγγος Εὐζώνων μὲ τέρματα 4—1 κατὰ τὴν πρώτην συνάντησιν καὶ 4—2 κατὰ τὴν δευτέραν τοιαύτην.

— Κατὰ τὴν συνάντησιν τῶν ποδοσφαιρικῶν ὁμάδων τοῦ λόχου Γοργόπης μετὰ τῆς ὁμάδος τοῦ λόχου Εὐρώπου νικήτρια ἀνεδείχθη ἡ πρώτη μὲ τέρματα 4—0.

— Ἡ ποδοσφαιρικὴ ὁμὰς τοῦ λόχου Εὐρώπου, ἐξ ἄλλου, ἐνίκησε τὴν ὁμάδα τοῦ λόχου Τούμπας μὲ τέρματα 4—0.

ΑΓ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ (Κρήτης). — Τὴν 21 παρελθόντος μηνὸς ἐτελέσθη εἰς τὴν Ἕδραν τῆς Π[illegible] Διοικήσεως Λασηθίου Ἅγιον Νικόλαον ὁ ἀγὼν ἀνωμάλου δρόμου Α΄ Κατηγορίας Φαλαγγιτῶν μεταξὺ τῶν Σχηματισμῶν αὐτῆς μὲ τ' ἀκόλουθα ἀποτελέσματα.

Α΄) Ἀγὼν ἀτομικός: 1) Καστάνης Δημήτριος 18΄ 5/10 Σητείας, 2) Μεραμβελλιωτάκης Ἰωάν. 18΄.20΄΄ Σητείας, 3) Κλώντζας Κωνσ. 18.25΄΄ Κρητσᾶς, 4) Κατσούλης Ἀλ. 18.45΄΄ Σητείας, 5) Μηλάκης 19΄ Ἀγ. Νικολάου, 6) Συμεάκης Ἰωάν. 19΄.15΄΄ Κρητσᾶς.

Β΄) Ὁμαδικὸς ἀγών: 1η) Ὁμὰς Σητείας, βαθμοὶ 29. 2α) Ὁμὰς Ἁγίου Νικολάου, βαθμοὶ 26.

Μετὰ τὴν τέλεσιν τῶν ἀγώνων ἔγινεν ἡ ἀπονομὴ τῶν βραβείων.

ΟΙ ΕΚΔΡΟΜΕΣ

Ἕνα ἀπὸ τὰ μέσα ποὺ διαθέτει ἡ Ε.Ο.Ν. γιὰ νὰ δημιουργήσῃ τὰ σώματα τῶν παιδιῶν μας καλοφτιαγμένα, σκληραγωγημένα καὶ δυνατά, εἶναι οἱ ἐκδρομές.

Καὶ δὲν συντελοῦν οἱ ἐκδρομὲς μονάχα στὴ βελτίωσι τοῦ σωματικοῦ τύπου τῶν παιδιῶν μας, μὰ πλουτίζουν καὶ τὴν ψυχή τους μὲ ἀρετές.

Μὲ τὶς ἐκδρομὲς τὰ παιδιά μας γίνονται ἀλύγιστα στὴ θέλησι, γιατὶ στὶς ἐκδρομὲς πολλὲς φορὲς καταβάλλουν προσπάθεια κι' ἐπι[illegible] ποὺ ἀντιδρῶν στοὺς σκοποὺς τ[illegible] λία τους καὶ γενικὰ τὴν ἀνημπόρια τους μπροστὰ σ' ὅλη τὴ δύναμι ποὺ τοὺς ζώνει.

Στὴν ἐκδρομὴ τὰ παιδιά μας μαθαίνουν νὰ εἶναι προσεκτικά, νὰ ὑπολογίζουν μόνα τους λογικὰ τὶς δυνάμεις τους καὶ νὰ μὴν τὶς ξεπερνοῦν. Μαθαίνουν νὰ λαβαίνουν διάφορες προφυλάξεις ἀπέναντι στὸν κίνδυνο καὶ νὰ τὸν [illegible]

Στὶς ἐκδρομὲς τὰ παιδιά μας μαθαίνουν νὰ εἶναι καρτερικὰ στὶς δοκιμασίες, γιατὶ εἶναι πιθανὸν νὰ συμβῇ κάποτε νὰ χάσουν τὸ δρόμο, νὰ κουραστοῦν, ἢ νὰ μείνουν χωρὶς ψωμὶ καὶ χωρὶς νερό. Ἐκεῖ θὰ ἐκτιμήσουν τὶς σωματικές τους καὶ τὶς ψυχικές τους ἱκανότητες καὶ θ' ἀποκτήσουν αὐτοσυνείδησι. Θὰ δοῦν πὼς ὑπάρχουν ἄλλα παιδιὰ πιὸ γερά, πιὸ σβέλτα, πιὸ γρήγορα καὶ μὲ μεγαλύτερη ἀπὸ αὐτὰ ἀντοχὴ καὶ θὰ ἀποβάλουν τὴν ὑπερβολική τους αὐτοπεποίθησι.

Καὶ τ' ἀνάποδο.

Τὰ δειλὰ παιδιά, τὰ συνεσταλμένα, ποὺ ἔχουν γιὰ τὸν ἑαυτό τους ταπεινὴ ἰδέα, θὰ ἰδοῦν πὼς ἔχουν δυνάμεις καὶ ἱκανότητες ποὺ πρῶτα [illegible] ξεραν πὼς τὶς εἶχαν κι' ἔτσι θὰ κερδίσουν αὐτοσεβασμὸ καὶ αὐτοπεποίθησι.

Στὶς ἐκδρομὲς τὰ παιδιά μας θὰ καλλιεργήσουν τὴν τάσι νὰ χρησιμοποιοῦν τὶς ἱκανότητές τους γιὰ τὴν ἐξυπηρέτησι τοῦ συνόλου.

Μερικὰ παιδιὰ θὰ στήνουν ἀντίσκηνα, ἄλλα θὰ [illegible] φέρουν ξύλα κι' ἄλλα θὰ [illegible] αὐτο[illegible] αὐθόρμητη αὐταπά[illegible] τὰ σακκίδια [illegible] τὸ ψωμί τους μὲ τοὺς [illegible] περίσματα [illegible] καρφαλώματα καὶ θὰ προσφέρουν σὲ [illegible] βροχὴ τὸ μοναδικό τους ἀντίσκηνο.

Ἔτσι στὰ παιδιὰ θὰ γίνῃ συνειδητὴ ἡ ἀλληλεξάρτησι καὶ θὰ δεθοῦν ἁγνὰ καὶ ἰσχυρὰ με[illegible]

[illegible] θ' ἀ[illegible] καὶ τὸ συν[illegible] αἱ[illegible]μα τῆς εὐθύνης, ποὺ εἶναι ἡ βάσι κάθε [illegible]

Ἕνας Φαλαγγίτης ποτὲ [illegible] θὰ κρύψῃ τὴν κούρασί του πρὶν ξεκινήσῃ [illegible] προσέξῃ νὰ μὴν τραυματι[illegible] πορίσῃ καὶ θὰ ἀναγκάσῃ [illegible] ἢ νὰ τὸν [illegible] μὲ συνοδεία.

Θὰ νοιώσουν ἐπίσης τὴν ἀπόλαυσι ποὺ δίνει στὸν γερὸ ἄνθρωπο τὸ ξόδεμα τῆς δραστηριότητός του καὶ θὰ μάθουν νὰ βρίσκουν τὴ χαρὰ στὴ δουλειά. Ἔτσι οἱ ἐκδρομὲς θὰ βοηθήσουν τοὺς νέους νὰ λυτρωθοῦν ἀπὸ τὶς μικρόχαρες καὶ ψυχοφθόρες συνήθειες.

[illegible] εἶναι [illegible] ἡ ἐπίδρασις τῶν ἐκδρομῶν στὸ συναίσθημα. Ἡ τέρψι, ἡ εὐχαρίστησι καὶ ἡ χαρὰ ζωγραφίζονται στὰ πρόσωπα τῶν παιδιῶν. Αἰτία τῆς χαρᾶς αὐτῆς εἶναι ἡ εὐχαρίστησι ποὺ προέρχεται ἀπὸ τὴν ἐναλλαγὴ τῶν τοπίων καὶ τὴν ὡραιότητα τῆς φύσεως, ἡ αὔξησι τῆς ζωικῆς ἐνεργείας καὶ ἡ ἀπόδοσι τῶν παιδιῶν στὴ φύσι.

Τέλος στὶς ἐκδρομὲς τὰ παιδιά μας ποὺ διψοῦνε καὶ λαχταροῦνε νὰ γνωριστοῦνε μὲ ὅλα, θὰ γνωρίσουνε καὶ θὰ λατρέψουνε τὸ χῶμα τους, τὸ χῶμα τὸ ἑλληνικό, [illegible] ποτίστηκε μὲ [illegible]

[illegible] τὴν ἀ[illegible] σύνη μου στὸν Ἀρχηγό μας, τὸν Ἰωάννη Μεταξᾶ, ποὺ μᾶς ἔδωσε τὴν εὐκαιρία μὲ τὴν Ε.Ο.Ν. νὰ ὁδηγήσουμε τὶς φάλαγγες τῶν παιδιῶν μας στὸ ὕπαιθρο, στὴν ὑγεία καὶ τὴ χαρά

Δ. Μ. ΜΠΕΡΚΕΤΗΣ

Δρομεῖς τῆς 201ης Φάλαγγος Ε.Ο.Ν. Καρδίτσης κατὰ τοὺς ἀγῶνας ἀνωμάλου δρόμου 5000 μέτρων.

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Οἱ Σχηματισμοὶ Πρωτευούσης

Ἀθηνῶν

Εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν τῶν τελετῶν τοῦ Πανεπιστημίου ἐγένετο τελετὴ ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν, παρουσίᾳ τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως, τῆς Α. Β. Υ. τοῦ Διαδόχου, τοῦ Ἀρχηγοῦ καὶ τῶν μελῶν τῆς Κυβερνήσεως, εἰς ἣν παρέστησαν ἐπίσης αἱ Ἀρχαὶ τῆς πόλεως, ἡ Σύγκλητος καὶ οἱ καθηγηταὶ τοῦ Πανεπιστημίου, καθὼς καὶ πλῆθος κόσμου, ἰδίᾳ δὲ φαλαγγιτῶν - φοιτητῶν, ἐκ μέρους τῶν ὁποίων ἡ εἴσοδος καὶ ἔξοδος τῶν ἐπισήμων ἐγένετο δεκτὴ διὰ θερμοτάτων ἐκδηλώσεων ἐνθουσιασμοῦ. Εἰς τοὺς ἐπισήμους ἀπέδωσαν τιμὰς λόχοι τῆς Ὑποδιοικήσεως Πανεπιστημίου παρατεταγμένοι πρὸ τῶν προπυλαίων καὶ ἐντὸς τῆς αἰθούσης.

Μετὰ τὴν προσφώνησιν τοῦ Πρυτάνεως κ. Φωτεινοῦ ὁ καθηγητὴς κ. Ἀντωνιάδης ἐξεφώνησε τὸν πανηγυρικὸν τῆς ἡμέρας. Τέλος ἡ χορῳδία τῆς Ριζαρείου Σχολῆς ἔψαλε τὸ τροπάριον τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν καὶ τὸ Πολυχρόνιον.

— Ὁ Διευθυντὴς τοῦ Ὑγειονομικοῦ τῆς Δ.Α.Σ., συνεχίζων τὰ μαθήματά του πρὸς τὰ μέλη τοῦ Ὑγειονομικοῦ Τμήματος τῆς Ὑποδιοικήσεως Παντείου, ὡμίλησε τὴν προπαρελθοῦσαν Πέμπτην περὶ τῆς χρησιμότητος καὶ τῶν σκοπῶν τῆς ὑγιεινῆς. Προσέτι περιέγραψεν ἐν συντόμῳ τὴν ἀνατομικὴν κατασκευὴν καὶ τὴν φυσιολογικὴν λειτουργίαν τοῦ ἀνθρωπίνου ὀργανισμοῦ.

— Εἰς γενικὴν συγκέντρωσιν τῶν καλλιτεχνικῶν τμημάτων τῆς Ὑποδιοικήσεώς μας, ἡ ὁποία ἐγένετο τὴν 2 τρέχ. εἰς τὸ ἐντευκτήριον τῆς Δ.Α.Σ., ὡμίλησεν ὁ Διευθυντὴς τοῦ Καλλιτεχνικοῦ Τμήματος τῆς Ὑποδιοικήσεως Πανεπιστημίου μὲ θέμα: «Ἡ μουσικὴ στὰ σπάργανά της». Ὁ ὁμιλητὴς ἐξέθεσε τὴν ἐμφάνισιν τῆς μουσικῆς εἰς τοὺς λαοὺς τῆς ἀρχαιότητος καὶ τὴν ἐξαιρετικὴν καλλιέργειαν αὐτῆς ὑπὸ τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων.

— Τὴν 31ην παρελθ. μηνὸς εἰς τὴν ἑβδομαδιαίαν συγκέντρωσιν ἁπάσης τῆς δυνάμεως τῆς Ὑποδιοικήσεως Ἀνωτέρων Σχολῶν ὡμίλησεν ὁ ἰατρὸς κ. Χόρτης περὶ φυματιάσεως, ἀναπτύξας τὸν τρόπον τῆς μεταδόσεως τῆς νόσου καὶ τὰ προληπτικὰ μέτρα, τὰ ὁποῖα δέον νὰ λαμβάνωνται. Ἐξῆρε δὲ ἰδιαιτέρως τὰ διοικητικὰ καὶ νομοθετικὰ μέτρα τῆς Ἐθνικῆς Κυβερνήσεως ὑπὲρ τῆς καταπολεμήσεως τῆς ἐπαράτου ταύτης νόσου.

Ἐπαρχιῶν

Τὸ Ἵδρυμα τῆς «Φανέλλας τοῦ Στρατιώτου», ὑπὸ τὴν ἐπίτιμον προεδρίαν **τῆς Α.Β.Υ. τῆς Πριγκηπίσσης Διαδόχου, ἔστειλε θερμοτάτην** εὐχαριστήριον ἐπιστολὴν εἰς τὴν Διοικήτριαν καὶ τὰς Φαλαγγιτίσσας τῆς Δ.Α.Σ.Θ. γιὰ τὰ ζεστὰ γάντια ποὺ ἔπλεξαν καὶ ἔστειλαν στοὺς Ἀκρίτας μας.

Ἐξεδόθη τὸ β΄ τεῦχος τοῦ «Δελτίου Κινήσεως» τῆς Δ.Α.Σ.Θ. τοῦ μηνὸς Φεβρουαρίου, ἡ ὕλη του εἶναι πλουσιωτέρα τοῦ πρώτου, ἀπὸ τὰς ἐργασίας δὲ ποὺ συνεχῶς οἱ Φαλαγγίτισσες στέλλουν ἐλπίζομε νὰ ἐξελιχθῇ ἀκόμα περισσότερο.

Τὰ ἀποτελέσματα τοῦ α΄ διαγωνισμοῦ τῆς Δ.Α.Σ.Θ. ἀνεκοινώθησαν. Οἱ μελέτες ἐν ὅλῳ ἦσαν τριάντα μία (31), ἐκ τῶν ὁποίων 15 τοῦ Πανεπιστημίου, 3 τῆς Παντείου, 3 τῆς Α.Σ.Ο.Ε.Ε., 6 τοῦ λόχου Ψυχικοῦ, 3 τοῦ λόχου Πειραιῶς καὶ 1 τῆς ὁμάδος τῆς Γυμναστικῆς Ἀκαδημίας.

Ὅλες πλούσιες εἰς περιεχόμενον καὶ ὡραῖα γραμμένες, ἔφεραν εἰς δύσκολον θέσιν τὴν κριτικὴ ἐπιτροπή.

Τὴν ἑβδομάδα αὐτὴν εἰς τὰς συγκεντρώσεις τῶν Σχολῶν ἀνεπτύχθησαν τὰ θέματα: «Περὶ Θρησκείας» καὶ «Περὶ Οἰκογενείας».

Οὕτω ἐτελείωσεν ἡ ἀνάπτυξις τῶν βασικῶν ἀρχῶν ἐπὶ τῶν ὁποίων στηρίζεται τὸ Κράτος τῆς 4ης Αὐγούστου.

Ἐπίσης ἀνεπτύχθη μὲ μεγάλην ἐπιτυχίαν ἡ ὁμιλία: «Περὶ Ἐθνικοῦ καλλιτεχνικοῦ συναισθήματος».

Τὴν παρελθοῦσα Παρασκευὴ διωργανώθη ψυχαγωγία στὸν «Οἶκον Φοιτητρίας» ὑπὸ τῆς Προέδρου τοῦ Συμβουλίου Κας Λέλας Ι. Μεταξᾶ. Οἱ Φαλαγγίτισσες τοῦ Οἴκου συγκινημένες εὐχαρίστησαν τὴν Καν Πρόεδρο γιὰ τὸ μεγάλο ἐνδιαφέρον ποὺ δείχνει πάντα γι' αὐτές.

Διὰ τὴν 25ην Μαρτίου ἡ Δ.Α.Σ.Θ. προκηρύσσει διαγωνισμὸν μὲ θέμα: «Ἥρωες ἢ Ἡρωΐδες τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως», τὴν βιογραφίαν των ἢ ὡρισμένα γεγονότα. Ἡ μελέτη νὰ μὴ εἶναι ἐκτενής, νὰ περιέχεται δηλαδὴ εἰς ἕνα περίπου φύλλον [illegible].

Οἱ μελέτες θὰ σταλοῦν μέχρι τὴν 10ην Μαρτίου στὸ ΙΙΙ Γραφεῖο.

Τὴν παρελθοῦσαν Κυριακὴν ἐγένετο ἐκδρομὴ στὴν Μονὴ Κλειστῶν. Παρ' ὅλο ποὺ εἶναι ἀρκετὴ ἡ πορεία, στὴν ἐκδρομὴ ἔλαβε μέρος μεγάλος ἀριθμὸς Φαλαγγιτισσῶν. Αὐτὸ δείχνει πῶς οἱ Φαλαγγίτισσες ἀγαποῦν τὶς ἐκδρομὲς καὶ ὅτι τὴν Ἄνοιξιν θὰ μπορέσωμεν νὰ κάμωμεν περισσότερες καὶ μεγαλύτερες ἀπ' αὐτές.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΘΗΛΕΩΝ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΗΣ

Λόχος ἐξ 150 Φαλαγγιτισσῶν τοῦ Ἀμαλιείου ἐξέδραμε τὴν προπαρελθοῦσαν Κυριακὴν 28 Ἰανουαρίου εἰς Βούλαν. Αἱ Φαλαγγίτισσαι ἐπεσκέφθησαν τὰ παιδάκια τοῦ Πατριωτικοῦ Ἱδρύματος, εἰς τὰ ὁποῖα προσέφεραν γλυκίσματα καὶ καραμέλλες. Ἡ χορῳδία τοῦ λόχου σκόρπισε τὴν χαρὰ παντοῦ μὲ τὰ τραγούδια της καὶ τὰ ποιήματα.

Τὸ ἀπόγευμα ἐπηκολούθησε ψυχαγωγία καὶ παιγνίδια καθ' ὁμάδας καὶ ὁμιλία ὑπὸ τῆς ἀρχηγοῦ τῆς ἐκδρομῆς.

Τὴν 30ην Ἰανουαρίου ἔγινε τὸ μεγάλο Συμβούλιον Τομεαρχῶν καὶ Ὑποτομεαρχῶν εἰς τὸ Κέντρον τῆς Ἐκπαιδεύσεως.

Τὸ Συμβούλιον παρηκολούθησεν ἡ Περιφερ. Διοικήτρια Πρωτευούσης.

Ὡραιοτάτη ὑπῆρξεν ἡ τελετὴ τῆς ἀπονομῆς τῶν Νοσοκομειακῶν Διπλωμάτων ὑπὸ τῆς Περιφερ. Διοικητρίας. Αἱ ἀπόφοιτοι Φαλαγγίτισσαι μὲ μεγάλην συγκίνησιν ἔλαβον ταῦτα, ἐνθουσιασμέναι ποὺ ἀνελάμβανον ἕνα τόσον εὐγενὲς καθῆκον.

Ἐπίσης ἔγινεν ἡ ἀπονομὴ τῶν βραβείων ὑπὸ τῆς Διευθυντοῦ τοῦ ΙΙΙ Γραφείου εἰς τὰς συμμετασχούσας τοῦ διαγωνισμοῦ ποὺ εἶχε προκηρύξει ἡ Διεύθυνσις τοῦ Τύπου διὰ τὴν συγγραφὴν διηγήματος ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν ἑορτῶν τῶν Χριστουγέννων καὶ Νέου Ἔτους.

Τὸ κουκλοθέατρον ἔδωσε δύο παραστάσεις τὴν λήξασαν ἑβδομάδα, τὴν μίαν εἰς τὴν Α. Ε. Κ. καὶ τὴν ἄλλην εἰς τὸ «Πάλλας» Πειραιῶς μὲ ὡραιότατα ἔργα.

Πλουσιώτατον εἶναι τὸ πρόγραμμα τῆς Ραδιοφωνίας.

Εἰς τὰς τέσσαρας Ὑποδιοικήσεις ἡ κίνησις εἶναι ζωηροτάτη. Ἅπαντες οἱ Ὑποτομεῖς παρακολουθοῦν τακτικώτατα τὰ καθωρισμένα μαθήματα, κάνουν πολλὰς ἐκδρομὰς ἐκπαιδευτικοῦ καὶ ψυχαγωγικοῦ χαρακτῆρος, παρακολουθοῦν μαθήματα νοσοκομειακά, παθητικῆς ἀεραμύνης καὶ ὑγιεινῆς.

Τμήματα τοῦ 5ου καὶ 5β΄ Ὑποτομέως παρηκολούθησαν σεμνότατα τὴν κηδείαν τῆς Α.Β.Υ. Πρίγκηπος Χριστοφόρου, ὁ δὲ 1ος καὶ 2ος Ὑποτομεὺς ἐξέδραμον εἰς Χαλκίδα, ὅπου ἔτυχον λαμπρᾶς ὑποδοχῆς ὑπὸ τῆς Διοικητρίας Χαλκίδος. Εἰς τὴν Χαλκίδα ἐπεσκέφθησαν τὸ ἱστορικὸν φρούριον, ὅπου καὶ [illegible] τοῦ Εὐρίπου. Ἀξιοθαύμαστος εἶναι ἡ χειρονομία Φαλαγγιτισσῶν καὶ Σκαπανισσῶν τοῦ 16ου Ὑποτομέως, αἱ ὁποῖαι προσέφεραν 1000 δραχμὰς ὑπὲρ τῶν μαθητικῶν συσσιτίων. 50 Φαλαγγίτισσαι ἔλαβον μέρος εἰς τὴν ἑορτὴν τῆς θεμελιώσεως τῶν ἔργων τοῦ ἀποχετευτικοῦ ἀγῶνος.

Μεγάλη ἐπιτυχία ἐσημείωσεν ἡ παράστασις ἡ δοθεῖσα εἰς τὸ Δημοτικὸν Θέατρον Πειραιῶς τοῦ [illegible] παιδικοῦ ἔργου «Ἡ [illegible] καὶ οἱ 7 νάνοι». Εἰς τὸ ἔργον ἔλαβον μέρος Φαλαγγίτισσαι καὶ Σκαπάνισσαι τοῦ 10ου Ὑποτομέως τῆς Υ Θ Π. Τὴν παράστασιν παρηκολούθησαν ἡ Περιφ. Διοικήτρια Πρωτευούσης, ὁ Ὑπασπιστὴς τοῦ Κ.Ε.Ν. καὶ ἄλλοι βαθμοφόροι.

Μεγάλη χαρὰ ἐσκόρπισαν αἱ Φαλαγγίτισσαι τοῦ 1ου Ὑποτομέως τῆς Υ Θ Π. μὲ διάφορα ὡραιότατα τραγούδια καὶ ποιήματα εἰς τοὺς ὑποτρόφους τοῦ Χατζηκυριακείου Ὀρφανοτροφείου.

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κινησις Περιφερειακών Διοικήσεων

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΑΡΡΕΝΩΝ ΑΤΤΙΚΟΒΟΙΩΤΙΑΣ

Εἰς ὅλους τοὺς σχηματισμοὺς τῆς Π. Δ. Α. Ἀττικοβοιωτίας ἤρχισεν ἐντατικὴ στρατιωτικὴ προπαίδευσις, καθὼς καὶ στελέχωσις τῆς ὅλης ἐντεταγμένης δυνάμεως. Πρὸς τὸν σκοπόν του τον ὁ Περιφερειακὸς Διοικητής, συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Διοικητοῦ Ὑποδιοικήσεων Ἐλευσῖνος καὶ Μεγάρων, καὶ ὁ Α' ἐπιτελὴς μετὰ τοῦ Διοικητοῦ Ὑποδιοικήσεως Θηβῶν, ἐπεθεώρησαν ἅπαντας τοὺς σχηματισμοὺς τῶν ὡς ἄνω Ὑποδιοικήσεων, δώσαντες τὰς καταλλήλους ὁδηγίας διὰ τὴν στελέχωσιν τῶν τμημάτων καὶ ἐπιμεληθέντες ἰδιαιτέρως τῆς στρατιωτικῆς προπαιδεύσεως. Ἤδη ἐπερατώθη ἡ ἔνταξις καὶ στελέχωσις τῆς Ὑπ)σεως Θηβῶ[illegible] ἐπίσης, ὁ Α' ἐπιτελὴς ἐπεσκέφθη [illegible] τοὺς σχηματισμοὺς τῆς Περιφερείας [illegible]

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

ΔΡΑΜΑ.— Κατὰ τὰς τακτικὰς συγκεντρώσεις τῶν μελῶν τῆς Ε. Ο. Ν. Δρ[ά]μας ἐγένετο θεωρητικὴ καὶ πρακτικὴ ἐκπαίδευσις ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ καταρτισθέντος Προγράμματος Ἐκπαιδεύσεως Βαθμοφόρων, ὑποψηφίων βαθμοφόρων, Φαλαγγιτῶν καὶ Σκαπανέων.

Ὑπὸ τοῦ Φαλαγγίτου τοῦ Σχηματισμοῦ Ε. Ο. Ν. Βώλακος Ὑποδιοικήσεως Κάτω Νευροκοπίου Ραδίου Νικολάου ἐδωρήθησαν εἰς τὴν Ε. Ο. Ν. Βώλακος μία πολυτελὴς βιβλιοθήκη καὶ εἴδη γραφείου.

Ὡσαύτως ὁ κ. Κωνσταντῖνος Τάντος, ἰδιοκτήτης πλυντηρίου αὐτοκινήτων ἐν τῇ πόλει τῆς Δράμας διέθεσε τὰς εἰσπράξεις [illegible] ρῶν ὑπὲρ τῆς Ε. Ο. Ν. τῆς πόλεως μας.

Συνεχίζονται μὲ ἐπιτυχίαν τὰ μαθήματα εἰδικοτήτων καὶ τῆς Χορῳδίας Ὑποδιοικήσεως Δράμας ἐν τῷ «Οἴκῳ Φαλαγγίτου», ὡς καὶ τὰ μαθήματα τῆς Φιλαρμονικῆς τῶν τμημάτων Δράμας, Δοξάτου, Προσωτσάνης, Χωριστῆς καὶ Πετρούσης.

ΣΙΔΗΡΟΚΑΣΤΡΟΝ.— Δι' ἡμερησίας Διατ[illegible] τῆς Ὑποδ)σεως ἐπηνέθησαν ὁ ἐπιτελὴς το[ῦ] III Γραφείου Μιχ. Σωτηρίου καὶ οἱ Φαλ[αγγ]ῖται Τοπολίγκας, Πιτυκάκης καὶ Βακαρτζῆς, διότι, παρὰ τὸ δριμὺ ψῦχος ὅπερ ἐπεκρ[άτει] [illegible] προσπαθείας, μεθ' [illegible] ιούντων ἐξ Ἀθηνῶν Φαλαγγιτῶν [illegible] ἐκρηνείσης πυρκαϊᾶς.

— Ἤρχισαν τα [illegible] τοι [illegible] [illegible] αἰσθητότερα.

— Τὴν 22αν παρελθόντος ἤρχισε λειτουργοῦσα παρὰ τῇ Ὑπο[illegible] σχολὴ βαθμοφόρων, [illegible] θέλουσι παρακολουθήσει πάντες οἱ [illegible] ἀπὸ τοῦ λοχίτου. [illegible] ὁ Ὑπο[illegible] [illegible] Ὑπ[illegible]ας κ. Α

[illegible]

ΠΟΛΥΓΥΡΟΣ (Χαλκιδικῆς). — Κατὰ τὸν [illegible] τῆς Ἐκπαιδεύσεως, ἐγένοντο καὶ ὁμιλίαι πρὸς τοὺς Φαλαγγίτας [illegible] ὑπὸ ἀνωτέρων Βαθμοφόρων τῆς [illegible]

[illegible] τῶν τραυματιοφορέων.

Οἱ κατώτεροι βαθμοφόροι ἀσκοῦνται συστη[illegible] νήσεων τῶν Τμημάτων των ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τῶν ἀνωτέρων των.

ΚΑΣΤΟΡΙΑ.— Μὲ τὸ ἀρξάμενον νέον ἔτος, νέα ζωὴ καὶ ἐντατικὴ δρᾶσις παρατηρεῖται εἰς τοὺς σχηματισμοὺς Ε. Ο. Ν. Θηλέων Καστορ[ιᾶς].

Οὕτω κατὰ τὸ διάστημα τοῦ παρελθόντος μηνὸς εἰς τὰς φάλαγγας 164, 166, εἰς τὸ τάγμα Βογατσικοῦ, τὸν λόχον Αποσκήπων, εἰς τὴν ὁμάδα Μηλίτσης, τὸν λόχον Ἀσπροκκλησιᾶς, τὸ τάγμα Βασιλειάδη καὶ τὸ τάγμα Μακροχωρίου, ἐγένοντο διαλέξεις ἐθνικοῦ περιεχομένου, μαθήματα ἀπαγγελίας, ᾠδικῆς διὰ τὸν καταρτισμὸν χορῳδίας καὶ ἀνάλυσις τοῦ κεφαλαίου «Μονάδες Ὀργανώσεως» ἐκ τοῦ κα[illegible]

Ἀκρῖται Σκαπανεῖς τοῦ 1ου Τάγματος Ε.Ο.Ν. Σιδηροκάστρου

νονισμοῦ. Ἐξ ἄλλου εἰς τὴν 166 [illegible] [illegible] ἔργων των εἰς τὴν κατὰ [illegible] εἰς Ἀθήνας Ἔκθεσιν [illegible]

— Ὁμὰς Θηλέων τῆς Ὑποδιοικήσεως Καστοριᾶς διενήργησε βοηθουμένη καὶ ὑπὸ ἀρρένων συναγωνιστῶν λίαν ἐπιτυχῶς, ἔρανον ὑπὲρ τῶν μαθητικῶν συσσιτίων.

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

ΣΠΑΡΤΗ.— Οἱ Σχηματισμοὶ τῆς Διοικήσεως παρουσίασαν λίαν ἱκανοποιητικὴν κίνησιν [illegible] Αἱ [illegible] τῶν ἐγένοντο τακτικώτατα εἰς ὅλους τους Σχη[ματισμούς], κατὰ τὰς ὁποίας ἄλλοτε μὲν ἐγένοντο [ὁμι]λίαι καὶ διαλέξεις συμφώνως πρὸς [illegible] διὰ [illegible] Ἐπίσης εἰς τὰς τελευταίας ταύτας συγκεντρώσεις τῶν Σχηματισμῶν [illegible] καὶ ἅπαντες οἱ Ἑλλ[ηνι]κοὶ καὶ τοπικοὶ χοροί.

Ἐκτὸς τούτων ἅπαντες οἱ Σχηματισμοὶ κατόπιν [illegible] τῆς [illegible] Ἀπογρα[illegible] Ἅπαντες οἱ Σχ[ηματισμοὶ] [illegible]

ΓΥΘΕΙΟΝ.— Ἡ Ὑποδ[ιοίκησις] Ε. Ο. Ν. Γυθείου [illegible] εὐγενῆ ταύτην προσφοράν. Φαλαγγῖται τῆς 83ης φάλαγγος Γυθείου [illegible] κίλον.

ΠΑΠΑΔΙΑΝΙΚΑ.— Εἰς συγκέντρωσιν τοῦ Σχηματισμοῦ Παπαδιανίκων, ὡμίλησεν ὁ Ὁμαδάρχης τοῦ Σχηματισμοῦ «Περὶ τῆς προσωπικῆς ἐργασίας καὶ τῶν ὠφελῶν ἐκ ταύτης καὶ περὶ τοῦ ὅτι οἱ Φαλαγγῖται πρέπει νὰ δίδουν τὸ παράδειγμα καὶ νὰ εἶναι πρωτοπόροι εἰς κοινωφελῆ ἔργα».

ΝΕΑΠΟΛΙΣ ΒΟΙΩΝ.— Εἰς συγκέντρωσιν τῆς Τετραρχίας Νεαπόλεως - Βοιῶν ἐγένετο ἐκμάθησις σημάτων Μὸρς (Ἑλληνικὸν ἀλφάβητον, κρότος μεταδόσεως, θέσις καὶ σταθμοί). Ὑπὸ τῆς Τετραρχίας ἐγένετο ἡμερησία ἐκπαιδευτικὴ ἐκδρομὴ εἰς θέσιν Ἀμμίστα Παλαιοκάστρου, ἔνθα παρεσκευάσθη ὑφ' ἑκάστης Ὁμάδος κεχωρισμένως συσσίτιον. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐκδρομῆς ἐγένοντο διάφορα παιχνίδια διαγωνιστικὰ καὶ ψυχαγωγικά, ἐθνικοὶ χοροὶ καὶ ἐθνικὰ ᾄσματα. Ἐπίσης ἐγένετο καὶ ἑτέρα ἐκπαιδευτικὴ ἐκδρομὴ τοῦ Ὀρειβατικοῦ τμήματος τῆς Τετραρχίας εἰς θέσιν Παπαδείσιον, ἔνθα ἐγένετο καὶ πάλιν ὑπὸ τῶν ἰδίων [Φαλαγγ]ιτῶν παρασκευὴ συσσιτίου. Ἡ ἐκδρομὴ αὕτη ἀφῆκε τὰς καλλιτέρας τῶν ἐντυπώσεων εἰς τοὺς συμμετασχόντας Φαλαγγίτας.

ΦΑΡΑΚΛΟ - ΒΟΙΩΝ.— Σκαπανεῖς καὶ Σκαπάνισσαι τοῦ Σχηματισμοῦ τούτου μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὴν Διδασκάλισσαν Μαρσέλλου προέβησαν εἰς τὴν φύτευσιν κρομμύων εἰς τὸν Σχολικόν τους κῆπον.

[ΛΑΧΙ]ΟΝ ΒΟΙΩΝ.— Εἰς συγκέντρωσιν τοῦ Σχηματισμοῦ Λαχίου - Βοιῶν ὡμίλησεν ἡ Διδασκάλισσα Καραμούδη μὲ θέμα «Αἱ πρῶται βοήθειαι».

ΓΚΟΡΤΣΑ.— Παρουσιασθέντες εἰς τὸν Διοικητὴν Ιιας Τετραρχίας Ε. Ο. Ν. Γκορτσᾶς ο[illegible] τῶν Γραφείων τῆς Τετραρχίας. Ὁ Διοικητὴς τῆς Τετραρχίας ἀφ' ἑνὸς καὶ ὁ κ. Περ. Διοικητὴς ὡς καὶ ὁ Γενικὸς Ἐπόπτης συνεχάρησαν αὐτοὺς διὰ τὴν εὐγενῆ ταύτην προσφοράν των. Ἐκτὸς τούτων παρουσιασθεῖσα ἐπίσης εἰς τὸν Διοικητὴν τῆς Τετραρχίας Γκορτσᾶς ἡ κυρία Εὐγενία Κοσμᾶ Γεωργίτση ἐδώρησε μίαν σημαίαν πλήρη, μίαν σάλπιγγα καὶ μίαν στολὴν [illegible] τρίδος Ζουπαίνης. Οἱ Διοικηταὶ τῶν Σχηματισμῶν, ὁ Περ. Διοικητὴς καὶ Γενικὸς Ἐπόπτης συνεχάρησαν αὐτὴν διὰ τὴν εὐγενῆ πρᾶξιν της.

ΑΙΓΙΟΝ.— Ἡ Ὑποδιοίκησις Ἐθ. Ὀργανώσεως Νεολαίας Αἰγίου εὐθὺς μετὰ τὴν ἐγκατάστασίν της εἰς τὸ νέον κτίριον ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Μητροπόλεως ἤρχισεν ἐντατικὴν κίνησιν καὶ δρᾶσιν.

Μετὰ τὴν διοργάνωσιν τῶν ἐπιτελικῶν γραφείων καὶ τὴν [illegible] καὶ τὴν δημιουργίαν τριῶν πλήρων φαλάγγων [ἤρχ]ισε καὶ ἡ στρατιωτικὴ προπαίδευσις τῶν 1[illegible]0 Φαλαγγιτῶν καὶ Σκαπανέων που [illegible]

[illegible] μὲ τὴν στρατιωτικὴν καὶ ἀθλητικὴν [illegible] ἐκτὸς τῶν ὑπαρχόντων τμημάτων Ἀρρένων καὶ Θηλέων εἰς τὰς ὡς ἄνω Κοινότητας.

Ἐπίσης καὶ εἰς ὅλα τὰ ὑπόλοιπα χωρία τῆς ἐπαρχίας παρατηρεῖται μία τεραστία προθυμία καὶ εὐγενὴς ἅμιλλα πρὸς δρᾶσιν.

Πρὸ ἡμερῶν εἰς τὸ κέντρον τῆς Ε. Ο. Ν. ἐγένετο συγκέντρωσις τῶν ἐργ[ατῶν] [illegible] εἰς τὴν Ε. Ο. Ν.».

[illegible] Ε. Ο. Ν. κ. Θ. [illegible] ἅπαντες οἱ ἐργάται καὶ [illegible] οἵτινες ποικι[illegible] τὸν ἐνθουσιασμόν των [illegible]

[illegible] μὲ ἐντατικὴν προσ[illegible]

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κίνησις Περιφερειακῶν Διοικήσεων

ΘΕΣΣΑΛΙΑ

ΛΑΡΙΣΑ.— Συνεχίζονται κανονικῶς τὰ μαθήματα εἰδικοτήτων, ἤτοι γεωργικῆς ἐκπαιδεύσεως, συνδέσμων, διαβιβάσεων κλπ. Ἐπίσης ἐξηκολούθησεν ἡ ἐκπαίδευσις τῶν Φαλάγγων βάσει τοῦ ἰσχύοντος προγράμματος. Προσετέθησαν ὧραι ἀσκήσεων καθ' ἑκάστην Κυριακήν.

Ὁ Περιφερειακὸς Διοικητὴς τὸ δεύτερον δεκαήμερον λήξαντος μετέβη εἰς τὰ χωρία Κυπάρισσον, Ἀγριοσυκιὲς καὶ Φυλιάκια, εἰς τὰ ὁποῖα συνέστησε τὰς πρώτας ὁμάδας Ε. Ο. Ν. ὁρίσας καὶ τὰ πρόσωπα, ἅτινα θ' ἀποτελέσουν τὰ στελέχη.

Ἐν συνεχείᾳ ὁ κ. Περιφερειακὸς Διοικητὴς μετέβη εἰς Νίκαιαν, ἔνθα προέβη εἰς ἐπιθεώρησιν τῆς Τετραρχίας. Ἐπίσης ὡμίλησε πρὸς τοὺς ἀξιωματούχους περὶ ἐκπαιδεύσεως καὶ ὑπέδειξε τὸν τρόπον τῆς συντάξεως Μητρώου, τῆς τηρήσεως τῶν διαφόρων βιβλίων κλπ.

Ἡ συγκέντρωσις τῶν ἀξιωματούχων εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Περιφερειακῆς, ὅπου συζητοῦνται καὶ ἀναλύονται θεωρητικὰ προβλήματα, ἐξακολουθεῖ καὶ ἀποδίδει ἄριστα ἀποτελέσματα.

Εἰς τὰ σχολεῖα ὁλοκλήρου τῆς Περιφερείας, μέσης καὶ δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως, ἤρχισαν τὰ μαθήματα τῆς Ἐθνικῆς καὶ κοινωνικῆς διαφωτίσεως ὑπὸ τῶν συναγωνιστῶν καὶ συνεργατῶν καθηγητῶν καὶ δημοδιδασκάλων. Δραστηριότης καὶ προσπάθεια ἄοκνος ἐξακολουθεῖ εἰς ὅλας τὰς Ὑποδ)σεις. Εἰς τὸ Συκούριον ἤρχισεν ἡ γεωργικὴ ἐκπαίδευσις τῶν μελῶν τῆς Ε. Ο. Ν. ὑπὸ τοῦ Κοινοτικοῦ Γεωπόνου.

Στερεὰ Ἑλλάς

ΛΑΜΙΑ.—Παρὰ τὴν ἐπικρατήσασαν κακοκαιρίαν εἰς τὰ περισσότερα Τμήματα τῆς ΙΥ Διοικήσεως ἐξηκολούθησε κανονικῶς ἡ συγκέντρωσις καὶ ἡ Ἐκπαίδευσις τῶν Φαλαγγιτῶν καὶ Σκαπανέων συμφώνως πρὸς τὸ καταρτισθὲν πρόγραμμα Ἐκπαιδεύσεως.

Τὴν 18ην παρελ. μηνὸς ὁ Περιφ. Διοικητὴς συνοδευόμενος ἀπὸ τὸν Α' Ἐπιτελῆ τῆς Διοικήσεως ἐπεθεώρησε τὴν Τετραρχίαν Στυλίδος καὶ ὡμίλησε πρὸς τοὺς Φαλαγγίτας περὶ τῶν ὑποχρεώσεών των πρὸς τὴν Ε. Ο. Ν.

Ὁ Διοικητὴς Ὑποδιοικήσεως Ε. Ο. Ν. Δομοκοῦ ἐπεθεώρησε τὰ Τμήματα ΙΙΙ Τετραρχίας, Μελιταίας, Μακρολειβάδου, Παλαμᾶ. Ἔνθα ἔγιναν τοπικαὶ συγκεντρώσεις Βαθμοφόρων καὶ Διοικητῶν Ταγμάτων.

Συμφώνως πρὸς τὸ πρόγραμμα ἔγιναν αἱ ὁρισθεῖσαι ὁμιλίαι πρὸς τοὺς Φαλαγγίτας περὶ Ὑγιεινῆς τοῦ σώματος ὑπὸ ἰατρῶν ὁρισθέντων πρὸς τοῦτο. Ἐπίσης ὡμίλησαν καὶ Ἐκπαιδευτικοὶ ἐπὶ θεμάτων Ἐθνικῆς καὶ Ἠθικῆς Ἀγωγῆς καὶ Γεωπόνοι περὶ Γεωργίας.

Ἐξακολουθεῖ ἡ ἐξέτασις τῶν Φαλαγγιτῶν ὑπὸ ἰατρῶν καὶ ἡ συμπλήρωσις τῶν δελτίων ὑγείας πρὸς παρακολούθησιν συστηματικὴν τῆς σωματικῆς ἐξελίξεως καὶ καταστάσεως τῶν Φαλαγγιτῶν καὶ Σκαπανέων.

Οἱ Φαλαγγῖται τῆς Ὑποδ)σεως Φθιώτιδος παρηκολούθησαν Κινηματογραφικὴν παράστασιν εἰδικῶς δι' αὐτοὺς δοθεῖσαν. Ἐπίσης καὶ οἱ Σκαπανεῖς παρηκολούθησαν ἄλλην Κινηματογραφικὴν παράστασιν κατάλληλον δι' αὐτούς.

Τὴν 24ην παρελ. μηνὸς ὁ 4ος Λόχος Φαλαγγιτῶν διενήργησε τὸν ἔρανον εἰς τὴν πόλιν ὑπὲρ τῶν σεισμοπαθῶν τῆς φίλης Τουρκίας. Ὁ Λόχος εἶχε διαιρεθῆ εἰς ἓξ ὁμάδας καὶ περιῆλθε τὰ καταστήματα καὶ τὰς οἰκίας ἐν στολῇ μὲ ἐπὶ κεφαλῆς Ἀξ)κοὺς τῆς Ε. Ο. Ν.

ΑΓΡΙΝΙΟΝ.— Εἰς ὅλα τὰ τμήματα καταβάλλεται συνεχὴς προσπάθεια διὰ τὴν ἐθνικὴν καὶ ἠθικὴν τῶν νέων διαπαιδαγώγησιν συμφώνως πρὸς τὰς κατευθύνσεις καὶ ἰδεολογικὰς ἀρχὰς τοῦ Νέου Κράτους, διὰ τακτικῶν ὁμιλιῶν καὶ διαλέξεων.

Οὕτως εἰς τὴν Φάλαγγα Ἀγρινίου ὁ θεολόγος κ. Λαζαρίδης καθ' ἑκάστην Κυριακὴν ἀναπτύσσει περικοπὰς τοῦ Εὐαγγελίου ἐξαίρων τὴν εὐεργετικὴν ἐπὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους ἐπίδρασιν τῆς Χριστιανικῆς Θρησκείας.

Ἀποδίδεται ἐπίσης σημασία καὶ εἰς τὴν πρακτικὴν τῶν νέων μόρφωσιν καὶ γίνονται πρὸς αὐτοὺς μαθήματα παροχῆς πρώτων βοηθειῶν, παθητικῆς ἀεραμύνης, σηματοδοσίας κλπ. καὶ εἰδικώτερον γεωργικὰ τοιαῦτα διὰ τὴν ἐπιστημονικὴν καὶ ἐντατικὴν καλλιέργειαν τῆς γῆς.

Εἰς διάφορα τμήματα ἐγένοντο διαλέξεις παρὰ γεωπόνων σχετικαὶ πρὸς τὴν γεωργικὴν ἐξόρμησιν. Εἰς τὴν Φάλαγγα Ἀγρινίου ἀνέλαβον οἱ Γεωπόνοι τῆς Περιφερείας εἰς διαδοχικὰ μαθήματα, ἵνα διδάξωσι συστηματικῶς μαθήματα ἀφορῶντα τὴν βελτίωσιν τῶν ἐγχωρίων προϊόντων ὡς καὶ τὴν εἰσαγωγὴν νέων μεθόδων καλλιεργείας τοῦ σίτου καὶ ἄλλων γεωργικῶν εἰδῶν.

ΚΡΗΤΗ

ΡΕΘΥΜΝΟΝ.— Πρὸ ἡμερῶν ὁ Περιφερειακὸς Διοικητὴς συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Α' Ἐπιτελοῦς καὶ τοῦ ὑπασπιστοῦ του μετέβησαν εἰς τὸν παρὰ τὴν θέσιν Ἀλμπάνι Μετόχι ἀγρόν, παραχωρηθέντα ὑπὸ τοῦ Δήμου Ρεθύμνης εἰς τὴν Ε. Ο. Ν. Ἀρρένων δι' ὑποδειγματικὴν καλλιέργειαν. Εἶναι ἐκ τῶν καλλιτέρων τῶν πέριξ ἀγρῶν καὶ ἔχει μείνει πρὸ δεκαετίας ἀκαλλιέργητος. Τοὺς ἀνωτέρω συνώδευσεν ὁ Δημ. Πάρεδρος κ. Παπαδάκις δίδων πᾶσαν πληροφορίαν περὶ τοῦ ἀγροῦ, τῆς ἀποδοτικότητός του κλπ.

Ὁ Ὑποδιοικητὴς καὶ πρῶτος Ἐπιτελὴς τῆς Περ. Διοικήσεως Ε. Ο. Ν. Ἀρρένων Ρεθύμνης μετέβησαν πρὸς ἐπιθεώρησιν τοῦ Τμήματος Ε. Ο. Ν. Ἀρρένων εἰς Ρουσσοσπίτι. Μετὰ τὴν ἐπιθεώρησιν ὡμίλησεν ὁ Ὑποδιοικητὴς πρὸς τοὺς Φαλαγγίτας, Σκαπανεῖς καὶ τὸ συγκεντρωθὲν πλῆθος «Περὶ τῶν σκοπῶν τῆς Ε. Ο. Ν. καὶ τοῦ μέχρι σήμερον ἐπιτελεσθέντος ἔργου ἐν τῷ Νομῷ Ρεθύμνης». Ἐν συνεχείᾳ ὡμίλησεν ἡ Συνεργάτις διδασκάλισσα τοῦ χωρίου τούτου «Περὶ τῆς Οἰκογενείας ἀπὸ τῆς Σκοπιᾶς τῆς 4ης Αὐγούστου».

Εἰς Ἐπισκοπὴν ἐγένετο ὁμιλία ὑπὸ βαθμοφόρου περὶ «Θρησκείας, Οἰκογενείας, Φιλοπατρίας κλπ.».

Εἰς Ρούστικα ἐγένετο σπορὰ τοῦ εἰς θέσιν «Καμινόλακκος» ὑποδειγματικοῦ ἀγροῦ καὶ ἔλαβε χώραν διάλεξις «Περὶ τρόπου λιπάνσεως σιτηρῶν καὶ συλλογῆς ἐλαιοκάρπου» καὶ ὁμιλία ἐπὶ τοῦ «Ἐπιτελεσθέντος ἔργου ὑπὸ τοῦ Ἐθνικοῦ Κυβερνήτου».

Εἰς Κάτω Μαλλάκι καὶ Μετόχια ἐγένετο ὑπὸ τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Τμήματος διάλεξις μὲ θέμα «Ἡ Πειθαρχία καὶ τὰ ἀποτελέσματα αὐτῆς ἐν τῇ Ὀργανώσει καὶ τῇ Κοινωνίᾳ».

Εἰς Πηγὴν καὶ Λουτρὰ ἐψάλησαν τὰ κάλανδα, τὸ προϊὸν τῶν ὁποίων διετέθη ὑπὲρ τῶν ἀπόρων οἰκογενειῶν καὶ τῶν συσσιτίων. Ὁμοίως εἰς Μέρωνα καὶ Νέον Ἀμάριον. Εἰς Μέρωνα ἐγένετο ὁμιλία μὲ θέμα «Αἱ τρεῖς συμβουλαὶ τοῦ Ἀρχηγοῦ ἀλήθεια, ἐργασία ἀπόφασις». Πρωτοβουλίᾳ καὶ ἐξόδοις τοῦ Τμήματος τούτου ἐκόπη ἡ Βασιλόπηττα προσκληθεισῶν τῶν Τοπικῶν Ἀρχῶν.

Εἰς Νέον Ἀμάριον ἐφυτεύθησαν πεντήκοντα καλλωπιστικὰ δένδρα.

Εἰς Νιθαύρι ἐφυτεύθησαν 250 πεῦκα καὶ 85 κυπάρισσοι.

Εἰς Ἁγίαν Παρασκευὴν ἐγένετο ὁμιλία «Περὶ Πειθαρχίας».

Εἰς Ἀνώγεια ἠνοίχθησαν 300 λάκκοι διὰ τὴν ἐν καιρῷ δενδροφύτευσιν.

Εἰς Ἀλλοείδες ἔλαβε χώραν ὄργωμα καὶ σπορὰ σκαλιστικοῦ σίτου καὶ φύτευσις δενδρυλλίων. Ἐγένετο ὁμιλία γύρω ἀπὸ τοὺς σκοποὺς τῆς Ὀργανώσεως καὶ τὰ ὠφελήματα τῶν Φαλαγγιτῶν.

ΤΑ ΝΗΣΙΑ

ΧΑΛΚΙΣ.— Ὑπὸ τοῦ Ὁμαδάρχου Σκαπανέως Στυλ. Ποδάρα τῆς 45ης Φάλαγγος «Βάκχη» Χαλκίδος διενηργήθη ἔρανος ὑπὲρ τῶν σεισμοπλήκτων τῆς Τουρκίας μεταξὺ τῶν μικρῶν Σκαπανέων τῆς Ὁμάδος ὅστις ἀπέδωσε τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 70. Ὁ ἀνωτέρω Ὁμαδάρχης ὅλως αὐθορμήτως προέβη εἰς τὴν ἐν λόγῳ ἐνέργειαν, ἀναπτύξας ἐκ παραλλήλου διὰ θερμῶν ἐκφράσεων τὸ καθῆκον τῶν Φαλαγγιτῶν καὶ Σκαπανέων καθὼς καὶ ὅλων τῶν Ἑλλήνων ἀπέναντι τῶν ἐκ τῶν σεισμῶν πληγέντων φίλων καὶ συμμάχων Τούρκων.

Τὴν πρᾶξιν αὐτὴν τοῦ Ὁμαδάρχου πληροφορηθεὶς ὁ Φαλαγγάρχης κ. Περβενᾶς τὸν ἐκάλεσε καὶ τὸν συνεχάρη, καὶ δι' ἡμερησίας Διαταγῆς του ἐπῄνεσε τὴν πρωτοβουλίαν του, συστήσας πρὸς ὅλους ὅπως μιμηθοῦν τὸ ὡραῖον παράδειγμα τοῦ ἀνωτέρω Ὁμαδάρχου.

ΚΥΜΗ.— Καθ' ὅλας τὰς ἐπισήμους τελετὰς καὶ ἑορτὰς ἡ Ε. Ο. Ν. Κύμης παρέστη μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τοὺς βαθμοφόρους της εἰς αὐτάς, συντελέσασα εἰς τὴν ἐπιβλητικωτέραν διεξαγωγὴν αὐτῶν. Ὁμοίως ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τοῦ Διοικητοῦ τῆς Φάλαγγος κ. Δημ. Βανῆ Γυμνασιάρχου, ἐξετελέσθη ὁλόκληρον τὸ πρόγραμμα ἐκπαιδεύσεως. Ἐπίσης ἐγένοντο ὁμιλίαι μὲ θέματα σχετικὰ πρὸς τὴν Πατρίδα, ὑπὸ τῶν Συνεργατῶν κ. κ. Λέκκα, Χ. Φαφούτη, Ι. Αὐγαλεώπη. Ὁμοίως ὁ Τετράρχης κ. Νικ. Καράπας ὡμίλησε μὲ θέμα «Ἡ ἀξία τῆς λατρείας διὰ τὴν ζωήν».

ΣΚΥΡΟΣ.— Ἐφυτεύθησαν ὑπὸ μελῶν τοῦ τμήματος 180 μικρὰ πεῦκα. Ἐγένοντο πρὸς τὰ μέλη τοῦ τμήματος ἐπιδείξεις ἀνεμοπορικῶν πτήσεων. Ἐπίσης ὁ Συνεργάτης κ. Γ. Πέσκε ὡμίλησε περὶ τῆς ἱστορίας τῆς ἀνεμοπορίας καὶ ἀεροπορίας.

ΣΥΡΟΣ.— Εἰς τὴν Ὑποδιοίκησιν Σύρου ἐξακολουθοῦν κανονικώτατα τὰ μαθήματα, αἱ διαλέξεις καὶ αἱ ὁμιλίαι συμφώνως πρὸς τὰς ὑποδείξεις τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως. Οἱ ἀνήκοντες εἰς τὴν Ε' τάξιν τοῦ Γυμνασίου Φαλαγγῖται παρέστησαν κατὰ τὴν 12ην παρελθ. εἰς τὴν κατάθεσιν στεφάνων εἰς τὸν ἀνδριάντα τοῦ Μιαούλη καὶ τὴν προτομὴν τοῦ Κανάρη, γενομένην ὑπὸ τῶν μαθητῶν τῆς Σχολῆς Ἐφέδρων Ἀξιωματικῶν Σύρου ἐπὶ τῇ λήξει τῶν μαθημάτων τῆς περιόδου.

Ἡ δύναμις Ὑποδ. Σύρου ἐπωφεληθεῖσα τῆς ἐπὶ τὰ βελτίω μεταβολῆς τοῦ καιροῦ ἐξέδραμε τὴν 17ην λήξαντος ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τοῦ Ὑποδιοικητοῦ Νικηφόρου Τσόντου εἰς Ἅγιον Δημήτριον, ἔνθα μετὰ ἡμίωρον ἀνάπαυσιν ἐπηκολούθησαν παιδιαὶ τῶν Φαλαγγιτῶν. Ὀλίγον πρὸ τῆς ἀναχωρήσεως ὁ κ. Ὑποδ)τὴς ἀνέπτυξεν εἰς τοὺς Φαλαγγίτας καὶ Σκαπανεῖς τὴν ὑπ' ἀριθ. 1323 ἐγκ. Διαταγὴν τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου «Περὶ ὑποβολῆς ἀναφορῶν κλπ.». Ἡ φάλαγξ ἐπανῆλθεν εἰς τὴν πόλιν τὸ ἑσπέρας. Τὴν ἰδίαν ἡμέραν μικρὰ δύναμις ἐξ εἴκοσι Φαλαγγιτῶν ἠσχολήθη μὲ τὴν φύτευσιν μικρῶν πεύκων εἰς τὸ Γυμναστήριον τῆς πόλεως.

Κατὰ τὸ μεταξὺ 1 - 15ης Ἰανουαρίου διάστημα ἐγένοντο εἰς τοὺς σχηματισμοὺς Θηλέων Ἑρμουπόλεως μαθήματα Στρατιωτικῆς προπαιδεύσεως ὑπὸ τοῦ Ἀνθυπασπιστοῦ κ. Γλυνοῦ, Χορῳδίας ὑπὸ τοῦ Καθηγητοῦ τῆς Μουσικῆς κ. Καρίπη, Οἰκοκυρικῆς καὶ ψυχολογίας ὑπὸ τῶν Συναγωνιστριῶν κ. Α. Σιδερῆ, Δίδος Κοκκολάτου καὶ Ὑγιεινῆς εἰς τὸν αὐλαμὸν Βαθμοφόρων ὑπὸ τοῦ Ἰατροῦ Συναγωνιστοῦ κ. Α. Σιδερῆ.

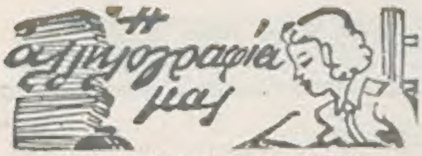
ΤΗΝΟΣ.— Εἰς τὴν Ὑποδιοίκησιν Τήνου εἰς συγκέντρωσιν γενομένην εἰς τὸν στρατῶνα ἐγνωστοποιήθη ὁ θάνατος τῆς σεβαστῆς δεσποίνης Ἄννης Χατζηιωάννου, μητρὸς τῆς ἐριτίμου κ. Λέλας Μεταξᾶ, συζύγου τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Κυβερνήσεως. Ἀναγνωσθείσης τῆς ἡμερησίας διαταγῆς ὑπεβλήθησαν τηλ)κῶς τὰ συλλυπητήρια εἰς τὰς οἰκογενείας τῶν τέκνων τῆς μεταστάσης, εἰς δὲ τὰ γραφεῖα τῆς Ε. Ο. Ν. ἀνηρτήθη μεσίστιος ἡ σημαία ἐπὶ τριήμερον εἰς ἔνδειξιν πένθους.

Τὴν ἡμέραν καθ' ἣν ἐγένετο ἡ μετακομιδὴ τῆς σοροῦ εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸν τῆς Εὐαγγελιστρίας, τιμητικὴ φρουρὰ ἐκ Φαλαγγιτῶν ἐτάχθη περὶ τὸ φέρετρον, τὴν κηδείαν δὲ ἠκολούθησεν ἅπασα ἡ Φάλαγξ καταθέσασα βαρύτιμον στέφανον.

ΑΙΓΙΝΑ.— Ὁ Περιφερειακὸς Διοικητὴς Ἀττικοβοιωτίας, συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Ἐπιτελείου του, ἀφίχθη τὴν ἡμέραν τῆς ἑορτῆς Τριῶν Ἱεραρχῶν εἰς Αἴγιναν. Τὸν κ. Περιφερειακὸν Διοικητὴν ὑπεδέχθησαν οἱ ἀρχηγοὶ τῶν τοπικῶν σχηματισμῶν, αἱ ἀρχαὶ τῆς πόλεως καὶ πλῆθος κόσμου. Τιμὰς ἀπέδωκε λόχος Φαλαγγιτῶν. Μετὰ ταῦτα ἔλαβε χώραν πανηγυρικὴ ἑορτὴ τῶν σχηματισμῶν τῆς Ε. Ο. Ν., κατὰ τὴν ὁποίαν ἐξεφωνήθησαν λόγοι, εἰς τοὺς ὁποίους ἐτονίσθη ἰδιαιτέρως ἡ σημασία καὶ ἡ ἀποστολὴ τῆς Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως Νεολαίας, ὡς καὶ ἡ θέσις αὐτῆς εἰς τὸ Κράτος τῆς 4ης Αὐγούστου.

Τὸ ἀπόγευμα ἔλαβον χώραν ἀθλητικοὶ ἀγῶνες καὶ διάφοροι ἄλλαι ἐπιδείξεις ἐκ μέρους τῶν μελῶν τῶν σχηματισμῶν τῆς Ε.Ο.Ν.

Ἡ ὅλη ἑορτὴ ἐσημείωσεν ἐξαιρετικὴν ἐπιτυχίαν. Τόσον ὁ Διοικητὴς μετὰ τῶν ἐπιτελῶν του, ὅσον καὶ οἱ λοιποὶ παρευρεθέντες ἀπεκόμισαν τὰς πλέον καλὰς ἐντυπώσεις.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΣΚΑΠΑΝΕΩΝ

Κ. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΝ. — Ἐλάβαμε τὸ παραμυθάκι, ποὺ μᾶς ἔστειλες. Δὲν εἶναι ἄσχημο. Ἀλλὰ γιατί τὸ ἔγραφες στὶς δύο ὄψεις τοῦ χαρτιοῦ; Ξαναγράψε το κανονικά — δηλ. μόνο στὴ μιὰ πλευρὰ τῆς κόλλας — καὶ ξαναστεῖλέ το. Εἶναι μικρὸ καὶ δὲν θὰ σὲ κουράσῃ. Πρόσεξε καὶ μερικὰ λαθάκια, ποὺ κάνεις. Κάπου γράφεις «οἱ στρατιῶτες» ἀντὶ «οἱ στρατιῶτες» μὲ περισπωμένη. Ξέχασες τὸν στοιχειώδη κανόνα «μακρὸν πρὸ βραχέος περισπᾶται»; Δὲν εἶναι πολὺ δύσκολο πρᾶγμα νὰ γράφῃ κανεὶς καὶ νὰ κάνῃ...λιγώτερα ὀρθογραφικὰ λάθη. Ξέρομε, πῶς ἡ ὀρθογραφία τῆς γλώσσης μας εἶναι, ἂν ὄχι ἡ δυσκολώτερα, χωρὶς ἄλλο ὅμως μιὰ ἀπὸ τὶς δύσκολες ὀρθογραφίες. Καὶ εἶναι φυσικὸ τὰ παιδιὰ ὅταν γράφουν νὰ κάνουν λάθη. Μὲ λίγη ὅμως προσοχὴ θὰ κάνουν λιγώτερα. — ΕΛΕΝΗΝ ΚΑΤΣΟΥΡΗ. Ὡραῖο τὸ δακτυλογραφημένο γράμμα σου. Μπράβο γιὰ ὅσα γράφεις γιὰ τὸν Ἀρχηγὸ καὶ τὴν 4ην Αὐγούστου. Θὰ μᾶς εὐχαριστοῦσες πολὺ περισσότερο ἂν μᾶς ἔγραφες «ἰδιοχείρως», ποὺ θὰ πῇ μὲ τὸ ἴδιο τὸ χέρι σου. Ἔχομε πολλὴ περιέργεια νὰ βλέπωμε τὸ γραφικὸ χαρακτῆρα τῶν σκαπανέων. Ἔπειτα, Ἑλένη, τί τὰ θές: ἄλλη ἐντύπωσι κάνει τὸ γράμμα σὰν εἶναι γραμμένο μὲ τὸ χέρι. Νά καὶ ἕνα σχετικὸ παράδειγμα: ὁ Ἀρχηγός μας ἔστειλε πρὸ καιροῦ ἕνα γράμμα στὴ μεγάλη μας ἠθοποιὸ Κοτοπούλη καὶ τὴ συγχαιρόταν γιὰ τὴν τριακονταετηρίδα τῆς ἱδρύσεως τοῦ θιάσου της. Τὸ γράμμα αὐτὸ εἶναι ἐκτεθειμένο σὲ μιὰ προθήκη στὸ θέατρο Κοτοπούλη, γιὰ νὰ τὸ διαβάσῃ κι' ὁ κόσμος. Ὁ Ἀρχηγὸς τὄγραψε ὁ ἴδιος, μὲ τὸ χέρι του, ξέροντας πῶς ἔτσι θὰ εὐχαριστοῦσε ἀκόμη πιὸ πολὺ τὴ μεγάλη καλλιτέχνιδα. Στὸ μέλλον γράφε μας λοιπὸν «ἰδιοχείρως», χωρὶς τὴ μεσολάβησι... δακτυλογράφου. Καὶ νά. — τὸ γραμματάκι σου ἔχει κάμποσα λαθάκια. Ποιὸς φταίει γι' αὐτά; Σύ; ἢ... δακτυλογράφος σου; ἢ... ἡ γραφομηχανή; Ἂν φταίῃ ἡ γραφομηχανὴ ἄλλαξέ την μὲ ἄλλη μάρκα, ποὺ νὰ κάνῃ λιγώτερα λάθη! Σύμφωνοι; — Π. ΛΕΚΙΔΗΝ. Ὥστε αὐτὸ ποὺ μᾶς ἔστειλες εἶναι «ἕνα ἀπὸ τὰ ποιήματά σου», ποὺ πάει νὰ πῇ πῶς ἔχεις γράψει πολλά. Μπράβο. Κι' εἶσαι, λέει, δέκα χρονῶν. Δημοσιεύομε ἐδῶ τὸ πρῶτο τετράστιχο:

Σέβομαι τὸ Βασιλιᾶ μου,
ἀγαπῶ τὸν Ἀρχηγὸ
καὶ τὴ μέρα περιμένω
νὰ μὲ πάρουν στὸ στρατό.

Εὖγε, Λεκίδη. Σίγουρα θὰ εἶσαι «ὑποδειγματικὸ» σκαπανάκι. — ΕΜΜ. ΚΑΖΥΡΗΝ. Δὲν ἐλάβαμε, παιδί μου, τέτοιο ποίημα. Ἐκοιτάζαμε παντοῦ. Μὰ τίποτα! Μήπως νομίζεις πῶς τὸ ἔστειλες; Ψάξε κι' ἐσὺ στὸ συρτάρι σου, μέσα στὴ σάκκα σου, ἀνάμεσα στὰ φύλλα τῶν βιβλίων σου. Πολὺ μᾶς ἐστενοχώρησες μὲ τὸ γράμμα σου. Πάντως νὰ εἶσαι βέβαιος πῶς ἐμεῖς δὲν τὄχομε. Ξαναγράψε το, ἂν τὸ θυμᾶσαι. Καὶ νὰ δῇς πού... θὰ βγῇ καλύτερο ἀπὸ τὴν πρώτη φορά. — Δ. ΚΡΙΝΟΝ. Περιμένομε ὅ,τι σοῦ ὑπεδείξαμε νὰ γράψῃς. Μπορεῖς νὰ πᾷς στὰ Γραφεῖα τῆς Μητροπόλεως νὰ σοῦ δώσουν τὰ στοιχεῖα, δηλαδὴ νὰ σοῦ ποῦνε τὰ καθέκαστα τῆς εὑρέσεως. Ἔχει ἐκδοθῆ καὶ ἕνα σχετικὸ βιβλιαράκι. Μπορεῖς νὰ τὸ συμβουλευθῇς. Μάθετε, παιδιά, νὰ ἐρευνᾶτε ἀπὸ τώρα, ποὺ εἶσθε μικροί. Ρωτᾶτε τοὺς μεγαλυτέρους, προσπαθῆτε νὰ βρίσκετε τὶς σωστὲς ἀπαντήσεις στὰ ἐρωτήματά σας, ἔστω κι' ἂν πρόκειται νὰ κοπιάσετε. Ἀπὸ στόμα σκαπανέως καὶ φαλαγγίτου δὲν πρέπει ν' ἀκουσθῇ ἐκεῖνο τὸ ὀλέθριο (καταστρεπτικὸ) «... δὲ βαριέσαι!...». — ΑΝΝΑ ΓΡΗΓΟΡΟΠΟΥΛΟΥ. Πολὺ ὡραία ἡ φωτογραφία σου. Ἀλλὰ βγῆκες μαζὶ μέ... τὴ νταντά σου! Πές μας κι' ἐσὺ ταιριάζει νὰ τὴ δημοσιεύσωμε στὸν «Κῆπο τῶν σκαπανέων» μὲ τὰ λόγια. «Ἡ μικρὰ σκαπάνισσα Ἄννα Γρηγοροπούλου κι' ἡ νταντά της»; Δὲν καταλαβαίνεις. Ἀννούλα, πῶς ἐκεῖνα τὰ σκανταλιάρικα σκαπανάκια θὰ σὲ κοροϊδέψουν; Στεῖλέ μας καμμιὰν ἄλλη, ποὺ νὰ εἶσαι μοναχή. Καὶ πρόσεξε νὰ χαμογελᾷς. Ὄχι αὐτὸ τὸ κατσουφιασμένο ὕφος. Τὰ σκαπανάκια τὰ θέλει ὁ Ἀρχηγὸς γελαστά, χαρούμενα, παντοτεινὰ χαρούμενα καὶ μόνο χαρούμενα! Γι' αὐτὸ κοπιάζει, γι' αὐτὸ ἐργάζεται καὶ τοῦτο συλλογιέται μέρα νύχτα: πῶς νὰ σᾶς ἐξασφαλίσῃ τὴ χαρά. Δὲν πάει λοιπὸν νὰ τοῦ παρουσιαζώμαστε κατσούφηδες, χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ λόγος. Δόξα τῷ Θεῷ δὲ σοῦ λείπει τίποτα. Ἀκόμη καὶ νταντὰ ἔχεις! — ΒΑΣ. ΣΟΥΛΟΠΟΥΛΟΝ. Μὴ τὸ ξανακάνεις αὐτό! Τώρα — ἔτσι μεταξύ μας, Βασιλάκη — τί θὰ καταλάβῃς νὰ δῇς δημοσιευμένο ἕνα ποίημα μὲ τὴν ὑπογραφή σου καὶ νὰ ξέρῃς πῶς δὲν τὄγραψες, μὰ πῶς τὸ «ἀντέγραψες»; Εἴμαστε βέβαιοι χίλια στὰ ἑκατὸ πῶς δὲν τὄκαμες μὲ κακὸ σκοπό. Δηλαδὴ μὲ πονηρία. Σὺ — εἶσαι τόσο μικρούλης — θὰ νομίζῃς πῶς τὰ ποιήματα, ποὺ δημοσιεύονται στὴ «Νεολαία» τὰ βρίσκουν αὐτοὶ ποὺ τὰ στέλνουν ἀπὸ ἄλλα περιοδικὰ ἢ βιβλία, τ' ἀντιγράφουν καὶ τὰ στέλνουν. Ἔ! ὄχι! Δὲν εἶν' ἔτσι. Κοπιάζουν, σκέπτονται, χαλοῦν χαρτὶ καὶ μελάνι, ξύνουν καὶ ξαναξύνουν τὴ μύτη τοῦ μολυβιοῦ των καὶ τὸ κεφάλι τους γιὰ νὰ κατεβάσῃ ἰδέες. Ἔτσι γράφεται ἕνα ποίημα. Τώρα ποὺ τὄμαθες... δοκίμασε. — ΑΡ. ΛΙΑΚΟΥΡΑΝ. Ἄλλος πάλι ἐσύ, Ἀριστείδη! Ἀντιγράφεις «ἔξυπνα καὶ κουτὰ» ἀπὸ τὸν πρῶτο τόμο τῆς «Νεολαίας» καὶ τὰ στέλνεις νὰ τὰ δημοσιεύσωμε ἀπὸ τὴν ἀρχὴ γιὰ νὰ τὰ διαβάσουν, λέει, καὶ οἱ καινούργιοι ἀναγνῶστες. Μᾶς ὑπόσχεσαι μάλιστα πῶς ἅμα δημοσιεύσωμε αὐτὰ θὰ μᾶς... ἀντιγράψῃς ἄλλα. Σ' εὐχαριστοῦμε γιὰ τὸν κόπο καὶ τὴν προθυμιά σου κάτι νὰ κάμῃς κι' ἐσὺ γιὰ τὸ περιοδικό σας, ἀλλὰ καθὼς καταλαβαίνεις δὲν μᾶς ἀρέσει ἡ ἰδέα σου. Ἀποροῦμε, μάλιστα, πῶς σοῦ κατέβηκε στὸ κεφάλι αὐτό. Βάλε μὲ τὸ νοῦ σου τί θὰ γινόταν, ἂν ἀρχίζαμε νὰ ξαναδημοσιεύωμε ὅλα τὰ παληὰ ἄρθρα, μυθιστορήματα, διηγήματα, γιὰ νὰ τὰ διαβάσουν οἱ καινούργιοι ἀναγνῶστες. Δὲν γίνονται αὐτά, Ἀριστείδη. — ΔΗΜ. ΠΕΤΡΟΥΝΗΝ. Μπράβο!... Δὲ μπορεῖς νὰ φαντασθῇς τί ὡραῖα λόγια θἄσουγες ἀπὸ τὸ πουλάκι, ἂν εἶχε λαλιὰ κι' ἤξερε... ἑλληνικά!.. Ἔσωσες μιὰ ἁγνὴ ὑπαρξοῦλα. Ποιὸς ξέρει; Ἴσως τὸ πουλάκι αὐτὸ νὰ ἦταν μητέρα ἢ πατέρας, νὰ εἶχε δυό, τρία, πέντε, ἑπτὰ παιδιά, ποὺ θὰ μένανε ὀρφανά. Δημητράκη, ἡ «Νεολαία» σοῦ λέει: — Εἶσαι ἕνα πρώτης τάξεως παιδί. Προσπάθησε μονάχα νὰ μείνῃς πάντα τέτοιο. Τὸ πῶς, θὰ σοῦ τὸ ποῦν οἱ γονεῖς σου. — ΠΑΝ. ΚΑΡΑΝΤΙΝΟΝ. Μὴ πιστεύεις, Πάνο, στὰ ὄνειρα. Δὲν εἴμαστε ὀνειροκρίτες ἢ γιατροί, μὰ σοῦ λέμε τοῦτο: κάποιο βαρὺ φαγητὸ θὰ ἔφαγες ἀπὸ βραδύς. Γιὰ θυμήσου. Κι' ἂν ὄχι, τότε θὰ ἤσουν πλαγιασμένος προύμυτα, τὴ στιγμὴ ποὺ εἶδες τὄνειρο. Ἐπίεζες τὴν καρδιά σου, δὲν κυκλοφοροῦσε κανονικὰ τὸ αἷμα σου καὶ νά!... λιοντάρια, ἀράπηδες, πεσίματα ἀπὸ ψηλὰ κι' ἄλλες τέτοιες κωμικὲς ἱστορίες. Ξέχασε τὸ ὄνειρο κι' ἂν σοῦ συμβῇ νὰ ξαναδῇς τὸ ἴδιο, βλέπε το χωρὶς νὰ φοβᾶσαι. Τζάμπα κινηματογράφος, καημένε Πάνο, ἔτσι νὰ λὲς καὶ νὰ ξεκαρδίζεσαι στὰ γέλια. Ἀκοῦς ἐκεῖ νὰ μᾶς γράφῃ ὁλόκληρο γράμμα γιὰ τὸ γελοῖο ἐκεῖνο ὄνειρο! — Λ. ΛΑΚΙΩΤΗΝ. Ἐπήραμε τὴ ζωγραφιά, ποὺ μᾶς ἔστειλες. Μπράβο σου. Ζωγραφίζεις πολὺ ὡραῖα. Σὲ συγχαίρομε καὶ γιὰ τὴν ἰδέα σου νὰ δώσῃς τὸ ὄνομα τοῦ Ἀρχηγοῦ στὸ θωρηκτό, ποὺ ζωγράφισες «Ἰωάννης Μεταξᾶς». Χαριτωμένο καὶ τὸ λουλοῦδι ποὺ βάζεις νὰ ξεφυτρώνῃ ἀπὸ τὴ θάλασσα. Κάποιος, ποὺ εἶδε τὴ ζωγραφιά σου, εἶπε: — Μὰ πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ ξεφυτρώνῃ λουλοῦδι μέσα ἀπὸ τὴ θάλασσα; Τοῦ δώσαμε τὴν ἀπάντησι, ποὺ ἔπρεπε: Μάθε, φίλε, πῶς οἱ σκαπανεῖς εἶναι ἄξιοι γιὰ κάθε καλὸ καὶ ὡραῖο... Ἀκόμη καὶ τὴ θάλασσα θὰ κάμουνε ν' ἀνθίσῃ!.... — ΓΙΑΝΝΑΚΗΝ ΚΡΑΚΑΡΗΝ. «Θεοῦ χαρὰ» εἶσαι στὴ φωτογραφία, ποὺ μᾶς ἔστειλες. Βεβαίως καὶ θὰ δημοσιευθῇ. Ἀλλὰ δὲ μᾶς λές, κύριε Γιαννάκη, τ' ἀστέρια ποὺ ἔχεις στὸ πηλήκιο τὰ ζωγράφισε ὁ φωτογράφος μὲ μολύβι; Ἔτσι θὰ εἶναι, γιατί — σὰν καλὸς σκαπανέας ποὺ εἶσαι — θὰ ξέρῃς πῶς δὲν μπορεῖ ὁ καθένας νὰ βάζῃ ὅσα ἀστέρια τραβᾷ ἡ ὄρεξίς του. Πρόσεξε μὴ σοῦ κάνουν καμμιὰ παρατήρησι. Ξήλωσέ τα γιὰ καλὸ καὶ γιὰ κακὸ καὶ φύλαξέ τα γι' ἀργότερα. Ἀσφαλῶς θὰ ρθῇ μιὰ μέρα, ποὺ θὰ τὰ πάρῃς μὲ τὴν ἀξία σου. Νά τὸ ποίημά σου:

Ἔνδοξέ μας Βασιλέα,
ἔνδοξέ μας Μεταξᾶ
Σεῖς ἐμπνεύσατε τὸ θάρρος
στῶν Ἑλλήνων τὰ παιδιά.
Μικρούλης εἶμαι, μὰ πηγαίνω
στὴν Ε. Ο. Ν. μὲ τὴ στολή μου
κι' ὁ μπαμπᾶς μου μὲ καμάρι
λέει: Αὐτὸ 'ναι τὸ παιδί μου.

Ἔξοχο τὸ ποιηματάκι σου. ΝΙΚ. ΣΚΑΦΙΔΑΝ. Σ' εὐχαριστοῦμε γιὰ τὰ καλὰ λόγια σου. Ἀπὸ τὸ ποίημά σου «Στὴ γλυκειά μας Νεολαία» δημοσιεύομε τὸ πρῶτο τετράστιχο:

Ὅταν ἐσὺ ξεπρόβαλες ἀπ' τὸ βαθὺ σκοτάδι
καὶ σήκωσες τὸ κεφάλι σου, ποὺ ἤτανε σκυφτό,
τότ' ἕνας ἄλλος ἄνθρωπος σὲ πῆρε μὲ τὸ χάδι
καὶ σ' ἔφερε ἀπ' τὸν στραβὸ τὸ δρόμο, στὸν καλό.

ΒΑΡΒΑΡΑΝ ΔΑΒΙΑ. Ἡ λύσις τοῦ αἰνίγματος σωστή. Θὰ τὴν δημοσιεύσωμε σὲ κατοπινὸ τεῦχος, ὅταν θὰ μᾶς ἔχουν ἀπαντήσει κι' ἄλλοι. — ΝΙΚ. ΠΑΜΟΥΤΣΟΝ. Τὸ ἴδιο. Βρῆκες τὸ αἴνιγμα. — ΛΕΩΝ. ΤΑΓΚΑΛΑΚΗΝ. Γιατί ἐρωτᾶς, Λεωνίδα; Δὲν ξέρεις, λοιπόν, πῶς ἡ «Νεολαία» βγαίνει γιὰ σᾶς τοὺς σκαπανεῖς καὶ τοὺς φαλαγγίτας; Νὰ μᾶς στείλῃς τὴν ἔκθεσί σου. Θὰ τὴ διαβάσωμε εὐχαρίστως καὶ θὰ σοῦ ποῦμε τὴ γνώμη μας. Πὲς στὴ μητέρα σου ὅτι ἐδιαβάσαμε ὅσα γράφει κι' ἐκείνη στὸ γραμματάκι σου καὶ τὴ συγχαίρομε γιὰ τὰ ὡραῖα ἰδανικά της. — ΕΛΠΙΔΑ ΔΙΔΑΧΟΥ. Μὲ 'γειὰ τὸ ραδιόφωνό σας. Πολὺ καλὰ κάνει ὁ πατέρας σου καὶ δὲ σ' ἀφίνει νὰ μένῃς μετὰ τὸ φαγητὸ «γιὰ ν' ἀκοῦς ραδιόφωνο». Σὺ μπορεῖς νὰ παρακολουθῇς τὴν «ὥρα τοῦ παιδιοῦ» καὶ τὸ σταθμὸ τῆς Ε. Ο. Ν., ποὺ τόσα ὡραῖα πράγματα μεταδίδει γιὰ τοὺς σκαπανεῖς καὶ τοὺς φαλαγγίτες. Τὰ παιδιὰ πρέπει νὰ κοιμοῦνται νωρὶς καὶ ἀρκετὲς ὧρες. Τὸ λέγει καὶ μιὰ παροιμία: «ὁ ὕπνος τρέφει τὰ παιδιά»... — ΓΕΩΡΓΙΟΝ ΦΡΑΓΚΙΔΗΝ. Τί παραπάνω; Νομίζομε εἶναι ἀρκετά: βαμβάκι, γάζα (ἄσηπτος, ὅπως τὴ λένε οἱ γιατροὶ κι' οἱ φαρμακοποιοί), ἕνα μπουκαλάκι ἰώδιο, ἕνα μπουκαλάκι καθαρὸ οἰνόπνευμα (ἄσπρο) καὶ μερικοὶ ἐπίδεσμοι (μπάντες). Τὸ προτιμότερο ὅμως εἶναι νὰ προσέχετε, ὅταν τρέχετε, ὥστε νὰ μὴ πέφτετε καὶ κτυπᾶτε. Τί λὲς κι' ἐσύ; — ΛΟΥΛΟΥΝ ΒΟΥΤΙΕΡΙΔΟΥ. Μᾶς γράφεις «ἀπὸ τὸ ὕφασμα, ποὺ περίσσευσε ἔρραψα μιὰ στολὴ σκαπάνισσας καὶ στὴν κούκλα μου, γιὰ νὰ μὴ ζηλέψῃ ὅταν μὲ βλέπῃ ἐμένα μὲ τὴ στολή. Μπράβο σου, Λουλοῦ. Γιὰ ν' ἀγαπᾶς τόσο πολὺ τὰ πράγματα, εἶναι βέβαιο πῶς θ' ἀγαπᾶς πολὺ-πολὺ περισσότερο ὅσα ἔχουν ψυχὴ κι' αἰσθάνονται. Πῶς τὴ φωνάζεις τὴν κούκλα σου; Γράψε μας γιὰ νὰ ξέρωμε κι' ἐμεῖς τὄνομά της. — ΑΛΕΞ. ΚΟΝΤΟΝΑΣΣΗΝ. Σκαπανέα Ὁμαδάρχην 10ου Ὑ)τομέως Ἀθηνῶν, ἡ ἀποσταλεῖσα φωτογραφία θὰ δημοσιευθῇ μὲ τὴν σειράν της.

ΤΑ ΛΙΜΑΝΑΚΙΑ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 587)

τὸν Βόλον, ἢ Μαριὼ ἢ Μαλλίνα. Ὁ ναύτης, κατὰ διαταγὴν τοῦ κυβερνήτου, ἔρριψε τὸ βαρὺ τοῦτο πρᾶγμα εἰς τὴν θάλασσαν. Καὶ μαζὶ μὲ τ' ἄλλα σίδερα, ἐπῆγε καὶ τὸ ψαλίδι στὸν πάτον. Ὦ, νὰ τὸ ἔβλεπεν ἡ Μαριὼ ἢ Μαλλίνα, πῶς κατεποντίζετο οὕτω τὸ ψαλίδι της, πόσα θὰ ἔκοβεν ἡ γλῶσσά της ἐναντίον τοῦ καπετὰν Ἠλία.

Πλὴν ἀπὸ 'πάνω ἀπὸ τὰ σίδερα καὶ τὸ ψαλίδι, εἰς τὴν ἰδίαν δέσμην, ἦσαν κ' οἱ κουντοῦρες οἱ κόκκινες, μυτερές, τῆς Μαργαρῶς τῆς Πασσίνας. Ἐξ ἀπροσεξίας τοῦ ναύτου, ἐπῆγαν κ' οἱ κουντοῦρες μαζὶ μὲ τὰ σίδερα. Ὁ καπετὰν Ἠλίας ἐπρόφθασε καὶ τὰς εἶδεν ἐν ἀκαρεῖ, ὡς πτερωτάς, παλλομένας πρὶν βυθισθοῦν εἰς τὸ κῦμα. Ὦ, πόσον ἐλυπήθη! Καὶ τί λόγον θὰ ἔδιδεν εἰς τὴν γειτόνισσάν του, τὴν Μαργαρὼ τῆς Πασσίνας;

Τὸ μόνον πρᾶγμα ἐξ ὅλων τῶν παραγγελιῶν, τὸ ὁποῖον ἐκ προθέσεως ἔρριψαν εἰς τὴν θάλασσαν, ἦτο ἡ «σβάρνα», οἱονεὶ χερσαία σχεδία ἀπὸ χονδρὰς σανίδας, δεμένας μὲ σίδερα, ἡ ἀγορασθεῖσα κατὰ παραγγελίαν τοῦ ζευγηλάτου Γιάννη τοῦ Ἀντώναρου. Καὶ τὴν ὥραν ὁποῦ ἡ βρατσέρα ἤρχισε τέλος νὰ στεγάζεται ἀπὸ τὸν ἄνεμον καὶ νὰ εἰσέρχεται εἰς τὸν λιμένα, βασίλευμα ἡλίου, ἐνῷ παρέκαμπτε τὸ Καλαμάκι, τὸν κάβον ὅστις κλείει ἐκ δυσμῶν τὸν λιμένα, ὁ καπετὰν Ἠλίας τοῦ ἐφάνη ὅτι ἔβλεπε μίαν κάπαν καὶ μίαν ἀνθρωπίνην κατατομὴν ἱσταμένην ἐπὶ τοῦ βράχου καὶ χειρονομοῦσαν πρὸς τὸ μέρος τῆς βρατσέρας. Ἐπίστευσεν ὅτι θὰ ἦτο ὁ Γιάννης ὁ Ἀντώναρος, ὅστις βεβαίως ἠρώτα τὸν κυβερνήτην ἂν τοῦ ἔφερε τὴν σβάρναν. Ἀλλὰ τὴν φωνὴν τὴν ἔπαιρνεν ὁ ἄνεμος.

Ὅταν ὅμως ἡ βρατσέρα ἐπλησίασεν, ἅμα ἐνύκτωσεν, εἰς τὸν βράχον τοῦ Ἐπάνω Μαχαλᾶ, ὁ Ἠλίας τῆς Μπαμπλένως ἤκουσεν εὐκρινῶς τὴν ὀξεῖαν φωνὴν τῆς Μαργαρῶς τῆς Πασσίνας, τῆς γειτονίσσης του:

— Θυμήθηκες νὰ μοῦ φέρῃς τὶς κουντοῦρες, καπετὰν Ἠλία;

Τύποις: «ΠΥΡΣΟΥ» Α. Ε.

